

जम्मातन स्तर वाकस्तर दानिचय

अभाषवञ्च वञ्चाचार्य
लोकेश्वर संघ नयाल

नेपाःदेया कनकचैत्यमहाविहारया अष्टोत्तरसत्

लोकेश्वरया परिचय

अमोघवज्र वज्राचार्य

लोकेश्वर संघ

नेपाल

१०६६

प्रकाशक:- लोकेश्वर संघ नेपाल

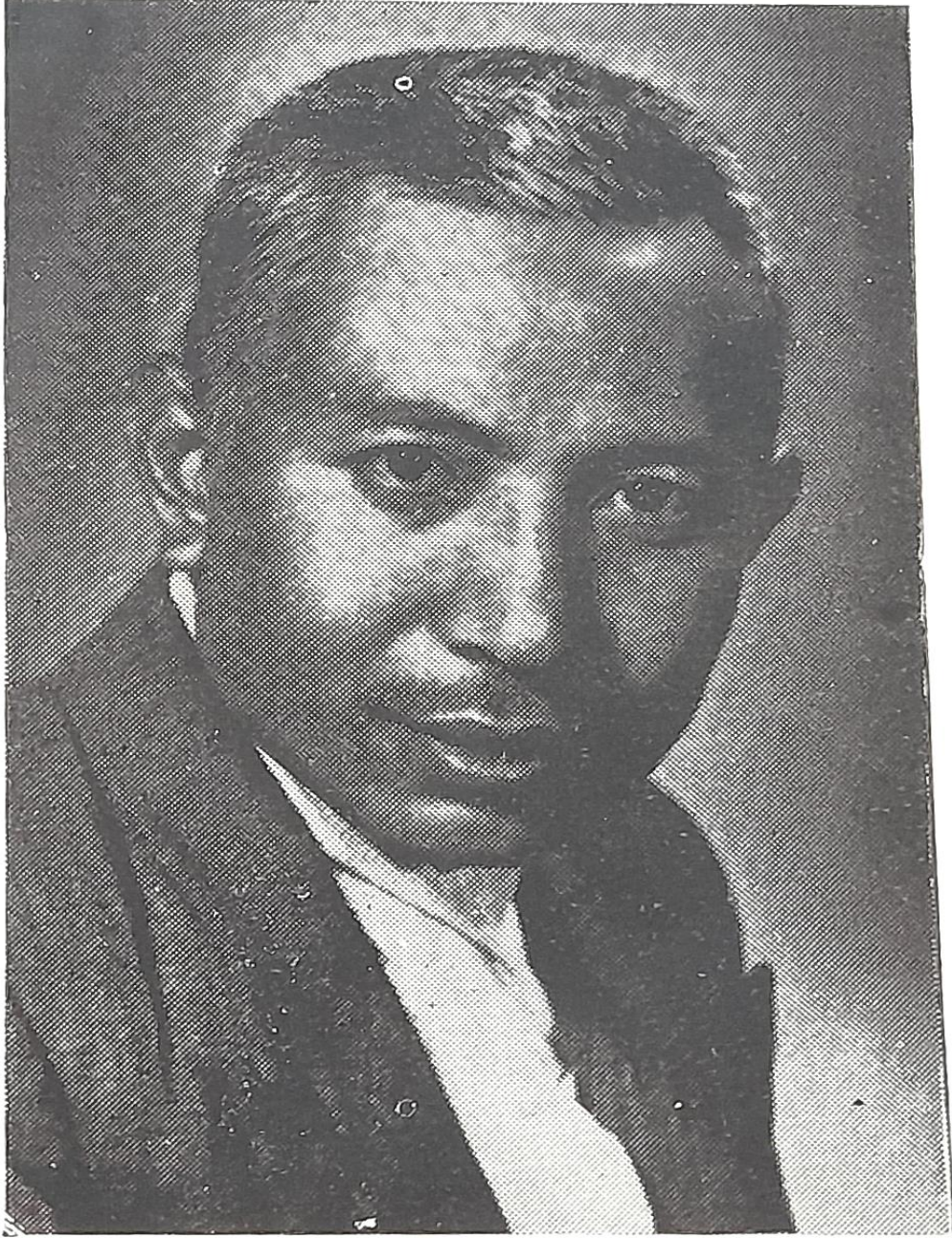
नेपाल सम्बत १०६६

ह्लापां १०००

मू:- २०१-

थाकू :-मदन प्रिन्टिङ्ग प्रेस वालकुमाखी दुखे, येँ ।

श्री अमोघवज्र वज्राचार्य
(ने. सं. १०३०-ने. सं १०६६)

स्वर्गीय श्री अमोघवज्रया स्मृतिस

स्वर्गीय पण्डित श्री अमोघवज्रया विवाहिता धर्मपत्नी स्वर्गीय कुलप्रभा खः । अन जिमित किजापूजा यानातःह्य तता जिमि तः- मांया म्हाय् खः । श्री अमोघवज्र जिमि जिचादाजु खः । थुगुकथं अननाप जिमिगु सम्बन्ध दःसां अनयात लुमंके माःगुया कारण थ्व जक मखु । वि. सं. १०६८ सालं स्वर्गीय पूज्य गुरु गुह्यहर्ष (सानुकाजीं) जिमित दीक्षा वियाविज्यात । व दीक्षाय् उपाध्याय अमोघवज्रया पिता श्री नीलवज्र खः । कल्याण गुरु थकालि जिमि पाजु मोहनलाल खः । चचापा गुरुया मुख्यह्य श्री अमोघवज्र खः । व धुंकाः दछि तक्क लय् पूजा, अनं दछि पीठ पूजा वनेगु ज्या जुल । थ्व निदँया दुने अनपि नाप आपालं सहवास जुल । अनपिसं आपालं पूजाकर्म काण्डया विषयय् जितः प्रेरणा विल तर जिगु ह्याय्पनय् दुहां मवं । अवले जि बल्लाःनि ल्याय्हा तिनि । व दीक्षा असाधारणगु किरण दीक्षा खनी धकाः वल्ल आःतिनि सिल । छन्हु गुरु श्री सानुकाजीं ऋगु कुल धर्म स्थिर याये माः थ्व यायेत संस्कृत मसयेकं मज्यू जिमि काय्पिन्तःछं संस्कृत स्यनाव्यु धकाः आज्ञा जुल । अनयागु आज्ञा अनुसार जि ऋह्यति मस्तय्त संस्कृत स्यना वियागु नं खः । अनुभवयागु हीनतां यानाः जि सफल मजुल । प्यदँति संस्कृत स्यने धुंकाः व ज्या दिनां तुं वन ।

थ्वहे प्यदँया दुने छन्हु गुरु नीलवज्र अमोघवज्र व जितः वज्र-यानया खँ वांलाक सयेकेसा कालचक्रया टीका विमलप्रभा निह्यसितं

नापं च्वनाः स्वयेगु या धकाः आज्ञा जुल । अनयागु आज्ञा अनुसारं छुं
समय विमलप्रभा स्वयेगु ज्या जुल । अवलेंनिसें अमोघवज्रनाप जिगु
घनिष्ठ संबन्ध जुल । न्ह्यागु ज्या जूसां अनं जिके सल्ला-साहुति
याना विज्याइगु जुल जि नं न्ह्यागु न्यने माःसां अनयाके वनाः न्यनेगु
जुल । अनं जितः थःगुहे ह्लातं च्वयाः गुरुमण्डल समाधि, रहस्य
मण्डल पूजा विधि, अर्थ विनिश्चय सूत्र, नाममन्त्रार्थवलोकिनी टीका
सहित नाम सङ्गीति, विया विज्याःगु दु । उलि जक मखु श्री
नीलवज्र गुरुं ह्लिह्लि जिगु छेय् विज्यानाः चचा स्यं विज्यात ।
जिगु दुर्वलगु बुद्धि व ज्ञान जि लाना काये मखन नत श्री अमोघवज्रया
पाखें हे जि सयेके फत ।

श्री गुरु सानुकाजी उगु समयय् असाधारण नृत्य मुद्रा पूजाया
विशेषज्ञ खः । अथेहे गुरु नीलवज्र नं कर्मकाण्डया विशेषज्ञ खः ।
अनपि थें उगु वखतय् सुहे मदु धाःसां ज्यू । थ्व खँ जिगु दुबुद्धि
आःतिनि सिल । छाया धाःसा अनपि निह्यासिगुं शिक्षा दीक्षा कयातया
विज्याःह्य अमोघवज्र दनिगुलिं छुं कर्मकाण्ड अर्कय् जूगु जि अनुभव
मयाना । थ्व खँ मेपिसंनं अनुभव याःहे जुइ ।

खला अमोघवज्र संस्कृत नं सः थःत माःछि ज्योतिष नं सः ।
थ्व नितां सुं संस्कृत तथा ज्योतिष सःपिके स्यनाकाये फु थुगु विषयय्
नं जितः पीर मदु । अथे बुद्ध धर्मयागु दर्शन नं अनं सयेका तःगु दु ।
व नं संस्कृतयागु आधारं छुं ज्ञान वढ्याये फु । मण्डल च्वयेगु विधि नं
अनयाके गाक्क ज्ञान दु । तथा व च्वयेत माःगु छःपिनिगु ध्यान चिह्न
तथा मुद्रायागु नं अनयात आपालं ज्ञान दु । थ्व विषयनं मेहनत याःसा
संस्कृतयागु आधारं पुनरुद्धार याये फै धैगु जितः आश दु । चैत्य
तथा विहार आदि प्राचीन ताल दयेकेत माःगु वास्तु विद्यायागु ज्ञान
नं अनयात मदुगु मखु । थ्व नं कुतःयाःसा सयेके फै तिनि धैगु जितः
विश्वास दु तर नेपाःया गुरुजुपिनिगु मूगु विषय सिन्दूरमत पूजा,
अहोरात्र होम विधि, षड्विंशत मत पूजा, त्रयोदशमत पूजा थें ज्याःगु

वज्रयोगयात संवृतिसत्य कथं नृत्यय् परिणत यानाः पूजा कर्मय्
दुथ्याका तःगु अभिनय पदसाधन, आक्षेप, स्थान आदि ह्लाः, तुति,
म्हुतु, मिखा, मे संकाः यायेगु विधित संस्कृतयागु भरं जक आः
याये फै मखुला कि धकाः जितः ग्यासैं वः । थ्वहे विषय श्रीगुरु
सानुकाजी तथा नीलवज्रयाके अमोघवज्रं आपाः मखुसां माःछि
सयेका कया तथा विज्याःगु जिं स्यू । मेपिसं नं स्यू हे जुइ । थुलिजक
मखु पूजा दुसां मदुसां थः सःगु चचा तथा नृत्य मुद्रा आदि क्रियात
फुर्सदय् दत्त चित्त जुयाः अभ्यास याना च्वनेगु अध्ययन याना च्वनेगु
नं श्री अमोघवज्रया अमोघगु गुण खः ।

आः थ्व फुकक विषयया ज्ञान छह्मसिकेहे दै थें मच्चं । छह्मसिनं
चचा सःसा छह्मसिनं नृत्य सयेफु । छह्मसिया संस्कृत ज्ञान दुसा छह्म-
सिनं कर्मकाण्ड जक सया च्वंगु खने दु । थुगुकथं वज्राचार्य ज्ञान
उखेलाः थुखेलाः जूगु खने दु । थ्व फुकं संकलन याये फुसा तिनि जिं
श्री अमोघवज्रयात त्वःमंके फै ।

दिव्यवज्र
महाबौद्ध, काठमाडौं

धलःपौ

भूमिका	क
क) श्री. अष्टोत्तरशत लोकेश्वर चित्र संग्रह	१
ख) श्री. अष्टोत्तरशत लोकेश्वरया ध्यान	३०
ग) श्री. लोकेश्वरया बाखं संग्रह	४४
घ) श्री. लोकेश्वर जन्मया बाखं	४५
१) श्री. अमिताभ लोकेश्वरया बाखं	४८
२) श्री. जनवाहाःद्यःया ऐतिहासिक खं	५१
३) श्री. रक्तार्यावलोकितेश्वर (बुंगद्यः) या बाखं	५४
४) श्री. रक्तमच्छेन्द्रनाथ लोकेश्वरया बाखं	६४
५) श्री. आदिनाथ लोकेश्वरया बाखं	६६
६) श्री. सृष्टिकान्त लोकेश्वर (नालाद्यः) या बाखं	७३
७) श्री. सृष्टिकान्त लोकेश्वरया बाखं	८०
८) श्री. खसर्पण लोकेश्वरया बाखं	८४
९) श्री. जटाधारी लोकेश्वरया बाखं	८६
१०) श्री. मैत्रय बोधिसत्वया बाखं	९०
११) श्री. गगनगञ्ज बोधिसत्वया बाखं	९४
१२) श्री. समन्तभद्र बोधिसत्वया बाखं	९७
१३) श्री. वज्रपाणि बोधिसत्वया बाखं	१००
१४) श्री. मञ्जुघोष बोधिसत्वया बाखं	१०३
१५) श्री. सर्वनिवरणविष्कम्भी बोधिसत्वया बाखं	१०७
१६) श्री. क्षितिगर्भ बोधिसत्वया बाखं	११०
१७) श्री. खगर्भ बोधिसत्वया बाखं	११४
१८) श्री. हरिहरिहरिहरिवाहन लोकेश्वरया बाखं	११६

१९) श्री. पद्मपाणि लोकेश्वरया बाखं	११६
२०) श्री. पिण्डपात्र लोकेश्वरया बाखं	१२२
२१) श्री. मणिपद्म लोकेश्वरया बाखं	१२६
२२) श्री. यमदण्ड लोकेश्वरया बाखं	१३०
२३) श्री. काञ्चनभूमी च्वंपि दैत्यपि उद्धारयाःगु बाखं	१३३
२४) श्री. प्रेतसंतपित लोकेश्वरया बाखं	१३६
२५) श्री. देवदेवता लोकेश्वरया बाखं	१३६
२६) श्री. रक्तमत्स्येन्द्रनाथया बाखं	१४३
२७) श्री. महावज्रपाणि लोकेश्वरया बाखं	१४६
२८) श्री. चिन्तामणि लोकेश्वरया बाखं	१५३
२९) श्री. अमोघपाश लोकेश्वरया बाखं	१६०
३०) श्री. वरदायक लोकेश्वरया बाखं	१६६
३१) श्री. विद्यापति लोकेश्वरया बाखं	१७२
३२) श्री. षडक्षरी लोकेश्वरया बाखं	१८१
३३) श्री. सिंहनाद लोकेश्वरया बाखं	१८७
३४) श्री. जटाधारी लोकेश्वरया बाखं	१९२
३५) श्री. षडक्षरी लोकेश्वरया बाखं	१९४
छ) श्री लोकेश्वर नाम संग्रह	१

भूमिका

बोधिसत्त्वपिनिगु संख्यागुण वर्णन नव व्याकरण आदि आपालं वौद्ध ग्रन्थय् उल्लेख याना तःगु दु । थुलि मध्यय् श्री मदाय्याविलोकितेश्वर करुणा-मययागु गुण महात्म्य वर्णन विशेष उप्वः जुयाच्चंगु थन नेपालय् जक मखु भारत, चीन, जापान आदि पूर्वोय देश विदेश पतिकं श्री मदाय्याविलोकितेश्वरया मूर्ति चा, सिं, त्वहं, घातु आदि दयेकाः आपालं विहार बौद्ध स्थान विहार गतिकं विशेष अप्वः जुयाच्चंगु खनेदु । आय्याविलोकितेश्वरया उत्पति स्थान वया मां बौ दाजुकिजा आदिया वर्णन चवयातःगु करुणापुण्डरीकस उल्लेख याना तःगु कथं श्री श्वेतमच्छेन्द्रनाथ (जनबाहाः छः) या बाखनय् चवयातःगु दु । मुख्य आय्याविलोकितेश्वरया मूल सिद्धान्त सत्त्वप्राणी दक्कयात बुद्ध पद मलायेकं जि बुद्ध जुइमखु धइगु दृढ प्रतिज्ञा महायानया मतानुसारं याना बिज्याःगु खः । अथेया निति थन नेपाल देशय् श्री अवलोकितेश्वरया शुक्ल अष्टमी व्रत धकाः अष्टमी तिथि पतिकं लय् छक्कः खुलाय् छक्कः दछी छक्कः अथवा जन्मय् छक्कः हे जूसां अष्टशील पालन यानाः व्रत यानाच्चं पि बौद्ध जनतापि यक्कं दु विशेष यानाः थन नेपालया उपत्यकाया दुने प्यहा लोकेश्वर किनिलाया भिनिहा लोकेश्वर धकाः नं अप्वः मान्यता बियाच्चंगु दु । उलि मध्यय् प्यहा लोकेश्वरपि अमरावतीपुर बुंग देशय् अथे हे ललिततुर तःबाहालय् रक्तमत्स्येन्द्र नाथ बुंग छः (१) अनं कच्छपाल पर्वतय् आदिनाथ लोकेश्वर, श्री आनन्दादि लोकेश्वरयात खसर्पण लोकेश्वर धकाः स्वयम्भू पुरानया प्रमाणं प्रख्यात जुयाच्चन । (२) अनंलि नालागिरि (नाला) देशय् श्री सृष्टिकान्त (सृष्टिकर्ता लोकेश्वर) धकाः प्रख्यात जुयाच्चन । (३) थथे हे ये देशय् कनक चैत्य विहार प्राचीन भाषां जमलगन्थिविहार थौं कल्लय् जनबहालय् श्री श्वेतमत्स्येन्द्र नाथ धकाः प्रसिद्ध जुयाः मानय् यानाच्चंगु सकसिनं सिया च्वंगु दु । वसपोलयात यमलेश्वर जनबाहाःछः धकाः नं सकसिनं मान्यता बियाच्चन । थुगु जमगन्थि (जनबाहाः छः) यागु ऐतिहासिक लेख श्री धनबज्र बज्राचार्यया पाखें प्राप्त जूगु नं थुकी समावेश यानातयागु दु ।

वसपोलया भव्य मन्दिर जनबाहाःछःया देगः छ्वाःखेरं उत्तरपाखेंनिसें दक्षिण-पूर्व कोणतक सछि व च्याहा १०८ लोकेश्वरया मूर्ति सिँपतिस चवयाः ह्वापाया दातापिसं चित्र चवयाः स्थापना यानातःगु आपालं वर्ष दयाः निभाः

वा. फसं व बखुं चातय्गु मल इत्यादि स्वाः व मूर्तित आपाः हे धयार्थे अस्पष्ट जुयाः रंगया वर्ण समेत सीमदयाः ध्यान ज्वंसा आदि सीमदया च्वंगुलि कनक चैत्यमहाविहार सुधार समितिया पाखें हाकनं जीर्णोद्धार यायेत सकल श्रद्धालु महानुभावपिके अनुरोध यानाः प्राप्त जूगु आर्थिक सहायतां थव १०८ ह्य लोकेश्वरया मूर्ति च्वकेगु ज्या शुभारम्भ जुल । तर उक्त मूर्तिया छगू निगू प्रतिलिपि व इण्डियन बुद्धिष्ट इकोनग्राफि धयागु सफू नं प्रकाश जुया- च्वंगु दु । उकीनं उक्त १०८ म्ह लोकेश्वर मूर्ति समावेत जुयाच्वंगु दु । तर उक्त टिपीत व किताबत न्हापाया अस्पष्ट मूर्तियानाः आपालं गलत जुयाः नां ध्यान मिलय् मज्जुगु खने दत । आः हानं न्हूगु मूर्ति च्वकेत साधनजाला निष्पन्नयोगावलिस प्राचीन उक्त लोकेश्वरया मन्दिरय् तुनालय् अंकित यानातःपि हानं छुस्यावहिलीया तुनालय् च्वंपि अथे हे खनपदेशया चतुब्रम्ह- बिहारया तुनालय् पतिकं अंकित जुयाच्वंपि हानं थाय्थासय् देव स्थान पतिकं स्थापना जुयाच्वंपि १०८ म्ह लोकेश्वरया मूर्ति फक्क अन्वेशन यानाः आपालं समय बिकाः बिचाः यानाः नाम व ध्यान मिले यानाः नेपाल सम्बत १०८६ सालय् श्री कनकचैत्यमहाविहारया लोकेश्वरया मन्दिरय् पुन स्थापन जुल ।

संयोगवशं उक्त मूर्ति जापान देशया श्री ताकाओका धयाम्हसिया चित्तय् आकर्षित जुयाः छुं समयतक अध्ययन यानाः व मूर्तित दक्क फोटो कयाः व १०८ म्ह लोकेश्वरया प्राप्त जुक्क अनुसन्धान यानाः दक्क बाखं व धारणी स्तोत्र व ध्यान समेत तथाः किताब पिकायेगु इच्छा यानाः श्री अवलोकितेश्वर प्रति अगाढ श्रद्धा तथाः जापान देशय् श्री अवलोकितेश्वर संघ स्थापित जुल । आः थुगु सफू पिकायेत सम्बन्धित महाशय पण्डितपिलित्ते सल्लाह व अनुसन्धान यानाः प्रकाश यानागु जुल । थुकी मुख्य यानाः श्री कनकचैत्य जमगन्धि- बिहारय् स्थापित जुयाच्वंम्ह श्री श्वेतमत्स्येन्द्रनाथ आर्यावलोकितेश्वर (जन- वाहाः छः) निसैं आरम्भ यानाः च्वयागु खः । गुम्ह आर्यावलोकितेश्वरया वर्णन कारण्डव्यूह महायान सूत्रय् च्वयावंगु थें येन येन रूपेन ब्रैनेय सत्त्वानं तेन तेन रूपेन धर्म देशयति धकाः च्वयावंगु बसोजिम वत्तपोलं गन गन गुगु गुगु रूप कयाः लीला यानाः सत्त्वप्राणीपित उद्धार यायेनाल व हे व हे रूप कयाः अनेक यानाः धर्म कथा कनाः विज्ञानाच्वंम्ह धकाः च्वयावर्थे अनुमान सम्म याना १०८ लोकेश्वरया प्राप्त जुक्क जक बाखं उल्लेख यायेफत । गुगुं गुगुं छगू बाखनय् निम्ह स्वम्ह तक लोकेश्वरया नां

मिलय् यानाः चवयागु दु थ्वया नं अप्वः वाखं दुगु अथवा मिले मजूगु वाखं दत धाःसा नं सुं महाशय बिद्वानपिके दुगु जूसा सूचना प्राप्त जुल धाःसा पुन सुधार यानाः जापान देशया लोकेश्वर संघया शुभेच्छा व परिश्रम नं सफल जुइ ।

उक्त लोकेश्वरपिनिगु ध्यान व वाखं विवरण साधनमाला, निष्पन्न-योगावलि स्वयम्भूपुराण आदि ग्रन्थ स्वयाः समावेश याना तयागु दु । थुक्सन महाशय बिद्वानवर्गपिसं (विचलित मयात्ते सुधार यायेगुली मन लगय् यानाः अपूर्ण जुयाच्चंगु धारणी स्तोत्र आदि नं थन थन धयागु सूचना बिया बिज्यात धाःसा धन्यवाद सहित सुगृहीत याना यंके धयागु नं ब्यबस्था यानाच्चनागु दु ।

थ्व १०८ लोकेश्वरया मूर्तिया ध्यान ज्वंसा वर्ण महात्म्य (बाखं) स्तोत्र धारणी आदि मिले यायेगुली पूर्ण सहयोग प्रदान याना बिज्याःपि सकसितं आपालं धन्यवाद देछाया ।

श्री लोकेश्वरपिनि धारणी स्तोत्र आदि लिपा प्रकाश याये धइगु विचार दुगुलि सद्धर्ममय् श्रद्धा याना बिज्याःपिसं ग्वहालि याना बिज्याःसा आपालं उपकार जुइ धकाः सकलयाकेनं क्षमा प्रार्थना याना चवनागु दु ।

थ्व सफू थुगुकथं पिथनेत फुफुकथं ग्वहालि याना बिज्याःपि दीपि श्री दिव्यबज्र बज्राचार्य व श्री दयावीर सिंह कंसकार अले १०८ म्ह लोकेश्वरया मूर्तिया ज्वंसा, वर्ण, महात्म्य (बाखं), स्तोत्र, धारणी आदि कथंहंकेत फुगु सहयोग याना बिज्याःपि श्री सिद्धिदर्ष प्रमुखं सकसित नं नुगलंतिसें धन्यवाद दहलपा ।

अमोघवज्र वज्राचार्य

प्राक्कथन

नेपालम् लोकेश्वरया प्रति श्रद्धा भक्ति आःनं आपालं दनिगु खँ प्रत्यक्षया विषय खः । अयेजूसं आः आपालं दुर्लभ जुजुं वःगु खनेदु । श्वया मुख्य कारण विद्याया प्रचार मद्गुलि खनेदु । नये, त्वने, तीगु जक हे जीवनया उद्देश्य खः धँगु समाजम् वृद्धि जूगुलि हे थःगु कला संस्कृति लोप जुजुं चल । श्व खँ विद्वान् वर्गपिनि न्ह्यःने व्यक्त यायेमाःगु मख् । जनबाहाः द्यःया देगलम् सलंसः दे न्ह्यः त्रिपुती १०८+ लोकेश्वरया कलापूर्ण चित्र च्वया तःगु खः । व चित्र जीर्ण जुया वँसेलि श्री कनक चैत्यमहाविहार सुधार समितिपाखें जीर्णोद्धार जुल । साविक दुगुली साविक चित्र च्वयेगु ज्या जुल हुया वनाः सीहे मद्गु आपालं चित्र श्री अमोघवज्र वज्राचार्यं प्रतिलिपि तयार यानाः च्वके बिया बिज्यात ।

छुं समयलिपा आः तया तःगु १०८ ह्य लोकेश्वरया चित्र नं स्यना वनेकु । लिपा हाकां जीर्णोद्धार यायेमाल धाःसा सुविधा जुयेमा धकाः आः दुगु चित्र व विवरण सहित प्रकाश यायेत “जापानया लोकेश्वर संध” पाखें कुतः याःगु जुल ।

अष्टोत्तरशत लोकेश्वरया नामं पाठ यायेगु चलन थन नेपालम् आपालं दनि । सुथ ह्लापां जनबाहाः छेचायेकी बलम् श्रद्धालु छश्वः मिसातसें ह्लियाह्लियं पाठ याना च्वनिगु खँ सकसिनं स्यू । श्व अष्टोत्तरशत लोकेश्वरया नामावलि सकसियां समान मजू । श्री अमोघवज्र वज्राचार्यया संग्रहम् अष्टोत्तरशत लोकेश्वरया नामावलि खूगू प्रकारया दु । व क्वम् च्वयागु सूत्र-पाखें मुंगु खः—

+ थये त्रिपुती तथा अंगलम् थामम् चित्र च्वयेगु ह्लापानं खनेदु । दरभङ्गां प्रकाशित गन्धर्व्यूह सूत्र ४१३ पृष्ठम् नं सुधन कुमार बोधिचर्याया ज्ञान लायेत आपालं बोधिसत्वपिथाय् बिज्याज्यां कथंहनं मैत्रय बोधिसत्व या प्रासाद विमाद कुटागारस दुहां बिज्यात । अन अंगलम् तयातःगु बोधिसत्व मैत्रयया ह्लापा याना वःगु आपाल चित्रत अंगलम् च्वयातःगु जुयाच्वन । व चित्रत स्ववाः सुधन कुमारयात आपालं ज्ञान लाभ जुल ।

१. स्व. श्री निष्ठानन्द वज्राचार्ययापाखे
२. ललितपुरया श्री वाचस्पति वज्राचार्ययापाखे
३. गन्टी बिहारया स्व. श्री नीलवज्रयापाखे
४. भीमसेनस्थानया श्री जीतनारायण साहुपाखे
५. जनबाहालय् देगलय् चवयातःगु कथं
६. पं. श्री आशाकाजीपाखे

अव खुगू लोकेश्वरया नामावलि मध्यय् जनबाहालय् तयातःगु कथं अष्टोत्तरशत लोकेश्वरया चित्र सहित अवं सफूली वर्णन यायेगु ज्याय् लेखकया श्रम खनेदु ।

खला ३६० ह्य लोकेश्वरया नानं पाठ यायेगु चलन दु । अवं ३६० ह्य लोकेश्वरया नामावली नं अवंहे सफूती प्रकाश जुगु दु ।

थुगुकथं लोकेश्वर धंहा व्यक्ति सु खनि धकाः विचार याना स्वयेबलय् लोकेश्वरपिन्त न्यागू श्रेणी विभाजन यायेफु । (१) अमिताभ लोकेश्वर आदि तथागत श्रेणी (२) आर्यावलोकितेश्वर बोधिसत्व श्रेणी (३) उषवित्त्व काश्यप आदि अर्हत श्रेणी (४) बज्रपाणि आदि यक्ष श्रेणी (५) बज्रसत्व आदि तान्त्रिक देवता श्रेणी लाना चवंगु खनेदु । अत लोकं मानय् याना तःपि ईश्वर हे लोकेश्वर खः धंगु साधारण अर्थ स्पष्ट जु ।

(१) गौतम बुद्धया सिवे ह्यापा ह्यापा जुया वना बिज्याःपि बुद्धपिन्त हे तथागत धकाः धयागु खः । खला स्थविरवादीपिन्त दीपंकर आदि २८ ह्य धकाः उल्लेख याना तल । तर महायानीपिसं आपलं तथागतपि जुयावंगु वर्णन याना तल । अवं खं अमिताभया विवरणय् व्यक्त जुइ ।

(२) बुद्धपिनिगु ज्ञान कयाः राग, द्वेष, मोह क्षय याना बिज्याइ-पिन्त अर्हत धकाः धाइ ।

(३) बुद्धपिनिगु उपदेश कयाः लोकहित जुइगु ज्या यानाः भविष्यय् बुद्ध जुया बिज्याइपिन्त बोधिसत्व धाइ ।

(४) बौद्ध साहित्यय् यक्षया विषयय् आपालं खं दु । बम्बेनं प्रकाशित जुगु दिर्घ निकाय् १०३ पृष्ठय् नं बज्रपाणि यक्षयागु खं दु । अथेहे तन्त्र ग्रन्थय्ला बज्रपाणियागु व्यापक रूपं प्रचार दु । भृकुटी तरङ्ग प्रमुखै रनःतैर्वज्रपाणिभिः ॥ धकाः आपालं वज्रपाणिपि दगु खनेदु । अनपित नं यक्ष धकाः धयातल । वसपोल थें ज्याःपित यक्ष श्रेणी धयागु खः ।

(५) त्रिपितक तथा महायानया सूत्रय् नं वर्णन मदुपि तर तन्त्र ग्रन्थय् वर्णन दुपिन्त तान्त्रिक श्रेणीया देवता धकाः धयागु खः ।

थुगु कथं लोकेश्वर धैगु हे लोकया ईश्वर खःसां सुखावती व्यूहया
 बाखंकथं लोकेश्वरराज तथागतया भिक्षु धम्मकिशं थःगु प्रणिधान पूर्ण
 यानाः अमिताभ तथागत धायेका बिज्यात । वसपोल अमिताभ तथागतया
 परमोपासक बोधिसत्व अवलोकितेश्वर व महास्थान प्राप्त जुया बिज्यात
 धैगु खँ सुखावती व्यूहस चवयातल । थ्व परम्परा स्वयेबल्य् लोलेश्वर राज
 तथागतया परम्पराय् बिज्यानाच्चापि बोधिसत्वपिन्त हे लोकेश्वर धायेगु
 चलन जुया वया च्वंगु थे च्वं । उलिजक मखु साधन मालाय् खसर्पन
 साधन पृष्ठ ४१ स " सर्वसववान लोकेश्वर पदे प्रतिष्ठाप्य अर्थात् सम्पूर्ण
 प्राणीपिन्त लोकेश्वर सम्प्रदाय्य् तया" धइगु बाक्यं नं जगतसत्त्वयात
 हित सुख जुइगु अनुत्तर पद लाभ याके मफुत्तले जि बुद्ध जुइमखु धइगु
 सिद्धान्त प्रतिपालम याइपित हे लोकेश्वर धायेगु चलन वःगु खनेदु । अत
 थन १०८ लोकेश्वरपि नं जगत उद्धार यायेगु कार्यय् तत्पर जुया बिज्याःपि
 जुइ धइगु व्यक्त जू ।

निगू प्रकारया बोधिचित्त

बोधिचित्त आपालं प्रकारयागु उल्लेख याना तःगु दःसानं निगू प्रकार-
 यागु बोधिचित्त बोधिचर्यावितारस कना तल ।

बोधि प्रणिधिचित्त

संसारस च्चापि सकल प्राणीयात हित सुख ज्वीगु धर्म उपदेश यायेत
 जि बुद्ध जुये फयेमा धैगु प्रार्थना चित्तयात बोधि प्रणिधि चित्त धाइ । थ्व
 हे चित्तं बुद्धत्व लाभ याये माःगुलि बुद्धत्वया बीज (पुसा) धकाः धैतल ।
 थ्व बोधिप्रणिधि चित्त जक दुह्य बोधिसत्त्वयात नं सुरङ्ग सूत्र गन्धव्यूह सूत्र
 बीर दत्त परिपूक्षास आपालं प्रशंसा याना तःगु दु धकाः धैतल ।

बोधि प्रस्थान चित्त

शील संवर ग्रहण यानाः ज्ञान संभार व पुण्य संभार पूर्ण यायेत प्रवजित
 जुयाः जगतसत्त्वपिन्त हित सुख यानाः उद्धार यानाः जि बुद्ध जुइ धैगु
 निरन्तर चानं हिनं परहित कार्यय् लगे जुयेगु यात बोधि प्रस्थान चित्त
 धाइ । थ्व चित्त दुह्य बोधिसत्त्वयात समाधिराज सूत्र तथा सुबाहु पृच्छा
 सूत्रस आपालं प्रशंसा याना तःगु दु धकाः धया तल ।

थन बोधिसत्त्वपिनिगु आचार, नियम, सिद्धान्तया वारेनं छुं खं च्वपेगु उपपुक्त जुइ । ख ला आपालं बोधिसत्त्वपिनि नियम आपालं प्रकारयागु दःसानं मुख्य मुख्यगु सिद्धान्त छगू हे जूगुलिं थन शिक्षा समुच्चयया कथं थन बोधि चर्याया नियम च्वया च्वना ।

बोधिचर्या

च्यागू लक्षणं अलग्ग जुया च्वनिगु नं दुर्लभ खः । मनुष्य जुया च्वनिगुनं दुर्लभ खः । बुद्धया ज्ञान लाभ यायेत समय लाभ जुइगु नं दुर्लभ खः । बुद्ध उत्पन्न ज्वीगु नं दुर्लभ खः । न्हाय्, न्हाय्पं मिखा आदि इन्द्रियं पूर्ण जुयाच्वने च्हेगुनं दुर्लभ खः । बुद्धधर्म न्यतेगु नं दुर्लभ खः । सत्पुरुषपिनिगु संगत यायेदइगु नं दुर्लभ खः । थःयात भिगु मार्ग क्यना बिज्याइपिं कल्याण मित्रत नं दुर्लभ खः । खःगु मार्गय् लाःवनिगु नं दुर्लभ खः । भिगु जीविका याना च्वने दइगु नं दुर्लभ खः । मनुष्य लोकय् भिगु धर्मया अनुकूल जुइगु प्रयत्न यायेगु नं दुर्लभ खः ।

अज्याःगु दुर्लभ क्षण संपत्ति (मौका) लाभ जुल नं जि छुं पुण्य लाभ थाये मफतसा लिपा जि छुं याये फइ थ्वज्याःगु मौका गुमय्याये मज्यू धैगु लुमंकाः प्रथम ह्लापं जि श्रद्धा बल्लाके माल श्रद्धा हे पुण्यया मूल छः धकाः सिकाः बोधिचित्ते मन तइ ।

यदि जितः थ्व यः वइत नं थ्व यइ जितः थ्व मयो वइत नं थ्व यइमखु जि थ्व खनाः ग्याः व नं थ्व खनाः ग्याइ धैगु थः कतः समान भाःपाः थः अनुकूल थ्ये कतःयात नं अनुकूल जुइगु ज्या यायेगु हे मुख्यगु ज्या बोधि-सत्त्वपिनिगु खः ।

थःगु व कर्किगु दुःख नं मदयेकेगु इच्छा याइह्य ब्याक्ति परम सुख-मय शान्ति लाभ यायेत दकलय् ह्लापां ज्ञान लाभ यायेमाः दृढ श्रद्धा यायेमाः । श्रद्धा दुह्यस्यां हे बुद्धयात ह्यसिके फइ । बुद्धया अनुयाइ जुया बिज्याःपिं अष्टपुद्गल संघ ह्यसिके फइ । वसपोलपित ह्यसिके फःसा हे ज्ञान लाभ जुइ । श्रद्धा मदुसा सद्धर्म चुलिजाया वये फैमखु । श्रद्धा हे ज्ञानया जननि खः ।

थःगु शरीर थःगु धन सम्पत्ति थम्हं यानागु पुण्य द्वारा नं सर्वसत्त्व प्राणीपिं उद्धार जुइमा धैगु चित्त सदानं जागरुक याना तयेमाःगु खः । म्हुतुं छगू ज्यां छगू यायेगु स्वभाव त्वःने माःगु खः । थुगु प्रकारं दान

पारमिता पूर्ण यायेत प्रयत्न यायेगु नं बोधिसत्त्वया मुख्य कर्तव्य खः ।

थःगु शरीर, थःगु सम्पत्ति, थःगु पुण्यद्वारा सकल प्राणीपि उद्धार जुयेमा, हित सुख जुयेमा धैगु दृढ चित्त याइह्य बोधिसत्त्वं थःगु शरीरयात पालन पोषण याये मज्यू धैगु मखु गुलि फत उलि थःगु शरीरयात रक्षायाये फत उलि हे लोकपिनिगु सेवा याये फइ धैगु भाव नं त्वःते मज्यू ।

बोधिचर्याया नियम पालन याइह्य व्यक्ति थःत उपदेश बियाः मखुगु कर्तव्य पनाः सद्ज्ञान बिया बिज्याइपि कल्याण मित्रतयगु सत्संज्ञित सेवा सहवास यायेगु त्वःते मज्यू । न्ह्यावले कल्याण मित्र धैपि वैद्य समान खः । वसपोलपिसं बिया बिज्याःगु उपदेश वासः खः । जिगु अज्ञान रोग खः धैगु मत्ती तथाः थःगु अज्ञानरूपी त्वय् लंकेत वसपोलया उपदेश रूपी वासःयात सेवन यायेगु त्वःते मज्यू धैगु धारणा यानाः कल्याण मित्रपिनिद्वारा थःत रक्षा यायेगु स्वयेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु कर्तव्य खः । अथेहे बुद्ध बोधिसत्त्वपिनिसं बियातगु उपदेश दुगु सूत्र ग्रन्थत बांलाक मनन यानाः अध्ययन यायेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु कर्तव्य खः ।

सद्धर्मया व्याखान यानाः वरावर धर्म उपदेश बिया बिज्याइपि धर्मभावकपित रक्षा यायेगु व सद्धर्म हीन जुया वनिगु बढतय् सद्धर्म प्रकाश यायेत धर्म ग्रन्थत अध्ययन यानाः कण्ठ याना तयेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु कर्तव्य खः ।

सद्धर्म प्रचार याइह्य बोधिसत्त्वं राजनीति, राजकाजय् सनाच्चर्वापि व्यक्तितनाप सहवास मयायेगु, चाण्डाल, अय्लाःगुलु, नपुंसक, लाम्पीपि, गाना-बजाना याइपि, रण्डीतनाप संगत मयायेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु कर्तव्य खः ।

बोधिसत्त्वं थःगु जीविका यायेत नं झूठा, असत्य खं लहाये मज्यू ख्याः ठूटा यानाः नं फत्ताहा खं मल्हायेगु कपट व्यवहार मयायेगु, कर्कियागु सम्पत्ति उन्नति खनाः दाह मयायेगु नं छगू कर्तव्य खः ।

बोधिसत्त्वं जगतया लागि थःगु जिउ, धन, सम्पत्ति नं त्याग यायेमाः धैगु खं सम्भव मदु धकाः थःगु उत्साह बीर्य घटय् यानाः कुसीद हीन बीर्य जुया वने मज्यू धैगु धारणा ह्रिया ह्रियं यायेगु नं छगू कर्तव्य खः ।

अनुचितपि व्यक्तितय् विश्वास यायेगु मन्द बुद्धिपि, अनुदारपि व्यक्तितय् बोधिचर्याया उपदेश बिइगु, उद्धारपि व्यक्तितय् बोधिचर्याया उपदेश मबिइगु बोधिसत्त्वपिनिगु भूल खः धकाः सदां नं मत्ती तयेगु नं छगू कर्तव्य खः ।

छं षट्पारमिता याये फेमखु सम्यक संबोधि लाभ याये फेमखु । महायान त्वताः छं श्रावक यानय् च्वनाः शीलादि पालन यात धाःसा याकनं तरय् जुइ धकाः उद्धार बुद्धि दुपि मनुष्यतय् महायानया उपदेश मविइगु बोधिसत्त्वपिनिगु मूलापत्ति (मुख्यगु) दोष खः ।

हानं छं श्रावकयानयागु प्रतिमोक्ष विनय् शील आदि पालन याना छ तरय् जुइमखु छं बोधिचित उत्पन्न यानाः महायानय् वा । अने छ याकनं तरय् जुइ धकाः छगू संप्रदायय् च्वंपित मेगु संप्रदायय् तयेत स्वयेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु मूलापत्ति (मुख्यगु दोष) खः ।

श्रावक यानया उपदेश बाखं न्यने मते महायानया उपदेश बाखं जक न्यं ब्वं धायेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु मुख्यगु दोष खः । लाभ सत्कार यश कीर्तिया लोभं महायानया उपदेश विइगु नं मुख्यगु दोष खः ।

जिपिथे शुद्धि महायानी मेपि जुइ फइमखु धकाः लाभसत्कार प्राप्त जूपिन्त इर्ष्या दाह यायेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु मुख्यगु दोष खः ।

कपिन्त मस्यायेगु, मदायेगु, मकुनेगु, मचीगु कपिनिगु सम्पत्ति मबीकं मकायेगु, जाल भेल खँ लहानाः हेकाः मकायेगु, छलकपट यानाः मकायेगु, कपिनि मिस्तय् लोभ, डर, त्रास क्यनाः मस्यंकेगु जायाच्वंपिन्त फायेत चुक्लि मयायेगु, कपिन्त नुगलय् स्याक्क ब्वः मविगु, खँ मल्हायेगु ज्या ख्यलय् मद्गु गफ ठट्टा मयायेगु, कपिनिगु धन लोभ मयायेगु, कपिन्त स्यंकेगु विचार मयायेगु थगु लोकय् नं परलोकय् नं प्राणोपित हित सुख मजुइगु धर्मयात निश्वास मयायेगु नं बोधिसत्त्वपिनिगु कर्तव्य खः ।

थुलि बोधिसत्त्वपिनिगु साधारण नियम जुल ।

बोधिसत्त्वपिनि दिन चर्या

सुथ ह्लापां दनाः सुचि शौचादि यानाः चेत्य बुद्ध बोधिसत्त्वपिनिगु प्रतिमाया न्ह्यःने च्वनाः सप्त विधानोत्तर पूजा याइ । अर्थात् ह्लापां स्वंगू करालसं भिगू दिशाय्सं विज्याना च्वंपि बुद्ध बोधिसत्त्वपिन्त मनं, शरीरं, वचनं नं वन्दना प्रणाम दण्डवत याइ । अले व वन्दनाया संख्या पृथ्वीइ गुलि परमाणु दु उलि हे संख्या वन्दना याना घइगु मत्तिइ तइ ।

पूजना

पृथ्वीया परमाणु समान बुद्ध बोधिसत्त्वपिनिगु गुण वर्णन यायेत समुद्रय्

गुलि फुति लः दु उलियागु हिसावं वसपोलपिनिगु स्तोत्र जि याना धैगु मतिइ तइ ।

गुलितक मधुर स्वरगु बाजं दु व बाजं थानाः जि बाद्यपूजा याना धकाः मत्तिइ तइ ।

बांलाःगु, भिगु कुसां कुइकाः वसपोलयात निभाः, लः, नं सुरक्षा याना धकाः छत्र पूजा याइ ।

सुगन्धि, भिगु ध्यः, चिकंया मत च्याकाः वसपोलपि बिज्याना च्वंथाय् भः भः धायेकाः दीप पूजा याना धकाः मतिइ तइ ।

गुलितक सुगन्धगु धूप दु च्याकाः वसपोलपि बिज्याना च्वंथाय् सुगन्धित जुइकाः धूप पूजा याना धकाः मतिइ तइ ।

गुलितक बांलाःगु भिगु वस्त्र दु उकिं न्ययेका वसपोलपिन्त भः भः धाय्का धकाः वस्त्र पूजा याई ।

गुलितक साःगु भिगु मरि चरि तथा फलफुल नयेगु वस्तु दु व वस्तु बुद्ध बोधिसत्वपिन्त दोहलपा धकाः रसपूजा याइ ।

पापदेशना

राग, द्वेष, मोहया कारणं शरीरं, मनं, म्हुतुं जि यानागु पाप फुक्क छलपोलया न्ह्यःने च्वनाः कपत मयासैं कनाः बिर्नति याना च्वना । आवंलि जि थजःगु पाप याये मखुत धकाः यःह्यस्यां याना तइगु फुक्क पाप लुमंकाः अज्याःगु पाप हानं याये मखुत धकाः पाप देशना याइ ।

अनुमोदना

फिगू दिशास बिज्याना च्वंपि बुद्ध बोधिसत्व तथा शैक्ष अशैक्षपिसं याना बिज्याःगु दानादि पुण्य लुमंकाः वलपोलपिनिगु पुण्य खनाः जि प्रसन्न जुया धकाः पुण्यानुमोदना याइ ।

अध्येषणा

फिगू दिशास बिज्याना च्वंपि बोधिसत्वपिन्त प्रार्थना यानाः थुगु लोकय् धर्मं प्रचार याःबिज्याहुं लोक उद्धार याःबिज्याहुं धकाः अध्येषणा याइ ।

याचना

निर्वाण लाभ याना बिज्याये थ्यंपि बुद्धपिन्त निर्वाण जुया बिज्याये

मत्यःनि जगतयात हित सुख जुइगु उपदेश बियाः कल्पान कोटि तक थुगु लोक्य च्वना बिज्याहुँ, निर्वाण जुया बिज्यायेगु ई मजूनि धकाः याचना याना च्वनि ।

परिणामना

जि बुद्ध बोधिसत्वपिनिगु वन्दना, पूजना, पापदेशना अनुमोदना, अध्येषना याचना यानागु पुण्यं जगतसत्त्व उद्धार यायेत बुद्ध जुइ फ्यमा । ह्यापायापि बुद्धपिन्त नं पूजा याये फ्यमा । भविष्यया बोधिसत्वपिसं याकनं बुद्धत्व लाभ याये फ्यमा । भिगू दिशाय् च्वंगु फुक्क लोक्य बुद्ध बोधिपिसं पूर्ण जुइमा । सकल सत्त्व प्राणीपिनि हित सुख जुइमा जन्म जन्म पतिकं पूर्व जन्मया खँ लुमनेमा । प्रत्येक जन्मय् बुद्ध शासनय् प्रवजित जुइ दयमा । शुद्धगु छिद्र मदुगु, अखण्डितगु शील पालन याना च्वने फयेमा । देवतापित देवताया भाषा नाग, यक्ष आदि प्राणीपित अन अनपिनिगु भाषा धर्म देशना याये फ्यमा धकाः पुण्य परिणामना याइ । पारमिता पुरय् याना बिज्याःपि बोधिसत्वपिनिगु चित्त गवल्ले बिक्षिप्त मजुइमा । मभिगु चित्तया आवरण दःसा फुना वनेमा धकाः मतिइ तइ ।

थ्व सप्त विधानोत्तर पूजा भद्रचरि प्रनिधान गाथापाखें नित्य सुथय्, ह्निनय्, बहनिइ ह्नि स्वकः पाठ याइ ।

अले थःगु फूसंतय् लाभ सत्कारय् आपालं दोष दु । संगणिकाराम मनूत छथ्वः मुनाः (ज्याख्यलय् मदुगु) भाष्याराम (म्वाःमदुगु वादविवाद) निन्दाराम (ऐश आराम साथ छनेगु) कर्मराम (नानाप्रकारयागु छेँज्या) प्रपञ्चाराम (नाना प्रकारयागु गृहस्थीतय्गु लचना पचना) आदिस दोष दु धकाः थज्याःगु ज्यां लिचिलेगु स्वयेत भावना यानाच्वनी ।

कायस्मृत्युपस्थान

थ्व शरीर तुतिया त्वानाः, खम्पा, त्रिक (छुं क्वैय्), प्वाः, तेपु, दुगः क्वैय्, नुगःचु, बपि क्वैय्, लहाः, नाडी, लप्पा, गःपः, ह्नुकु, कपाः, छ्यं मुनाः बनय् जुया च्वंगु खः । कर्म भावं दय्का तःगु खः । थुकी नाना प्रकारया वलेश उपक्लेश संकल्प विकल्प जाया च्वंगु दु । थुकी आपालं सँ, चिमिसँ, लुसि, वा, क्वैय्, छेँगू, ला, दाः सँय् प्वाँय्, च्वहि, सँ, च्व, खि, आमाशय (भूडी) पक्वाशय, आन्द्रा, हि, खइ, पित्त, घालं वइगु ह्नि, ह्नासं वइगु ह्नि, न्ह्यपु, आदि आपालं वस्तु मुनाच्वंगु दु । थुकी

मध्यय् गुगु शरीर खः ? थ्व विचाः याना स्वयेबलय् थुकी मध्यय छगू नं
थ्व जिगु शरीर खः धँगु तिद्व मजू । केवल जिगु कल्पना जक खः वास्तवय्
मदुगुलि थ्व शरीर आकाश समान खः धकाः कायस्मृति उपस्थित जुया
वइ । थ्व भावना यायां वनेबलय् वइत जिगु थ्व शरीर धँगु सम्भना वइ
मखु । थ्व शरीरया वास्तविक अस्तित्व मरु धइगु निस्वभाव ज्ञान उत्पन्न
जुइ ।

महायानीपिसं थ्व हे कायानुस्मृति भावना यानाः समय बितय याइगु
धर्म संगिति सूत्रय् उल्लेख याना तःगु दु । (बोधिचर्यावतार पृष्ठ २३६
भियिला विद्यापीठं प्रकाशित)

वेदनानुस्मृत्युपस्थान

व्यवहारय् दुःख वेदना सुख वेदना अदुःख सुख वेदना धकाः व्यवहार
याना तःगु दःज्ञानं काह्य, क्रोध, भय, शोकं आकुल जुया च्वंगु बखतय्
नस्वाःगु स्वांनं साःगु नसा नं सुख उत्पन्न मजुइगुलि थुकिं सुख ब्यू थुकिं थुकिं
दुःख ब्यू धँगु कल्पनाजक हे खः । व हे चिजं गुम्हेसितं सुख ब्यूसा गुम्हेसितं दुःख
विया च्वनिगुलिं सुख आदि वेदना नं कल्पना सिवय् मेगु मखु धकाः स्मृतिया
भावना याना च्वनि । थ्वइत हे वेदनानुस्मृत्युपस्थान धकाः धाइ ।

चित्तानुस्मृत्युपस्थान

व्यवहारय् जिगु मन धकाः धया च्वंसा नं न ल्हाः तुति हे मन खः न
त मिखा आदि ईन्द्रिय हे मन खः थुगु कथं भोगु शरीरय् माला स्वल
धाःसा मन धँगु थ्व हे खः धकाः वयनेगु छुं मदु अथे जूगुलिं गुगु मन
रागं युक्त ज्वी तथा द्वेष व मोह युक्त जुइ व मन न त भूतकालय् दु
न त आः दु न त लिपा दइ । छाय्धाःसा भूतकालय् दुगु जूसा आः जरुर
मदये धुंकल भविष्यत कालयागु मनयाजु छुं निर्णय मदु आःयागु मन नं
स्थिर मदु । थ्व मन न त शरीरय् दु न त पिने दु न त गनं हे दु । ह्यापा-
यापि बुद्धपिसं नं थ्व चित्तयात इन्द्र जाल तुल्य कल्पना जक धकाः धया
तल । गथे देवा च्याकेबलय् देवा चछि च्याना च्वन धकाः व्यवहार जुइगु
खः । तर व देवा बःह्ला च्याःगु मत व सुथय् च्याःगु मत वहे मखु ।
प्रतिक्षणय् मेमेगु हे चिकं च्याना वनाच्चंगु दु । अथे हे हितियागु लःधाः ह्लिछि
चछि हाया च्वन धायेबलय् व हे लः हायाच्चंगु थें भीत धारणा वः

तर थौं हाःगु लः धाः कल्लय् हाःगु लः धाः व हे मखु अयेहे थ्व प्रतिक्षणय्
परिवर्तन जुया वना च्वंगु थःगु अस्तित्व मदुगु आकाश समानगु निस्वभा-
वगु थ्व चित्त मन खः धकाः चित्तानुस्मृत्युपस्थानया भावना याइ ।

धर्मानुस्मृत्युपस्थान

व्यवहारय् कुशलाकुशल गुलि धर्म दु, व फुक्कं हेतु प्रत्ययं उत्पन्न जूगु
खः। व फुक्कं स्थिर मदु वया थःगु अस्तित्व मदु । धात्थे धाये धाःसा बुद्ध
धर्म बोधिमार्गया नं थःगु अस्तित्व मदु । थ्व नं निस्वभाव हे खः । व्यव-
हारय् थ्व कुशल थ्व अकुशल थ्व क्लेश थ्व निक्लेश धकाः धया च्वनागु नं
निस्वभाव हे जक खः थ्वया अस्तित्व मदु धैगु ज्ञान उत्पन्न जुल धायेव वयात
अनावरण महाकरुणा समाधि उत्पन्न जुइ थ्व हे धर्मानुस्मृत्युपस्थान थुगुकथं चतु-
स्मृत्युपस्थान धकाः घाइ । भावनाया अभ्यासं ज्ञेयावरण व क्लेशावरण क्षय जुइ ।

अले क्लेशावरण व ज्ञेयावरण मदयेकेत शान्तगु, शून्यता सर्वाकाङ्क्षा,
या मनन यानाः समय बितय् याइ ।

थुलि बोधिसत्त्वपिनिगु दिन चर्या जुल ।

उपसंहार

ऐतिहासिक दृष्टि स्वयेबल्य् सर्वार्थसिद्ध गौतम हे मुख्यतः बौद्ध धर्मया प्रवर्तक खः धैगु खनेदु । तर त्रिपिटक आदि ग्रन्थय् स्वयेबल्य् दीपङ्कर आदि २५-२६ ह्य बुद्धपिनिगु उल्लेख जूगु खनेदु । अले सदधर्म पुण्डरीका, अष्ट सहस्रिका प्रज्ञापारमिता आदि महायान सूत्रय् आपालं हे बुद्धपिनिगु नां उल्लेख जूगु खनेदु । वसपोलपि मध्यय् अमिताभ, अक्षोभ्य, वैरोचनपिनिगु नां उपयुक्त ग्रन्थय् उल्लेख जूगु खनेदु । अथेहे १०८ ह्य लोकेश्वरया नामय् दुने लाःपि बोधिसत्त्वपि मध्यय् समन्तभद्र, आर्यावलोकिकेश्वर, आकाश गर्भ, (खगर्भ) वज्रपाणि, रत्नपाणि, महास्थाम प्राप्त, सर्वनिवरण विष्कम्भी सागरमति, क्षितिगर्भ आदि बोधिसत्त्वपिनिगु प्रचुर मात्राय् उल्लेख दुगु खनेदु ।

अथेहे महायानया आपालं बोधिसत्त्वपि बज्रयानय् दुथ्याका तःगु खँ १०८ ह्य लोकेश्वरया विवरण स्वल धाःसा नं प्रष्ट जुइ तिनि । व हे महायानया बोधिसत्त्वपि बज्रयानय् थ्यनीबल्य् वसपोलपिनिगु ध्यान मुद्रा आदि फुक्कं हे फरक जूगु भीसं प्रष्ट सीकाः कायेफु ।

तन्त्र ग्रन्थय् उल्लेख दुपि तर महायानयागु सूत्र ग्रन्थय् उल्लेख मदुपि नीलकण्ठ लोकेश्वर पद्मनृत्येश्वर लोकेश्वर हालाहल लोकेश्वर आदि नं १०८ ह्य लोकेश्वरया नामय् दुथ्याःगु खनेदु । तर फक्क कारण्डव्यूह सूत्र महायान व बज्रयानया संमिश्रणगु स्थितिइ लाना च्वंगु खनेदु । बोधिसत्त्वपिनिगु मिलनसार स्वभावं यानाः धार्मिक साम्प्रदायिकता त्वःताः नीलकण्ठ माहाद्यः-यात नं लोकेश्वर भालपाः धार्मिक सहिष्णुताया उदाहरण वयना तःगु दु ।

कालचक्र तन्त्रय् व वया टिका विमलप्रभाया कथं भगवान बुद्ध महापरिनिर्वाणया खुसः दँ लिपा मञ्जुश्री उत्पन्न जुल । अनं च्यासःदँ लिपा मुसलीम धर्म (इस्लाम धर्म) प्रचार जूगु खँ सी दु । थ्वया आधारय् मञ्जुश्री लोकेश्वर बुद्धया खुसः दँ लिपा मञ्जुश्री बोधिसत्त्वपिसं बोधिसत्त्व चर्या तथा महायानया सूत्रपात याःगु संकेत प्राप्त जू ।

हेरुक तन्त्रय् तन्त्रशास्त्रया (बज्रयान) अध्ययन याइहाम्यां सर्वास्तिवाद स्थविरवाद, सम्मतीवाद, शून्यतावाद, योगाचारया अध्ययन यायेमाः अलेजक तन्त्रया अर्थ लगय्जुइ धकाः उल्लेख याना तःगु खनेदु । थ्व खँ स्वयेबल्य्

चवय् चवया वइगु स्वंगू प्यंगू सम्प्रदायया संमिश्रण हे वज्रयान खः धंगु निर्णय
जू । व फुक्क सम्प्रदायया खँ मसीकं बज्रयानया खँ ल्हायेगु हे तुसि नं सीमदु
भान्ता नं सीमदु जुइ फु ।

थौं कल्लय् मेमेगु सम्प्रदाय लुप्त जुये धुंकल । दक्षिणय् समुद्रपारी लंका
पूर्वय् बर्मा, थाइलाण्ड वनाः छुं भचा स्थविरवादी ल्यना चवन । उत्तरय् वनाः
बज्रयान व महायानया छुं भचा सफू ल्यना चवय । अथेहे थन नेपालय् नं
महायान व बज्रयानया नां जक जूसां ल्यना चवंगु दु । थव खँ १०८ ह्य
लोकेश्वरयागु ध्यान मुद्रा गुगुं ग्रन्थय् प्राप्त याये फुगु व व गुगुं ध्यान मुद्रा
प्राप्त याये मफुगुलि १०० । २०० दँ न्ह्यः तक प्राप्त जूगु छःया ध्यान आः
प्राप्त जुइ मफुगुलि नं स्पष्ट सी दु । थव हे खँ विचाः यानाः थव ग्रन्थ प्रकाश
जूगु खः ।

थव प्राक्कथन ल्हयेत श्री रत्नमुनि बज्रचार्य आपलं सहयोग याना
बिज्याःगुली अनयात जिगु पाखें आपलं धन्यवाद दु ।

द्विचयबज्र बज्राचार्य

श्री अष्टोत्तरशत लोकेश्वर चित्र संग्रह

थन न्ह्यब्बयागु श्री अष्टोत्तरशत लोकेश्वर अर्थात् सच्छि व
च्याह्य लोकेश्वरया चित्र संग्रह जनवाहाःद्यःया देगल्य् छचाःलि दुगु
सच्छि व च्याह्य लोकेश्वरया चित्रय् आधारित खः । जनवाहाःद्यःया
देगल्य् दुगु चित्रया जीर्णोद्धार जुयाः श्री सिद्धिमुनी शाक्य न्हूकथ
च्चया विज्याःगु खः । वहे चित्र स्वयाः श्री तान्त्रिकमुनी वज्राचार्य
च्चया विज्याःगु चित्र मध्यय् १ निसें ५४ तकया चित्र ह्यापां श्री आङ्
गेल्बु सेर्पा व श्री गावाङ तासो सेर्पापिनिपाखें सिँयागु ब्लक .दयेकाः
छापय् यानाः हानं जिकयागु ब्लक दयेकागु व मेगु फुख चित्र वसपोलं
च्चया विज्याःगु चित्रयातुं जिक ब्लक दयेकाः छापय् यानागु जुल ।

थुगु चित्र संग्रह जनवहालय् दुगु चित्र स्वयाः दयेकागु खःसां
अन दुगु चित्रय् छपाः निपातय् द्वंगु नं जूया नति थम्हं स्यूथा
यत्तक द्वंगु भिकाः चित्र चक्रकागु दु ।

सछि व च्याहा लोकेश्वरया स्तोत्र सफू नेपालय् जक मखु
जापान, चीन आदि देशय् नं दुगु खने दु । तर चित्र धाःसा आःतक
नेपालं पिने मेथाय् दुगु सीके मफुनि । थथे जूगुलि सछि व च्याहा
लोकेश्वरया चित्र नेपाल बौद्ध धर्मया छगू विशेषता हे धाःसां ज्यू ।
थ्व चित्र संग्रह धार्मिक दृष्टिकोणं जक मखु नेपालया कलाया इति-
हासया दृष्टिकोणं नं महत्वपूर्ण जू । सछि व च्याहा लोकेश्वरया सछि
व च्यागू हे मुद्रा कल्पना यानाः चित्रय् अकित यायेगु ज्या नेपालया
प्राचीन कलाकारतय् कला साधना व धर्मय् दुगु दुग्यःगु आस्थाया
फल धायेमाः । उज्वःगु अमर कृतिया संरक्षण थौंतक जुयाच्चने
फुगु को सकसियां निति सन्तोषया खँ खः । तर दुःखया खँ छु धाःसां
थ्व चित्र संम्बन्धी शास्त्रीय ग्रन्थ आःतक लुइके मफुनि । थ्व कारणं
यानाः सछि व च्याहा लोकेश्वरया चित्र जीर्णोद्धार यायेगु व हानं
शुद्ध जुइक न्हूकथ दयेकेगु नं थन बांलाक जुइ मफया च्वन । उकिं
थम्हं स्यूथे थन चित्रया संशोधन यानागु दुसां थ्व संशोधनया ज्या
पूर्वक जूगु धाये मफुनि । सुं सज्जन महानुभावपिसं थ्व संग्रहय् गनं
द्वंगु खना दिल धाःसा भिकेत ग्वहालि याना दी धकाः आशा
याना ।

श्री मदार्यावलाकि गन्धनाय नमः॥ १ ॥

श्री दऊनाथ लाकम्भनाय नमः॥ २ ॥

श्री पद्मपाति लाकम्भनाय नमः॥ ३ ॥

श्री नृयनाथ लाकम्भनाय नमः॥ ४ ॥

श्री वङ्गसूट लोकाय नमः ॥ ५ ॥

श्री विद्यापति लोकाय नमः ॥ ६ ॥

श्री ब्रह्मपाति लोकाय नमः ॥ ७ ॥

श्री ब्रह्मनाथ लोकाय नमः ॥ ८ ॥

શ્રી વિષ્ણુકાક લાકશ્વચાય નમઃ ॥ ૯ ॥

શ્રી નરુનાથ લાકશ્વચાય નમઃ ॥ ૧૦ ॥

શ્રી કાગાઝલિ લાકશ્વચાય નમઃ ॥ ૧૧ ॥

શ્રી વિષ્ણુક લાકશ્વચાય નમઃ ॥ ૧૨ ॥

श्री वृणानां तपि लाकम्भराय नमः ॥ १२ ॥

श्री दिक्ता सधि लाकम्भराय नमः ॥ १३ ॥

श्री चैयभ्रगु लाकम्भराय नमः ॥ १४ ॥

श्री विश्ववकु लाकम्भराय नमः ॥ १५ ॥

श्री वक्रसुखधायु लोकव्यसाय नमः॥ ११॥

श्री भावकवृद्ध लोकव्यसाय नमः॥ १८॥

श्री श्रमिनाह लोकव्यसाय नमः॥ १९॥

श्री वक्रधायु लोकव्यसाय नमः॥ २०॥

श्री धर्मचक्र लक्ष्म्याय नमः॥ २१॥

श्री सिंहनाद लक्ष्म्याय नमः॥ २२॥

श्री विष्णु लक्ष्म्याय नमः॥ २३॥

श्री हनुमान लक्ष्म्याय नमः॥ २४॥

श्री धर्मप्रागु लाकश्वनाय नमः॥ २५॥

श्री हचिहच लाकश्वनाय नमः॥ २६॥

श्री खनखिनि लाकश्वनाय नमः॥ २७॥

श्री वज्रदधु लाकश्वनाय नमः॥ २८॥

श्री अचलकगु लोकाय नमः॥ २९॥

श्री विभिश्वरा लोकाय नमः॥ ३०॥

श्री बलवत् लोकाय नमः॥ ३१॥

श्री विष्णुपादि लोकाय नमः॥ ३२॥

श्री कमलचूड लक्ष्म्याय नमः॥ ३३॥

श्री दवदवणा लक्ष्म्याय नमः॥ ३४॥

श्री सार्धदाह लक्ष्म्याय नमः॥ ३५॥

श्री पिथपात्र लक्ष्म्याय नमः॥ ३६॥

શ્રી અમાપપાળ લાકશ્વનાય નમઃ॥ ૩૧॥

શ્રી મહાવજનાથ લાકશ્વનાય નમઃ॥ ૩૨॥

શ્રી મહાવરુપાધિ લાકશ્વનાય નમઃ॥ ૩૩॥

શ્રી મહાવજધકુ લાકશ્વનાય નમઃ॥ ૪૦॥

श्री महानाथः लाक्ष्म्याय नमः॥ ४१॥

श्री महाविष्णुः लाक्ष्म्याय नमः॥ ४२॥

श्री महामहेश्वरः लाक्ष्म्याय नमः॥ ४३॥

श्री महावैष्णवः लाक्ष्म्याय नमः॥ ४४॥

શ્રી મહાચૂડામુર્તિ લોકલ્લખાય નમઃ॥ ૪૬॥

શ્રી મહાસૂર્યવિષ્ણુ લોકલ્લખાય નમઃ॥ ૪૭॥

શ્રી મહાચંદ્રવિન્દ્ય લોકલ્લખાય નમઃ॥ ૪૮॥

શ્રી મહામણ્ડલુ લોકલ્લખાય નમઃ॥ ૪૯॥

श्री महाशील लाक्ष्म्याय नमः॥ ४९॥

श्री महाबलकृत् लाक्ष्म्याय नमः॥ ५०॥

श्री महासहस्रमूर्त्य लाक्ष्म्याय नमः॥ ५१॥

श्री सहस्ररुक् लाक्ष्म्याय नमः॥ ५२॥

શ્રી મહાવલ્લીર્ષિ લાકશ્મવાય નમઃ॥ ૫૩॥

શ્રી મહાસુભદ્રા લાકશ્મવાય નમઃ॥ ૫૪॥

શ્રી અક્રયમી લાકશ્મવાય નમઃ॥ ૫૫॥

શ્રી સમકલ લાકશ્મવાય નમઃ॥ ૫૬॥

श्री रुद्रिकान्त लाक्ष्म्याय नमः॥ ७१॥

श्री क्षितिगर्भ लाक्ष्म्याय नमः॥ ७८॥

श्री ध्याकागर्भ लाक्ष्म्याय नमः॥ ७९॥

श्री गगनगङ्गा लाक्ष्म्याय नमः॥ ८०॥

श्रीचलपाणि लोकोत्थाय नमः॥ ३१ ॥

श्री सागनमणि लोकोत्थाय नमः॥ ३२ ॥

श्री वज्रगर्भ लोकोत्थाय नमः॥ ३३ ॥

श्री अवलोकितेश्वर लोकोत्थाय नमः॥ ३४ ॥

श्री महास्वामिप्राप लोकेश्वराय नमः॥ ३५॥

श्री चन्द्रपुर लोकेश्वराय नमः॥ ३६॥

श्री अश्विनीपुर लोकेश्वराय नमः॥ ३७॥

श्री अश्विनीपुर लोकेश्वराय नमः॥ ३८॥

श्री प्रमिष्टनकट लाकध्वजाय नमः॥ ७९॥

श्री सर्वेश्वरगर्भानिर्घाटनमी लाकध्वजाय नमः॥ १०॥

श्री सर्वनीलवर्णविष्णु लाकध्वजाय नमः॥ ११॥

श्री कारुण्यव्यूह लाकध्वजाय नमः॥ १२॥

श्री हानभाग्य लोकाय नमः॥ १३॥

श्री पद्मनग्यश्च लोकाय नमः॥ १४॥

श्री वक्राक्षोप लोकाय नमः॥ १५॥

श्री राक्षधाम लोकाय नमः॥ १६॥

શ્રી શાન્તી લોકશ્વર્યાય નમઃ॥ ૧૧॥

શ્રી યમદયુ લોકશ્વર્યાય નમઃ॥ ૧૮॥

શ્રી વિશ્વરૂપ લોકશ્વર્યાય નમઃ॥ ૧૯॥

શ્રી મહાવટસલ્લ લોકશ્વર્યાય નમઃ॥ ૮૦॥

શ્રી હૃષ્ણચલ લોકશ્વરાય નમઃ॥ ૮૧ ॥

શ્રી સુરવાવર્ણ લોકશ્વરાય નમઃ॥ ૮૨ ॥

શ્રી શ્ચિન્મ્ય લોકશ્વરાય નમઃ॥ ૮૩ ॥

શ્રી ઉન્નામિ લોકશ્વરાય નમઃ॥ ૮૪ ॥

श्री पुवर लोकेश्वराय नमः॥ ८५ ॥

श्री वक्रधर्म लोकेश्वराय नमः॥ ८६ ॥

श्री वक्ष्याधिकार लोकेश्वराय नमः॥ ८७ ॥

श्री स्वर्पण लोकेश्वराय नमः॥ ८८ ॥

શ્રી સિંદુનાથ લાકશ્મીનાય નમઃ॥ ૮૯ ॥

શ્રી ગેલાક્ષ સંદર્ભન લાકશ્મીનાય નમઃ॥ ૯૦ ॥

શ્રી ચક્રાર્યાવલાકિશ્વર લાકશ્મીનાય નમઃ॥ ૯૧ ॥

શ્રી નોલકથ લાકશ્મીનાય નમઃ॥ ૯૨ ॥

श्री सृगभिरुदनेन लाक्ष्म्यनाय नमः॥ ९३ ॥

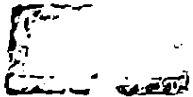
श्री नायाजालकमक्राध लाक्ष्म्यनाय नमः॥ ९४ ॥

श्री प्रमसंगर्पिण लाक्ष्म्यनाय नमः॥ ९५ ॥

श्री वृक्रदसु लाक्ष्म्यनाय नमः॥ ९६ ॥

श्री जयभूकर लोकाश्वयाय नमः॥ ९१ ॥

श्री वन्द्य लोकाश्वयाय नमः॥ ९८ ॥

श्री कमल लोकाश्वयाय नमः॥ ९६ ॥

श्री मणिपद्म लोकाश्वयाय नमः॥ १०० ॥

શ્રી પીઠપદ લોકસ્થાય નમઃ॥ ૧૦૧ ॥

શ્રી આનન્દાદિ લોકસ્થાય નમઃ॥ ૧૦૨ ॥

શ્રી ષષ્ઠકો લોકસ્થાય નમઃ॥ ૧૦૩ ॥

શ્રી માયાજાલક લોકસ્થાય નમઃ॥ ૧૦૪ ॥

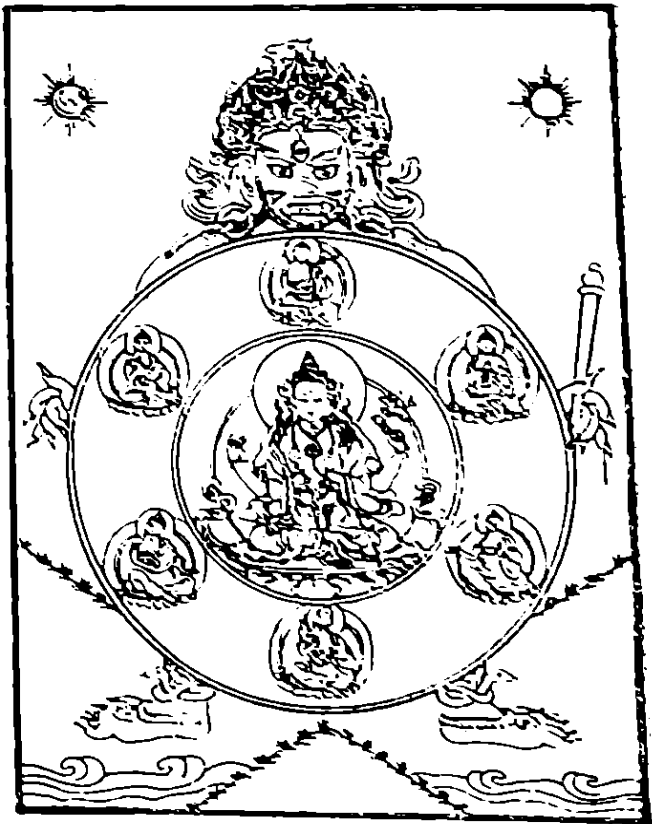
श्री हृदयेश्वरिणीवल्लभ लक्ष्मणाय नमः॥ १०५५

श्री लक्ष्मण लक्ष्मणाय नमः॥ १०५६

श्री हलाहल लक्ष्मणाय नमः॥ १०५७

श्री हयग्रीव लक्ष्मणाय नमः॥ १०५८

१०८ म्ह लोकेश्वरया ध्यान

१. श्री मदार्यावलोकितेश्वर । (श्वेत मत्सेन्द्रनाथ / जनवहाःद्यः)
तुयू वर्ण जुयाः जव ह्लातं वरद मुद्रा यानाः खव ह्लातं
पलेस्वां ज्वनाः दना विज्याःह्य ।
२. श्री वज्रनाथ लोकेश्वर । वँचुगु वर्ण जुयाः जवं वज्र ज्वनाः
खवं चुदुगु पलेस्वां ज्वनाः नृत्य मुद्रा यानाच्चना विज्याःह्य ।
३. श्री पद्मपाणी लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः खवं चुदुगु पलेस्वां
ज्वनाः जवं वरद मुद्रा यानाच्चना विज्याःह्य ।
४. श्री नृत्यनाथ लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः ङिका ह्लाः दुह्य,
जवपाखेया न्याका ह्लातं जपमाला, शर व पलेस्वां ज्वनाः
अभय मुद्रा व नृत्य मुद्रा यानाः खवपाखेया ह्लातं पा, धनुष,
दण्ड व गं ज्वनाः जव तुति थकयाः थियाच्चना विज्याःह्य ।
५. श्री वज्रस्फोट लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं वज्र व खवं
पलेस्वां ज्वनाः दनाच्चना विज्याःह्य ।
६. श्री विद्यापति लोकेश्वर । वाउँगु वर्ण जुयाः जवं जपमाला व
खवं सफू ज्वनाः दनाच्चना विज्याःह्य ।
७. श्री वज्रपाणी लोकेश्वर । नील वर्ण जुयाः जवं वज्र व खवं
पलेस्वां ज्वनाः दनाच्चना विज्याःह्य ।
८. श्री शङ्खनाथ लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं शङ्ख नुगलय्
दिकाः खव पलेस्वां ज्वनाः दनाच्चना विज्याःह्य ।
९. श्री विष्णुकान्त लोकेश्वर । वाउँगु वर्ण जुयाः जवं चक्र व खवं

- पलेस्वां ज्वनाः नृत्य मुद्रा यानाच्चवना विज्याःम्ह ।
१०. श्री मञ्जुनाथ लोकेश्वर । म्हासुगु वर्ण जुयाः जवं वरद मुद्रा यानाः खवं नुगल्य् सफू दिकाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
११. श्री कृताञ्जली लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः निपा ल्हातं अञ्जली मुद्रा यानाच्चवना विज्याःम्ह ।
१२. श्री विष्णुचक्र लोकेश्वर । म्हासु वर्ण जुयाः जवं चक्र, खवं दण्ड ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
१३. श्री शान्तमति लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं जपमाः ज्वनाः खवं सफू नुगल्य् दिकाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
१४. श्री चिन्तामणि लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं वरद मुद्रा यानाः खवं चिन्तामणि सिमाया कचा ज्वनाः दना विज्याना च्वंम्ह ।
१५. श्री चैत्यधातु लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं नुगल्य् चैत्य दिकाः खवं मुखूगु पलेस्वां ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
१६. श्री विश्ववज्र लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः जवं चक्र ज्वनाः खवं नुगल्य् अभय मुद्रा यानाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
१७. श्री वज्रसत्त्वधातु लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं नुगल्य् बज्र दिकाः खवं गं ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
१८. श्री शाक्यबुद्ध लोकेश्वर । म्हासु वर्ण जुयाः जवं बँय् थीथें यानाः खवं पलेस्वां ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
१९. श्री अमिताभ लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः निपा ल्हातं ध्यान मुद्रा यानाः गुलुपाः ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
२०. श्री वज्रधातु लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः निपा ल्हातं बोध्यंग्री मुद्रा यानाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
२१. श्री धर्मचक्र लोकेश्वर । ह्यासु वर्ण जुयाः जवं अभय मुद्रा यानाः चक्र ज्वनाः खवं पिण्डपात्र ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
२२. श्री सिंहनाद लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः स्वंगः मिखा दुह्य,

सपःयागु मुकू तयाः तिसा मदुह्य, जवं तुयूह्य सर्पं हिनातःगु
त्रिशूल ज्वनाः खवं सुगन्धं जाःगु पात्र ज्वनाः वया ल्यूने
ज्वाला व खङ्ग दुगु पलेस्वां तयाः धुँया छ्यंगुली पयतुनाः
सिंहया ह्यय् राज लीला यानाच्चवना विज्याःह्य ।

२३. श्री विश्वभूत लोकेश्वर । ह्यासु वर्ण जुयाः निपाह्लातं ध्यान
मुद्रा यानाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
२४. श्री हरिवाहन लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः जवं नुगलय्
अभय मुद्रा यानाः खवं चुदुगु पलेस्वां ज्वनाः सिंहया ह्यय्
लतिताशन याना विज्याना च्वंह्य ।
२५. श्री धर्मधातु लोकेश्वर । ह्यासु वर्ण जुयाः निपा ह्लातं
धर्मचक्र मुद्रा यानाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
२६. श्री हरिहर लोकेश्वर । वाउँ वर्ण जुयाः जवं त्रिशूल खवं
पलेस्वां ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
२७. श्री खरखिरि लोकेश्वर । वाउँ वर्ण जुयाः जवं कमण्डलु खवं
सिसलाकु ज्वनाः दना विज्याना च्वंह्य ।
२८. श्री वज्रदण्ड लोकेश्वर । वाउँ वर्ण जुया जवं वज्र खवं दण्ड
ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
२९. श्री अचलकेतु लोकेश्वर । वँचु वर्ण जुयाः जवं खङ्ग खवं
पाश ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३०. श्री खिरिखरा लोकेश्वर । वाउँ वर्ण जुयाः जवं सिसलाकु
कताकाः अभय मुद्रा यानाः खवं पिण्डपात्र ज्वनाः दना-
च्चवना विज्याःह्य ।
३१. श्री रत्नदत्त लोकेश्वर । ह्यासु वर्ण जुयाः जवं रत्नया कचा
खवं तफू ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३२. श्री विन्दुपाणी लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं विन्दु मुद्रा व
खवं अभयविन्दु मुद्रा यानाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३३. श्री कमलरूद्र लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं पलेस्वां खवं

- त्रिशूल ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३४. श्री देवदेवता लोकेश्वर । हिया वर्ण जुयाः जवं वरद मुद्रा खवं पत्ताका मुद्रा यानाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३५. श्री सार्थवाह लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं वरद मुद्रा यानाः खवं रत्नघट ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३६. श्री पिण्डपात्र लोकेश्वर । ह्यासु वर्ण जुयाः निपा ह्लातं पिण्डपात्र ज्वनाः ध्यान मुद्रा यानाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३७. श्री अमोत्रपाश लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः च्याका ह्लाः दुह्य । जव पाखेया ह्लातं छसिकथं वन्दना मुद्रा यानाः जपमाः ज्वनाः, पाश ज्वनाः, वरद मुद्रा यानाः, नुगलय् अभय मुद्रा यानाः व खवपाखेया ह्लातं छसिकथं सफू, त्रिशूल, पलेस्वां व कमण्डलु ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३८. श्री महावज्रनाथ लोकेश्वर । प्यपाः खाः दुह्य— मूगु खाः वँचु वर्ण, जवय् तुयू, खवय् ह्याउँ व चवय् ह्यासु वर्ण जुयाः च्याका ह्लाः दुह्य । जव पाखेया ह्लातं वज्र, खङ्ग, अंकूश व वाण खवपाखेया ह्लातं गं, त्रिशूल, पाश व धनुष ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
३९. श्री महावज्रपाणि लोकेश्वर । प्यपाः खाः दुह्य— मूगु खाः तुयू वर्ण, जवया वँचु वर्ण, खवया हिया वर्ण व फुसया ह्यामु वर्ण जुयाः च्याका ह्लाः दुह्य । जवपाखेया ह्लातं खङ्ग, वज्र अंकूश व वाण, ज्वनाः खवपाखेया ह्लातं छत्र, गं, पाश व धनुष ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
४०. श्री महावज्रधृक् लोकेश्वर । प्यपाः खाः दुह्य— मूगु खाः ह्याउँ वर्ण, जवया वँचु, खवया ह्यासु व फुसया तुयू वर्ण जुयाः च्याका ह्लाः दुह्य । जवपाखेया ह्लातं खङ्ग, अंकूश, वाण व वज्र ज्वनाः खवपाखेया ह्लातं मुखूगु पलेस्वां, पाश, धनुष व गं ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।

४१. श्री महावज्रधातु लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य- मूगु ख्वाः वाउँ वर्ण, जवया तुयू, खवया ह्यासु व फुसया ह्याउँ वर्ण जुयाः च्याका ह्लाः दुह्य । जवपाखेया ह्लातं खङ्ग, वज्र, वाण व अंकूश ज्वनाः खवपाखेया ह्लातं पलेस्वां, गं, पाश व धनुष ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
४२. श्री महाविश्वभूष लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य- मूगु ख्वाः वाउँ वर्ण, जवया तुयू, खवया ह्याउँ व फुसया ह्यासु वर्ण जुयाः च्याका ह्लाः दुह्य । जवपाखेया ह्लातं खङ्ग, वज्र, वाण व अंकूश अले खवपाखेया ह्लातं विश्ववज्र, गं, धनुष व पाश ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
४३. श्री महामञ्जुभूत लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य- मूगु ख्वाः तुयू वर्ण, जवया वाउँ, खवया ह्यासु व फुसया ह्याउँ वर्ण जुयाः च्याका ह्लाः दुह्य । जवपाखेया ह्लातं वज्र, वाण, पञ्च सूचिक, अंकूश व खवपाखेया ह्लातं गं, धनुष, रत्नमञ्जरी व पलेस्वां ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
४४. श्री महाअभयस्थूल लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य- मूगु वँचु वर्ण, जवया वाउँ, खवया तुयू व फुसया ह्यासु वर्ण जुयाः खुपा ह्लाः दुह्य । जवपाखेया ह्लातं खङ्ग, वज्र व ध्वाँय् दुगु कलस ज्वनाः खवपाखेया ह्लातं जपमाः, विश्ववज्र दुगु गं व पलेस्वां दुगु कलस ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
४५. श्री महाभयङ्करी लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य- मूगु ख्वाः वाउँ वर्ण, जवया तुयू व खवया ह्यासु वर्ण जुयाः खुका ह्लाः दुह्य । निपा ल्हाः नुगलय् दिकाः अभय मुद्रा यानाः जवया निपा ह्लातं वज्र व जपमाला, खवं गं व त्रिशूल ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
४६. श्री महासूर्यविम्ब लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य- मूगु ख्वाः ह्याउँ वर्ण, जवया वाउँ, खवया तुयू व फुसया ह्याउँ वर्ण

जुयाः च्याका ह्लाः दुम्ह । जवपाखेया ह्लातं वज्र, खङ्ग,
अंकूश ज्वनाः छपा ह्लातं वरद मुद्रा यानाः व खवपाखेया
ह्लातं गं, शंख, पाश व कमण्डलु ज्वनाः दनाच्चवना
विज्याःम्ह ।

४७. श्री महाचन्द्रविम्ब लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य-मूगु ख्वाः
तुयू वर्ण, जवया ह्यासुगु, खवया ह्याउँगु व फुसया ह्यासुगु ।
च्याका ह्लाः मध्येय् जवपाखें वज्र, चक्र, पा व चन्द्रविम्ब
अले खवपाखें गं, पलेस्वां, पात्र व कमण्डलु ज्वनाः दनाच्चवना
विज्याःह्य ।

४८. श्री महामञ्जुदत्त लोकेश्वर । प्यपाः ख्वाः दुह्य-मूगु ख्वाः
कुमकुम वर्ण, जवया वाउँगु, खवया ह्याउँगु व फुसया
ह्यासुगु । च्याका ह्लाः दयाः जवया स्वपा ह्लातं खङ्ग, वज्र,
वाण व खवया स्वपा ह्लातं सफू, गं व धनुष ज्वनाः निपा
ह्लातं ध्यान मुद्रायानाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।

४९. श्री महाशील लोकेश्वर । स्वपाः ख्वाः दुह्य । स्वपातं ख्वाःपाः
तुयू वर्ण । खुका ह्लाः मध्येय् जव पाखेया स्वपा ह्लातं वज्र,
खङ्ग व रत्नमञ्जरी अले खवपाखेया स्वपा ह्लातं गं, पाश
व पलेस्वां ज्वनाः दना विज्याःह्य ।

५०. श्री महारत्नकुल लोकेश्वर । स्वपाः ख्वाः दुह्य-मूगु ख्वाः तुयू
वर्ण, जवया ह्याउँगु व खवया ह्यासुगु वर्ण । खुका ह्लाः
मध्येय् जवया स्वपा ह्लातं वज्र, विश्ववज्र व रत्न अले
खवया स्वपा ह्लातं छत्र, गं व कमण्डलु ज्वनाः दना विज्याना
च्वंह्य ।

५१. श्री महासहस्रसूर्य लोकेश्वर । स्वपाः ख्वाः दुह्य-मूगु ख्वाः
ह्याउँगु, जवया ह्यासुगु व खवया तुयूगु वर्ण । खुका ह्लाः
मध्येय् जव खवया निपा ह्लातं सूर्यविम्ब ज्वनाः जवया
मेगु निपा ह्लातं खङ्ग व मिज्वाला अले खवय् निपा ह्लातं

विश्ववज्र सहितगु गं व पलेस्वां ज्वनाः दना विज्याना च्वंह ।

५२. श्री महासहस्रभुज लोकेश्वर । स्वपातं खाःपाः तुयू वर्ण जुयाः खुका लहाः दुह्य । जवपाखेया ह्लातं वाण, पद्म, शङ्ख व खव पाखेया ह्लातं धनुष, अंकूश व पाश ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःह्य ।
५३. श्री महारत्नकीर्ति लोकेश्वर । स्वपाः खाःपाः दुह्य-मूगु खाः ह्यासु, जवया तुयू व खवया वँचु वर्ण । खुका ह्लाः मध्येय् जवपाखें अंकूश, रत्नमञ्जरी, वज्र व खवपाखें पाश, पद्म व गं ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
५४. श्री सहस्रभुज लोकेश्वर । तुयू वर्ण, ऋछगः छ्यंः द्वःछिका ह्लाः या मूगु च्याका ह्लाः मध्येय् निका ह्लातं नुगलय् अभय मुद्रा यानाः जवपाखेया ह्लातं जपमाला, चक्र, वरद व देपापाखेया लहातं पद्म, धनुषवाण व कलस ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
५५. श्री अक्षयमति लोकेश्वर । म्हासु वर्ण जुयाः जवं खङ्ग व खवं अभयसहित पद्म ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
५६. श्री समन्तभद्र लोकेश्वर । ह्यासु वर्ण जुयाः जवं वरद मुद्रा यानाः खवं उपवः स्वां दुगु खङ्ग ज्वनाच्चवना विज्याःम्ह ।
५७. श्री सृष्टिकान्त लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः वरद मुद्रा यानाः खवं पद्म ज्वनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।
५८. श्री क्षितिगर्भ लोकेश्वर । म्हासु वर्ण जुयाः जवं भूस्पर्श मुद्रा यानाः खवय् कल्पवृक्ष दुगु पलेस्वां ज्वना पद्मासनय् विज्याना च्वंम्ह ।
५९. श्री आकाशगर्भ लोकेश्वर । वाउँ वर्ण जुयाः जवं रत्नमञ्जरी व खवं चिन्तामणि ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना च्वंम्ह ।
६०. श्री गगनगञ्ज लोकेश्वर । म्हासु वर्ण जुयाः जवं चिन्तामणि रत्न व खवं कल्पवृक्ष दुगु कलस ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना

६१. श्री रत्नपाणि लोकेश्वर । वाङ् वर्ण जुयाः जवं रत्न व खवं
पद्मोपरि चन्द्र ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना च्वंह्य ।
६२. श्री सागरमति लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं शङ्ख व खवं
वज्र सहित खड्ग ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना च्वंह्य ।
६३. श्री वज्रगर्भ लोकेश्वर । वँचु वर्ण जुयाः जव ह्लातं वज्र व
खव ह्लातं सफू दुगु पलेस्वां सफू ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना
च्वंह्य ।
६४. श्री अवलोकितेश्वर लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं वरद व
खवं पलेस्वां ज्वनाः पद्मासनय् च्वंच्वना विज्याःह्य ।
६५. श्री महास्थामप्राप्त लोकेश्वर । ह्यासु वर्ण जुयाः जवं खड्ग
व खवं पलेस्वां ज्वनाः पद्मासनय् च्वंच्वना विज्याःह्य ।
६६. श्री चन्द्रप्रभ लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जवं वज्र दुगु चक्र
ज्वनाः खवं चन्द्र दुगु पलेस्वां ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना
च्वंह्य ।
६७. श्री जालिनीप्रभ लोकेश्वर । गुलाव रंगया वर्ण जुयाः जवं
खड्ग ज्वनाः खवं सूर्य दुगु पलेस्वां ज्वनाः पद्मासनय्
विज्याना च्वंह्य ।
६८. श्री अमितप्रभ लोकेश्वर । तुयूगु वर्ण । जवं विश्ववज्र व खवं
कलस दुगु पलेस्वां ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना च्वंह्य ।
६९. श्री प्रतिभानकुट लोकेश्वर । म्हासुगु वर्ण । जवया ह्लातं
छोटिका मुद्रा यानाः खवया ह्लातं खड्ग दुगु पलेस्वां
ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना च्वंम्ह ।
७०. श्री सर्वशोकतमोनिघातिमति लोकेश्वर । कुमकुम वर्ण जुयाः
जवं न्याच्चः दुगु वज्र ज्वनाः खवं शक्ति कय्च्यानाः पद्मासनय्
विज्याना च्वंम्ह ।
७१. श्री सर्वनिवरणविष्काम्भी लोकेश्वर । वँचु वर्ण जुयाः जवं
खड्ग व खवं विश्ववज्र दुगु ध्वाँय् ज्वनाः पद्मासनय् विज्याना

चवंम्ह ।

७२. श्री कारण्डव्यूह लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः प्यका ल्हाः दुह्य ।
निपा ल्हातं कृताञ्जलि मुद्रा यानाः मेगु जवया छपा ल्हातं
जपमाला व खवया छपा ल्हातं मणि दुगु पलेस्वां ज्वनाः
पद्मासनय् विज्याना चवंम्ह ।
७३. श्री ज्ञानधातु लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः च्याका ल्हाः
दुम्ह । निका ल्हातं कृताञ्जलि मुद्रा यानाः, निका ल्हातं
ध्यान मुद्रा यानाः जवया मेगु ल्हातं खड्ग व त्रिशूल अले
खवया मेगु निपा ल्हातं सफू व पाश ज्वनाः दनाच्चना
विज्याःम्ह ।
७४. श्री पद्मनृत्येश्वर लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः च्याका ल्हाः
दुह्य । निका ल्हातं नृत्यमुद्रा यानाः खुका ल्हातं पलेस्वां
ज्वनाः अर्धपर्यङ्क नृत्यपदय् च्वना विज्याःह्य ।
७५. श्री वज्रोष्णीष लोकेश्वर । म्हासु वर्ण जुयाः खुका ल्हाः
दुह्य । जवपाखेया ल्हातं जपमाला, त्रिशूल ज्वनाः अभयमुद्रा
यानाः खवपाखेया ल्हातं सफू व पाश ज्वनाः छपा ल्हातं वरद
मुद्रा यानाः दनाच्चना विज्याःह्य ।
७६. श्री शाक्यधातु लोकेश्वर । पीत वा वँचु वर्ण जुयाः खुका
ल्हाः दुह्य । जवपाखें वज्र, खड्ग व पलेस्वां ज्वनाः खवपाखें
गुलुपाः, रत्नया थल व मुष्टि गं ज्वनाः ललितासनय् विज्याना
चवंम्ह ।
७७. श्री शान्तश्री लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः खुका ल्हाः दुह्य ।
नुगलय् जवया छपा ल्हातं अभयमुद्रा यानाः निपा ल्हातं जप-
माला व दण्ड ज्वनाः खवया स्वपा ल्हातं कलस, सफू व पाश
ज्वनाः दनाच्चना विज्याःम्ह ।
७८. श्री यमदण्ड लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः प्यका ल्हाः दुम्ह ।
जवय् यमदण्ड, वाण व खवय् धनुष व पाश ज्वनाः दनाच्चना

विज्याःम्ह ।

७६. श्री विश्वहर लोकेश्वर । म्हासु वर्ण जुयाः खुका ल्हाः दुह्य ।
जवया स्वपा ल्हातं खड्ग, वाण व चक्र, खवया स्वपा ल्हाः
मध्येय् निपा ल्हातं पाश व धनुष ज्वनाः छपा ल्हातं नुगलय्
अभयमुद्रा यानाः वज्रासनय् च्वं च्वना विज्याःम्ह ।
८०. श्री महावज्रसत्त्व लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः च्याका ल्हाः
दुम्ह ! जवया प्यपा ल्हातं विश्ववज्र, खड्ग, जपमाला व चक्र
अले खवया ल्हातं गं, पाश, त्रिशूल, शंङ्ख ज्वनाः वज्रासनय्
विज्याना च्वंम्ह ।
८१. श्री कृष्णाचल लोकेश्वर । कृष्णवर्ण जुयाः खुका ल्हाः दुम्ह ।
जवपाखें पलेस्वां, वाण ज्वनाः छपा ल्हातं वरद मुद्रा यानाः
खवपाखेया निपा ल्हातं सफू व धनुष ज्वनाः छपा ल्हातं
अभय मुद्रा यानाः ललितासनय् विज्याना च्वंम्ह ।
८२. श्री सुखावती लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः स्वपाः ख्वाःपाः व
खुका ल्हाः दुम्ह । जवपाखें वाण व जपमाला ज्वनाः वरदमुद्रा
यानाः खवपाखें धनुष ज्वनाः पद्मसहित शक्ति ज्वना विज्याना
च्वंम्ह ।
८३. श्री अचिन्त्य लोकेश्वर । हिया वर्ण जुयाः खुका ल्हाः दुह्य ।
जवपाखें खड्ग व वज्र ज्वनाः वरदमुद्रा यानाः खवपाखें
ढाल व गं ज्वनाः अभयमुद्रा यानाः ललितासनय् विज्याना
च्वंम्ह ।
८४. श्री उन्नति लोकेश्वर । कृष्ण वर्ण जुयाः खुका ल्हाः दुह्य ।
जवपाखे छपा ल्हातं नुगलय् अभयमुद्रा यानाः निपा ल्हातं
जपमाला व वज्र ज्वनाः खवपाखें पाश, कलस व पात्र ज्वनाः
उत्कुटकासनय् च्वना विज्याःम्ह ।
८५. श्री प्रवर लोकेश्वर । म्हासु व तुयू वर्ण जुयाः प्यका ल्हाः
दुह्य । जवया छपा ल्हातं अभयमुद्रा यानाः छपा ल्हातं जप-

माला ज्वनाः अले खवया निपा ह्लातं सफू व पलेस्वां ज्वनाः
वज्रासनय् विज्याना च्वंह्य ।

८६. श्री वज्रधर्म लोकेश्वर । गुलाव रंगया वर्ण जुयाः जवया
ह्लातं नुगलय् अभयमुद्रा यानाः खवया ह्लातं पलेस्वां ज्वनाः
ह्यय्खाया द्यःने वज्रासनय् च्वना विज्याःह्य ।

८७. श्री वश्याधिकार लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः प्यका ह्लाः
दुह्य । निका ह्लातं कृताञ्जलि मुद्रा यानाः जवं ह्याउँ
पलेस्वां व खवं पाश ज्वनाः दनाच्च्वना विज्याःह्य ।

८८. श्री खसर्पण लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः जव ह्लातं अमृतधारा
हायेकाः खव ह्लातं पलेस्वां ज्वनाः ललितासनय् विज्याना
च्वंह्य ।

८९. श्री सिंहनाथ लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः खुका ह्लाः दुह्य ।
निका ह्लातं कृताञ्जलि मुद्रा यानाः जवया मेगु निपा ह्लातं
खङ्ग व जपमाला ज्वनाः खवं ढाल व सफू ज्वनाः उत्कुट-
कासनय् विज्याना च्वंह्य ।

९०. श्री त्रैलोक्यसंदर्शन लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः स्वंगः
मिखा दुह्य । जवं अंकूश व खवं वज्रांकित पाश ज्वनाः दना
च्वना विज्याःह्य ।

९१. श्री रक्ताय्यावलोकितेश्वर लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः
प्यका ह्लाः दुह्य । जवय् वाण, अंकूश व खवय् पाश, धनुष
ज्वनाः अस्वेस्वानं कुर्याच्च्वना विज्याःह्य ।

९२. श्री नीलकण्ठ लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः तिसा मदुह्य, निह्य
सर्प कवखायाः कथुइ विष दुह्य । जव लहाः च्वय् छ्वयाः रत्न
दुगु कपाः ज्वनाच्च्वंह्य । खव लहाः मुलय् दिकाः समाधि मुद्रा
यानाः ध्यानासनय् विज्याना च्वंह्य ।

९३. श्री सुगतिसंदर्शन लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः खुका लहाः
दुह्य । जवं वरदमुद्रा व अभयमुद्रा यानाः जपमाला ज्वनाः

च्वंह्य व खवं पलेस्वां, कमण्डलु व त्रिदण्ड ज्वनाः दनाच्चना
विज्याःह्य ।

६४. श्री मायाजालक्रमक्रोध लोकेश्वर । न्यापाः ख्वाः दुह्य । मूगु
ख्वाः वँचु वर्ण, जवया तुयू व ह्याउँ, खवया ह्यासु व वाउँ
वर्ण जुयाः फिनिका ह्लाः दुह्य । जवपाखे डमरु, खट्वाङ्ग,
अंकूश, पाश, वज्र व वाण ज्वनाः खवपाखे तर्जनी, कपाल,
रक्त कमल, मणि, चक्र व धनुष ज्वनाः धँवा पिकयाः ग्याना
पुगु ख्वाः ज्यानाः मनूया छ्यंमाः ववखायाः धुं छ्यंगुलि न्यया
च्वंह्य । स्वंगः स्वंगः मिखा दुह्य कवं छ्यंया मुकू पुयाः हाडा
भरण थजाःगु सियूगु सँ दयाः प्रत्यालिढ पदय् विज्याना च्वंह्य ।

६५. श्री प्रेतसंतपि लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः खुका ह्लाः दुह्य ।
निपा ह्लातं वरद मुद्रा, निपा ह्लातं रत्न व सफू, निपा ह्लातं
जपमाला व त्रिदण्ड ज्वनाः चन्द्रासनय् छःने दनाच्चना
विज्याःह्य ।

६६. श्री ब्रह्मदण्ड लोकेश्वर । कुमकुम वर्ण जुयाः प्यका ह्लाः
दुह्य । जवपाखे छपा ह्लातं वरद मुद्रा यानाः छपा ह्लातं
त्रिदण्ड ज्वनाः खवपाखे कलश ज्वनाः शक्ति कय्च्यानाः
ललितासनय् विज्याना च्वंह्य ।

६७. श्री जटामुकुट लोकेश्वर । निपाः ख्वाः दुह्य । मूगु ख्वाः नील
वर्ण, फुसया ह्याउँ वर्ण जुयाः प्यका ह्लाः दुह्य । जवपाखे
छपा ह्लातं वरद मुद्रा यानाः छपा ह्लातं जपमाला ज्वनाः
खवया निपा ह्लातं उप्वःस्वां व कलस ज्वनाः दनाच्चना
विज्याःह्य ।

६८. श्री वरद लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः खुका ह्लाः दुह्य । निपा
ह्लातं कृताञ्जलि मुद्रा यानाः जवपाखेया ह्लातं वरद मुद्रा
यानाः व जपमाला ज्वनाः खवपाखेया ह्लातं सफू व पलेस्वां
ज्वनाः दनाच्चना विज्याःह्य ।

६६. श्री कमण्डलु लोकेश्वर । पीत वर्ण जुयाः खुका ह्लाः दुह्य ।
निपा ह्लातं शराक्षेप मुद्रा याताः जवया निपा ह्लातं वज्र
व चक्र अले खवया निपा ह्लातं गं व कमण्डलु ज्वनाः दना-
च्चना विज्याःह्य ।
१००. श्री मणिपद्म लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः प्यका ह्लाः दुह्य ।
निपा ह्लातं मणि सहित कृताञ्जलि मुद्रा याताः जवं जपमाला
व खवं पलेस्वां ज्वनाः वज्रासनय् विज्याना च्वंह्य ।
१०१. श्री पीतपट्ट लोकेश्वर । ह्याउँ वर्णह्य । पिण्डपात्र सहित
ध्यान मुद्रा याताः ह्यासु वस्त्र पुताः वज्रासनय् च्वंच्वना
विज्याःम्ह ।
१०२. श्री आनन्दादि लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण जुयाः जव ह्लातं
पलेस्वां ज्वनाः खव ह्लातं वरद मुद्रा याताः दनाच्चना
विज्याःह्य ।
१०३. श्री पडक्षरी लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः प्यका ह्लाः दुह्य ।
निपा ह्लातं कृताञ्जलि मुद्रा याताः जव ह्लातं जपमाला व
खव ह्लातं पलेस्वां ज्वनाः वज्रासनय् विज्याना च्वंम्ह ।
१०४. श्री मायाजालक्रम लोकेश्वर । खुपाः ख्वाःपाः दुह्य । मूगु ख्वाः
तुयू वर्ण, जवया ह्यासु व वँचु, खवया ह्याउँ, वँचु अले फुसया
नील वर्ण जुयाः छिनिका ह्लाः दुह्य । जवय् त्रिशूल, दण्ड, चक्र,
अंकूश, वज्र व जपमाला, खवय् पात्र, पाश, पलेस्वां, मणि,
उपवःस्वां व चक्र ज्वनाः दनाच्चना विज्याःह्य ।
१०५. श्री हरिहरिहरिहरिवाहन लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः खुका
ह्लाः दुम्ह । जवया स्वपा ह्लाः मध्येय् छपा ह्लातं साक्षि
मुद्रा, छपा ह्लातं जपमाला ज्वनाः छपा ह्लातं उपदेश मुद्रा
याताः खवया स्वपा ह्लातं दण्ड, कृष्णाजिन, कमण्डलु ज्वनाः
नाग, सिंह, गरुड नारायण आसनय् विज्याना च्वंम्ह ।
१०६. श्री हालाहल लोकेश्वर । तुयू वर्ण जुयाः स्वपाः ख्वाः दुम्ह ।

मूगु ख्वाः तुयू वर्ण, जवया नील वर्ण व खवया ह्याउँ वर्ण ।
खुका ह्लाः दयाः जवपाखे वरद, अक्षमाला व वाण, खवपाखे
धनुष, पलेस्वां व शक्ति सहित कुच मुद्रा यानाः ललितासनय्
विज्याना च्वंम्ह ।

१०७. श्री हलाहल लोकेश्वर । स्वपाः ख्वाः दुम्ह । मूगु ख्वाः तुयू
वर्ण, जवया म्हासु व खवया वँचु वर्ण । खुका ह्लाः दयाः
स्वंगः मिखा दुम्ह । जवं वरद, माला व वाण ज्वनाः खवय्
छपा ह्लातं कुच मुद्रा यानाः निपा ह्लातं पलेस्वां व धनुष
ज्वनाः धुँया छ्यंगुलि हिनाः दनाच्चवना विज्याःम्ह ।

१०८. श्री हयग्रीव लोकेश्वर । ह्याउँ वर्ण व वेक्वः मिखाफुसि
जुयाः ग्यानापुगु ख्वाः यानाः धँवा पिकया च्वंम्ह । जवया
ह्लातं जपमाला सहित वन्दनाभिनयन मुद्रा यानाः खवं दण्ड
ज्वनाः सर्पया तिसां तियाः दनाच्चवना विज्याःम्ह । श्वसपोलया
प्वाथय् खुगू लोकया चक्र दयाः प्वाः तग्वःम्ह व वागःचाम्ह
खने दु ।

श्री लोकेश्वर वाखं संग्रह

सछि व च्याम्ह लोकेश्वरया वाखं मुनाः पिकायेगु कुतः यानां नं फुक लोकेश्वरपिनि वाखं प्राप्त मजूगुलि आःतक नेपालय् प्रचलित वाखं थीथी श्रोतं थन मुनेगु ज्या जूगु दु । थुकी वंशावलि, स्वयम्भू पुराण, गुणकारण्डव्यूह आदि प्राचीन ग्रन्थ व सःस्यूपि जनपिनि आधारं नं मुने फक्क वाखं मुनाः न्ह्यव्वयागु जुल ।

छम्हहे लोकेश्वरया निथी स्वथो वाखं दुसां उकियात नं थीथी यानाः हे मुना व लोकेश्वरया नां नं छम्हया तःता दयाः उकथं हे मपाकुसे वाखनय् तयागु दु ।

श्री लोकेश्वर जन्मया बाखं

पूर्वकालय् धारण नांगु कल्पय् अरणेमि धयाह्य चक्रवर्ती जुजु जुयावंगु दु । वया महारानी सुभद्रा धयाह्य व काय्पि द्वःछिह्य दया-
च्वंगु जुल । उह्य जुजुया समुद्रेणु धयाह्य ब्राह्मण पुरोहित जुयाच्वन ।
वया समुद्रगर्भं धयाह्य सुइनिता लक्षणं जाःह्य काय् दु । व समुद्रगर्भं
थःगु छेँ त्वःताः तपोवनय् वनाः दुष्करचय्या यानाः सकल मारतयत्
त्याकाः रत्नगर्भं धयाह्य तथागत जुल ।

अरणेमि जुजु व समुद्रेणु ब्राह्मण आदि सकसिनं रत्नगर्भं
तथागतयागु सेवा याना च्वँच्वं समुद्रेणु ब्राह्मण अरणेमि जुजु प्रमुखं
सकल राज परिवारपित वोधिचय्या चले याकाः अरणेमि जुजुयात
समुद्रेणु ब्राह्मणं रत्नगर्भं तथागतयाथाय् छ्वयाः बुद्धपद पवंके
छ्वसैलि रत्नगर्भं तथागतं वहे सुखावती लोक धातुस अमिताभ
तथागत जुयेमा धकाः व्याकरण बिया विज्यात । अरणेमि राजाया
ज्येष्ठ पुत्र अनिमिष राजकुमारयात नं समुद्रेणु ब्राह्मणं रत्नगर्भं
तथागतया थासय् छ्वयाः व्याकरण पवंके छ्वल । अले श्रीरत्नगर्भं
तथागतं वहे सुखावतीलोक धातुस आर्यावलोकितेश्वर वोधिसत्व
जुयाः अमिताभ तथागतया धर्मलोप जुयेव वहे बुद्ध क्षेत्रय् श्रीकूट
राज धयाह्य तथागत जुयेमा धकाः व्याकरण बिया विज्यात ।

थ्वहे प्रकारं निह्यह्य निमि राजकुमारयात वहे बुद्ध क्षेत्रय् महा-
स्थान प्राप्त वोधिसत्व जुयाः लिपा सुप्रतिष्ठित कूट धयाह्य तथागत

जुइमा धकाः व्याकरण विया विज्यात ।

थथेहे स्वह्यह्य राजकुमार इन्द्रगण्यात वहे बुद्ध क्षेत्र्य मञ्जुश्री वोधिसत्व जुयाः लिपा समन्तदर्शी धयाह्य तथागतयागु व्याकरण वियाविज्यात ।

प्यह्यह्य अनङ्ग राजकुमारयात वज्रछेद प्रज्ञावभास धयाह्य वोधिसत्व जुयाः समन्तभद्र धयाह्य तथागतयागु व्याकरण विया विज्यात ।

न्याह्यह्य अभय राजकुमारयात गगनमुद्रा नाम वोधिसत्व जुयाः लिपा अग्नि दिशापाखे पद्मा धयागु लोकधातुस पद्मोत्तर धयाह्य तथागतयागु व्याकरण वियाविज्यात ।

खुह्यह्य अरणेमि जुजुया काय् अम्बर राजकुमारयात पूर्वपाखे आदित्य सोम धयागु लोकधातुस वैरोचन नांह्य वोधिसत्व जुयाः लिपा धर्मवशवर्तीश्वर धयाह्य तथागतयागु व्याकरण वियाविज्यात ।

थनंलि न्ह्यह्यह्य अंगज राजकुमारयात च्वय्यागु भाग्य नील-गन्ध प्रभासश्री धयागु लोकधातुस सिंहगन्ध धयाह्य वोधिसत्व जुयाः प्रभासविरज समुच्छ्रय गन्धेश्वर धयाह्य तथागतयागु व्याकरण विया विज्यात ।

हानं च्याह्यह्य आमेष राजकुमारयात ज्ञानतोय सुवि शुद्ध लोक धातुस समन्तभद्र वोधिसत्व जुयाः ज्ञानवज्र विजृम्मितेश्वरकेतु धयाह्य तथागतयागु व्याकरण वियाविज्यात ।

हानं अरणेमि जुजुया गुह्यह्य काय् अमिध राजकुमारयात अक्षोभ्य नाम वोधिसत्व जुयाः लिपा पूर्वपाखे अभिरति लोक धातुस अक्षोभ्य तथागत जुइमा धइगु व्याकरण वियाविज्यात ।

क्लिह्यह्य हिममणि राजकुमारयात थ्वहे लोकधातुस गन्धहस्ति धयाह्य वोधिसत्व जुयाः लिपा सुवर्ण पुष्प धयाह्य तथागतयागु व्याकरण वियाविज्यात ।

क्लिह्यह्य सिंह नाम राजकुमारयात वहे लोकधातु लिपा जय-

सोम लोक धातु जुयाः रत्नकेतु धयाम्ह वोधिसत्व लिपा नागविनदि-
तेश्वर धयाम्ह तथागतया व्याकरण विया विज्यात ।

थुगु प्रकारं मेपि न्यासःम्ह राजकुमारपिसं गगनमुद्रा वोधिसत्वया
प्रणिधान कथं बुद्धक्षेत्र पवनाः व्याकरण काल ।

थथेहे प्यसःम्ह राजकुमारपिसं नं वज्रच्छेद प्रज्ञावभास वोधि-
सत्वं थें प्रणिधान यानाः व्याकरण काल ।

थुगु प्रकारं गुइम्ह राजकुमारपिसं नं समन्तभद्र वोधिसत्वं
प्रणिधान याःथें यानाः व्याकरण काल ।

फुकं यानाः द्वःछिम्ह राजकुमारपिसं व्याकरण काल ।

थथेहे चय्प्यद्वः कोट्ट राजापि व मेपि स्वंगू कोटि प्राणीपिन्त
थःथःगु इच्छा कथंया बुद्धक्षेत्र वियाः रत्नगर्भ तथागतं व्याकरण
वियाविज्यात ।

थनंलि समुद्रेणु ब्राम्हणया चय्म्ह काय्पि दु । उलि मध्यय्
रत्नगर्भ तथागतया किजा समुद्रेश्वर भुवियात रत्नकूट धयाम्ह
तथागतया व्याकरण वियाविज्यात ।

निम्हम्ह सम्भवयात वैरोचन कुसुम धयाम्ह तथागतया व्याकरण
वियाविज्यात ।

स्वम्हम्ह समुद्रेणुयात ज्योतिगन्ध तथागतया व्याकरण विया
विज्यात ।

थथे हे रत्नगर्भ तथागतं समुद्रेणु ब्राम्हणया मेमेपि काय्पिन्त
नं थःथःगु इच्छा कथं व्याकरण विया विज्यात ।

थनंलि समुद्रेणु ब्राम्हणया कयवया लुखाय् पाः चवनीपि आदि
स्वंगू कोटि प्राणीपिन्त नं व्याकरण विया विज्याःगु मध्येय् थुगु भद्र
कल्पय् विपश्ची, शिखी, विश्वभू धुपि स्वम्ह तथागतपिसं नं व्याकरण
याना विज्यात ।

थुगु कथं व्याकरण विया विज्याःगु १०८ सच्छिव च्याम्ह लोके-
श्वर मध्येय् आर्यावलोकितेश्वरयागु नां नं प्रधान रूपं वःगु थन व्यक्त
जू । थ्व खँ करुणापुण्डरीक ग्रन्थय् उल्लेख जूगु दु ।

श्री अमिताभ लोकेश्वरया बाखं

छगू समयय् भगवान् श्री शाक्यमुनि राजगृहया गृद्धकूट पर्वतय् विज्याना च्वंगु जुल । अन कौण्डिन्य आदि आपालं श्रावकगणनं भगवानयाके धर्मया चर्चा यानाच्वन । अले आयुष्मान् आनन्दं भगवान् गौतमया सुवर्ण समान मुखवर्णया वारे चर्चा याना विज्यात । उगु हे प्रसङ्गय् भगवानं कल्प कल्प न्हापायापि तथागतपिनिगु ख्वाःयागु प्रभा सुन्दरताया वारे खँ ह्लाना विज्यात ।

ह्लापा ह्लापानं आपालं बुद्ध जुया विज्याये धुंकल । दीपंकर बुद्धं निसं कयाः लोकेश्वरराज बुद्ध तकया दुने चय्छम्ह बुद्ध जुया विज्याये धुंकल । ‡

वसपोल श्री लोकेश्वरराज तथागतया धर्माकर धैम्ह छम्ह भिक्षु दयाच्वन ।

छन्हु धर्माकर भिक्षुं लोकेश्वरराज तथागतयात ख्वाः स्वयाः विनयपूर्वक विन्ति यात, “प्रभु ! जि नं सम्यक् संबुद्ध जुइगु इच्छा जुल । जि छु याःसा असाधारणगु बुद्धत्व लाभ याये फइ ? ।”

श्व प्रार्थना न्यनाः श्री लोकेश्वरराज तथागतं आज्ञा जुया विज्यात, “धर्माकर ! छं हे त्ययाका, गज्याःगु गुणं युक्तगु बुद्धत्व व

---

‡ चय्छम्ह बुद्धपिनिगु नाम मिथिला विद्यापीठं प्रकाशित महायान सूत्र संग्रह २२३ पृष्ठय् स्वया दिसँ । श्व बाखं नं वहे ग्रन्थय् सुखावतीव्यूहय् उल्लेख जूगु दु ।

बुद्ध क्षेत्र यः । धर्माकरं बुद्ध क्षेत्रया वारे छुं मस्यूगुलि बुद्ध क्षेत्र व
 बुद्धत्वया वारे श्री लोकेश्वर राजं कोटान कोटि वर्षतक्क आपालं
 बुद्ध क्षेत्रयागु वारे धर्म व्याख्यान याना विज्यात । अले असंख्य बुद्ध
 क्षेत्रयागु गुण लुमंकाः धर्माकर भिक्षुं श्री लोकेश्वर राज तथागतयात
 विन्तियात, प्रभु छलपोलं गुलि बुद्धपिनिगु व बुद्ध क्षेत्रयागु गुण
 वर्णन याना विज्यात व गुण फुक्क दुगु जिगु बुद्ध क्षेत्र दयेमा धकाः
 विन्तियात । अथे जूसा अथे हे प्रणिधान (प्रतिज्ञा) यायेमाः, छंगु
 प्रणिधान पूर्ण यायेमाः अले लिपा वइपि वोधिसत्त्वपिसं छंगु बुद्ध
 क्षेत्रय् अवतार कायेगु इच्छा याइ धकाः श्री लोकेश्वर राज तथागतं
 आज्ञा जूगु वचन न्यनाः धर्माकर भिक्षुं तथागतया न्ह्यःने थथे प्रणि-
 धान याना विज्यात— जि बुद्ध जुइगु थासय् (बुद्ध क्षेत्रय्) देव व
 मनुष्य वाहेक तिर्यग्योनि प्रेत असुरयोनिपि प्राणी मदयेमा । जिगु
 बुद्ध क्षेत्रय् जन्मकाःव.पि च्युत जुयाः तिर्यग्योनि प्रेत असुरयोनि
 जन्मकाः मवनेमा । आपलं प्रभा तेज दुपि सुवर्णं वर्णपि जुयेमा । दिव्य
 चक्षु, दिव्य श्रोत्र, परिचित्तज्ञान, जातिस्मरण, आदि व ऋद्धि वशिता
 पूर्ण जुयाः क्षणभर हे सम्पूर्ण लोक धातुइ वनाः जगत उद्धार याये
 फुपि जुयेमा । जि जिगु धैगु परिग्रह संज्ञा मदुपि जुयेमा । अर्हत्त्व,
 प्रत्येक बुद्धत्व लाभ याये फुपि जुये फयेमा । प्रणिधान वाहेक सकलया
 आयु स्थिर जुयेमा अकाल मृत्यु मजुयेमा । जिगु बुद्ध क्षेत्रय् अकुशलया
 नाममात्र हे मदयेमा । न्ह्यागु लोकय् च्वंपिसं जूसां जिगु नां लुमंकाः
 जितः श्रद्धा भक्ति याइपिन्त उज्वःगु मरणकालय् जि वनाः रक्षा
 यानाः जिगु बुद्ध क्षेत्रय् हये फयेमा । इमित थःथःगु प्रणिधान अनुसार
 बुद्धत्व प्रत्येक बुद्धत्व अवैवर्तिकत्व फल प्राप्त याना विये फयेमा ॥
 थुलि याना विये मफुतले जि सम्यक बुद्धत्व लाभ मयाःह्य जुयेमा
 धकाः ४६ पीखुगू प्रणिधान धर्माकर भिक्षुं श्री लोकेश्वर राज तथा-
 गतया न्ह्यःने याना विज्यात ।

थुगु रूपं प्रणिधान यानाः कल्पान कोटि वर्षतक्क वसपोलं वोधि-

चर्या पालन यानाः थःगु प्रतिज्ञा पुरेयाना विज्यात । आः वसपोल
पश्चिम दिशापाखे सम्पूर्ण गुणपूर्णगु सुखावती भुवनय् विज्यानाः
अमिताभ तथागत धैगु नामं प्रसिद्ध जुया विज्याना च्वनतिनि । वस-
पोलया प्रणिधानया वलं अमित थुलि दु धकाः प्रमाण मदुगु आभा तेज
दुगुलि अमिताभ धाःगु खः । हानं थुलि आयुया प्रमाण दु धैगु मदुगुलि
अमितायु धैगु नामं प्रसिद्ध जुल । वसपोलया आर्याविलोकितेश्वर व
महास्थाम प्राप्त धैपि निह्य बोधिसत्व व अग्रश्रावक नं अथे हे आपलं
प्रणिधान यानाः थुगु लोकं सुखावती भुवनय् विज्याःपि खः धकाः
श्री शाक्यमुनि आनन्दयात मुख वर्णया वारे आज्ञा जुया विज्यात ।

श्री जनबहाःद्यःया ऐतिहासिक खँ

थीं कल्लय् साधारण कथं थ्व वाहाःयात “जनवाहाः” (मच्छेन्द्र वहाल) धाःसां थ्व वाहाःया मू नां “कनक चैत्य महाविहार” खः । लिच्छवि कालया अभिलेखय् थ्व विहारया उल्लेख मदुसां ने. सं. २५६ या जुजु नरेन्द्र देवया पालय्या छगू हस्तलिखित ग्रन्थय् थ्व कनक चैत्य महाविहारया खँ न्ह्यथना तःगु दु । व ग्रन्थ राष्ट्रिय अभिलेखालय् तया तःगु दु । थुके कनक चैत्य महाविहार येँया पुलांगु विहारत मध्ये लाःवः धैगु खनेदु ।

अभिलेख दसि मलूनिसां तवि थ्व विहारया पुलां पहः (प्राचीनता) अनुमान यायेगु दक्कं लिधंसा दु । यक्ष मल्लया पालय् च्वया तःगु छगू हस्तलिखित ग्रन्थय् थ्व विहारया चर्चा यासें “कोलीग्रामय् जमगन्थि विहारे” धकाः न्ह्यथना तःगु खनेदु । कोलीग्रामया उल्लेख लिच्छवि अभिलेखय् नं दक्षिण कोलीग्रामया रूपय् अनेक थासय् खनेदु । शाक्यपि थेँ कोलीतनं सभ्य व उन्नत जाति खः । कोलीत भगवान बुद्धया मावली खलकय् लाः । रोहिणी खुसीया पूर्वपाखे कोलीतय्गु अले पश्चिमपाखे शाक्यतय्गु राज्य जुया च्वन । लिपा शाक्यतय्गु थेँ कोलीतय्गु राज्य नं ह्मनावंवलय् यक्व मात्राय् कोलीत व शाक्यत नेपाः गालय् दुहां वल । व हे कोलीतय्गु वस्ती जुया च्वंवले “कोलीग्राम” धकाः नां जूगु खः । व हे कोलीत व शाक्यतय्गु दुतिनाया नापं बौद्ध धर्म नं दुहां वःगुलि थ्व विहार दयेकेगु ज्या जूगु खनेदु ।

थ्व प्रसंगया ल्यू “कनकचैत्य महाविहार” नां च्वंवंगुलिइ विचाः यायेगु आवश्यक जू । कपिलवस्तुइ च्वंगु कनकमुनि भगवानया चैत्ययात सम्राट अशोकं जीर्णोद्धार याःगु शिलालेखय् दु । अथे हे यानाः थनया “कनक चैत्य महाविहार” नं कनक मुनिया लुमंतिइ दयेकूगु खः धैगु न्यने दु गुगु वास्तविक जुइ फइगु यक्व हे सम्भव जू । थ्व विषयय् अनुसन्धान यायेगु आवश्यक जू ।

कोलीग्रामया अपभ्रंशहे केलत्वाः खः । थ्व त्वालय् नां जाःम्ह लिच्छवि जुजु मानदेवं त्वहंहिति दयेकाः तया व्यूगु छगू त्वहपौ (शिलालेख) नं लूगु दु । थुकें नं थ्व धापूया पुलांपहः (प्राचीनता)-या वारे छुं जः लाः ।

थ्व कनक चैत्य महाविहारय् जनवहाःद्यःया मूर्ति स्वना नांजाःह्य मल्ल जुजु यक्ष मल्लया पालय् जक जूगु खः धैगु वर्णन वंशावलीइ लाःगु दु गुगु सत्य खनेदु तर थ्व जनवहाःद्यः (आर्यावलोकितेश्वर) धाःसा लिच्छवि कालयाह्य हे खः धैगु खनेदु । थ्व खं थ्वया मूर्तिकलां नं सी दु; नापं थ्व मूर्ति लूगु थाय् “जमल” या ऐतिहासिकतां नं उगु खं सी दु । लिच्छविकालया अभिलेखत वाला स्वयेबलय् उगु ईया छगू प्रसिद्ध वस्ति “जमयम्बी” हे जमल खः धैगु खनेदु । कारणवश उगु वस्ति ल्लाना वंवलय् जनवाहाःद्यः नं ल्लाना वन ।

लिपा म्हुया स्वःवलय् व मूर्ति लूगु जूगुलि थ्व जनवाहाःद्यः-यात जमलेश्वर आर्यावलोकितेश्वर नं धाःगु न्यनेदु । लिच्छविकालय् आर्यावलोकितेश्वरया नां तच्चतं चाकःन्यं धैगु खं लिच्छविकालया अभिलेखं सी दु ।

थुलि खं कनक चैत्य महाविहार व जनवहाःद्यः नितानं यक्को पुलां घैगु सी दु । थनया विहारय् च्वना विज्याःपि शाक्यभिक्षु व वज्राचार्यपिनि संयुक्त संघं नं थुकिया विशेषतायात उलाच्चंगु दु ।

लक्ष्मी नरसिंह मल्लया पालय् जनवहाःद्यःया देगःया विशेष रूपय् जीर्णोद्धार जुल । थुगु कारणं जनवहाःद्यःया ल्लातय् च्वंगु वालाय् नं

लक्ष्मी नरसिंह मल्लया समय किया तःगु दु ।

प्रताप मल्लया पालय् थ्व जनवहाःद्यःया रथजात्रा न्ह्याकुगु धैर्
खँ वंशावली च्वया तःगु दु ।

जनबहालय् च्वंगु त्वहंपौ, सिजःपौ, शान्ति सफू आदि वाल
स्वत धाःसा मल्ल, शाह जुजुपिसं इलय् इलय् जनबहाःद्यःया पूज
आजाय् ब्यूगु विशेष पुलुं (दृष्टि) यक्व यक्वं खँ सीका काये फइ ।

थ्व जनबहाःद्यः व विहारया वारे विस्तृत अनुसन्धान याना
प्रकाशित यानाः प्रचार याये मालाच्वंगु दु ।

(जनवहाःद्यःया वाखं प्राप्त मज्जुगुलिं थन जनवहाःद्यःया ऐति-
हासिक खँ जकसां न्ह्यब्वयागु जुल । थ्व विशेष लेख नांजाःह्य
इतिहासविद् भाजु धनवज्र वज्राचार्यपाखें प्राप्त जूगु खः)

रक्तार्याविलोकितेश्वर (बुंगद्यः) या बाखं

जुजु नरेन्द्रदेवया स्वह्य काय्पि दु । तःधिकःह्य पद्मदेवयात
पिबहाः धयागु थासय् तयाविल । दथुयाह्य रत्नदेवयात तेवहालय्
(तीर्थ विहार) वन्धुदत्त आचार्ययाथाय् तयाविल । चिधिकःह्य वल-
देवयात थः च्वनागु मध्यपुर (थिमि) देशया लाय्कुली तयाः राज्या-
भिषेक नापं वियाः थःगु सिंहाशनय् तयाः नरेन्द्रदेव जुजुं राजकाज
फुक त्वःताः शहरं निक्वय्ति पाक अलक विहार धयागु दयेकाः
आनन्दं च्वंच्वन ।

वलदेव राज थः वौ नरेन्द्रदेवं लाय्कू त्वःता वंगु विरहं अन
मच्चंसे तपाय्वाज्या वीरदेव जुजुं ललितकशीयापाखें दयेका व्यूगु
ललितपुर धयागु यल देशय् लाय्कू दयेकाः च्वंच्वन । थ्वहे जुजुया
पालय् नारायणया अंश गोरखनाथं श्री आर्याविलोकितेश्वर दर्शन
यायेत नेपालय् श्री करुणामय विज्ज्राकेत गुह्य नाग ज्वनाः मृगस्थली
वनया च्वय् नाग ज्वनाः तपस्या यानाच्च्वन । अनंनिसें नेपालय् वा
मवयाः हाहाकार जुयाः नयेत्वने नापं मखनाः छिनिदँतक दुर्भिक्ष
जुयाच्च्वन ।

थथे नेपालय् दुःख कष्ट जुयाः वलदेव जुजुं यक्व उपाय यातं नं
दुर्भिक्ष शान्ति याये मफयाः गन गन ज्याथज्यथित दु अन अन वनाः
चिवा कयाः खँ न्यंवने माल धकाः वलदेव जुजु चांचां दुनियातय्
छेय् वनाः सुनानं मखंक चिवा काः वंवलय् छन्हु तेवहालय् वन्धुदत्त

आचार्य व कलाःहो सिया खँ जुयाच्चंगु ताल । वन्धुदत्तयाके कलाः-
होस्यां न्यन— हे स्वामी, छलपोल थेंजाःह्य शक्तिवान आचार्य दयेकं
नं नेपाल थये किनिदँ तक वामगानाः दुखः त्रियाचवन, छु याःसा थ्व
दुभिक्ष शान्ति जुयाः सुभिक्ष जुइ ! कलाःम्हेस्यां थुकथं न्यसैलि
वन्धुदत्त धाल— हे प्रिय, थ्व देशय् विघ्न जुयाच्चंगुया कारण न्यँ—
थन देशय् जुजुया काय् व वौ निम्ह जाये मफयाः नरेन्द्रदेव लाय्कुलि
पिहां वनाः वौद्ध विहार दयेकाः च्वंवन । काय्हा वलदेवं ययःथें
यानाः न्याय विचाः मयासैं राजकाज यानाचवन । उकिसनं गोरखनाथं
श्री करुणामय आर्यावलोकितेश्वरयात नेपालय् हयाः दर्शन याये
धकाः गुह्य नाग आसन यानाः मृगस्थलय् च्वनाः तपयोग यानाचवन ।
थ्वहे कारणं कीगु देशय् वामगानाः दुभिक्ष जुयाच्चंगु खः । थ्व खँ
सिलला धकाः कलाःम्हेसिके न्यनाच्चंगु वलदेव जुजुं न्यनाः थःगु
लाय्कुलि पिहां वयाः कल्लय्खुनु सुथल्लापां थः वौ नरेन्द्रदेव च्वंच्चंगु
विहारय् वनाः अनेक प्रकारं विन्तिभाव यानाः चित्तबुद्धे यानाः थःगु
लाय्कुली ब्वना हयाः माःगुतक सल्लाह यानाचवन ।

थनंलि वलदेव जुजुं तेवहाःया वन्धुदत्त आचार्य सःतके छवयाः
आज्ञाजुल— हे वन्धुदत्त आचार्य, कीगु देशय् वामगाःगुलि अशान्ति
जुयाच्चंगु किनिदँ दये धुंकल । अनेक उपाय यानां नं थ्व दुभिक्ष
शान्ति मजुल । आः छु याःसा थ्व दुभिक्ष शान्ति जुइ धकाः वलदेव
जुजुं न्यसैलि वन्धुदत्त आचार्य विन्ति यात— भो महाराज, थ्व अना-
वृष्टि विघ्न श्री करुणामय आर्यावलोकितेश्वर थन नेपालय् विज्याके
मफयेकं शान्ति याये फइमखु । वसपोल थौंकन्हय् कामुनि धयागु
देशय् (पोतलक) पर्वत स्थानय् यक्षपिनिगु कुलय् अवतार कयाः व
देशय् च्वंपिन्त उद्धार याःविज्यानाच्चंगु दु । वसपोल थन नेपालय्
विज्याकेत आपालं हे दुःख कष्ट याये माली । तर न्ह्याक्व हे दुःख
सिये माःसां देशया लागि दुःख सियेत जि मग्नाः । थ्व ज्या यायेत
उत्तर साधक धयाह्य जजमान मदयेकं मज्यू । व जजमान छलपोलया

पिता जुजु नरेन्द्रदेव हे जुइमाः । अले माःमाःपि साथ कयाः माःगुतक
सामाग्री ज्वरे यानाः थ्व ज्या जिमिसं यायेगु निश्चय याये धकाः
गुरु बन्धुदत्तया वचन न्यनाः बलदेव जुजु बन्धुदत्तया आज्ञाकथं
यायेगु निश्चय यानाः माःमाःगु सामाग्री ज्वरे यानाविल ।

थनंलि बन्धुदत्त आचार्य व नरेन्द्रदेव जुजु निह्य साह्यंगु पर्वतय्
स्वयम्भूया शान्तिपुरय् विज्यानाच्चंहा शान्तिकराचार्य नापलानाः
वसपोलयाके नं माक्व सल्लाह यानाः उपदेश कयाः न्हापां ललित-
पुरया दोल धयागु थासय् बन्धुदत्त आचार्य व नरेन्द्रदेव निह्य च्वनाः
श्री योगाम्बर ज्ञानदाकिनी आराधना यानाः कोटि संख्याया प्रमाण
जपयोग यात । पुरश्चरण याये धुसेंलि श्री योगाम्बरया बल प्रसाद
आदि लानाः पूजा सरजाम कलस आदि क्वविया बनीहा मालिनी
धयाह्य भरिया छह्य व गोरखनाथं मृगस्थलि आशन यानाच्चंहा
कर्कटनाग छह्य नं बन्धुदत्त आचार्यया बलं छुटे याना हयाः साधकया
कामुनि देशया पोतलकया पर्वतपाखे स्वयाः प्रस्थान यानावन । वँव
वँव अनेक पर्वत, खुसि, देश पारयाना वनेत कर्कोटक नागं गन गन
गथे गथे यानाः यंके मालाच्चन । खुसी तामदुथाय् ता जुयाः थःगु
ह्यय् बन्धुदत्त, जुजु नरेन्द्रदेव व भरिया नापं स्वम्हेसितं थःगु ह्यय्
तयाः थाय्थासय् च्वंक्वंपि भूत प्रेत पिशाच राक्षस आदि अनेक मार
विघ्न वयाच्चंप्पिन्त शान्ति यानाः बन्धन तन्धन यानाः पोतलक पर्वत
कामुनि देश सतिक थ्यंकाः छगू थासय् स्वह्य च्वनाः पुरश्चरण
यानाः श्री आर्यावलोकितेश्वरयात आह्वान यानाच्चन ।

उगु इलय् कामुनि देशय् अवतार कयाच्चंहा श्री आर्यावलोकिते-
श्वरं नेपालंनिसें वयाः थःत साधन यानाच्चन धयागु सीकाः थथे
विचार याना विज्यात । हिमालयया दक्षिणपाखे मञ्जुश्रीनं कालि-
दहया लः पितृव्याः देश दयेकाः श्री स्वयम्भू ज्योतिरूप आदि
देव देवता स्थापना जुयाच्चंगु नेपाल देशय् थौंकल्लय् अनावृष्टि जुयाः
दुर्भिक्ष जुयाच्चन । व उपद्रव शान्ति यायेत जिगु नांजक लुमंका च्वंसां

जि वनाः रक्षा याना वियेगु खः । आः जितः हे दर्शन याये धकाः
गोरखनाथं गुह्य नाग आशन यानाः मृगस्थली तपयोग याना च्वने
धुंकल । उकिं छिनिदँतक वा मगाःगुलि मेपि देव देवतापिसं गोरख-
नाथं आशन यानाच्चवंपि गुह्य नागयात त्वःतके मफयाः वन्धुदत्त
आचार्यं वयागु सिद्धिया वलं कर्कोटक नाग छह्य हयाः थनथ्यंक नापं
ब्बना हल । उकिया कारण्य् आः जि अन नेपाल्य् वनाः देवदेवता-
पिन्त नं वन्दोवस्त यानाः रितिथिति दयेकाः अनयापि लोकपिन्त
उद्धार याः मवंसे मजिल धकाः विचाः यानाः श्री करुणामय आकाश
मार्गं विज्यानाः आराधना यानाच्चंगु थाय्या आकाशय् विज्यानाः
वन्धुदत्तायात दर्शन वियाः माःगुतक संकेत सल्लाह वियाः अनं लिहां
वयाः थः मां यक्षनीयाथाय्तुं च्वना विज्यात । थनंलि वन्धुदत्त
आचार्यं श्री करुणामयं संकेत वियाविज्याः कथं छगू पवित्र स्थानय्
च्चनाः लुँया कलस स्वनाः श्री आय्यविलोकितेश्वरयात आराधना
यायेत जुजुयात थथे धाल— हे महाराज, जि थ्व कलसय् श्री करुणा-
मय साधन यायेवल्य् श्री करुणामय भंवःया रूप कयाः कलसय् दुहां
विज्याइ । उवल्य् छलपोलं नं कलसय् किसलि छगः उघरि देछाया
विज्याहुँ । वांलाक एकचित्ता याना विज्याहुँ अले जिगु कार्य सिद्ध जुइ
धकाः वन्धुदत्त आचार्यं श्री करुणामययागु मन्त्रं साधन यानाच्चन ।

उगु इलय् श्री करुणामय चित्त चञ्चल जुयाः थःगु सम्भोग कार्य
त्वःताः भंवःया रूप कयाः आचार्यं साधन यानाच्चंगु कलसय् दुहां
विज्यात । दैव संयोगं उवल्य् हे जुजुया न्ह्यः वया च्वंगुलि निक्वःतक
दुहां विज्यानाः हानं पिहां विज्यात । स्वक्वःतक नं मन्त्रया वलं हानं
कलसय् भंवः दुहां विज्यात । उथाय्तक नं जुजुया न्ह्यः वयेका
च्चंगुलि वन्धुदत्तं आःला ज्या स्यनीगु जुल धकाः जुजुयात थःगु पुलि
खानाः न्ह्यलं चायेका बिस्यंलि जुजुं उघरि न्ह्यलं चायेकाः दना
वनाकथं कलसय् किसलि देछाया विल । उवल्य् जुजुया मनय्
भतिचा अहंकार जुयाः जि थेंजाःह्य जुजुयात आचार्यं पुलि खाना

विल, थ्वयात तलवारं प्यदंक हे पाला वी धकाः मनय् च्वाक्क वंकल । थनंलि कामिनी देशय् करुणामयया प्राणांश मदुगु ह्य खनाः सकल यक्षलोकपिं व वया मां यक्षनी नापं मुनाः वन्धुदत्त आचार्यं आव्हान यानाच्चंगु थासय् थ्यंक वयाः ल्वाः वल । आचार्यं नं नेपालयापिं वीर वीरपिं देवतागणपिं आराधना यानाः कामिनी देशं वःपिं सकल राक्षस, भूत, आदिपिन्त त्याकाः थथे धाल— हे यक्षलोकगणपिं छिमिसं धन्दा कायेनते, इलय्व्यलय् छिमिगु देशय् नं पूजा याकेत श्री करुणामययात छ्वया हये । आः छक्कवःतिं जिमिगु नेपालय् विज्याकाः सुभिक्ष जुइके माल । थथे धासेंलि अनच्चंपिं यक्षलोकगण सकसिनं आः छिमिसं नं अवश्य जिमि काय्मचा श्री करुणामययात नेपाल यंकीगु जुल, गुवलें गुवलें थन विज्याकेत लँ ह्यसीकेगु चिं तयेत थ्व सिमाया तुं पुसा बिया छ्वये । थ्व पुसा ह्वला यंकि । अले लिपा व सिमा स्वयाः जक थन विज्याःसां गाइ धकाः यक्षलोकपिसं आचार्य-यात धयाः थसिमाया पुसा बियाछ्वत । अनंलि गुरु वन्धुदत्त आचार्यं भरिया मालाकारयात कलस क्वबुइकाः जुजु नापं तयाः तसकं उत्सव यानाः श्री करुणामयया कलस जात्रा यानाः नेपालपाखे स्वकाः थसिमाया पुसा लँय् ह्वला हल । यक्ष यक्षनीपिं नं ल्यूल्यू वयाः कोदुवाल तक थ्यंके हल । अन थ्यंसेंलि कामुनि देशं वःपिं यक्ष यक्षि-नीतय्त पूजा सत्कार आदि मान बियाः थनं उखे छिपिं वये मदु धकाः विदा बियाछ्वत ।

अनंलि वन्धुदत्त आचार्यं थसिमा पुसा सियाः सिमा मसइकथं ह्वलाः श्री करुणामयया कलस महामंगल यानाः कोदुवालं उत्तरपाखे स्वकाः हल । उबलय् हयेग्रीव भैरव, हरिसिद्धि भैरव, लुभुया लुँता-वाहाःया भैरव व त्यांकाभैरव थुपिं प्यह्य भैरवपिसं क्वबुयेका हःबलय् ब्राह्मणं वेदपाठ याकाः तुफि लुयेकाः, विष्णुं शंख पुयेकाः, महाद्यवं कमण्डलुं लः हायेकाः, इन्द्रं छत्रं कुयेकाः, यमराजं धूप थंकाः वरुण-नागं शंखलखं छ्वाकाः वा वयेकाः, कुवेरं धन द्रव्य व्हयेकाः, अग्नि

देवतां मतं वयंकाः, यक्षलोकपिसं विघ्न चीकाः, वायुदेवतां
वासा लायेकाः व प्रतापं लायेकाः तथंगु उत्सव यानाः जात्रा यानाः
नेपाल देशय् दुत विज्याकल । थुलिमछि देव देवतापि वयाः श्री
करुणामययात लसकुस यानाच्चंगु वन्धुदत्ता गुरु छह्य व नरेन्द्र देव
छह्य निह्यस्यां जक खं । मेमेपि सुनानं हे मखं । नेपालय् दुत हयेवं
हे गोरखनाथ तपयोगं दनाः श्री करुणामयया दर्शन याः वल । अले
आसन यानातःपि नागत सकलें थःथःगु भुवनय् वनाः नेपालय् सुदृष्टि
यानाः वा वयेका बिल । थुकथं उत्सव जात्रा यानाः वन्धुदत्ता गुरु,
नरेन्द्रदेव, मालाकार स्वह्य ल्यूल्यू वया च्वँच्वं छगू थासय् थ्यंवल्य्
हरिसिद्धि भैरव खिचाया रूप कयाः वँय् क्वस्वयाः वु धकाः हाला-
बिल । व हाःगु गुरु वन्धुदत्ता लक्षण थुइकाः जुजुयात विन्ति यात—
हे महाराज, थ्व खिचारूप 'बु' धकाः हाःगु झीगु वोर्लि थनहे जन्म
जूगु धकाः संकेत ब्यूगु खः । उकिं थन तकं देवलोक सकलें वयाः
वसपोलयात विज्याकल । आः थुगु थासय् हे छेँ, देश दयेकाः अमरा-
वतिपुर बुंगदेश धकाः नां छुनाः थनहे श्री आय्यविलोकितेश्वर विज्याके
माल । देवालय छगू दयेकाः श्री करुणामयया ब्रह्मरूप प्राणांश दुगु
कलस मूर्ति स्वरूप यानाः दयेकाः दशकर्म आदि प्रतिष्ठा कर्म याये
धुंकाः वसपोलयात नित्य पूजा यायेत स्वयम्भूया पूजारी छह्य तीर्थ-
वहाःया वन्धुदत्ताया सन्तान छह्य; निम्हेसित पालंपाः यानाः माक्व
आयस्ता तयाः च्वनेत छेँ नापं दयेकाः तया बिल ।

थुलि वन्दोवस्त फुक सिधयेकाः वन्धुदत्ता गुरु, नरेन्द्र देव जुजु,
मालाकार स्वह्य वलदेव जुजुयाथाय् वने धकाः लँय् वँवं आः वस-
पोलयात दँय् छक्कः रथ जात्रा यायेगु थिति नं दयेके माल धकाः
सल्लाह जूवल्य् वन्धुदत्ता गुरु वसपोल करुणामययात जिमिगु येँ
देशय् विज्याके माल धकाः धाल । नरेन्द्र देव जुजुं जिमि ख्वप देशय्
विज्याके माल धकाः धाल । मालाकार भरियां 'मखु मखु, जिमि
यल देशय् विज्याके माल धकाः' धाल । थथे स्वम्हेसिया सल्लाह

मिले मजुयाः कचकच जुजुं इखादोल धयागु थासय् थ्यनेव अन यक्व
मनूत मुनाच्चंगु खनाः वन्धुदत्त, नरेन्द्रदेव निहासिनं थथे धाल- आः
की थुकथं त्वानाच्चनेगु मखु, थन देशय् यक्व मनूत दु उपि मध्यय्
दक्वसिवे थकालिह्य हयाः वं धाःगु थासय् तयेगु धकाः क्वःछित ।
अन देशय् च्वंहा दक्वसिवे थकालिह्य छहा सःतके छ्वयाः, ब्वना
हल । वयात धाल- हे थकालि, श्री करुणामययात जिमिसं कामिनी
देशं निसें थन थ्यंक हया तये धुन । आः जिमि थवंथः सत्लाह मिले
मजुया. थःथःगु देशय् यंके धकाः हालाच्चना । छंगु धर्म स्वयाः
श्री करुणामययात गन विज्याके धाल अन जिमिसं विज्याकेगु जुल ।
थुलि धयाः थकालियागु छ्यनय् धर्म भाखय् याकेगु तयाविल ।

उहा थकालि स्वहास्यां धाःगु खँ न्यनाः मनय् थये विचाः यात-
वसपोल श्री करुणामय विज्याकेगुली श्री वन्धुदत्त गुरु, श्री नरेन्द्र देव
जुजु व मालाकार भरिया थ्व स्वहास्यां उतिकं मिहेनत दु तर थ्व
ज्याया मुख्य दानपति जुजु नरेन्द्रदेव हे खः । उगु विचारं स्वये बलय्
जुजुयाथाय् ख्वप देशय् तयेमाःगु अवश्य खः तर व ख्वप देश चिकिधंगु
व येँ देशय् नं वस्ति आपाः मदुनि । थन यल देशय् वस्ति नं आपाः
दयाः मनूत नं अप्वः दु । उकिं श्री करुणामययात थन हे विज्याकाः
रथजात्रा यायेगु याये माली । छगू हानं नरेन्द्रदेव जुजुया काय् वलदेव
जुजुं नं थन हे राज्य यानाच्चंगु दु । थथे जूगुलि थन हे विज्याके माः
धकाः जि धया वी, आः जि नरेन्द्र जुजुया कारणय् असत्य खँ ह्याये
माःगुलि जि थन हे तुनाः सिना वने मालीगु जुल धकाः सकसितं सत्य
प्रभाव क्यनेत ह्यगः उगः कायेके छ्वयाः, ह्यगलं उगः तँतँ चिनाः
उकिया च्वय् थहां वनाः लोकपिं सकसियां न्ह्याःने थथे धया विल-
हे महाराज, वन्धुदत्त गुरु, मालाकार, पञ्चलोक गणपि, श्री करुणा-
मय लोकेश्वर कामिनी देशं निसें थन हयाः विज्याके धुंकल, वसपोल
स्वंगू लोकया नाथ, स्वंगू लोकया मंकाःह्य खः अथेसां छिमित थौं जि
सत्य प्रभाव क्यने-

यागि त्यागि मङ्गल भट्ट ।

देवता त्रि त्रिभुवनया ॥

थुलि धयाः श्री करुणामय लोकेश्वर थन हे विज्याके माल धकाः
धाल । थुलि धायेमात्रं ह्यग्लं उगः स्वाररं तुनावन । व थकालि नं
अन हे तुनाः सिना वन । थौं तकं उगु थाय्या नां थितिइति जुयाः नां
जाया च्वंगु दु ।

थुलि जुयेव जुजु, गुरु, भरिया स्वह्यस्यां चित्त बुळे जुयाः श्री
करुणामय थन हे विज्याके माःगु जुल धकाः निश्चय यानाः सुनया
श्री मिश्र भिक्षुं दयेकातःगु विहार मध्यय् स्वंगूगु विहार (थौंकह्य
तःवहाः)य् तयाः देवालय दयेकाः श्री करुणामयया कलस दुगु मूर्ति
हयाः वहे देवालयय् स्थापना यानाः अन नं प्रतिष्ठा कर्म यानाः वन्धु-
दत्त आचार्य च्वछेँ धयागु थासय् पुरश्चरण योगय् च्वना विज्यात ।

हानं स्वंगू कालया भविष्य ज्ञान सियेकाः वन्धुदत्त गुरुं उत्तरा-
यण जुइगु वखतय् श्री करुणामय अमरावतीपुरं ललितपुरया तःवहा-
लय् विज्याकेगु चैत्रकृष्णया प्रतिपदाखुनु महास्थानया क्रिया यानाः
वैशाखशुक्लया प्रतिपदाखुनु रथजात्रा याना यंकाः थति धयागु थासय्
थ्यनेव भिंगु दिन स्वयाः दक्षिणायण जुइगु ई मिलय् यानाः जावला-
ख्यःतक सालाः अनं खतय् विज्याकाः अमरावतीपुर बुंगदेशय्
विज्याकेगु । हानं छिनिदँय् छक्कः बुंगंनिसें रथजात्रा यानाः यल दे
चाःहुयेकाः भिंगु दिन स्वयाः दक्षिणायण जुइकाः अमरावतीपुरं बुंग
थ्यंकाः रथजात्रा यानाः यंकेगु इत्यादि तिथि रिति दयेकाः दँय्दँसं
श्री करुणामयया रथजात्रा यायेगु यानाः ह्यापां यल देशय् धाराछेँया
लोकेश्वर स्वथनारायणयागु मीननाथ लोकेश्वर आदि ह्यगू रथजात्रा
दुगुली खुगू रथजात्रा श्री करुणामयया रथय् हे मिलय् यानाः छगूजक
रथजात्रा यायेगु यात । श्री मीननाथ लोकेश्वरयागु जक श्री करुणा-
मय लोकेश्वरयागु रथजात्राय् स्वागत यानाः हानं जात्रा ज्वःछि नं
श्री करुणामयया रथ ल्यूल्तू तयाः विचाः यानाः जात्रा सिधयेव वस-

पोल करुणामययाके विदा कयाः तिनि लिहां विज्यायेमाः धयागु
स्वप्नवाचा जूगुलिं श्री मीननाथ चाकुवहाःद्यःया रथजात्रा छगू मिलय्
मयासे अलग रथ दयेकाः जात्रा यायेगु थिति नं दयेकल । व थिति
दयेके धुसेलिं जुजु, वन्धुदत्त, मालाकार स्वह्यं आनन्दं च्वंच्वन ।

छन्हु वन्धुदत्त आचार्य थःगु कालज्ञान विचाः यानाः नरेन्द्रदेवया
थाय् वनाः विन्ति यात- भो महाराज, छलपोलया व्याक्क मनोकमना
पूर्ण जुल ला, मेगु छुं याये मानिगु दनिला ? थथे वन्धुदत्ताया विन्ति
न्यनाः जुजुं आज्ञा जुल- हे गुरु वन्धुदत्त, छलपोलयागु तवंगु दयाकृपा
व सिद्धिबलं श्री करुणामय थन नेपालय् विज्याकाः किनिदँतक वा
मगानाः जनतायात जुयाच्चंगु दुःख पीर फुक शान्ति जुयाः सुभिक्ष
जुल । सकल लोकपिं नं खुसि जुल । आः जि छुं हे ज्या याये मानिगु
मन्त धकाः जुजुं आज्ञा जूगु न्यनाः श्री वन्धुदत्त गुरुं थथे विन्ति
यात- हे महाराज, छलपोलया मनय् तुनातःगु छगू ज्या ल्यं दानि व
छु धाःसां श्री करुणामय कलसय् साधन यानाच्चवनाबलय् वसपोल
भम्बःया रूप जुयाः स्ववःतक कलस दुने दुहां विज्यातं नं छलपोलया
न्ह्यः वयाः किसलिं देछाये मफुगुलिं जिगु ज्या विघ्न जुइगु जुल धकाः
ग्यानाः जि छलपोलयात पुलिं छकः ख्वानाः न्ह्यलं चायेके वियागु
खः । उवलय् छलपोलया मनय् छु वंगु खः, व ज्या नं ल्यंका तये
मजिल धकाः गुरुं धाःगु न्यनाः थह्यं गुरयात प्रहार याना विये धकाः
मनय् जक तयागु खँ लुमंकाः अहो थ्व गुरुं गुज्वःगु खँ सीका
विज्यात । साक्षात परचित्ता ज्ञान थूह्य थ्व गुरु खः । थुज्वःह्य गुरयात
जि गथे थुज्वःगु ज्या यायेगु धकाः तच्चकं मनय् दुःख तयाः गुरयाके
अनेक प्रकारं विन्ति यानाः क्षमा फवन । तर गुरुं उगु कर्मयात
क्षमा विये मज्यूगुलिं जुजुयात छलय् यानाः थःगु प्राण अंश तयाः
श्री करुणामयया जवपाली लीन जुया वन । थन गुरु निर्वाण जुयावंगु
खनाः जुजुं अत्यन्त शोक यानाः प्रजा सकलयात सःताः थथे आज्ञा
जुल- हे लोकगणपिं, आवंलि श्री करुणामययात महास्नान, दृष्टिदान,

रथजात्रा आदि कर्म यायेत जिगु थ्व प्रतिरूप तरदार छपु न्ह्यःने
तयाः ज्या यायेमाः धकाः नरेन्द्रदेव जुजुं थःगु कालज्ञान विचाः
यानाः एकचित्तं श्री करुणामयया देपा तुती लीन जुयावन । थ्व स्वयाः
मालाकार भरिया नं अत्यन्त शोक मनय् तयाः वहे शोकं थःगु प्राण
अंश त्वःताः श्री करुणामयया पद्मासनय् लीन जुयावन ।

(थुगु वंशावलिया प्रमाणं श्री करुणामयया नेपाल प्रवेश जुया
विज्याःगु कलियुग संख्या सुइखुसः व नीन्यादँ वंकाः धकाः च्वयातःगु
दु । मेगु आशाकाजी वज्राचार्यपाखें प्रकाश जूगु सफुती थ्व श्री
करुणामय नेपालय् विज्याकूगु वंशावलिस कलिया दँ सुइखुसः दँ
वंकाः धकाः च्वयातःगु दु । हानं मालाकार भरियाया नां नं ललित-
चक्र धकाः च्वयातल ।)

श्री रक्त मच्छेन्द्रनाथ लोकेश्वरया बाखं

कलिगत वर्ष प्यद्वः स्वसः व न्येगुदँय् श्री रामसिंह देव जुजुया पालय् पश्चिमया पाल्पा देशं मुकुन्द सेन धयाह्य वीरह्य जुजु सवा-
लाख लस्कर मुंकाः नेपाल देशय् दुहां वयाः लडाइं याः वल । नेपाल
देशया जुजुपिनि वनाप तसकं युद्ध जुल । निगुलि देशया आपालं
सिपाहित नं सित । थ्व मुकुन्द सेन जुजुया आज्ञां लयातःगु वा फुकं
पँपँ चिनाविल । हानं पिनातःगु लें दक्क नं लिनाः चा गाः म्हुयाः खनेहे
मदयेक चां ह्लाना ब्यु धकाः जुजुया हुकुम जुल । उर्कियानाः नेपाःया-
पिन्त नये मखंकाः स्यायेगु मती तल । आपालं देवतापि नं लिनाः
लिनाः तछ्याके विल । नेपाल शहरया छेँखा पतिकं लूटपीट याके
बिल । श्री करुणामय बुंगद्यः विज्यानाच्चंगु तःवहालय् विज्याकातःह्य
भैरवया मूर्ति नं लिनाः थःगु पाल्पा देशय् यंकाः स्थापना याना ब्यु
धकाः छवयाविल । थौंतक नं पाल्पा देशय् व भैरवया मूर्ति दनि
धाइ । थथे अत्याचार यानाः यल देशया सिपाहितय्त माः जूवल्य्
श्री करुणामय बुंगद्यःया महास्नान नह्वं यायेगु दिन जुयाः लस्कर
दक्क छथाय् मुनाच्चगु दु धइगु खँ न्यनाः मुकुन्द सेन जुजु सल गयाः
लगंछ्यलय् वन । व जुजु वःगु खनाः लस्कर दक्क उखेलाः थुखेलाः
मदयेक ग्यानाः विसि वन । श्री करुणामय छह्यजक नह्वं यायेगु दवुली
तयाः सकलें विसि वन । श्री करुणामयया नह्वं यायेगु ई जूवल्य् लाक्क
मुकुन्द सेन जुजु सल गयाः अन थ्यंकः वल । श्री करुणामययात प्यंगू

दिशां प्यह्य नागपि वयाः नागपां कुइकातःपि नागराजपिसं-नं थ थःगु
 प्रत्यक्ष रूप वयनाः थःथःगु म्हुतुं अमृतधारावागु लः पिकयाः श्री
 करुणामययात महास्नान याकूगु जुजुं खन । अले मुकुन्द सेन जुजु
 अजुगति चायाः थह्यं गयावयाह्य सलयात वदखायेकातःगु सिखःमाः
 त्वका कयाः दबुली थहां वनाः श्री करुणामययात वांछ्वयाः छाया
 बिल । श्री करुणामयं थःगु छ्यं भचा वदछुकाः थःगु गःपतय् दुहां
 वंक फया कयाविज्यात । श्री करुणामयया थुज्वःगु शक्ति खनाः थ्व
 जुजुं, अहो आश्चर्य ! थ्व देवता तसकं हे प्रत्यक्ष दुह्य खः धकाः थःगु
 मनय् धर्म चित्त तयाः थःगु फौजयात आः थन नेपालय् ल्वानाः दुःख
 बिये म्वाःल धकाः युद्ध वन्द यात । तर देवतापि आपालं स्यंका
 ब्यूगुलि देवतापि कोप जुयाः महामारीया ल्वय् वयाः द्वलंद्वः मनूत
 ह्निह्नि सिना वन । थ्व स्वयाः मुकुन्द सेन जुजु ग्यानाः विसि वन ।
 महामारीया ल्वय् जुयाः वाःछिया दुने सैनिकत आपालं सिनाः ध्वगि-
 नाः त्वं दायाः मदया वन । अनं लिपा शान्ति स्वस्ति यानाः महामारी
 ल्वय् शान्ति जुयावन । लिपा श्री करुणामयया निगाह (करुणा)
 जुयाः द्वँचिना तःगु वा हाकुवा जुयाः हाकुजाकि जुल । चायातःलय्
 च्वंगु लै उबलेनिसें सिके जुया वन ।

(थ्व वाखं श्री आनन्दमुनि वज्राचार्यपाखें प्राप्त जूगु खः ।)

श्री आदिनाथ लोकेश्वरया बाखं (आनन्दादि लोकेश्वरया बाखं)

ह्लापा कक्छ(पाल) पर्वत च्वय् विज्यानाच्चंहा करुणामय श्री
आदिनाथ लोकेश्वरयात चैत्र शुक्ल प्रतिपदाखुनु महास्नान नह्वं
यानाः चैत्रशुक्ल अष्टमि खुनु प्रतिष्ठा कर्मयानाः रथजात्रा याइगु
चलन जुयाच्चंगु जुल । छगू सालय् रथ जात्रा याना हहं दानगाः खुसी
थ्यंसेलि खुसी रथ तुनाः प्यन्हु खुन्हु तकं अथे अनहे थानाच्चन । उव-
लय् केरुङ देश व नेपालया दथुइ युद्ध जुयाच्चंगु जुयाच्चन । छन्हु
चाह्लय् श्री आदिनाथ लोकेश्वर रथं ववहां विज्यानाः फ़िखुदैया
मिसायागु भेष कयाः जि गन वने गन च्वने धकाः खयाः हालाच्चन ।
केरुङ व नेपालया युद्ध जुयाच्चंगुलि केरुङयापि सँय्त ह्लिह्लि नेपाल
वयाः चेवा काःवइगु जुयाच्चन । वहे चेवा कायेत वःपि सँय्तसें व
फ़िखुदै दुह्य मिसाया भेष कयाच्चंहा आदिनाथयात खनाः थ्व मिसा-
मचा छह्य फ़ीथाय् केरुङय् यंके माल धकाः पालंपाः बुयाः चांचां हे
व्वाके यंकाः सांगुई थ्यंवलय् दिकल । थौतकं उगु थासय् लोकेश्वर
मानय् यानातःगु दनि । अनं नं सँय्तय्सं वयात बुया यंकूवलय् व
मिसामचां वुयायंकूम्हेसिया व्वहलय् वांन्याना विल । सँय्तसें थ्व ला
मनू मखु, छः जुइमाः धकाः शंका यानाः केरुङ थ्यंकाः अनहे विज्या-
काः पुज्याना तल । कह्लय् खुनुं निसें दानगालय् देय्के वःपिसं छः
मदुगु खनाः आदिनाथ लोकेश्वर मन्त धकाः खयाः हालाः जुयाच्चन ।

वहे आदिनाथयात नित्यस्नान याकेत नन्दग्वाः धयाम्हेसिनं (सत्लाह
 यानाः) वयागु दुरु आदिनाथयात छायाः ल्यंगु दुरुया धौ आदि दयेकाः
 व्यापार यानाः निह्य त्यपूया सुखं जीवन हनाच्चंगु जुल । छन्हु नन्द-
 ग्वाःया सा जयाच्चंवलय् वहे तःदहया कर्कोटक नागया कलाः नं
 ग्वाःतीर्थया नागनाप सम्भोग यानाः ल्यवः कयाच्चंगु खनाः सह याये
 मफयाः घाँय् क्वबुयेत ज्वना वःगु न्वलं निम्हेसितं दायाः विसिके
 छ्वत । कर्कोटक नागया कलाःयात तच्चकं घाःपाः जूगुलि वलंतलं
 थःगु नाग भुवनय् थ्यंकाः थःगु दोषयात त्वपुयाः नन्दग्वालां दाया
 हःगु खँजक थः भाःतयात कनाच्चन । व खँ न्यनाः कर्कोटक नागं तं
 पिकयाः थ्व नन्दग्वाःयागु छ्यंहे ध्यनाः छंगु न्ह्यःने तये हया वी धकाः
 कलाःयात वोध यानाः नन्दग्वाः च्वंच्वंगु थासय् थ्यंकः वन । नन्द-
 ग्वाःयात कर्कोटक नागं स्याये त्यंवलय् काचाक्क विचाः मयासे तं
 पिकाये मज्यू विचाः नि याना स्वये धकाः नन्दग्वाःया घाँय् क्वबुइगु
 न्वलय् दुहां वनाच्चन । नन्दग्वाःया सायात नकेत घाँय् माः वनाः
 क्वबुया वःवलय् घाँय्कु तच्चकं जयातुयाः बलं थःगु छेँ थ्यंकः वल ।
 इमि निह्य त्यपू छनाच्चंवलय् कर्कोटक नागया कलातं ल्यवः कयाच्चंगु
 फुकं खँ नन्दग्वालां थः कलाःयात कनाच्चन । व खँ फुकं कर्कोटक
 नागं न्यनाः न्वःया प्वालं पिहां वयाः नन्दग्वाःया तिकाळ्यालं छ्यं
 दुतछ्वयाः नन्दग्वाःया छ्यं ध्यने धकाः वने धुंकूह्य हे हानं लिहां
 वल । व नन्दग्वालां धाःगु खँ न्ययाः अजुगति चायाः थ्व खँला स्वपाः
 खाः चूलानाः निर्णय मयासें अथे थ्वयात स्याये मजिल धकाः मनय्
 तयाः कर्कोटक नाग मनूया रूप कयाः नन्दग्वाःयात ह्ययेकाः थःगु
 नागपुरय् यंकल । अन थः कलाःया न्ह्यःने तयाः उगुं थुगुं खँ ह्लाका
 तःवलय् नागनीनं साजवाःया खाः हे स्वये मद्यालाः तं जक पिकया-
 च्वन । उवलय् साजवालं श्री करुणामय आदिनाथयात लुमंके मात्रं
 केरुङ देशय् च्वना विज्याःह्य आदिनाथं थ्व साजवाःया विनाकारणय्
 ज्यान वनीगु जुल धकाः तुरुन्त वहे नाग भुवनय् थ्यंकाः साजवाःयाके

दुविना विल । उवलय् नन्दग्वालां भचा हे मग्वासे थह्यं खंक्व जुक्व
 खँ फुक कर्कोटक नागयात फूर्तिसाथं कनाच्चन । थ्व साजवाःया खँ
 फुकं न्ययाः थः कलाःयागु हे अकर्तव्य व तःधंगु दोष खः धइगु सीकाः
 कलाःयात व्वःवियाः नाग भुवनं पितछ्वये त्यंवलय् कलाःम्हं ग्यानाः
 विन्ति यात— हे प्रभु, थ्व छगू वार जिगु द्वंगु अपराध क्षमा यानाः
 थ्व नन्दग्वाःयात छीगु खँ सुयातं नं कनेमदु धकाः त्वःता छ्वया
 विज्याहुँ धकाः धाःगु कलाःया खँ न्यनाः कलाः खनाः माया वनाः
 नन्दग्वाःयात सःताः धाल— हे नन्दग्वाः, छन्त खनाः जि तसकं
 लय्ताल तर थ्व खँ छं सुयातं हे कनेमते वरु छ सा लहिनाच्चंहा
 जूया निति छन्त सायागु भाय् थूह्य याना वी । थ्व खँ सुयातं कन
 धाःसा म्हुतुजक संकेवं हे छंगु ज्यान वनी धकाः नन्दग्वाःयात सायागु
 भाय् स्यनाः साप हनेवने यानाः व नागदहं थतह्याः बयागु छेँ थ्यंक
 तयाविल । छेँय् थ्यंकाः कलाःम्हेस्यां थुईतक चाह्लय् गन वना च्वना
 धकाः न्यंसेलि, खः, पासापिसं पिने व्वना यंकाः नकाः त्वंकाः ख्याः
 यानाः लट्ठ यानातःगुलि भचा लिवात धकाः कलाःयात चित्त बुछे
 यात । उखुनु चछि याउँक रानाः कह्लय्खुनु जुइव ह्यापा थें सा जयाः
 धौ दुरु मीगु ज्या यानाच्चन । छन्हु, सा जः वनाच्चंवलय् तसकं
 वाफ्य् वयाः सात फुकं उखे थुखे मदयेक वन । नन्दग्वालां सात फुक
 मुंकाः लिहां वये मफुगुलि चछि कच्छपाल पर्वतय्तुं वासं च्वनेमाल ।
 उवलय् साया मां व म्हाय् निह्य कच्छपाल पर्वतया च्वय् च्वःभालय्
 लात । कायमचा जुक्व क्वय्सं लाना च्वन । अले वा फय् वःगु
 दिसेंलि मांहा सां क्वयनासं च्वंपिं काय्मचातय्त छिपिं आम्कन च्वने
 मते चिकुसे च्वनी थने जिपिं च्वनाथाय् श्री आदिनाथया लुंयागु
 रत्नघः स्वंगः दुगुलि वहे तेजं थन लुमुसे च्वं उकिं छिपिं नं थन च्वय्
 वा धकाः सःता छ्वत । थथे मांहास्यां सःता हःगु तायाः क्वय्नाय्
 च्वंपिं द्रहंचातसें धया हल— हे माता, थीं जिपिं थनं वये फइमखुत
 लिवात, थन नं लुंयागु घः निगः दु । थुकियागु तेजं जिमित नं लुमुसे

च्वंच्वंगु दु, धन्दा काये म्वाः । थथे सातय् खँ ह्लानाच्वंगु न्यनाः इमिगु
 भाय् फुकं थुयाः लय्तायाः, धन्य धन्य जिगु भाग्य उखुनु कर्कोट नागं
 स्यनाहःगु सातय्गु भाय् आः तिनि ज्याख्यले जूगु जुल धकाः सात
 फुक मालाः छथाय् मुंकाः सातय्सं रत्नयागु घः दु धाःगु थासय् चि
 छगू छगू तयाः थःगु छेय् लिहां वयाः सातय्सं धाःगु खँ फुक थः
 कलाःयात कनाः वेलि यांनाः दन । कल्लय्खुनु सुथह्लापां दनाः साग-
 लय् सुचुकःवने धकाः वन । उगु इलय् मांह्य सां धाल— हे मचा-
 खाचात, श्री आदिनाथ च्वःभाः द्यः खुया यंकूथाय् सुनानं मखंक जि
 दुरु भचा हायेकाः छाया वये, छिपि थनसंतुं च्वंच्वँ धकाः व सा पिहां
 वन । थथे धाःगु साजवालं थुइकाः अहो, थ्व सां छु धाःगु ! च्वःभाः
 द्यः खुया यंकल धाःगु जकं न्यना, गन दु धयागु जि नं मस्यूनि । थ्व
 सां गन वनाः दुरु हाइ, स्वःवने माल धकाः साया ल्यूल्गू वनाः चिवा
 कयाः स्वयाच्वन । अले व सा दानगाः खुसी ह्लापा रथ तुनाः च्वःभाः
 द्यः खुया यंकूगु हे थासय् लाक वनाः दुरु छायाः थःगु सागलय्तुं
 लिहां वल । साजवालं व खनाः अजुगति चायाः थ्व सां थ्व खँ गथे
 सीकल धकाः उगु थासय् चि छगू तये माल धकाः थम्हं ल्ह्वनेफक्व
 तग्वःगु ल्वहं छगः पाछायाः अन चि तयाः थःगु छेय् लिहां वल ।
 छेय् थ्यंकाः जा नये धुंकाः न्हापायार्थे सात मुंकाः सा जः वंवल्य्
 मांह्य सां थः मस्तय्त धाल — हे मस्त, छिमिसं सुयातं कने मखुसा
 उखुनु धयागु रत्नया घः छिमित वयने यंके स्व धकाः लय् वँ वं
 न्हापायार्थे आदिनाथ च्वभाद्यःयाथाय् दुरु छायाः थन हे खः लुंयागु
 रत्न घः धकाः मचातय्त कनाच्वंगु साजवाः नन्दगवालां थुइकाः अन
 नं चि छगू तयाः आः धाःसा जितः रत्नयागु घः लाभ जुइगु जुल
 धकाः लय्तायाः उखुनु न्हापां हे छेय् लिहां वयाः वेलि यायां
 कलाःयात सातसें धाःगु खँ कनाः छन्त कन्हय् व थासय् यंकाः
 वयना वीधकाः कन्हय् खुनु सुथ न्हापां कच्छपाल पर्वतय् थहां वनाः
 थम्हं चि तयाथकागु थासय् वयनाः लिपा सुनानं मखंक काः वये

माली धकाः थःगु छैय् तुं लिहां वन ।

थुगु वखतय् केरुङ व नेपालया युद्ध जुयाः केरुङयापिसं मिसामचा धकाः खुया यंकूहा आदिनाथ च्वःभाःद्यः अन हे स्थापना याना तल । नेपाःया जुजुं सकभनं मायेके छ्वतं नं लुइके मफयाः उवलें निसें हे आदिनाथ च्वःभाःद्यःया रथजात्रा दिनावन । आदिनाथ थन मदुसंलिं छिनिदँतक प्रजापिसं विरह याना च्वन । वसपोल खुयायंकूगु थासय् सादुरु हायेका वःगु थासय् त्वहं छगः तया थकाः प्यन्हु दुखुनु हे श्री आदिनाथ करुणामय च्वःभाःद्यः थः थह्यंतुं वहे त्वहंतय् प्रकट जुया विज्याःगु नन्दग्वालां खनाः तच्चकं अजुगति चायाः धन्य धन्य संसारय् द्यः धयापि धात्थें हे दयाच्चंगु खनि धकाः पत्याः यानाः श्री करुणामय आदिनाथयात साजवाः नन्दग्वालां दण्डवत प्रणाम यानाः भक्तिपूर्वकं विन्ति यात— हे परमेश्वर आदिनाथ, छलपोल थन मदुगुलि सकल लोकया महादुःख जुइकाच्चन । आः थन छलपोल विज्याःगुलि सकलया मन आनन्द जुल । भो परमेश्वर, भाः छलपोल गन गथे बिज्यायेगु आज्ञा जुया विज्याहुं धकाः साजवालं विन्ति यासंलि श्री आदिनाथं आज्ञा जुल— हे मानव, छं आजुपिनि पुस्तांनिसें छिमिसं सा लहिनाः जितः स्नान याकेत दुरु विया च्वंगु खः । अथे जूगुलि छ भाग्यमानी हे खः । जि जगत उद्धार याये धकाः च्वंच्वनागु खः । जि थन मदुगु छिनिदँ दत । आः छं कच्छपाल च्वय् जितः स्थापना याना ब्यु । जितः टंगः वहाः (तःवहाः)लय् च्वंपि पुजारी तयाः यलया जुजुयात विन्ति यानाः माक्व वन्दोवस्त याना ब्यु । श्री आदिनाथया आज्ञाकथं नन्दग्वालं श्री आदिनाथयात दानगालं निसें बुया हयाः कच्छपाल पर्वतय् तयाः यल देशया जुजुयाथाय् वनाः तःवहायापि पुजारी ब्वना हयाः नित्य पूजा यायेगु नियम दयेका विल ।

थनंलि नन्दग्वालां अर्थेजक बुया हयाः कच्छपाल पर्वतय् तयेहःहा श्री आदिनाथ विज्याकेत यल देशया जुजुं माक्व विधि विधान यानाः देवालय दयेकाः प्रतिष्ठा कर्म नापं यानाः च्वःभाल धकाः नां प्रख्यात

याना विल ।

उबसें निसें सकल लोकपिसं च्वःभालय् वयाः श्री आदिनाथयात दर्शन, पूजा आदि भक्तिभाव यानाच्वन । पान्डाजुपिसं नं पुजारी जुयाः नित्य पूजा यानाः छःपाःलाःया ज्या यानाः सुखं जीवन हनाच्वन । थनंलि छन्हु श्री आदिनाथं नन्दग्वाःयात आज्ञा जुल— हे नन्दग्वाः मानव, छ खनाः जि तच्चकं लय्ताल, छं छु पवने, छं धाःगु वरदान वी, छं जितः दानगालंनिसें कुबुयाः थन थ्यंक तये हल, थुलिमछि लोकपिसं पूजाभाव याकेगु वन्दोवस्त याना विल उकिं छन्त वरदान वी धकाः च्वना । थुकथं श्री आदिनाथया आज्ञा न्यनाः चरणकमलय् भवपुयाः नन्दग्वालां विन्ति यात— भो परमेश्वर आदिनाथ, छलपोल जि खनाः थुलिमछि दया तयाः लय्ताया विज्यात, जि मेगु वर पवने मखु, जिगु शरीरय् बांमलाःगु त्वचं थियाहल । थ्व त्वय् ँं ँं तच्चः जुया वल धायेव जि तसकं दुःख सी माली । जि छु यानागु कर्मभोगं थथे जूगु, जि स्वयेला मेगु छुं पापकर्म मयाना थें च्वं । वहे कर्कोटक नागया कलातं थः भाःतया उपरय धर्म त्वःताः ग्वाःतीर्थया नागनाप सम्भोग यानाच्वंगु स्वये मफयाः जि न्वलं दाया वियागु खः । आः न्ह्यागु हे जूसां जिगु कर्मं थ्व त्वय् तच्चः जुइ मलावं त्वय् याकनं शान्ति यानाः ह्वापा थेंयागु जिगु शरीर याना विज्याहुं । थथे सकल लोकपिन्त नं छलपोलयागु सेवा यानागु फलं थुज्वःगु त्वय् गुवलें सुयातं हे मजुइमा धइगु छगू खं छलपोलयाके वर पवने धकाः सा जवालं विन्ति यात ।

थुलि साजवाःया विन्ति न्यनाः श्री आदिनाथ करुणामय लय्तायाः थनिंनिसें छंगु शरीरय् बांमलाःगु महारोग दक्क शान्ति जुयाः ह्वापाया सिवे नं शरीर बांलाना वयेमा, थथे हे छं धाःथें सुनां सुनां एकचित्त यानाः थुज्वःगु त्वय् जूपिसं जितः पूजाभाव याइ इमित नं महारोग आदि त्वय् शान्ति जुया वनेमा धकाः नन्दग्वाःयात वर वियाः लय्ताया विज्यात ।

थुवलेंनिसें संसारय् च्वंपि मनूतय् कुष्टरोग आदि ग्यानापुगु
 त्वय् जुयाच्चंपिसं वसपोल आदिनाथया सेवा भाव उपासना यानाः
 थःथःगु श्रद्धा भाव तयाः थुगु ग्यानापुगु त्वय् लायेमा धकाः छगू जक
 मनय् तयाः पूजा यात धाःसा व त्वय् लाना हे वनीगु जुयाच्चंगु दु ।
 थ्व छगू वसपोल आदिनाथ आनन्दादि लोकेश्वरया सत्य आःतकं
 प्रत्यक्ष रूपं दयाच्चंगु दु ।

थ्वसपोल आदिनाथ लोकेश्वरयात महास्नान याकेगु दिन
 चैत्र शुक्ल प्रतिपदाखुनु व अष्टमि खुनु दशकर्म प्रतिष्ठा कर्म यायेगु
 दिन जुल । थुकिया फुक खँ वांलाक च्वभाःद्यःया वंशावली च्वयातःगु
 दु । थ्वसपोल आदिनाथ आनन्दादि लोकेश्वरयात स्वयम्भू पुराणकथं
 कच्छर्पण लोकेश्वर धकाः नं नां तयातःगु दु ।

ह्लापा श्री मञ्जुश्रीनं कलिच्छेदन याये धुंकाः मञ्जुपत्तन
 धकाः देश दयेके धुंकाः थ्व नेपाल देश त्वःताः वने मास्ति मवयाः
 पिवहाः छगू दयेकाः वहे विहारय् मञ्जुश्री काश्यप बुद्धनाप च्वनाः
 सकलयात धर्म उपदेश विया च्वं च्वं लिपा कलिकालय् थथे लोकपि-
 नाप खँलावला याना च्वने मजिल धइगु भविष्य विचाः यानाः निह्यं
 मौन धारणा यानाः नमवाना विसेलि सकल लोक वयाः अने कथं
 पूजाभाव यानाः नवाकेत कुतः यातनं नवाके मफयाः द्यःपाःलाः
 पुजारीं निह्यं बुया हयाः वागमतीया लखय् चुइके व्छया विल ।

अले काश्यप तथागतयात लाना कयाः यलय् छगू विहार
 दयेकाः अन स्थापना याना तःगुलि थौंतकं व विहार क्वाबुवहाः धकाः
 नांजाया च्वंगु दु । मञ्जुश्रीयात आदिनाथ धकाः चुइके हःह्य चैत्र-
 शुक्ल अष्टमि खुनु जय तीर्थ (न्यखु)य् ध्यन । अन म्वःलहुयाच्चंह्य
 सुवाल नांह्य आचार्य साधन यानाः कच्छपाल पर्वतया च्वय्
 देवालय दयेकाः आनन्दादि लोकेश्वर धकाः स्थापना यानातल । थ्व
 खँ श्री वर्णवज्र बज्राचार्यया सफुती च्वयातःगु दु ।

(वंशावलिकथं)

श्री सृष्टिकान्त लोकेश्वरया बाखं

(श्री नालाकरुणामयया बाखं)

ह्लापा छगू इलय् वन्देपुर (भवत, वनेपा) धयागु देशया पिने नागिरी धयागु देश छगू दु । व देशय् दीर्घरथ धयाह्य जुजु व वया रानी शुभलक्ष्मी धयाह्य दयाच्वन । दीर्घरथ जुजुं दशाकुशल पाप कर्म जक चलय् यानाः न्याय नीति त्वःताः प्रजापिन्त विचाः यानामच्चंगुलि उगु देशय् थःथवय् त्वापु जुयाः अनेक प्रकारया विघ्न उपद्रव जुयाः इलय् इलय् वा मवयाः दुर्भिक्ष जुयाः उगु नागिरी देशय् च्वंपिं सकल प्रजापिनि नयेत्वने मखनाः किनिदँतक दुःख कष्ट नयाच्वन ।

थथे जुया च्वंसा नं दीर्घरथ जुजुं छुं हे विचाः मयासे थः जक साक्क भिक नयाः लाय्कुली च्वनाः सुखभोग यानाच्वन । थुकथं नागिरी देशवासीपिसं तसकं दुःख कष्ट नयाच्वंगु सुखावती भुवनय् विज्यानाच्चंह्य श्री करुणामयं सीकाः खंका विज्यानाः इमि उपरय् तसकं करुणा उत्पति यानाः थःगु समाधि योगपाखें नागिरी देशय् किनिदँतक वामगानाः सुखा जुयाच्वंगु देशय् जलवृष्टि यानाः सुभिक्ष यानाविल । थुलि जुयेव उगु देशया सकल प्रजापिनि नयेगु त्वनेगु दयाः रोग आदि नं शान्ति जुयाः सुभिक्ष जुया वल । थुलि जुइके धुंसेलिं श्री करुणामयं थः भक्त जुयाच्वंह्य सुधर्मदेवीयात आज्ञा

जुल— हे मुधर्मदेवी, छ जम्बुद्वीपय् नागिरी धयागु देशय् वनाः धर्महीन जुयाच्चं पि दीर्घरथ आदि अनच्चं पि सकल प्रजापिन्त नं जिगु अष्टमी व्रत चले याकाः धर्म प्रचार याना वाधकाः श्री करुणामयया आज्ञा न्यनाः मुधर्मदेवीं गुरुया वचं शिलय् तथाः याकनं हे नागिरी देशय् थ्यंकः वल । आः गथे याःसा थ्व जुजुयात पिपवना, धर्मय् दुतिये फइ धइगु विचाः यानाः थ्व देशया जुजु कामभोगय् तच्चकं हे भुलय् जुयाच्चं ह्य धकाः सीकाः नागिरी देशया छगू पीठया सिथय् च्वनाः अत्यन्त वांलाः ह्य स्वयेव हे सकल लोक मोह जुइगु मिसाया रूप कयाः अने अनेकथं धर्म कथाया म्ये हालाः म्ये प्रागु खँ नं वांलाक सकल लोकपिन्त थुइकाः कारण व्यूह सूत्रया खँ कनाच्चन । थथे मनोरञ्जन जुइकाः धर्म कथा कनाच्चंगुलि नागिरी देशया जनता फुक हे अन वयाः धर्म कथा न्यनाच्चन । थथे थःगु धर्म कथास रस यानाः न्यनाच्चं पि सकल नागिरी देशया जनतातय्त त्रिरत्नया नां कायेकाः अष्टमी व्रतया महिमा कनाच्चन ।

थनंलि नागिरी देशया जनतातसें थ्व खँ की जुजुयात कंवन धाःसाः की जुजु मिसाह्यः जुयाच्चंगुली थ्वयागु वाखं न्यनाः धर्मय् च्वनी कीत नं छुं मान वी धकाः सकल लोकपि लाय्कुली वनाः दीर्घरथ जुजुयात वाखं कंगु हालखवर फुकं विन्ति याः वन । व खँ न्यनाः दीर्घरथ जुजु मिसातसें वाखं कंगु न्यं वने मत्यः जि वये मखु धकाः छन लाय्कूया दुने क्वथाय् थ्यंक सुलाच्चन । थ्व फुक खँ मुधर्म देवीं सियाः आः थ्व जुजु जिगु वाखं न्यं वइ मखुत गथे याःसा थ्व जुजुयात लाय्कुलि पिकाये फइ विना लाय्कुलि पिकयाः धर्म उपदेशया खँ मकंकं थ्व जुजु धर्म याइमखुत धकाः मनं विचाः यानाः उगु पीठ त्वःताः जंगलय् वनाः श्री करुणामय लुमंकाः आः थथे च्वने मजिल धकाः अत्यन्त वांलाः ह्य तुयूह्य सलया रूप कयाः वांलाःगु काथि नापं थःगु ह्यय् तथाः जंगलं पिहां वयाः नागिरी देशय् चाःचाः हिलाच्चन । थ्व खनाः देशवासी प्रजातसें नं आश्चर्य जुयाः

सलया ल्यूल् यू लाय्कू वन । उवलय् दीर्घरथ जुजु ऊयालं ववस्वया
 च्वंगु पाःलानाः सलजक खनेवं सलयात गयाः देशय् चाःह्यू वनेगु
 मनय् तथाः लाय्कुलि पिहां वयाः सलयागु लगाम ज्वंवलय् सल
 सुम्क च्वना विसैलि दीर्घरथ जुजु सलया ह्यय् च्वनाः लगाम ज्वनाः
 चाःह्यू वन । सल नं खः थें च्वंक विस्तारं व जुजुयागु देश सकभनं
 बुलुहुं चाःहुइकाः भतिचा तापाक थ्यँसैलि आकाश मार्ग व्वयेका
 यंकाः तापालय् थ्यंक देवरथ धयागु तीर्थया लिक्कच्वंगु ख्यः छगुली
 त्वःताः सलया रूप नं त्वःताः थःगु हे स्वरूप जुयाः तुरुन्त सुखावती
 भुवनय् वनाः श्री करुणामययात थुगु खँ विस्तारं विन्ति यात । थ्व
 खँ न्यनाः श्री करुणामयं आज्ञा जुल- हे सुधर्म देवी आः छं पंचोपचार
 आदि अष्टमी व्रतया ज्वलं माक्व ज्वनाः अपसरापि नं व्वना यंकाः
 छ हे गुरु जुयाः व दीर्घरथ जुजुयात अष्टमि व्रत यांना क्यनाः व
 जुजुयात नं धर्मय् तथा वा धकाः श्री करुणामयया आज्ञा न्यनाः
 सुधर्म देवीं नाना प्रकारया पूजाज्वलं अष्टमी व्रतया ज्वलं नं माक्व
 ज्वनाः किंनिह्य अपसरापि मुंकाः देवरथ तीर्थय् वयाः थःतुं गुरु जुयाः
 अपसरापिन्त अष्टमी व्रत याकाः श्री करुणामय महात्म्य कनाच्चन ।
 उगु वखतय् दीर्घरथ जुजु घोर जंगलय् दथुइच्वंगु ख्यलय् थः
 याकःचा जक जुयाः अन वने थन वने मसियाः लः त्वने धकाः लः
 माःवंवलय् वहे देवतीर्थय् थ्यन । तीर्थयागु लः इच्छापूर्ण जुइक त्वनाः
 छचाःखेरं मिखा व्वया स्वःवलय् अपसरागणपि छथ्वः मुनाः व्रत
 दनाच्चंगु खनाः आश्रयं जुयाच्चन । अपसरागणपिसं व जुजुयात
 स्वयाः सःताः धाल- हे मानव, थुज्वःगु सुं मदुगु वनय् गन वनेत
 वयागु, छंगु नां छु, गन देशयाह्य धकाः फुक खँ न्यँसैलि दीर्घरथ
 जुजुं धाल- हे देवीगणपि, जि नागिरी देशया जुजु खः, जितः सल
 छह्यसिनं चाःहुके हयाः थन थ्यंकाः त्वःता थकल, आः जि थःगु देशय्
 वनेगु दिशा हे मलुयाः, गन वने गन वने जुयाः लः त्वने प्याय्चायाः
 थन वयागु खः । जिगु भाग्यं छःपि थेंजाःपि देवीया दर्शन दत । आम

छःपिसं सु ईश्वरयागु छु व्रत दनागु आम व्रतया महिमा छु धकाः
जुजुं न्यसंलि अपसरापिसं दीर्घरथ जुजुयात धाल- हे महाराज दीर्घरथ,
जिपिं ला स्वर्गलोकया अपसरापिं खः, जिमिसं व्रत मध्येय् तथंगु
अमोघपाशयागु व्रत यानाच्चनागु खः धकाः अपसरातसें धासंलि
हानं सुधर्मदेवीं आज्ञा जुल- हे राजन छलबोलया थ्व व्रत दनेगु
इच्छा दत धाःसा थःगु हे नागिरी देय्य् पुण्यमाता धयागु तीर्थ दु
उगु तीर्थय् च्वनाः थुगु व्रत या, जि माःगु तक ज्वलं कनाः याका
विये धकाः देवीं धाःगु खँ न्यनाः दीर्घरथ जुजुं विन्ति यात- हे देवी
आः जि थःगु देशय् वनेगु लं हे मसिल, गथे वनेगु गनं वनेगु धकाः
धासंलि सुधर्मदेवीं छःपिसं छुं धन्दा कया विज्याये म्वाः जि
छःपिनिगु देशया राजकुलय् थ्यंक तयावी, भतिचा लना विज्याहुँ,
थ्व अष्टमी व्रत सिधयेकाः जिपिं निह्य छःपिनिगु देशय् वने धकाः
अपसरापिन्त व्रत सम्पूर्ण याकाः इमित स्वर्ग भुवनय् व्छयाः सुधर्म-
देवीया ऋद्धिवलं जुजुयात आकाश मार्ग व्वयेका यंकाः नागिरी
देशया ध्वाकापिने थ्यंके हल । थ्व खनाः जुजु विस्मय जुयाः
मन्त्रीपिन्त खवर वीके व्छसंलि राजपरिवारपिं सकलें मुनाः सिदूर
जात्रा यानाः लाय्कुली दुत यंकाः कुशल वार्ता यानाच्चन । दीर्घरथ
जुजुं थःत सलं व्वयेका यंकूगु खँसंलि जंगलयागु खँ दक्वं कनाः
आनन्दनं च्वंच्वन ।

थनंलि दीर्घरथ जुजुं अष्टमी व्रत यायेगु इच्छा यानाः सुधर्म-
देवी गुरुमां नाप सल्लाह यानाः माःमाःगु ज्वलं फुक ताःलाकाः
नागिरी देशया प्रजापिं नं मुंकाः अष्टमी व्रतयागु ज्या यात ।
सुधर्मदेवीं जुजु प्रमुखं सकल प्रजापिन्त नं अष्टमी व्रत याये धकाः
मुनाच्चंगु खनाः आः थुमित ह्वापां व्रत यायेत नियम कने माल धकाः
सकल जुजु रानी प्रजापिनिगु खाः स्वयाः आज्ञा जुल- भो महाराज,
प्रजागणपिं थुगु व्रत यायेत ह्वापां दशाकुशल धयागु फ़िगू पाप त्वःताः
अष्टशील धयागु च्यागू शीलय् च्वनाः आर्याष्टांग मार्गय् च्वनाः

श्व अष्टमी व्रत यायेमाः धकाः व्रतयागु नियम फुक कनाः पुण्य
 मातातीर्थ्य जुजु नापं सकलयात स्तुति स्नान याकाः त्रिरत्नया
 शरण्य तयाः श्री अमोघपाशया लोकेश्वरया अष्टमी व्रत किनिन्दु
 यंकं सकसितं एकचित्त याकाः धर्म व्रत याकाचवन । थथे धर्म
 याःगुलि अभरावति स्वर्ग भुवनया इन्द्रयागु सिंहासन कम्प जुयावन ।
 व खनाः इन्द्र विचाः यानाः स्वःवल्य पुण्यमाता तीर्थ्य जुजु नापं
 सकल प्रजापिसं एकचित्त यानाः व्रत यानाच्वंगुलि जिगु सिंहासन हे
 कम्प जुयावल, आः थुमिगु व्रत धर्म भंग यानाः स्यंकः मवंसे मजिल
 धकाः देवराज इन्द्र च्याका ह्लाः जुयाः जिनंजिया हथियार ज्वनाः
 देवलोक सकलें मुंकाः पुण्यमाता तीर्थ्य वयाः रण संग्राम यायेथें
 भयंकर रूपं मार वयाः व्रत विध्न यायेत तयार जूवल्य सुधर्मदेवीं
 श्री करुणामय लुमंकाः किच्याका ह्लाः दुह्य साक्षात भगवतीया रूप
 धारण यानाः इन्द्रादि सकल देव लोकपिन्त ख्यानाः विसिके व्छत ।
 सुधर्म देवीया थुगु चमत्कार खनाः जुजु आदि सकल प्रजागणपिसं
 धन्य धन्य सुधर्मदेवी जि सकलयात रक्षा यायेगु कारण्य साक्षात
 भगवतीया रूप कया विज्यात धकाः वारंवार नमस्कार यानाः जुजुं
 हानं विन्ति यात— हे भगवती, छलपोल आः सदां श्वहे हे नागिरी
 देश्य विज्यानाः जिपि सकस्यां भय मदयेकीह्य जुया विज्याहुँ,
 छलपोलयात माःगु विधिं छलपोलयात जिमिसं सदां पुजाभाव याये ।
 थथे जुजुया विन्ति भाव न्यनाः भगवतीया आज्ञा जुल— हे राजा
 जिगु भाव छिमिसं थन सदां यायेगु इच्छा दुसा जिगु तेज पिकयाः
 थन तग्वःगु त्वहँ छगलय् त्वःता थके । श्वयात जि हे धकाः भाव
 यानाः मन्दिर दयेकाः सेवा याना च्वँ धकाः धाःगु श्री भगवतीया
 आज्ञा न्यनाः दीर्घरथ जुजुं हानं विन्ति यात— हे देवी अथे जूसा आः
 छलपोल ह्लापायागु हे मूर्ति जुयाः जिमित दर्शन विया विज्याहुँ धकाः
 जुजुया विन्ति न्यनाः भगवतीं आज्ञा जुल— हे राजन् दीर्घरथ, आः
 जिगु ह्लापाया मूर्ति दर्शन यायेत जि गुरु श्री आर्याविलोकितेश्वर

सकल लोक व पापीपिन्त न उद्धार यायेत तुयूवर्ण निका ह्लाः दुह्य
जुयाः थन विज्याइ तिनि । आः थ्व छलपोलया जीवनया इलय् जुइ
फइ मखुत । थन किराती जुजुया प्रजात जुया वसेलि बुंगमती देशय्
विज्याना च्वंहा करुणामय खुया ह्याः थुगु लँपु उत्तरपाखे यंकीवलय्
थन थ्यनेव थनं यंके मफ्याः थ्वहे पुण्यमाता तीर्थय् ववफाना थकी ।
उगु वखतय् सकल लोकपिं जानाः थ्व पुण्यमाता तीर्थ श्री करुणामय
थक्याः मन्दिर दयेकाः थन स्थापना याइ । उवलय् सकल दुष्ट
जनपिन्त नास यायेत जि थुगु थासय् त्वहँतय् प्रवेश जुयाः भगवती
धकाः प्रसिद्ध जुइ । अले थुगु मूर्ति थुगु देशय् मन्दिर दयेकाः स्थापना
याइ । हे राजन दीर्घरथ, छन्त रक्षा यायेत जि सुखावती भुवनं वयाह्य
खः, छं धन्दा कायेमते, छ उद्धार जुइह्य जुल । आः छं थुह्य श्री
आर्यावलोकितेश्वरया अष्टमी व्रत गवले हे त्वःते दइमखु । छंगु देशय्
सुभिक्ष जुया वइ धकाः आशीर्वाद वियाः भगवती रूपी सुधर्मदेवी
सुखावती भुवनय् वनाः श्री करुणामययात फुक खँ विन्ति यानाच्चन ।

थनंलि दीर्घरथ जुजुं अष्टमी व्रत यानाच्चवँच्वं काल वयेव
श्री करुणामयं स्वांयागु विमान ववत व्छया ह्याः राजपरिवार सकलें
विमानय् तयाः तुषिता भुवनय् थत यंकल ।

गुलिछि काल वँसेलि कलियुगया इलय् किराती जुजुं थन
राज्य यानाच्चवलय् उह्य जुजुं बुंगद्यःयात साधन यानाः वासुकि नाग
समेत साधन यानाः उत्तरपाखे यंके धकाः थुगु लँपुइ ह्याः पुण्य तीर्थ
थ्यंवलय् आकाशय् तसकं सुपांय् वयाः, वा फय् वयाः तसकं खुसिवाः
वसेलि श्री करुणामय बुंगद्यः अनं यंके मफ्याः खुसी वांव्छयाः
साधकत विसिवन । थनंलि बुंगदेशय् बुंगद्यः मदुसेलि पांजुपिन्त
ह्यगसय् खन— हे पांजुपिं जितः साधकपिसं यंकाः पुण्यमाता तीर्थय्
वांव्छया थकल, जि च्वनाथाय् लः कीत आपालं वुयांच्चंगु दु ।
जितः छिपिसं थकाः वा । थथे ह्यगसय् खन । वन्दिपुरया जुजुयात
नं नागिरी देशया चन्दपाल धयाह्य द्यःलायात नं थथे हे ह्यगसय्

खन । थुकथं स्वखलःसित नं अथे अथे हे ह्यगसय् खंगुलि स्वंगुलि
थरं च्वनाः सल्लाह यानाः फुपिसं फुफुगु ग्वहालि यत्न यात नं
श्री करुणामय व खुसि थत ह्ये मफयाः आखिरय् चन्दपाल धयाह्य
द्यःलां पैथं वालाः जालं कयंकाः पुण्यमाता तीर्थ थकयाः स्वःवल्य्
च्चापुथें तुयू वर्ण जुयाः जटा मुकुटं पुयाः देपा ह्लाति पलेस्वां ज्वनाः
जव ह्लाति वरद मुद्रा कयना विज्यानाच्चंह्य अत्यन्त वांलाःगुलि स्वस्वं
स्वये मगाःगु रूप जुयाच्चंह्य श्री करुणामयया दर्शन सकसितं लात ।

थनंलि स्वंगू देशया जुजु, प्रजापि मुनाः थुगु थासय् अनेक
विधि विधान यानाः शास्त्रोक्त वमोजिम देगः दयेकाः माक्व ज्वलं
तयाः अनेक जात्रा उत्सव यानाः श्री करुणामय देगः स्थापना यानाः
प्रतिष्ठा कर्म नापं यानाः सकल लोकपिसं नागिरी करुणामय धकाः
नां छुनाः सेवा याना च्वन ।

(गुण कारण्डव्यूहकथं)

श्री सृष्टिकान्त लोकेश्वरया बाखं

नाला करुणामय सृष्टिकान्त लोकेश्वर धकाः नं नेपालय्
नां प्रख्यात जुयाच्चन । व सृष्टिकान्ता लोकेश्वरया बाखं थन च्वये ।

ह्लापां थ्व संसार प्रभास्वर तेजजक जुयाच्चन । व प्रभास्वर
नं शून्य जुयाः चा, लः, फ्य्, मि आकाश समेत पञ्च महाभूत धयागु
छुंछुं हे मदुगु इलय् पञ्चबुद्धमा स्वरूप आदिवुद्ध ज्योति स्वरूप स्वंगू
गुण (सत्त्व, राज्व, तमो)या अंश जुयाः विश्वरूप वज्रसत्त्व स्वरूप
स्वयम्भू आदि बुद्ध धयाह्य उत्पत्ति जुल । वसपोल संसार दयेके
धयागु विचालं लोकसंसर्जन धयागु समाधि योग्य विज्यात ।
वसपोल आदि बुद्धयापाखें करुणा मूर्ति कल्याण मूर्ति जुया विज्याःह्य
श्री आय्याविलोकितेश्वर सृष्टि याना विज्यात । वसपोल नं आदि
बुद्धया इच्छाकथं लोकोत्भाव समाधिया योग्य च्वनाः वसपोलया
जव मिखां चन्द्रमा खव मिखां सूर्य पिक्याः ह्नि व चा धयागु दयेका
विज्यात । वसपोलया कपालं महाद्यः, ब्वहलं ब्रह्मा, नुगलं नारायण
व हानं च्वय् व कवय्या वा ऊवलं सरस्वती, म्हुतुं वायुदेवता, प्वाथं
वर्णनाग, त्यपुं अग्निदेवता, देपा पुलि महालक्ष्मी, जव पुलि कुवेर,
पालितःलं पृथ्वीमाता, थुगु प्रकारं वसपोलया ह्यं मेमेपि देवदेवता नं

सृष्टि यानाविज्यात । वसपोलया ह्यं सकल देवता सृष्टि जुयाः पिहां
 वयाः सकल देवतापिसं श्री करुणामययागु ख्वाः स्वयाः नमस्कार
 यानाः जिमित छु कारण्य् श्रृष्टि याना विज्याना आज्ञा जुया
 विज्याहुँ धकाः देवतापिसं विन्ति यात । वसपोल श्री आर्यावलोकिते-
 श्वरं सकल देवतापिनिगु चित्तया आसय सीकाः श्री महेश्वर महादेव-
 निसं सःताः थुगु थुगु ज्या या धकाः ज्या यायेगु अधिकार विया
 विज्यात । ह्वापां हे महेश्वर, छ आर्यधातुया मालिक जुयाः सृष्टि,
 स्थिति, प्रलय तकं यायेगु अधिकार दुह्य जुइ । छंगु लिंगयात आकाश
 समान च्वनेगु आसनयात पृथ्वी धकाः सकल लोक छंगु आधार्य्
 च्वनीपिं जुइ । अथेया निति कलियुग्य् छंगु हे धर्म प्रचार जुया वइ-
 वलय् सकल सत्त्वपिन्त अनेक जुक्ति यानाः बोधिचर्या प्रचार याकेगु
 स्वयेमाः । थुगु धर्मं छन्त लिपा बुद्धत्व तक नं प्राप्त जुइतिनि धकाः
 महाद्यःयात थुलि ज्या वियाः ब्रह्मायात सःता आज्ञा जुल— हे ब्रह्मा,
 छ रूप धातुया मालिक जुयाः संसारया दक्वं पदार्थ सृष्टि यायेगु छंगु
 अधिकार जुल । कलियुग्य् छंगु वेद धर्म हिन जुयाः म्लेक्ष धर्म प्रवल
 जुया वइवल्य् न्ह्यागु यानाः नं सत्त्व प्राणीपिन्त बोधिचर्या प्रचार
 याकेत स्व धकाः माक्व शिक्षा वियाः नारायणयात सःताः आज्ञा जुल—
 हे नारायण, छ जिगु नुगलं पिहां वःगुलि ऋषिकेश धकाः छंगु नां
 जुल । छ काम धातुया मालिक जुयाः रजोगुणया अधिकारी जुयाः
 अनेक मायाजालं सत्त्व प्राणीपिन्त ख्याये माः । थथे ख्यानाः ह्ययेके
 माः । थथे ह्ययेकाः अनेक रूप धारण यानाः सत्त्व प्राणीपिन्त बोधि-
 चर्या चलय याना स्व धकाः अधिकार वियाः सरस्वतीयात सःताः
 आज्ञा विल— हे सरस्वती, छ सकल शास्त्र, विद्या, शिल्पया अधिकारी
 जुयाः धाःधाःपिन्त धाःधाःगु ऋद्धि सिद्धि शास्त्र वरदान वियाः
 लोकपिन्त पण्डित याइह्य छ जुइमाः धकाः धयाः हानं सूर्ययात सःताः
 आज्ञा जुल— हे सूर्य, छ नं सकल ग्रहया जुजु जुयाः तच्चकं तेज
 प्रकाश दुह्य जुयाः दिन धयागु दयेकाः सकल लोकपिन्त अन्धकार

मदयेकाः उद्धार यायेगु छंगु ज्या जुल धकाः हानं चन्द्रमायात सःताः
आज्ञा जुल— हे चन्द्रमा, छन्त अमृत समानगु शीतल तेज प्रकाश
यानाः सकल तारागणया मालिक जुयाः सक्रभनं अमृत वर्षा यानाः
जरिवुटि, छ्व आदि वढेयानाः रात्री दयेकाः सकल लोकपिन्त उद्धार
यायेगु छंगु ज्या जुल धकाः आज्ञा दयेकाः हानं वायु देवयात सःताः
आज्ञा जुल— हे वायु देवता, छिपि सकलें संसारय् जीवधारी मात्रया
प्राण जुयाः सकलयात सुख वृद्धि यानाः प्राणीपिन्त उद्धार याइह्य
धकाः हानं पृथ्वीयात नं सःता आज्ञा जुल— हे पृथ्वी छं संसारयात
धारण यानाः क्वबुयाः सकल लोकपि च्वनेगु थाय् जुयाः सत्व प्राणी-
पिन्त अनेक प्रकारया धातु, रत्न आदि वियाः नं अन्नादि नयेगु पदार्थ
दक्व बुयेकाः सत्व प्राणीपिन्त उद्धार याये याः धकाः ज्या वियाः
हानं वरुण नागयात सःताः आज्ञा जुल— हे वरुण नाग, छ नं लः
दक्वया मालिक जुयाः सकल सत्वपिन्त अमृतधारा वर्षा यानाः
लःत्वंकाः समुद्रया मालिक जुयाः सकलयात रत्नलाभ जुइका वीह्य
छ जुइ धकाः ज्या वियाः अग्नि देवतायात सःता आज्ञा जुल— हे
अग्नि देवता, छ सकल देवताया म्हुतु स्वरूप जुयाः सकल वस्तुया
पाक यायेगु शक्ति दयाः सकलयात रक्षा यायेगु ज्या यायेमाः धकाः
हानं लक्ष्मीयात सःताः आज्ञा जुल— हे लक्ष्मी, छं सकल सत्व प्राणी-
पिन्त ऐश्वर्य वियाः सकसितं सुख वीह्य छ जुइमाः धकाः थुलि धयाः
कुवेरयात नं सःताः आज्ञा जुल— हे कुवेर, छ तधंह्य महाभाग्यमानी
जुयाः सकल सम्पतिया मालिक जुइ, छं सत्व प्राणीपिन्त सम्पति वर-
दान वियाः बोधि मार्गय् वयाः जगतयात रक्षा याना च्वँ । थथे
श्री करुणामय आर्यावलोकितेश्वरं थःगु शरीरं पिहां वयाच्चं पि मेमेपि
देवलोकपिन्त नं सःताः आज्ञा जुल— हे देवलोकगणपि छिकपि सक-
सिनं बोधिचर्या धारण यानाः थःथःगु ज्या यायेगु अधिकार कयाः
सत्वप्राणीपिन्त हित यायेगु ज्याय् जुया च्वँ । थुगु प्रकारं छिमिसं
ज्या यानाच्चन धाःसा छिपि सकसितं लिपा सम्प्रक सम्बुद्धया फल

समेत प्राप्त जुइ । थुलि श्री करुणामयं सकल देवलोकपिन्त आज्ञा
जुया विज्याःगु न्यनाः सकल लोकपि बोध जुयाः उखुनुं निसें ब्रह्मादि
देवलोकपिसं थःथःगु ज्याया अधिकार ज्वनाः संसार दयेकाः सत्व
प्राणीपिनि हित यायेगु ज्या यानाच्चन । थुकथं स्वंगू लोकया गुरु
जुयाच्चंहा श्री करुणामयया सुनां भजन सेवा याइ उपिं सकलें दुर्गती
गुवलें हे मवनाः भिगु गतिइ जक जन्म कयाः अन्तय् सुखावती भुवनय्
वास लाइ धकाः थुगु खँ सत्य युगय् विपश्ची बुद्धया पालय् वसपोलं
हे महामति बोधिसत्वयात आज्ञा दयेका विज्याःगु खँ जुल । थुलि
श्री सृष्टिकान्त लोकेश्वरया वाखं जुल ।

थ्व खँ गुणकारण्डव्यूहस विस्तारं च्वयावंगु दु ।

श्री खसर्पण लोकेश्वर

श्री खसर्पण लोकेश्वरया वारे साधन माला (Oriental Institute BARODA) पृष्ठ ४२ स छगू तसकं न्ह्याइपुगु खँ उल्लेख याना तःगु दु ।

सद्धर्म पालन यानाः प्राणीया उपरय् करुणा तथा ज्वीह्य शुभङ्कर धैह्य उपासक छह्य दुगु जुल । वया छन्हु पोतलक पर्वतय् विज्यानाच्चंह्य श्री आर्याविलोकितेश्वरयात दर्शन याःवनेगु प्रवल इच्छा जुल । अले थःगु छें पिहाँ वयाः वँव वँव खाडी प्रान्तय् (थ्व प्रदेश सम्भवत वंगालया खाडी प्रदेश जुइफु) थ्यन । अन खसर्पण वैगु गां छगू दयाच्चन । वहे गामय् थःत अनुकूल दुगु वाय् छगू स्वयाः नये त्वने यानाः अनहे वासं चन । त्यानुक वःगुलि न्ह्यःनं याकनं वल । वया दथुइ वया श्री आर्याविलोकितेश्वरयागु हागस हान । अले श्री आर्याविलोकितेश्वरं उपासक शुभङ्करयात आज्ञा जुल— वाबु शुभङ्कर-छ पोतलकय् वनेमते । छं जिगु भक्ति यानाः दुःख सिया वये धुंकल । थ्व हे खसर्पण गामय् वैरोचनाभिसंवोधितन्त्रय् कनातःगु विधि अनुसारं जिगु मूर्ति स्थापना या । थ्व यानागुलि आपालं प्राणीपिन्त रक्षा उद्धार जुइ । थुलि आज्ञा जुयाः श्री आर्याविलोकितेश्वर अन्तर्ध्यान जुया विज्यात । अले वया न्ह्यलं चाल । दनास्वःवलय् सुथय् जुइधुंकूगु जुया चन । थ्व हागसय् श्री आर्याविलोकितेश्वरं आज्ञा जूगु दृढ विग्व्वास यानाः वहे तन्त्रया कथं तुयूगु वर्णह्य जटा मुकुटं

पुया विज्याःह्य शिरय् श्री अमिताभ धारणा याना विज्याह्य रत्न
सिंहासनया द्यःने च्वंगु सहस्र दल पदया आसन यानाः ललिताक्षेप
आसनय् विज्याःह्य निका ह्लाः छपाः खाः दुह्य जवं पलेस्वां ज्वना
विज्याःह्य देपां वरद मुद्रा धारणा याना विज्याःह्य श्री आर्यावलोकितेश्वर
स्थापना याःगु जुल ।

वसपोलया ह्यःने श्री आर्यतारा, वया लिउनेसं देपां सफू याकुं
प्यानाः विन्ति यानाच्चवंह्य सुद्धन कुमार, वयानापं शिरय् चैत्य धारणा
याना विज्याःह्य जवं नमस्कार यानाः देपां जपमाला ज्वनाः मेगु
निपा ह्लाति त्रिदण्ड व कमण्डलु ज्वना विज्याःह्य भृकुटी तारा, वयां
नापं दण्ड ज्वना विज्याःह्य ह्यग्रीव नं स्थापना याःगु जुल ।

खसर्पण गामय् स्थापना जूह्य श्री आर्यावलोकितेश्वर श्री
खसर्पण लोकेश्वर धकाः प्रसिद्ध जुया विज्यात धइगु किंवदन्ति दु
धकाः साधन मालास उल्लेख दु ।

सम्भवत पोतलकय् विज्याःह्य श्री आर्यावलोकितेश्वरया ध्यान
नं थ्व हे जुइ धैगु साधन माला ४० पृष्ठ कथं स्पष्ट जू । आः नं
नाला देशय् विज्याःह्य नाला करुणामय, बुझय् विज्याह्य बुझ द्यः
धयार्थे हे खसर्पणय् विज्याःह्य करुणामय नं खसर्पण लोकेश्वर धकाः
प्रसिद्ध जूगु खने दु ।

(वंशावलिकथं)

श्री जटाधारी लोकेश्वरया बाखं

(चाकुबहाःद्यःया बाखं)

ह्लापा द्वापर युगया अन्तपाखे लिच्छवी कालय् वृषदेव धयाह्य
जुजुं राज्य याना च्वंवलय् प्रजापिन्त नियमपूर्वक पालन यानाच्वन ।
जुजुया ह्निह्नि श्री वज्रयोगिनीया दर्शन यानाः तिनि भोजन याइगु ।
वहे जुजुं ह्लापा चावहिलय् च्वंगु धर्मदत्त जुजुं थापना यानातःगु
आपालं चैत्य नं जीर्णोद्धार यानाः बौद्ध धर्मय् तसकं श्रद्धा तयाः धर्म
कर्म यानाच्वंगु खः । छन्हु ललितपुरया लगंख्यलय् द्वापर युगय्
प्रमाणं दयेकातःगु लगंस्थूर चैत्य दर्शन पूजा यानाः भोजन याना
च्वँच्वं परलोक जूह्य थें जुल । अले यमदूत वयाः वृषदेव जुजुयात
यमपुरय् ब्वना यंकल । उगु यमपुर वहे लगंस्थूर चैत्यया जमीनया
तःलय् खवपाखे लानाच्वन । वहे यमपुरय् जुजुयात यंकाः प्रेत नरक
आदि अने अनेगु नरक भूवन स्वके ब्वना यंकल । उगु इलय् सुखा-
वति भुवनय् श्री करुणामय क्वहां विज्यानाः पापीतय्त उद्धार याये
धकाः थःगु रश्मि यमलोकय् दकभनं खयेकाः पापीतय्त उद्धार याये
धकाः यमपुरय् विज्याःगु पाःलाना च्वन । आकाश व नरक भुवनय्
सिच्चुगु रश्मि सुख आनन्द जुया वःगुलि यमराज अजुगति चायाः
नरक भुवनय् चाःहुलाः स्वःवंगु इलय् श्री आर्याविलोकितेश्वरया
दर्शन लानाः तसकं लय्तायाः श्री करुणामयया पूजा भाव यानाः
स्तोत्र ब्वनाः नमस्कार यानाः विन्ति यानाच्वन । थनंलि श्रीं करुणा-

मयं यमराजयात वोधिचर्याया खँ कनाः सुवाः वियाः अन्तरध्यान
 जुया विज्यात । वृषदेव जुजुयात यमराजं यमद्वारय् हयातःगु खनाः
 यमदूतपिन्त सःताः थथे व्वःविल— हे यमदूतपि, छिमिसं विचाः मयासे
 थ्व जुजुयात छु कारणय् थन हयागु ? थ्व जुजु तसकं धर्मात्मा जुया-
 च्वंह्य थ्वयात थन हयेगु ई मजूनि, याकनं लित तये यंकि । थुलि
 आज्ञा जुसेलि यमदूतपिसं जुजुयात त्वःता छ्वसेलि मृत्यु जुल धाःह्य
 वृषदेव जुजु हानं म्वाना वल । वृषदेव जुजु स्वस्थ जुया वसेलि कार-
 ण्डव्यूह महायान सूत्र पाठ याःवलय् थःत यमद्वारय् यंकाः क्यनाहःगु
 फुकक खँ मिलय् जुयावःगु खनाः श्री आर्याविलोकितेश्वरयाके तसकं
 श्रद्धा वन । व फुकं खँ थः महारानी, मन्त्री सकसितं कनाः श्री करुणा-
 मयया महात्म्य नं आज्ञा जुयाच्वन । जुजुपाखें श्री करुणामयया
 महात्म्य न्यनाः राजपरिवार सकसिनं श्री करुणामयया मूर्ति दर्शन
 यायेगु इच्छा यानाः जुजुयाके विन्ति यात— हे महाराज, छलपोलं
 यमद्वारय् दर्शन याना विज्याःह्य श्री करुणामय जिमित नं क्यना
 विज्याहुँ । थथे विन्ति यासेलि वृषदेव जुजुं जटाधारी लोकेश्वरया
 मूर्ति दयेकाः दर्शन वियाः श्री करुणामयया दशकर्म आदि प्रतिष्ठा
 कर्म नापं यानाः थःगु श्रीमती देशया लाय्कूया छगू चुकया दथुइ
 विज्याकाः धर्मराजधकाः नां प्रख्यात जुयावन । थनं थथे हे यमलोक
 धयाम्ह भैरवया मूर्ति नं स्थापना याना विज्यात । थुकथं वृषदेव
 जुजुं प्रजापि सकसितं श्री करुणामयया दर्शन वियाः थह्यं नं प्रजा-
 पिन्त नं दानधर्म आदि धर्म चलय् याका विज्याना च्वन । छन्हु
 वृषदेव जुजुं छक्वःला अवश्य मरण जुया मवंसे गाःगु मखुनि धयागु
 अनित्य संसार धकाः सीकाः थः किजा वालार्चन देवयात राजगद्दी
 तयाः राज्याभिषेक नापं वियाः थः दक्षिणपाखे गोदावरी तीर्थय्
 वनाः स्नान दान आदि याये धुंकाः लिहां वयाः दथुइ वासं च्वंथाय्
 छगः चैत्य थापना यानाः बन्धग्राम धकाः नां तयाः वस्ति दयेका
 विल । अनंलि जुजु लाय्कुली तुं लिहां वयाः थःगु कालगति देहान्त

जुयाः स्वर्गवास जुयावन । थनंलि वालार्चन देव जुजुं वृषदेव जुजुयागु
माःगुतक संस्कार क्रिया यानाः दाजुं स्थापना यानातःपि देवदेवता-
पिन्त पूजाभाव यानाः प्रजापिन्त वृषदेव जुजुंथें तुं नियमपूर्वक
प्रजापिन्त पालन यानाच्चन । उगु इलय् श्रीमती देशय् बुँज्या यायेगु
चलन मदयाः मेमेगु देशं अन्न ह्येमाःगु जुयावःगुलि थन नं बुँज्या
याकेमाल धकाः बुँपालेत ज्यामित माला स्वःवलय् सुनानं ह्लापालाक
बुँ कुलि पाले मछालाः दकलय् वल्लाःम्ह छम्ह हयाः वयात बुँ
पतिकं वा वीगु यानाः चित्त बुछे याकाः ह्लापां वयात हे कुलि बुँ
पायेकाः बुँज्या यायेगु शुरु यात । ह्लापां बुँ पाःम्ह देहान्त जुसेलि
वालार्चन देव जुजुं वयागु त्वहंया मूर्ति दयेकाः 'वल वल' नां छुनाः
थापना याना विल । वयागु व मूर्ति थौंकल्लय् यलया मच्छेन्द्र वहा-
लय् वनेवलय् जवपाखे च्वंगु देगलय् स्थापना जुयाच्चंगु दनि धाइ ।
थौंतकं वालये धुंकाः वयात भाग छायेगु धकाः यःमरि दयेकाः दँय्दँसं
मार्ग शुक्ल पुत्तिखुनु छाये यंकेगु चलन नं दनि धाइ ।

थनंलि वालार्चन जुजुं श्री जटाधारी मीननाथ लोकेश्वर नां
छुनाः नियमपूर्वक भावभक्ति यानाः च्वंसा नं मतिया भैरव कोप
जुयाः भौयागु रूप कयाः मति देशया आपालं मचात फुकाविल ।
थ्व दुःख सह याये मफयाः मति देशया प्रजापिं उखें थुखें विसि वनाः
च्वंवन । वालार्चन देव जुजु नं थःगु लाय्कुली थापना याना तयाह्य
श्री मीननाथ लोकेश्वरया मूर्ति ज्वनाः चक्रवर्ण धयागु विहारय् वनाः
अन हे मूर्ति थापना यानाः थः नं वस्ति याना च्वन । स्वन्हु प्यन्हु
दसेलि वालार्चन देव जुजुयात करुणामय मीननाथं ह्यगसय् कयनाः
धालं— हे वालार्चन देव, जि थन च्वनेगु मखु । थनं उत्तरपाखे कल्लय्
सुथ ह्लापां चखुंचा छह्य व्वया वनी, व चखुंचा जूगु थासय् विहार
दयेकाः जितःअन स्थापना याना व्यु । थुलि धयाः श्री करुणामय
अन्तरध्यान जुया वंसेलि वालार्चन देव जुजुया न्ह्यलं चायेकाः कल्लय्
खुनु सुथय् ह्लापां दनाः कःसी च्वनाः स्वया च्वन । उगु हे इलय्

गन गनं चखुंचा छह्वा ब्वया वयाः उत्तरपाखे छगू ख्यलय् जुना विल ।
 वहे ख्यलय् विहार दयेकेत जोशीयाके शुभमुहूर्त कयाः विधि विधान
 वमोजिम विहार दयेकाः देगः नापं दयेकाः श्री मीननाथ जटाधारी
 लोकेश्वर थापना यानाः वालार्चनं संस्कृतं जेष्ठवर्ण महाविहार
 धकाः नां प्रख्यात याना विल । चखुंचां कयना ब्यूगु थासय् विहार
 दयेकाः स्थापना याःगुलिं नेपाल भाषां चखुंवहाः (चाकुवहाः) छः
 धकाः नांजाःगु खः । अनंनिसें वालार्चन देवं मीननाथया रथ जात्रा
 यायेगु थिति दयेकाः वैशाख शुक्ल चोथी खुनु रथारोहण यायेगु चलन
 यानाः थौंतक नं चलय् हे जुयाच्चन । हानं श्री मीननाथया रथ
 जात्रा सिधयेव मति भैरवया न्ह्यःने होम कर्म आदि यानाः चखुंचा
 छज्वः पुज्यानाः ब्वयेका छ्वयेगु नं चलन दु । थुकिया अर्थ स्वर्गय्
 इन्द्रयात जटाधारी लोकेश्वरया जात्रा सिधल धकाः खवर छ्वइगु
 खः । वथें तुं ब्यां छज्वः नं पूजा यानाः पुखुली त्वःता छ्वयेमाः ।
 थ्व जात्राया खवर पातालय् थ्यंक नं छ्वयेमाः धाइगु चलन आःतकं
 दनि । मति भैरवया मूर्ति भौ छह्वा नं अंगलय्संतुं थौंतकं तयातःगु
 दनि धाइ । अथे जूगुलिं वसपोल श्री जटाधारी मीननाथ लोकेश्वरया
 जात्रा स्वंगू लोकय्सं प्रचार यानातःगु प्रमाण दु । थ्व वाखं श्री
 मीननाथ लोकेश्वरया वंशावलिपाखें प्राप्त जूगु खः ।

श्री मैत्रय वोधिसत्वया बाखं

ह्लापा शाक्यत धैगु देशय् ब्रह्मदत्तं धैह्य जुञ्जुं राज्य यानाच्चन ।
वया कान्तिवती धैह्य महारानी दु । सन्तान मदयाः सोमवार आमै
पतिकं अष्टमी व्रत याःगुया पुण्य फलं महारानी गर्भवति जुयाः क्लिा
दसेंलि सकल लक्षणं पूर्ण जुयाः छ्यनय् मणि रत्नं सहित जुयाः
च्वंह्य राजकुमार जन्म जुल । मणि रत्न दुम्ह जुयाः जन्म जूगुलिं
व वालख्यात मणिचुड धैगु नां छुना विल । व मचा तःधिकः जुया
वसेंलि पाठसालाय् तयाः आखः स्यँ स्यं सम्पूर्ण शास्त्रं पार जुयाः
नं श्रद्धावान व करुणावान जुयाः थःत नं करपिन्त नं भिकेगुली
ज्यालग् जुयाः धाः धाःम्हेसित धाःधाःगु दान विया च्वनीम्ह
जुल । व राजकुमारयागु दान प्रसंशा सकभनं प्रचार जुयाः व मणिचुड
राजा धकाः नं नां जाया वन । उगु इलय् हिमालय पर्वतय् भवभूति
धैम्ह ऋषि छम्हस्यां पलेस्वानं उत्पति जूम्ह कन्या छम्ह कयाहयाः
पद्मावति धकाः नां छुना विल । व कन्या त्यासे जुया वसेंलि वहे
मणिचुड राजकुमारयात इहिपा याना वियाः मुख्यम्ह रानी याना
विल । थ्व कन्यादान वियागुया पलेसा छलपोलं निरगंड होम यानाः
व होमं दुगु पुण्य जितः विया विज्यायेमाः धकाः ऋषि थःगु आश्रमय्
लिहां वन । थनंलि मणिचुड कुमारं पद्मावती देवीलिसे संसर्ग याना
च्वँ च्वं गर्भ दयाः समय काल वसेंलि पुत्र जन्म जुल । वयात परमो-
त्तर धकाः नां छुना विल । थनंलि मणिचुड कुमारं भवभूति ऋषि

धाःगु खँ लुमंकाः पद्मावती देवीनं सहित जुयाः निरर्गड महायज्ञ
 आरम्भ यात । उगु यज्ञ कर्मय् सुं प्राणी हे हिंसा मदुगु धाःधाः-
 म्हेसित धाःधाःगु दान प्रदान यानाः यज्ञ यानाच्चन । जव नीछन्हु
 दया वसेलि उगु होम कुन्दं तसकं ग्यानपुस्य च्वंहा राक्षस, छह्य
 पिहां वयाः मणिचुडयात धाल- हे राजकुमार छलपोलं धाः धाः-
 पित्त धाःधाःगु दान वियाः याचक वर्गपिनिगु इच्छा पूर्ण याना
 च्वंहा जिगु इच्छा नं छलपोलं पूर्ण याना विज्याहुँ । जिगु इच्छा पूर्ण
 यायेत नयेत्वने पित्याःगुलिं तच्चतं दुःख जुया च्वंम्ह जितः म्वाःहि
 म्वाःला नकाः सन्तोष याना विज्याहुँ धकाः राक्षसं धाःगु खँ न्यनाः
 मणिचुडं धाल- हे राक्षस, छ ग्यायेमते जि छन्त इच्छा पूर्ण याना
 वी धकाः थमंतुं जःगु तरवार कयाः थःगु कपालय् च्वंगु हिनू चानाः
 ह्लापां हि त्वंका विल । अनंलि थाय् थासय् च्वंगु थःगु म्हायागु ला
 ध्यनाः नकुनकुं ववँय्जक वाकि जुल । थनंलि राक्षसयागु ख्वाः पाः
 त्वःताः साक्षात इन्द्रयागु रूप कयाः मणिचुडयात धाल- हे राज-
 कुमार छलपोलं थपाय् च्वःगु दुष्कर कर्म यानाः धर्म यानागु छु इच्छा
 यानाः यानागु धकाः न्यँसेलि मणिचुडं धाल- हे इन्द्र, जि मेगु छुं
 इच्छा मयासे खालि अनुत्तर सम्यक संवोधि ज्ञान लाइ कारणय्
 यानागु खः । यदि विश्वास मदुसा जि सत्याधिस्थान यानाः क्यने ।
 गथे जि छन्त थःगु ला हि थौं दान विया, अथेहे जि छंके करुणा तया
 च्वनागु दु । जिगु मनय् छुं दुःख मदु । थ्व खँ सत्य खःसा हे इन्द्र
 जिगु थ्व कंल्लाय् जक दुगु म्ह ह्लापायागु थें हे जक जुया वयेमा ।
 थुलि मणिचुडं धाये मात्रं वयागु म्ह ह्लापाथेंतुं जुया वल । थनंलि
 मणिचुडं राजकुमारं निरर्गड होम पूर्ण याये धुंकाः ब्रम्हरथ धयाम्ह
 ब्राम्हणयात भद्रगिरि धयाम्ह किसि व दकय् भिम्ह सल थ्व निम्हं
 गुर्यात दक्षिणा विया छ्वत । थनंलि वलिका धैम्ह ऋषि मारीचि
 धैम्ह ऋषियाके विद्या स्यना वैगुया गुरु दक्षिणा वीत मणिचुड राज-
 कुमारया धर्मपत्नी पद्मावती रानी व परमोत्तर राजकुमार निम्हं

पवनाहयाः गुरुयात दक्षिणा विल । थनंलि हस्तिनापुरया जुजु दुःप्र-
सह धैम्ह जुजुं व भद्रगिरि किसिया लोभ तयाः लडांइया ज्याभः
ज्वनाः शाक्यत नगरय् घेरा लगय् यानाः च्वंच्वन । उगु इलय् मणि-
चुड कुमार दरवारया कःसी थाहाँ वनाः अहिंसा याना च्वनाह्म जि
गथेयानाः लडांइ यायेगु ? धकाः मनय् तया च्वंच्वलय् प्यह्म प्रत्येक
बुद्धपिं वयाः हे राजकुमार जिमिगु चीवर वस्त्रया च्वः ज्वना
विज्याहुँ धकाः धासेंलि मणिचुड कुमारं प्रत्येक बुद्धपिनिगु चीवर
च्वः ज्व ना विसेंलि राजहंस व्वया वंथें प्रत्येक बुद्धपिसं मणिचुड
कुमारयात आकासं व्वयेका यंकाः हिमालय पर्वतया क्वय् त्वःताः
प्रत्येक बुद्धपिं लोप जुया वनः । थनंलि मणिचुड कुमार ऋषियागु
भेष कयाः तपस्या यानाच्वन । उगु इलय् शाक्यत नगरया मन्त्री
सुवाहु धयाम्हं जुजु मदयेकं युद्ध यायेगु योग्य मजू धैगु भाःपाः आपालं
धनयागु राशी ज्वनाः मारिचि ऋषियात धन वियाः परमोत्तर
कुमारयात लिफ्याना हयाः जुजुया आशनय् तयाः जुजु यात अले
दुःप्रसह जुजुलिसे युद्ध यानाः वयात त्याकाः आनन्दं च्वनाच्वन ।

उगु इलय् मारिचि ऋषियाथाय् च्वंह्म पञ्चापती देवी नं स्वां
माः वने धकाः गुँइ वंच्वलय् थः स्वामी मणिचुड कुमार नापलानाः
अनेक प्रकारं छलपोलनापहे जि च्वने धाःसानं मणिचुड कुमारं खँ
मन्यँसें मारिचियाथाय् छ्वया विल । मारिचि ऋषिं नं व खँ फुकक
थुइकाः थःगु ऋद्धिवलं आकाश मार्गं शाक्यत नगरया लाय्कुली
थ्यंका विल ।

थनंलि हस्तिनापुरय् दुःप्रसह जुजुया राज्यय् महामारी ल्वय्
उत्पति जुयाः आपालं मनूत सिनावन । व ल्वय् शान्ति यायेत अनेक
उपाय् याना नं मजियाः मणिचुड कुमारया मणियागु लखं जक
शान्ति जुइगु धैगु सीकाः न्याह्म ब्राह्मणपिन्त मणिचुडं तपस्या
याना च्वंथाय् छ्वयाः मणि दान कायेके छ्वत । व ब्राह्मण गणपिसं
मणिचुड कुमारयागु कुटि माला वँ वं मणिचुड कुमारयागु आश्रमय्

थ्यंकाः विन्ति यात— हे ऋषि देव दुःप्रसह जुजुया राज्यय् महामारी
 ल्वय् वयाः आपालं मनूत सिनावन । उगु ल्वय् शान्ति यायेत छलपोल-
 यागु शिरोमणि दान यानाः दुःप्रसह जुजुया प्रजापिनिगु जीव रक्षा
 याना विज्याहुँ धकाः न्याह्य ब्राह्मणपिसं धाःगु खँ न्यनाः मणिचुड
 कुमार अत्यन्त लय्तायाः ब्राह्मणपिनिगु ह्लाःतय् लःधाः हायेकाः
 धाल— हे ब्राह्मण गणपिं छःपिसं सीका विज्याःहुँ गुगु थ्व जिगु
 शिरोमणिया हा छ्यनंनिसें क्वथ्यंक दुगः थ्यंक दुहां वनाच्चंगु व
 जि थम्हंतुं लिकयावी फइमखु छलपोलपिसंहे जिगु छ्यनं निसें
 कःतिं फायाः मणिरत्न लिकयाः जिगु ह्लाती तया व्यु छलपोलपित
 जि वियेगु जुल । थुलि धयाः पूर्वपाखे स्वयाः तम्बःगु ल्वहँतय् क्वातुक
 पुतुहुँ च्वनाः फक्व धैर्य यानाः सम्यक सम्बोधि ज्ञानय् मन तयाः
 फितिकहे मसंसे च्वना विल । उगु वखतय् व ब्राह्मणपिसं ज्वःगु
 कःतिं मणिचुडयागु छ्यनय् फायाहयाः याकनं हे शिरोमणियागु हा
 थ्यंक ल्येथनाः न्ह्यपु सुद्धा वयेक लिकया विल । उगु वखतय् मणि-
 चुड कुमार च्वंगु ल्वहं स्वकू दयेक तज्याना वन । व मणिरत्नया
 तेज नं वहे ल्वहँतय् दुहाँ वनाः व ल्वहंया दुने मैत्री बोधिसत्वयागु
 तेज दुहां वनाः मणिलिङ्गेश्वर धकाः नां जाया वन । वांलाःगु
 (मनोहरगु) मणि लिकाःगुलिं हि वाः वःगु थौंया अद्यापि मणि-
 रोहिणी खुसि धकाः नां जुया वन । व लिङ्ग श्रीवत्सया आकार
 जुया वन । थनंलि व ब्राह्मण न्याम्हं मणिरत्नया रिद्धिवलं याकनं
 हे हस्तिनापुर नगर थ्यंकाः व मणिरत्न सिलागु लखं देशय् सकभनं
 हाःहाः याःगु मात्रंहे सम्पूर्ण महामारी ल्वय् शान्ति जुयाः महा मंगल
 जुया वन । थ्व वाखं स्वयम्भू पुराणया तीर्थमहात्म्य अध्यायय्
 च्वया वंगु दु ।

थ्व मैत्री बोधिसत्वयागु छत्वाःचा खँ चिन्तामणि लोकेश्वरया
 महात्म्य सुप्रियसार्थवाहुयागु वाखनय् नं वइतिनि ।

(स्वयम्भूपुराणकथं)

श्री गगनगञ्ज बोधिसत्वया बाखं

छगू इलय् पाञ्चाल धयागु देश छगू दु । व देशया जुजु वृषकर्ण
नां जुयाः न्याय नीति फुकं सियाः विवेकवान जुयाच्चं ह्य खः । वया
गोकर्ण धयाह्य राजकुमार जन्म जुयाः तःधिकः जुया वसेलि गोकर्ण
राजकुमारं याकनं राज्यभोग यायेगु इच्छा यानाः थः वैयात विन्ति
यात— भो पिता महाराज, छलपोल वृद्ध अवस्था जूगुलि राजकाज
यायेत कष्ट जुइगु जुयाः आःहे जितः राज्याभिषेक वियाः छलपोल
तपोवनय् विज्याहुँ, छलपोलं थें तुं हे न्याय नीति विचाः यानाः
प्रजापिन्त पालन यानाच्चने । थुलि गोकर्ण राजकुमारया खँ न्यनाः
वौह्य वृषकर्णं तं पिकयाः काय्यात धाल— हे चन्दालह्य पुत्र गोकर्ण,
छं मखुगु खँ ह्लात, जि दयेक दयेकं हे छ जुजु जुइगु स्वःह्य जुल ।
अथे जूगुलि छन्त जिगु राज्य योग्य मजू । उकिं याकनं हे राज्यं पिहां
हुँ । थथे वौ काय् निह्यस्या तसकं ल्दापु जुयाः काय्ह्य गोकर्ण तसकं
तं पिकयाः छ वृद्ध जुइ धुंकूह्यं ग्वःदँ तक राज्य याइ, छ सित धायेव
ला जि अथे हे जुजु जुइ, छंगु नामं जलदान, पिण्डदान याना वी
मखु, अले छ अगति जुयाः दुःख सियाच्चने माली धकाः धाल । थुकथं
गोकर्ण राजकुमारं दुर्वचन ह्लानाः व्वः व्यूगुलि वौह्य वृषकर्णं सह
प्राये मफयाः तुरुन्त दूत सःताः गोकर्णयात देशं पितिना छ्वत । गोकर्ण
राजकुमार देशं पिहां वनाः चाःहिला जुजुं वैयात दुर्वचन ह्लाःगु
ल्लं कर्मभूमी लाः वनाः अन पितृद्रोह याःपिन्त सास्ति याना तःगु

खन । व खनाः ग्यानाः अनं नं विसि वँ वं छगू जंगलय् थ्यन । अन
 चुद्ध उपासक छह्य नापलानाः वौयात द्रोह यानागुया पाप गथे याःसा
 मदया वनी धइगु खँ न्यँसेलि बुद्ध उपासकं वागमती व अमोघफल-
 दायिनी खुसिया दोभानय् च्वनाः तपस्या व्रत यायेमाः धकाः धाल ।
 वया उपदेश न्यनाः श्वहे नेपाल मण्डलय् वयाः अमोघफलदायिनी व
 वागमती संगम जुयाच्चंगु दोभानया पुण्यतीर्थय् च्वनाः ह्नि ह्निथं
 वाह्य लखय् दुनाः, म्वः लहुयाः फियागु चैत्य दयेकाः पलेस्वां छायाः
 तपस्या व्रत यानाच्चन । थुकथं तपस्या च्वँच्चं नीछन्हु दसेलि सुखा-
 वती भुवनय् विज्यानाच्चंह्य करुणामयं गगनगञ्ज बोधिसत्वयात
 सःताः आज्ञा जुल— हे गगनगञ्ज, वागमती तीर्थय् च्वनाः तपस्या
 यानाच्चंह्य गोकर्ण राजकुमारयात उद्धार याना वा । करुणामयं थथे
 आज्ञा जुइवं गगनगञ्ज बोधिसत्वं थःगु ह्यं तेज पिक्याः गोकर्ण
 राजकुमारं तपस्या याना च्वंथाय् वनाः दर्शन विल ।

उगु इलय् वया वौ वृषकर्ण देहान्त जुयाः काय्मचां संस्कार
 याये मखंगुलि वहे लाय्कुली अगति जुयाः दुःख वियाच्चन । व खँ
 सीकाः गगनगञ्ज बोधिसत्वं गोकर्ण राजकुमारयात धया विज्यात—
 हे गोकर्ण ह्नापां छंगु पितृद्रोह नाश यायेत छं वौयात संस्कार जल-
 दान, पिण्डदान आदि यानाः दुर्गति शोधन यानाः वयात गति दयेकाः
 सुखावती छ्वयेगु याये माल । अले छंगु पाप नाश जुयाः छ उद्धार
 जुइ । थुलि गगनगञ्ज बोधिसत्वया आज्ञा न्यनाः गोकर्ण राजकुमारं
 श्रावण कृष्णया आमाइ खुनु विधिपूर्वकं पिण्डदान यानाः जि वौ प्रेत
 गति याकनं मुक्त जुयाः सुखवती भुवनय् याकनं लायेमा धकाः पिण्ड
 दान विल । उगु पिण्डदान व्यूगुलि अगति जुयाच्चंह्य वृषकर्ण जुजु
 पिण्डदान कयाः थः काय्यात सुवाः वियाः सुखवती भुवनय् वास याः
 वनेफुगु जुल ।

थनंलि गोकर्ण राजकुमारं गगनगञ्ज बोधिसत्वयात नाना
 प्रकारं पूजाभावयानाः विन्ति यात— हे नाथ, छलपोलया प्रसादं

पितृद्रोह यानागु पाप मदया वन, आः छलपोल सदां थनहे विज्या-
 नाः जितः दर्शन विया विज्यानाच्चन धाःसा जिगु जिउ दतले छल-
 पोलयागु सेवा याना च्वने धकाः गोकर्ण राजकुमारं धाःगु न्यनाः
 गगनगञ्ज वोधिसत्त्वं आज्ञा जुल— भो गोकर्ण, जि न्ह्यावलें थनहे जक
 च्वंच्वने मज्यू, जि गुरु करुणामययागु आज्ञा पालन यानाः धाःगु
 इलय् धाःगु थासय् तक वनाः सत्त्व पाणीपिन्त उद्धार याये माःगु ज्या
 दु । अथे जूगुलिं जिगु तेज थुगु पद्माकार जुयाच्चंगु त्वहँतय् लीन
 याना थके । थ्वहे त्वहंयात जितुं भाःपाः सेवा यानाच्चँ । लिपा छंगु
 पुण्यं थुगु त्वहंयात गोकर्णेश्वर वैतराग धकाः नां जायावनी । छ नं
 उद्धार जुयावनी धकाः थुलि गोकर्णयात आज्ञा जुयाः आकाशं मिग्वा-
 रा व्वया वं थें व्वयाः सुखावती भुवनय् लिहां विज्यात । अथे जूगुलिं
 थौं तकं श्रावण कृष्ण आमाइ खुनु वौया नामं पिण्डदान वीगु चलन
 जुयाच्चंगु दु ।

श्री समन्तभद्र बोधिसत्वया बाखं

सत्य युगय् थ्व नेपाः गालय् ह्लय्क्वय् ब्या ह्लय्क्वय् हे हाकः
जुयाच्चंगु कालिदह धइगु पुखू जुयाः छचाःख्यरं परवतं चाःहुलाच्चंगु
जुयाच्चन । व पुखूया दथुइ द्वःछिहः दुगु पलेस्वांया छःने ज्योति रूप
जुयाः स्वयम्भू उत्पति जुयाच्चंगु खः । उगु इलय् व दहनय् आपालं
देया देव मनुष्य आदि वयाः स्नान दान यानाः स्वयम्भू दर्शन याः
वइगु जुयाच्चन । थथे जुयाच्चंगु खँ महाचीन पर्वतय् च्वंहा मञ्जुश्री-
या अवतार मञ्जुदेव आचार्य सीकाः नेपालय् वयाः कालिदहया लः
फुक्क कछपाल पर्वत तछ्यानाः ह्लसिकापं लः दक्व पितिना छ्वत ।
उगु इलय् व दहनय् वास यानाच्चवंपि कुलिक धयाह्य नागराजा आदि
सकलें तम्बयेकाः व लः लिसें गंगासागरपाखे मिलय् जू घन । लिपा
कालान्तरय् मञ्जुदेवं थन शहरदयेकाः आपालं मनूतय् वस्ती दयेका
वी धुसैंलि देश देशान्तरया मनूत वयाः वास दयेकाः च्वंवल । थुकथं
आपालं काल वसैंलि कुलिक नागं हानं नेपालय् वयाः दह दयेकेगु
विचाः यानाः आपालं नागपि मुंकाः चारुगिरी पर्वतय् थहां वनाः
चांलि वा वयेकाः ह्लसिकाप प्वाः तिना विल । अले थन दे छगुलि
लखं जायाः आपालं छेँ, मनूत नाश जुयाच्चन । अथे जूगु खनाः
नेपालवासीतसें अत्यन्त दुःख यानाः त्रिरत्न व करुणामययागु नां
कयाः हालाः ख्वयाच्चन । थुगु सूचं सुखावति भुवन विज्यानाच्चंहा
श्री करुणामयं सियाः समन्तभद्र बोधिसत्वयात सःताः आज्ञा जुल-

हे समन्तभद्र, नेपाल्य मञ्जुदेवं दयेकूगु कृति कुलिक नागं ह्यास्य
 याये त्यन । अथे जूगुलि छ याकनं हे नेपाल मण्डलय वनाः कुलिक
 नागयात शान्त यानाः नेपाःया जनतातयत्त नं रक्षा यायेगु ज्या याना
 वा धकाः श्री करुणामयं आज्ञा जूगु खँ न्यनाः समन्तभद्र वोधिसत्वं
 करुणामययात नमस्कार यानाः ध्वाँय् छपु ज्वनाः थःगु ह्याय् दक्व तेज
 पिकयाः सुखावती भुवनं नेपाः मण्डलय् थ्यंकाः चारुगिरी पर्वतय्
 च्वंच्वंहा कुलिक नागयागु ह्याय् गयाः वयागु छ्यनय् थह्यं ज्वना वःगु
 ध्वाँय् स्वानाः नागयागु वल मदयेका विल । उगु इलय् कुलिक नागं
 थःगु ह्याय् गयाच्वंहा समन्तभद्र वोधिसत्त्वयात स्वयाः विन्ति यात—
 हे नाथ समन्तभद्र वोधिसत्त्व, जिगु अपराध क्षमा याना विज्याहुँ ।
 जिमिगु नागवास दह स्यंका व्यूगुलि हानं थ्व नेपाल्य दह दयेके
 धकाः वयागु खः । आः छलपोल जिगु ह्याय् विज्याःगुलि उफो स्वांया
 मालं क्वखाये थें जिगु ह्या आनन्द जुयाः शीतल जुल । थौंया दिनय्
 छलपोलयागु दर्शन दुगुलि जि तधंहा भाग्यमानीह्य जुल धकाः कुलिक
 नागं अनेक प्रकारं पूजा भाव यानाः स्तोत्र यात । कुलिक नागयागु
 पूजाभाव खनाः समन्तभद्र वोधिसत्त्व लय्तायाः आज्ञा जुल— हे
 कुलिक नाग, छं थ्व मञ्जुश्रीयागु कीर्ति नाश यायेगुला तसकं
 अयोग्यगु ज्या यात छायाःसा थ्व नेपाल्य स्वयम्भू गुह्येश्वरी देवी
 आदि आपालं देव देवतापिसं वास याना च्वने धुंकल हानं थ्वहे
 पर्वतय् श्री करुणामय नं वास याः विज्याइ तिनि । अथे जूगुलि थ्व
 नेपाः मण्डल स्यंकल धाःसा छं आपालं नरक भोग याये माली । आः
 छन्त थ्व हे नेपाल्य वास यायेगु इच्छा दुसा विमलावती व केशावती
 संगम जुयाच्वंगु तीर्थय् वास याः हुँ, छंगु भिगु मनोरथ पूर्ण जुइ-
 तिनि । थुलि आशीवार्द विद्याः कुलिक नागयात त्वःता विल । थनंलि
 कुलिक नागं समन्तभद्र वोधिसत्त्वया चरणय् वारम्बार नमस्कार
 यानाः नेपाः वासीतय् मनोरथ पूर्ण याये फयेमा धकाः आशिष यानाः
 शान्त चित्त यानाः व कुलिक नाग वहे विमलावती व केशावती संगम

जुयाच्चंगु तीर्थय् वास याः वन । अनंनिसें व तीर्थया मनोरथ तीर्थ
धकाः नां जुयावन । समन्तभद्र वोधिसत्त्वं थःगु तेज त्वहं छगलय्
लीन यानाः थह्यं ज्वना वयागु ध्वाय् स्वनाः सुखावती भुवनय् लिहां
विज्यात ।

थुलि सन्मतभद्र वोधिसत्त्वया वाखं जुल ।

थ्व वाखं स्वयम्भूपुराण वाखनय् विस्तारं च्वयावंगु दु ।

(स्वयम्भूपुराणकथं)

श्री वज्रपाणी बोधिसत्वया बाखं

छगू इलय् मञ्जुपत्त धयागु छगू शहर दु । उगु देशय् सर्वपाल
धयाह्य छह्य वैद्य दु । उह्य वैद्य तन्त्र मन्त्र मरण मोहन उच्चाटन
आदि षड्कर्मयागु विद्या सयाच्चंह्य व नाना प्रकारया जडीबुटिया
वासः याये सयाः सकल जनतापिन्त त्वचं लायेके फुह्य खः । अथे
जूगुलि उगु देशय् च्वंपि जनतापिसं व वैद्ययात तसकं मानय् यानाः
प्रशंसा यानाः खुसि याना तल । व वैद्यया खाः खनेव हे सकल
लोकपि ग्याना च्वनीगु । व वैद्यं लोकगणपिन्त गुह्येसितं मरणमोहन
इत्यादि विद्या छ्यलाः दुःख वियाच्चन । गुलिसितं अनेक प्रकारया
त्वय् नं लायेका वियाच्चन । थुज्वःगु व वैद्यया चालावाला अनयाह्य
जुजुं सीकाः थ्व वैद्ययात ज्वना हयाः ज्याखनिय् कुनेमाल धयागु खँ
नं जुल । थुज्वःगु खँ सियाः थःगु ज्यां थःहे ग्यानाः वाचा इलय्
धुँयागु छ्यंगुलि न्ययाः चायागु कलस छगः ज्वनाः देशं पिहां वन ।
वँ वं वँ वं थ्वहे नेपालय् थ्यंकाः वागमती खुसिया सिथय् च्वनाः
कासु लनाच्चन । अन च्वनाः वं विचाः यात, धिक्कार जिगु थ्व
जीवनं मखुगु हे ज्या यायेलात, जिगु भविष्य छु छु जुइतिनि जि
सीवलय् यमद्वारय् यंकाः अवश्य नं कर्मभोग याकीतिनि । आः जि
थ्व पाप ह्वंकेत जगतया गुरु वज्रपाणीयात आराधना मयासें मजिल
धकाः मती तयाः थःगु न्ह्यःने चायागु कलस तयाः वज्रपाणीयात
आराधना यानाः किनिदँतक पुज्यानाः तपस्या यानाच्चन । थुगु खँ

सुखावती च्वंहा श्री करुणामयं सीकाः थःहा शिष्य वज्रपाणीयात्
 सःताः आज्ञा जुल— हे वज्रपाणी छ नेपालय् वनाः वागमतीया सिथय्
 च्वनाः सर्वपाल धयाहा वैद्यं तपस्या याना च्वंथाय् वनाः वयात् रक्षा
 यानाः उद्धार याना वा । श्री करुणामयया आज्ञा न्यनाः वज्रपाणी
 वोधिसत्त्व थःगु म्हं तेज पिकयाः नेपाल मण्डलय् वागमतीया सिथय्
 थ्यंकाः सर्वपाल वैद्यं साधन यानाच्च्वंगु कलसय् दुहां विज्यात् । उगु
 इलय् कलसया लः भय् भय् वियाः पिहां वयाः कलस तज्यानाः
 कुम्भतीर्थ धयागु दयावल । वहे कलसं डमरु, वज्र, घण्ट, त्रिशूल
 ज्वनाच्च्वंहा धुं छ्यंगुलिं न्यनाच्च्वंहा अक्षोभ्य बुद्ध छ्यनय् तयाः
 ज्योति रूप जुयाः वज्रपाणी वोधिसत्त्व पिहां विज्यात् । उगु वखतय्
 सर्वपाल वैद्यं वज्रपाणी वोधिसत्त्वयात् अनेक प्रकारं पुज्यानाः चाः-
 हिलाः नमस्कार यानाः ह्लाः निपां ज्वजलपाः विन्ति यात— भो गुरु
 वज्रपाणी, थौया दिनय् छलपोलयागु दुर्लभ रूप दर्शन याये दुगुलिं
 जि तसकं भाग्यमानी जुल । जिगु सम्पूर्ण पाप नाश जुयाः थुगु
 जन्मय् हे जि मुक्त जुइहा जुल धकाः नाना प्रकारया मरिचरि,
 सिसाबुसा, छत्र, ध्वाँय्, च्वाम्वः आदि व पिण्डपात्र समेत द्वहलपाः
 वांलाक पुज्यानाः स्तोत्र यात । थ्व सर्वपालं ब्वंगु स्तोत्र सुनां
 पाठ्याइ उहा जोगीनीया थासय् च्वनाः योगेश्वर जुयाः जन्म जुइ ।
 थुगु प्रकारं स्तोत्र पूजाभाव याःगुलिं वज्रपाणी वोधिसत्त्वं लय्तायाः
 आज्ञा जुल, हे सर्वपाल वैद्य, थुगु छं सिद्ध याःगु कुम्भतीर्थय् लिपा
 उदुरमुखी धयाम्ह जुजु छम्ह वइ उम्ह जुजुं तीर्थय् स्नान याः
 वइ उगु इजय् थुगु थासय् ललितपुर धयागु देश नं जुइतिनि ।
 हे सर्वपाल, छं थन कलस स्थापना यानाः छगू कोटी जप याःगु पुण्यं
 थ्व तीर्थयात् कुम्भतीर्थ धकाः नां जुइ धकाः वज्रपाणी वोधिसत्त्वयागु
 आज्ञा न्यनाः सर्वपालं विन्ति यात— भो नाथ वज्रपाणी, छलपोल
 सदानं थन हे विज्याहुं, छलपोलया सेवा भाव जि यानाच्च्वने । थथे
 धाःगु न्यनाः वज्रपाणीं आज्ञा जुल— हे सर्वपाल सदां जि थन च्वने

मज्यू वारंवार दक्कभनं वनाः लोकपिन्त थथे हे उद्धार याः वनेगु
ज्या यक्क दु । जिगु तेज थुगु ल्वहँतय् मिलय् याना थके थ्वहे ल्वहँ-
यात जितुं भाःपाः पूजाभाव याना च्वं छंगु मनोकामना पूर्ण जुइ
धकाः आशीर्वाद वियाः वज्रपाणी बोधिसत्त्व अन्तर्ध्यान जुया
विज्यात । थनंलि सर्वपाल वैद्यं व ज्योतिर्लिंग दुगु थासय् कुम्भेश्वर
स्थापना याःगुलिं सर्वेश्वर धकाः नं थुगु वैतरागया नां प्रख्यात जुल ।
थनंलि कालगति वसेंलि सर्वपाल वैद्य छुं ल्वय् मजुइकं हे वहे तीर्थय्
देहान्त जुयाः लिपायागु जन्मय् योगेश्वर जुयाः जन्म जू वन ।

थुगु खँ स्वयम्भूपुराणय् वांलाक च्वयातःगु दु ।

श्री मञ्जुघोष बोधिसत्वया बाखं

ह्लापाह्लापा पांचाल नां जुयाच्चंगु देश छगू दु । व देशय् बुद्धपाल
धयाह्य श्रावक भिक्षु जुयाच्चंह्य खुगू शास्त्र आदि सम्पूर्ण शास्त्रं
पारंगत जुयाच्चंह्य बुद्धया उपासक पण्डित छह्य दयाच्चन । वया
काय् मञ्जुगर्तं धयाह्य छह्य दयाच्चन । थुह्य बुद्ध उपासक भिक्षुं
यक्व शिष्यत तयाः थःगु छेँय्हे च्वनाः धाःधाःम्हेसित धाःधाःगु विद्या
स्यनाच्चंगुलिं सकल ज्ञानीगुणीपिसं वयात गुरु भाःपाः हनाच्चंगु
जुल ।

छन्हु थः काय् मञ्जुगर्तयात नं आखः स्यने धकाः भिंगु दिनय्
पाठशालाय् तयाः शिष्यपिन्त नं थः काय्यात नं आखः स्यनेगु यात ।
सकल शिष्यापि गुगु गुगु विद्या स्यन उगु उगु विद्यां पार जुयावन ।
तर थः काय् मञ्जुगर्तं छह्य न त छगः हे धाये मसयाः तसकं मूर्ख
जुयाः छगः हे आखः सयेके मफया च्वन । वौह्य बुद्ध उपासकं यक्व
उपाय यानाः वासः नकाः नं आख स्यन । अय् नं सयेके मफयाः
चिनाः, दायाः, ख्यानाः, ब्वः विद्याः स्यनं नं छुं हे स्यने मफयाः बुद्ध
पाल पण्डितं विचाः यात - अहो जि काय्यात थुलिमछि कुतः यानां
नं आखः छगः हे सयेके वी मफुत । आः थ्वयात श्री मञ्जुश्री गुरया
सेवा याके मछ्वयेकं थ्वयात आखः सयेके फइ हे मखुत । अथेया
निर्ति थ्व मञ्जुगर्तयात नेपालय् गोपुच्छ धयागु पर्वतय् मञ्जुश्रीयागु
अस्थि दुगु निर्वाण चैत्य स्थापना याना तःथाय् छ्वयाः सेवा याके

छवये माल । थुलि मनय् विचाः यानाः थः शिष्यपि सकलें सःताः
 धाल— हे शिष्यपि छिपि सकलें मञ्जुगर्तयात व्वनाः नेपालय् श्री
 मञ्जुश्रीयागु दर्शन याकाः ज्योति रूप स्वयम्भूयागु नं दर्शन यानाः
 नमोवागीश्वराय थ्व न्ह्यगः आखःयागु मन्त्र व्वनाः थ्वयात नं
 व्वंकाः मञ्जुश्रीयागु सेवा छिमिसं नं या अले थ्वयात नं याकि । थुगु
 पुण्यं छिमित नं थ्व जिह्वा काय् मञ्जुगर्तयात नं सकल विद्याया
 सिद्धि अवश्य दइ धकाः थुलि बुद्धपाल गुर्यागु आज्ञा न्यनाः मञ्जु-
 गर्तयात सःताः शिष्यपि पांचाल देशं नेपाःपाखे स्वयाः वल ।

थाय् थासय् वासं च्वँच्वं वँवं थ्व नेपालय् थ्यंकाः आपालं तुमा
 दुगु थासय् थ्यंकः वल । उखुनु सकलें वहे थासय् वासं च्वनाः सक-
 सितं नं तु कयाः थःथः यक्व नयाः अनहे दन ।

कह्लय्खुनु सुथह्लापां दनाः मञ्जुगर्तयात नं थनाः हे गुरुपुत्र
 मञ्जुगर्त की सकलें गोपुच्छ पर्वतय् वनाः मञ्जुश्रीयागु स्थानय्
 वनाः न मो वा गी श्व रा य धइगु स्तोत्र व्वने नु धकाः सकल
 पासापिसं धाःगु न्यनाः मञ्जुगर्तं धाल— हे पासापि जिगु खँ छगू
 नि छिमिसं न्यँ । न मो वा गी श्व रा य धकाः व्वनेगु सिवे नं थ्व
 तुयागु रस चाकुसे च्वंगुलि तसकं आनन्द जुयाच्चन । अथे जूगुलि
 थ्व थाय् त्वःताः जि गनं हे वने मखुत थ्वहे तु नयाः सदां थन हे
 च्वंच्वनेगु धकाः तु नयाच्चन । सकल पासापिसं अनेक वोध यात
 नं खँ न्यंके मफयाः पासापि सकस्यां सल्लाह यात— हे पासापि आः
 छु यायेगु, गथे यायेगु, थ्व मञ्जुगर्तयात कीसं वोध याये मफुत,
 गुरुं कीत छु जक मयाइगु जुइ, तच्चःगु हे भय वल । आः
 अथे मखु थन हे तुव्वय् च्वनाः जूसानं श्री वागीश्वरयागु नां कीसं
 व्वने थ्वयात नं व्वंके धकाः मञ्जुगर्तयात धाल— हे मञ्जुगर्त छ
 थ्व थाय् त्वःताः वने मखुसा थन हे च्वनाः जूसां श्री वागीश्वरयागु
 नां का । छंगु अज्ञान नाश जुया वनी । अथेया निति थ्व च्वाम्वः
 ज्वनाः आकाशय् स्वयाः वागीश्वरयागु नां का धकाः सकल शिष्यपि

व मञ्जुगर्तं नं नमोवागीश्वराय धकाः वारंवार एकचित्त यानाः
 आकाशय् थस्वयाः छगू हे सलं व्वना च्वन । थुगु सः सुखावती
 विज्यानाः च्वंह्य श्री मञ्जुश्रीनं तायाः थुमित उद्धार याः वने माल
 धकाः मनय् तयाः आकाश गर्भं अपि च्वंच्वंगु तु व्वय् थ्यंकाः थःगु
 स्वरूप दर्शन विल । उगु वखतय् सकल शिष्य मचातसें श्री महा-
 मञ्जुश्री गुरु दर्शन यानाः वसपोलयात चाःहुलाः छसिनिसें सकस्यां
 नमस्कार याः वन । मञ्जुगर्तं छह्यस्यां तुजक नयाः छु छुं हे मधासे
 मञ्जुश्रीयात दर्शन मयासे तुजक नयाच्वन । उगु इलय् शिष्य मस्तसें
 मञ्जुगर्तयात धाल— हे मञ्जुगर्त श्री महामञ्जुश्री विज्याःगु छं
 मखंला, याकनं नमस्कार याः हुं, छंगु अज्ञान दक्क नाश जुया वनी ।
 थथे धालं नं नमस्कार याःवने मसयाः ख्वाःजक तुं क स्वयाच्वन ।
 व खनाः शिष्य मस्तसें मञ्जुगर्तयागु ह्लाः ज्वनाः साला यंकाः छ्यं
 ज्वनाः गुर्यागु चरणकमलय् भ्वसुइका विल । मञ्जुगर्तं छ्यं ल्ह्वने
 मसयाः अथेंतुं तुती छ्यं दिकाः सुम्क च्वंच्वन । उगु इलय् मञ्जुश्रीं
 आज्ञा जुल— अहो आश्चर्य ! संसारय् कर्मभोग धयागु मयासें मगाःगु
 थ्व मञ्जुगर्तं तःधंह्य महापण्डितया काय्मचा जुयाः नं पूर्वजन्मयागु
 कर्मया फलं थ्व मूर्ख जुयाच्वन । आः थ्वयात उद्धार याये माल धकाः
 मञ्जुगर्तयात आज्ञा जुल— हे मञ्जुगर्तं छ दँ, थनिनिसें छंगु अज्ञान
 नाश जुयाः सकल विद्या नं पारंगत जुइह्य जुल धकाः मञ्जुगर्तयागु
 छ्यं ज्वनाः ल्ह्वनाविल । उगु इलय् व मञ्जुगर्तयात न्ह्यलं चाःगु
 थें ँसंक व सम्पूर्ण शास्त्रया ज्ञान दुह्यथें जुयाः मञ्जुश्री गुर्यागु
 चरणकमलय् नमस्कार यानाः गुपु सिलः दुगु ‘शशधरमिवसुभ्रम’ धइगु
 सिलकंनिसें “कलित सकल विद्या भूषण भव्य दक्ष’ धइगु सिलः
 तक स्तोत्र यात । थुगु स्तोत्र सुनां व्वनी उह्य कविपिनि जुजु थें
 जुयाः फुक शास्त्रवादी पिनिगु सिहाशन त्याकीह्य जुइ । हानं सकल
 पण्डिततय्गु सभाय् वाक् चतुर जुयाः सकल विद्यां पारंगत जुइह्य
 जुइ । थुज्वःगु स्तोत्र व्वनाः मञ्जुगर्तं मञ्जुश्री गुर्यात थःगु श्रद्धा

भावनां पुजायानाः विन्तियात— हे गुरु, थौं छलपोलया कृपां जिगु
 सम्पूर्ण अज्ञान नाश जुयाः सकल ज्ञानं पूर्ण जुल । उकिं छलपोल
 सदानं थ्वहे थासय् विज्याहुँ, जिगु जिउ दयाच्वंतले सेवा यानाच्वने
 धकाः धाःगु मञ्जुश्रीं न्यनाः आज्ञा जुल— भो बालक मञ्जुगर्त जि
 सदां थन च्वनेगु योग्य मजू, जिगु चिं तेज थन त्वःता थके, थुगु थासय्
 सुनां सुनां भक्तिभावं पूजाभाव याइ वयात सकल विद्या पार जुयाः
 लिपा मोक्ष तक नं प्राप्त जुइ । थुलि आशीर्वाद वियाः मञ्जुश्री
 गुरुं ल्वहं छगलय् थःगु तेज तयाः अन्तरध्यान जुया विज्यात ।
 थनंलि सकल शिष्य आदि मञ्जुगर्त सकसिनं उगु ज्योति दुहां वंगु
 ल्वहंयात पिण्डपात्र इत्यादि छायाः च्वामोलं गायेकाः पूजा यानाः
 थःगु पांचाल देशय् लिहां वनाः थः गुरु बुद्धपालयात अन जूगु खँ
 फुकक विन्ति यात । व खँ न्यनाः मेमेपि पांचालवासी लोकपिं नं उगु
 थासय् वनाः पूजाभाव यानाः लिहां वन । मचापिसं भाव यानाः
 सिद्ध जूगु वैतराग जूगुलि गोपालेश्वर वैतराग धकाः थ्वया नां
 जुयावन ।

(स्वयम्भूपुराणकथं)

श्री सर्वनिवरण विष्कम्भी बोधिसत्वया बाखं

ह्लापा कपिलवस्तु धयागु छगू देश दयाच्चन । वं देशय् ओडि-
यान धयाह्य आचार्य छह्य नं दयाच्चन । उह्य आचार्य थ्वहे नेपाः-
गालय् वयाः श्री स्वयम्भू दर्शन यानाः पीठ पतिकं चाःहिलाः लिपा
दक्षिणपाखेया पर्वतया वनय् वनाः तपस्या व्रत याये धकाः अष्टसिद्धि
साधन यायेत मत्स्याहुति धयागु होम यानाच्चन । व होमय् म्वाःपि
न्यात दुया च्वंगुलि यज्ञ कुण्डं पिहांवयाः लः उत्पत्ति जुयाः तीर्थ
उत्पत्ति जुल । व तीर्थय् च्वंपि न्यात लुँयागु सिह्लः दुपि नं जुयावन ।
उगु इलय् आचार्य साधन यानाच्चंगु यज्ञकुण्डया च्वय् कामधेनु
धयाह्य सां आकाशय् च्वनाः व यज्ञय् दुरु हायेकाः आज्ञा जुल- हे
वीर आचार्य, छं साधन याःगुलि जि साप लय्ताल, आः छ थन हे
च्वनाः साधन यानाच्चं, छन्त अष्टसिद्धि प्राप्त जुइ धकाः आशीर्वाद
बियाः कामधेनु धयाह्य सा खने मदया वन ।

थनंलि ओडियान आचार्यं वहे थासय् च्वनाः जप ध्यान याना
च्वँच्वं आपालं काल लिपा थुगु खँ सुखावती भुवनया श्री लोकनाथं
सीकाः विचाः यात- नेपालय् ओडियान आचार्य दुष्कर्म यानाः
तपस्या यानाच्चन । वयात रक्षा यायेत सर्वनिवरण विष्कम्भी बोधि-
सत्वयात सःताः आज्ञा जुल- हे विष्कम्भी बोधिसत्व, नेपालय् ओडि-

यान आचार्ययात अष्टसिद्धि वरदान वियाः वयाः इच्छा पूर्ण यानाः
याकनं थन लिहां वा । थुलि गुरुया आज्ञा न्यनाः विष्कम्भी बोधि-
सत्त्व थःगु ह्यं तेज पिकयाः ओडियान आचार्य तपस्या याना च्वंथाय्
वयाः दर्शन वियाः आज्ञा जुल— हे आचार्य, छंगु इच्छा पूर्ण यायेत
जि गुरु लोकनाथं जितः थन छ्वया हया विज्याःगु खः । छं छु
इच्छा यानाः तप यानाच्चवनागु, धकाः विष्कम्भी बोधिसत्त्वं न्यना
विज्यासॅलि ओडियान आचार्य विन्ति यात— भो विष्कम्भी बोधि-
सत्त्व, थौंया दिनय् छलपोलया दर्शन दुगुलि जि जन्म जुयागु व
म्बाना च्वनागु नं सफल जुल, इमिगु इच्छा नं पूर्ण जुइगु जुल धकाः
नाना प्रकारं पूजाभाव यानाः स्तोत्र यात । थुगु भाव खनाः विष्कम्भी
बोधिसत्त्वं लय्तायाः आज्ञा जुल— हे आचार्य थनिनिसें छ अष्टसिद्धि
लाःह्य जुल, हानं छं आकाशयोगिनी आराधना याःगुलि मांसाहुति
धयागु होम या । थुकि छन्त हानं थुह्य देवी थ्वयासिकें तधंगु सिद्धि
लाका वी । थुलि विष्कम्भी बोधिसत्त्वयागु आज्ञा न्यनाः आचार्य
विन्ति यात— भो सर्वनिवरण विष्कम्भी बोधिसत्त्व, छलपोलया वचन
छ्यनय् तयाः मांसाहुति होम यायेगु जुल, छलपोल नं न्ह्याब्ले थनं हे
विज्याये माल धकाः आचार्य विन्ति यासॅलि बोधिसत्त्वं आज्ञा जुल—
हे आचार्य, जि थन न्ह्याब्ले च्वने ज्यूगु मखु, थुगु त्वहँतय् जिगु
तेज दुतछ्वया वी, थुकियात जि हे भाःपाः छं पूजा याना च्वं धकाः
आज्ञा जुयाः विष्कम्भी बोधिसत्त्वं फणीकेश्वर वैतराग धकाः नां तयाः
अन्तरध्यान जुया विज्यात ।

थनंलि उह्य आचार्य आकाशयोगिनी आराधना यायेत थःगु हे
ह्लाः थह्यं तुं ध्यनाः विधिपूर्वक मांसाहुति होम श्रद्धा तयाः यात ।
उगु इलय् आकाशं गगनयोगिनीं थःथह्यं तुं विज्यानाः आकाशय्
च्वनाः थःगु स्वरूप दर्शन विल । उवलय् ओडियान आचार्य ह्ला
निपां ज्वज्वलपाः विन्तियात— भो गगनदेवी थौं छलपोलया दर्शन
याये खंगुलि जिगु जन्म सफल जुल । आः जि छलपोलया प्रतिमा

दयेकाः कोलास्यायागु विधि विधान पूजा यायेगु जुल । थुगु प्रतिमाय् छलपोल लीन जुया विज्याये माल धकाः आचार्यं विन्ति याःगुलिं गगनयोगिनी उगु प्रतिमाय् दुविना विज्यात । आचार्यं विधिपूर्वक पूजा यासेलि अष्टसिद्धि वरदान वियाः देवीं आज्ञा जुल— हे वीर आचार्य, छं जितः कोलास्यागु मतं पूजा याःगुलिं छन्त अष्टसिद्धि प्राप्त जुयाः बोधिज्ञान नापं लाःह्य जुल धकाः आशीर्वाद वियाः गगन-योगिनी अन्तरध्यान जुया विज्यात ।

सर्वनिवरण विष्कम्भी बोधिसत्त्वं स्थापना याःगुलिं फणीकेश्वर धकाः उगु वैतरागया नां जुयाच्चन । उगु थासय् मत्स्याहुति होम याःगुलिं मत्स्याकार जुयाः उगु तीर्थ सिद्ध जुल ।

(स्वयम्भूपुराणकथं)

श्री क्षितिगर्भ बोधिसत्वया बाखं

फणीकेश्वर वैतराग सिद्ध याःह्य ओडियान आचार्य श्री वज्रयो-
गीनीपाखें जितः अष्टसिद्धि प्राप्त जुल धकाः धया विज्यात । थ्व
अष्टसिद्धियागु प्रत्यक्ष जि स्वये धकाः फणीकेश्वर थनं कच्छपाल
(क्वँय्ला) पर्वतय् थहां वयाः तपस्या याये धकाः बल । व कच्छपाल
पर्वतय् च्वनाः किसियागु छ्यंगुली फ्यतुनाः वया द्यःने कुशयागु
आशन लानाः उकी फ्यतुना स्वीनिहः दुगु छत्र छपु स्वानाः तपस्या
याये धकाः च्वन । उगु तपस्या यायेत स्वीस्वकोटी देवलोकपि आरा-
धना यानाः गणेश छहासित जक आराधना मयासे ऋगू दिशासं ऋगू
बन्धन तारण तयाः तपस्या व्रत यानाच्च्वन । उगु इलय् कच्छपाल
पर्वतय् च्वंच्वह्य श्री गणेश (क्वँय्ला गणेद्यः) थःगु थासय् सकल
देवलोकपि वयाच्च्वंगु खनाः आश्चर्य जुयाः थ्व देवलोकपि थुलिमछि
उ कारणय् मुनाच्च्वंगु जुइ धकाः विचाः याये धकाः थः च्वंच्वनागु
यासं थहां वयाः स्वः वन । उवलय् ओडियान आचार्य किसियागु
छ्यंगुली फ्यतुनाः थः छहा जक वाहेक यानाः सकल देवलोकपि
आराधना यानाः पूजा यानाः तपस्या व्रत यानाच्च्वंगु खनाः तसकं तं
पेकयाः आचार्ययात ब्वःविल-हे दुष्ट आचार्य, जिगु हे छ्यंगुली
फ्यतुनाः जितः तुं वाहेक यानाः सकल देवलोकयात ब्वनाः जितः
ला याना च्वन । अथे जूगुलि थ्वं तपस्या भंग यानाः नाश याना वी
काः मनय् तयाः श्री गणेश थःगु थासय् क्वहां वनाः थः सेवक

जुयाच्चं पि पुतन, कतपुतन, अपस्मार, दैत्यगण, नाग, राक्षस, जल-
जन्तु आदि सकलयात सःताः धाल-हे सेवक जुयाच्चं पि पासापि जिगु
खं छगू छिमिसं न्यने माल थव कच्छपाल पर्वतया चव्य आचार्य छह्य-
स्यां तच्चतं अन्याः यानाः जिगु थासय् तुं चवनाः जितः तुं अपमान
यानाः तपस्या व्रत यानाच्चन । अथे जूगुलि वयागु तप (तपस्या)
भंग यायेत छिमिगु शक्ति गुलि दु व शक्ति छ्यलाः तपस्या व्रत
याकनं भंग याः हुं । थुलि विघ्न या । जुजु जुयाच्चं ह्य गणेशयागु खं
न्यनाः सकल गणेशया सेवकपिसं आचार्यया तप भंग याये धकाः वन
तर व आचार्य छिगू दिशाय् सं तारण तथाः दिग वन्धन याना तःगुलि
सुं हे दुहां वने मफया च्वन । अथे नं व गणेशया सेवकपिसं पर्वतया
दुने दुने दुहां वनाः गुह्यं काउले गुम्हं स्वजग्वंजया रूप कयाः पर्वत
तछ्यानाः वागमतीयागु लः दुत हयाः आचार्य तपस्या यानाच्चंगु
थासय् लखं जायेका विल । थुकथं मार वयाः थः च्वनेहे मजीक दुःख
जुया वसेलि ओडियान आचार्य विचाः यात-थन सुं मार वयाः जितः
स्यंकः वल, जितः तःधंगु कष्ट जुल धकाः विचाः याना स्वःवल्य्
वहे पर्वतय् च्वं ह्य लम्बोदर धयाह्य गणेश कोप जुयाच्चंगु खनाः थ्वहे
गणेशं थव मार व्छया हःगु खः धकाः सीकाः गणेशयात ख्यायेफुह्य
विघ्नान्तकयात आराधना यानाः विन्ति यात-हे विघ्नान्तक, जिगु
थव तपस्या व्रत याना च्वनागु थासय् गणेश कोप जुयाः आपालं दुःख
व्यू वल । थव गणेशयात छलपोलं शान्ति याना विज्याये माल धकाः
आचार्य आराधना यायेवं अष्टसिद्धि लानाच्चंगु प्रभावं तुरन्त विघ्ना-
न्तक अन थ्यंकः वयाः आचार्ययात धाल-हे वीर ओडियान आचार्य,
छन्त छु दुःख जुल, छंगु दुःख फुक नाश यायेत जि वये धुन । थुलि
धयाः विघ्नान्तक खड्ग ज्वनाः तसकं तं पिकयाः मार वःपिन्त नाश
याये धकाः पर्वतया दुने दुने दुहां वनाः मारतय् त माः वन । विघ्ना-
न्तक वःगु खनाः व मारगणपि गुम्हं गुम्हं वखुं जुयाः गुम्हंगुम्हं चखुं
जुयाः पर्वतया ह्वतं ह्वतं विसि वन । व विसि वंगु थाय् थौतकं

चखुं तीर्थं वखुं तीर्थं धकाः सिद्ध जुयाच्चन । श्व तीर्थं थौकल्लय्
 कच्छपाल पर्वतया हल्लसिकापय् सुरुङ्ग जुयाः सिद्ध जुयाच्चंगु दु । थुकथं
 विघ्नान्तकं मारतय्त्त ख्याना यंकु यंकुं वनाच्चंगु इलय् गणेशयात नं
 नं खन । श्व गणेशं नं मार जुया वःह्म खः धकाः गणेशयागु धँवा
 छपु लिकयाः गणेशयात गयाः वहे धँवां गणेशयात दायाः ब्वःविया
 च्वन । उगु इलय् व गणेशं विघ्नान्तकयात नमस्कार यानाः विन्ति
 यात— हे विघ्नान्तक नाथ, जितः छु कारणय् विचाः मयासें सास्ति
 याना विज्यानागु ? छःपिसं स्वया विज्याहुँ, श्व ओडियान आचार्य
 जिगु हे थासय् वयाः जिगु ह्यागु छ्यंगुली हे फ्यतुनाः जितः तुं
 पित्तिनाः सकल देवगणपिन्त आराधना यानाः मानय् यानाः पूज्याना
 च्वन । श्व ज्या याःगु न्याय ला अन्याय ला विचाः याना विज्याहुँ ।
 अथे जूगुलिं श्व तप भंग यायेत मारत व्छयागु खः धकाः यणेशं
 धाःगु न्यनाः विघ्नान्तकं आचार्ययात बोध यानाः धाल— हे ओडियान
 आचार्य छं नं विचाः मयासे अयोग्यगु ज्या यानाच्चंगु खः, गुह्य
 विघ्नया जुजु जुया च्वंह्म गणेशयात अपमान यानाः तपस्या व्रत यात
 श्व हे फलं छन्त मार दुःख ब्यूगु खः । थनिंनिसें ह्लापां छं न्ह्यागु
 ज्या यायेत नं गणेशयात निं पूजा व्छये माः अलेतिनि छन्त विघ्न
 सवयाः छंगु तपस्या व्रत सिद्ध जुइ । थुलि धयाः विघ्नान्तक अन्तर-
 ध्यान जुया विज्यात । अनंनिसें ओडियान आचार्य विघ्नान्तकयागु
 उपदेश न्यनाः धात्थें खः धइगु भाःपाः ह्लापां गणेशयात पूजा व्छयाः
 हानं तपस्यायागु साधना यानाच्चन । आपालं काल वँसेलि सुखावती
 भुवनय् विज्याना च्वंह्म करुणामयं ओडियान आचार्य अत्यन्त दुःख
 सियाः तपस्या व्रत यानाच्चंगु खनाः क्षितिगर्भ बोधिसत्त्वयात सःताः
 आज्ञा दयेका विज्यात— हे क्षितिगर्भ बोधिसत्त्व छ कच्छपाल पर्वतय्
 वनाः अन तपस्या व्रत यानाच्चंह्म आचार्ययात सिद्धि वरदान वियाः
 उद्धार याना वा धकाः थुलि करुणामयया आज्ञा न्यनाः क्षितिगर्भ
 बोधिसत्त्व याकनं नेपालय् वया कच्छपाल पर्वतय् तपस्या व्रत याना

च्वंम्ह ओडियान आचार्ययात थःगु तेज पिकयाः आज्ञा जुल—हे
 आचार्य छं छु इच्छा यानाः तपस्या याना च्वनागु खः, छंगु इच्छा
 पूर्ण यायेत जि गुरु श्री करुणामयं जितः व्छया हःगु खः धकाः थुलि
 बोधिसत्वया आज्ञा न्यनाः आचार्य विन्ति यात, भो क्षितिगर्भ बोधि-
 सत्व, जिगु भाग्यं थौया दिनय् छलपोलया दर्शन दत्त । थौं जि जन्म
 जुयागु सफल जुयाः उद्धार जुइम्ह जुल धकाः थःगु श्रद्धां पूजा स्तोत्र
 यानाः हानं विन्ति यात—हे बोधिसत्व, आः छलपोल न्ह्यावले हे थन
 हे विज्याहुँ, जि म्वाना च्वंतले छलपोलया सेवा यानाच्वने धकाः
 आचार्य विन्ति याःगु न्यनाः बोधिसत्वं आज्ञा जुल— हे आचार्य थुगु
 ल्वहँतय् जिगु ज्योति लीन याना थके थ्व हे ल्वहँ यात जितुं भाःपाः
 पूजा याना च्वँ, सुनां जि लीन जूगु ल्वहँयात पुज्याइ वयात कष्ट,
 ल्वय् आदि अनेक प्रकारया ल्वय् नाश जुया वनी । थुलि आशीर्वाद
 वियाः गन्धेश्वर वैतराग धकाः नां छुनाः व बोधिसत्व अन्तरध्यान
 जुया विज्यात ।

थनंलि ओडियान आचार्य उगु थासय् विहार दयेकाः गन्धेश्वर-
 यात पूजाभाव यानाः अननं अष्टसिद्धियागु प्रभाव स्वये धकाः
 साह्यंगु पर्वतया लिउनेपाखे योग साधन याये धकाः वन । थ्व गन्धे-
 श्वर वैतराग धयागु कच्छपाल पर्वतया च्वय् चोभाःद्यःया न्ह्यःने
 च्वंगु महाद्यः जुल ।

थुलि क्षितिगर्भ बोधिसत्वयागु वाखं जुल ।

(स्वयम्भूपुराणकथं)

श्री खगर्भ बोधिसत्वया बाखं

उदियान आचार्य फणीकेश्वर व गन्धेश्वर निगू वैतराग सिद्ध
याये धुंकाः हानं खगर्भ बोधिसत्वया दर्शन थायेगु मनय् तथाः साह्यंगु
(गोपुच्छ) पर्वतया ल्यूनेच्वंगु थासय् वनाः तपस्या यात । शङ्ख
पुयाः मन्त्र व्वनाः अष्टसिद्धियागु चमत्कार स्वये धकाः तपस्या याना-
च्वन । व सङ्ख्याया सः सुखावती भुवनय् च्वंह्य श्री करुणामयं तायाः
खगर्भ बोधिसत्वयात सःताः आज्ञा जुया विज्यात-हे खगर्भ बोधिसत्व,
छ नेपाल मण्डलय् वनाः गोपुच्छ पर्वतया ल्यूने च्वनाः तपस्या याना-
च्वंह्य उदियान आचार्ययात उद्धार याना वा । श्री करुणामययागु
थुगु वचन न्यनाः खगर्भ बोधिसत्व नेपाल मण्डलया गोपुच्छ पर्वतया
ल्यूने थ्यंका विज्यात । अन उदियान आचार्य सङ्ख पुया च्वंगुलि वहे
सङ्खय् दुहां वनाः वहे सङ्ख्याया सलं खगर्भ बोधिसत्व उत्पत्ति जुयाः पिहां
विज्यात । उगु इलय् व जंगलय् गनाच्वंगु सिमाय् गुँखि आदि च्वः
जाया वल । उदियान आचार्य खगर्भ बोधिसत्वयागु दर्शन यानाः—
'अहो गज्यःगु भाग्य ! थौं जि जन्म जुयागु सफल जुयाः जिगु मनं
तुनागु इच्छा पूर्ण जुइगु जुल । थुलि धयाः उह्य आचार्य खगर्भ बोधि-
सत्वयात अनेक श्रद्धा भावं पूजा स्तोत्र यानाः नमस्कार यानाः सेवा
याना च्वन । उगु इलय् बोधिसत्वं आज्ञा जुल— हे उदियान आचार्य

साधु ! छं याःगु तपस्या ब्रतयागु प्रभावं अष्टसिद्धि लाःह्य जुयाः
 वोधिज्ञान समेत छन्त प्राप्त जुल । हानं धर्म, काम, मन्त्र, थ्व प्यंगू
 वर्ग फल नं छन्त लानाः तःधंह्य योगेश्वर नं जुल । हे उदियान छं
 जिगु रूप स्व, थुगु त्वहँतय् जिगु ह्यायागु तेज दुत व्छया वी, थुकि-
 यात छं जिहे भाःपाः सदां सेवा याना च्वँ । थुगु पुण्ययागु फलं अंग-
 पूर्ण मजूपि मनूतय् अंगपूर्ण जुयाः सकल दोष फुना वनी । आः थ्व
 नेपाल क्षेत्रय् मैत्रेय वोधिसत्व अथेहे गगनगञ्ज, समन्तभद्र, वज्र-
 पाणी, मञ्जुघोष, विष्काम्भि, क्षितिगर्व व जि खगर्भ वोधिसत्व
 समेतं च्याह्य वोधिसत्व सिद्ध जुयाः च्यागू वैतराग सिद्ध जुइ धुंकल ।
 हे उदियान आचार्य, लिपा कालान्तरय् द्वापर युगया अन्त्यय् कलियुग
 दुहां वइगु इलय् ज्योतिरूप स्वयम्भूयात त्वपुया वी तिनि उगु इलय्
 कलियुग जुया वइ । थ्व च्यागू वैतरागयात मणिलिगेश्वर आदि
 च्याह्य महादेव धकाः लोकपिसं प्रचार याइ । हानं लिपा सकलया
 गुरु जुयाच्चंह्य वन्धुदत्त आचार्य धयाह्य जुइ । उगु इलय् श्री करू-
 णामय सुखावती भुवनया कामुनी देशय् अवतार जुयाः जन्म काः
 विज्याइ । थ्व नेपालय् जलवृष्टि मजुयाः हाहाकार जुसेलि नरेन्द्रदेव
 धयाह्य जुजुया पालय् छंगु विद्याया वलं कामुनी धयागु देशय् श्री करू-
 णामय थन विज्याकाः वसपोलया मूर्ति दयेकाः देवालय स्थापना
 याइ । वहे करूणामययात दछितक रथजात्रा यानाः थ्व नेपालय् भि
 जुइगु ज्या छं याइ । थुलि ज्या फुक्क सिधयेवं वहे करूणामययागु
 चरणय् प्रवेश जुयाः मोक्ष वने दइ । थुलि ज्या सिमधःतले थुगु जन्मं
 निसें थ्वहे नेपालय् जक जन्म मरण जुयाः च्वने मालीतिनि । थुलि
 खगर्भ वोधिसत्वं आशीर्वाद विद्याः अन्तरध्यान जुया विज्यात । उगु
 इलय् थुगु वैतराग विक्रमेश्वर धकाः नां प्रख्यात जुइ । सङ्ख्या सलं
 उत्पत्ति जुयाः सिद्ध जूगुलि थ्व वैतरायात सङ्ख्याकार धयातल । थुकि-
 यात थौंकल्लय् आदेश्वर धकाः नां कया च्वन ।

(स्वयम्भूपुराणकथं)

हरि हरि हरि हरिवाहन लोकेश्वरया बाखं

ह्लापा सत्य युगय् थ्व नेपाः गालय् कलिदहँ जुयाच्चवंलय्
पञ्चशीर्ष पर्वतं श्री मञ्जुदेव आचार्य विज्यानाः कलिदहनय् विज्याना-
च्चंह्य स्वयम्भूया दर्शन, पूजा याये धुंकाः सत्व प्राणी मात्रयात वास
दयेकेया निंति थःगु चन्द्रहास खङ्गं कपोत्तर पर्वत (कोडवाल पर्वत)
त्वाःह्लाणाः कलिदहया लः फुक पित व्छसेंलि उगु दहनय् वास याना
च्चं पि ताक्षक आदि अनेक नागपि तंचायाः लःलिसें क्वहां वनाः गंगा
सागरय्सं मिलय् जू वन । छुं ईलिपा तक्षक नागराज नेपालय् वयाः
हानं नागदह दयेके धइगु मती तयाः नेपालया यक्व मनूतय्त विषहाद
यानाः स्यानाविल । चाह्लं ह्लिनं वा वयेकाः जलमय यायेत ग्वसाः
ग्वया च्वन । आपालं प्राणीत स्याःगु पापं नागराजया ह्याय् कुष्टत्वचं
थियाः अत्यन्त कष्ट जुइकाः धाल-धक्कार धक्कार जिगु जन्म
आपालं मनूतय् प्राण कयागु पापं जितः थुज्वःगु त्वय् जुल । आः
थुगु खँ सुयाथाय् वनाः कं वनेगु धकाः चान्हं ह्लिनं वहे जक मनय्
तयाः शोक यानाच्च्वन । थनंलि उह्य तक्षक नागं श्री अमोघपाश
लोकेश्वरयागु अष्टमीव्रत मयासें थ्व जिगु पाप ह्लनीं मखुत धयागु
मती तयाः वागमती व अमोघ फलदायिनी धइगु निगू तीर्थ ह्वना
च्चंगु पुण्य तीर्थ (शोधन तीर्थ) धकाः नां जुयाच्चंगु तीर्थय् च्वनाः

बुद्ध, धर्म, संघया शरण्य वनाः विधिपूर्वकं श्री अमोघपाश लोकेश्वर-
 यागु अष्टमी व्रत यानाः जिगु थ्व कुण्टल्वय् याकनं नाश जुया वनेमा
 धकाः मती तयाः व्रत यानाच्चन । थुकथं व्रत याना च्वँच्वं आपालं
 ह्नि विसेंलि छन्हु पालं याये धुंकाः आनन्दपूर्वकं व तक्षक नाग पिने
 निभाः पानाः च्वं च्वन । उगु इलय् गरुड छह्मस्यां व नागयात ज्वने
 धकाः व्वया वयाः तक्षक नागयात ज्वनाः आकाशय् थत यंके त्यन ।
 उवल्य् तक्षक नागं धाल— हे गरुड, छं जितः थी मते, जि श्री करु-
 णामय लोकेश्वरयागु व्रत याना च्वनागु दु । अथे जूगुलि जितः त्वःताः
 छं यःह्य मेह्य नाग ज्वं हुँ, जि थौं त्वचं कयाः बल मदया च्वंसां
 तवि जितः लोकनाथं बल बिया च्वंगु दु । अथे जूगुलि छं जितः छु
 याये फइ । हे गरुड, जितः याकनं त्वःता वनेगु जूसा हुँ मखुसा जि
 तं पिहां वइन, छन्त थथें हे थ्व तीर्थयागु लख्य् थुनाः यमपुरय् व्छया
 वी । थुलि तक्षक नागराजायागु खँ न्यनाः गरुडं तसकं तम्बयेकाः
 नागयात वयागु पपुति तसकं स्याक्क दायाः थथे नं धाल— हे पापीह्य
 नाग, आः छं जिगु शक्ति स्व, छ खनाः जि ग्याये माःगु मदु । गथे,
 मनूतय् नयेगु अन्न खः वथें तुं जिगु नसा छ खः धकाः गरुडं थःगु
 पपू तसकं संकाः फय् वयेकाः आपालं सिमा क्वथलाः क्यनाः हानं
 धाल—अय् नाग, जिगु शक्ति स्व, थौया दिनय् छन्त आकासय् यंकाः
 स्याना नयेगु जुल धकाः आकाशय् थत यंकेत बल यानाच्चन । व
 स्वयाः नागं धाल— अय् गरुड, छं जिलिसे घमण्ड यात छन्त निश्चय
 नं पातालय् यंकाः यमपुरय् व्छया वी, का वा, छलिसे ल्वा हे
 ल्वायेगु धकाः नाग व गरुडया तच्चकं ल्वापु जुयाच्चन । नागं
 वागमतीयागु लख्य् थुने यंके धकाः फक्व सनाच्चन । गरुडं फक्व
 नागयात आकाशय् थत यंके धकाः कुतः यानाच्चन । तर नागया
 अष्टमी व्रत दनाच्चंगुलि तच्चःगु शक्ति दयाः गरुडयागु पपुती नागं
 हित्तुहिनाः सने मफयेक चिनाः वागमतीया लख्य् थुनाः थःगु विष
 ल्ह्याः गरुडयात दाह याना विसेंलि गरुडया छुं शक्ति मदयाः प्यन्हु

तकं गरुडयात लखय् थुना तल । उगु हे इलय् गरुडया छुं शक्ति
मदयाः थःगु प्राण वनीगु जुल धकाः ग्यानाः बैकुण्ठय् विज्याना
च्वंहा श्री नारायणयात लुमंकाः विन्ति यात-हे स्वामी नारायण,
छलपोलया वाहन जुया च्वनाह्य जितः थौं प्राणान्तक दुःख जुयाच्वन,
याकनं जितः उद्धार याः विज्याये माल । थुकथं गरुडं नारायणयात
लुमंकूगु बैकुण्ठय् विज्याना च्वंहा नारायणं सियाः फटपटं शंख चक्र
गडा, पद्म, आदि थःगु ज्वंसा ज्वनाः गरुड व नाग त्वानाच्वंथाय्
थ्यंकः वयाः गरुडयात धाल-हे गरुड, छन्त रक्षा यायेत जि वये
धुन । थुलि धयाः गरुडयात खिपतं चीथें चिनातःह्य नागयात थःगु
चक्र प्रहार यायेत नारायण तयार जुल । उगु इलय् तक्षक नागराज
तसकं ग्यानाः श्री करुणामययात लुमंकाः विन्ति यात-हे करुणामय
जि छलपोलयागु व्रत धारण यानाच्वनाह्य थौं जिगु प्राण वनीगु जुल ।
उकिं जितः याकनं रक्षा याना विज्याये माल धकाः विन्ति याःगु
सुखावती भुवनय् विज्यानाच्वंहा करुणामयं खनाः सिंह गयाः याकनं
उगु पुण्य तीर्थय् थ्यंकः विज्यात । उगु इलय् श्री नारायण श्री
करुणामयया दर्शन लानाः तसकं लय्तायाः अहो थौं जिगु भाग्यं
छलपोलयागु दर्शन दत धकाः करुणामययागु चरणण् नमस्कार
यानाः जिगु ह्यय् छलपोल च्वना विज्याहुं धकाः नारायणं विन्ति
यासेलि नारायणया द्यःने श्री करुणामय विज्यात । उगु इलय् तक्षक
नागराजाया नं कुष्टत्वय् शान्ति जुयाः ह्य वांलानाः उद्धार जुल ।
थनंलि नागया द्यःने सिंह, सिंहया द्यःने गरुड, गरुडया द्यःने नारायण
च्वनाः नारायणया नं द्यःने श्री करुणामय विराजमान जुयाः उगु
पुण्य तीर्थय् हरि हरि हरि हरिवाहन लोकेश्वर धकाः सिद्ध जुल । उगु
पुण्य तीर्थ इपि न्याह्यं ब्वया वनाः चारोगिरी पर्वतया च्वय् थौं तकं
सिद्ध जुयाच्वन ।

थ्व लोकेश्वरयात विष्णुक्रान्त लोकेश्वर धकाः नं धाइ ।

थ्व वाखं स्वयम्भू पुरणय् विस्तारं च्वया वंगु दु ।

श्री पद्मपाणि लोकेश्वरया बाखं

अशोक महाराजाया इलय् उपगुप्त भिक्षुं श्री आर्यावलोकितेश्वरयागु अष्टमी व्रत कथा आज्ञा जुया विज्याःगु सम्बन्धी श्रीं करुणामयं विरंची नारायणया स्वरूप जुयाः किसि छह्यसित उद्धार याना वंगु बाखं थथे च्वयावंगु दु । छन्हु श्री आर्यावलोकितेश्वर प्रेत नरकय् विज्यानाः प्रेतपिन्त उद्धार याये धुंकाः प्रेतलोकं लिहां विज्यानाः छगू वन खण्डस थ्यंगु इलय् किसि छह्यसिनं व खण्डय् नयेगु नसा माः जुजुं प्वाः जायेक नयेधुंकाः लः त्वने धकाः चाःहुला च्वंवल्य् तसकं वांलाःगु जिनंजिया पलेस्वां व मेमेगु जलपुष्प ह्वयाः क्कःधायाच्चंगु पुखू छगू खन । व पुखुली वनाः लः गाक्क त्वनाः कासुलनाः स्वयाच्चंगु इलय् अन ह्याउंगु पलेस्वां छपवः तपवः जुइक ह्वयाच्चंगु खनाः मनय् तसकं आनन्द तायाः थथे मती तल— अहो, थ्व ह्याउंगु पलेस्वां छपवः श्री नारायणयात छाये दत धाःसा जितः तधंगु पुण्य दइ । उकिं थ्व पुखुली च्वंगु पलेस्वां छपवः थ्वया हे हये धकाः मती तयाः पुखुलीं क्वहां वनाः उगु पलेस्वां किसिया स्वैथं थ्वया हयाः पुखुलिं थहां वयेत्यंवल्य् व पुखुली च्वंह्य दुकाये यःह्य नाग छह्यस्यां किसिया तुती हितुमतु हिनाः दुत काये त्यन । किसि क्कन क्कन पुखुली दुहां वनाः थहां वये मफ्याः ततःसलं हे नारायण हे

नारायण धकाः हालाः छलपोलया निति थ्व स्वां थ्वया हयागु खः
 आः जिगु प्राण थ्वहे पुखुली वनीगु जुल उकिं जितः छलपोलं रक्षा
 याना विज्याये माल धकाः हालाः ख्वयाच्चंगु जुल । उगु इलय् श्री
 करुणामय उगु वन खण्डय् चाःहिला विज्यानाच्चंगु पाःलाःगुलिं किसिं
 नारायणया नां कयाः ख्वयाः हालाच्चंगु तायाः किसिया उपरय्
 करुणा चित्त उत्पति यानाः व किसियात उद्धार यायेत प्यपा ह्लाः
 दुह्य जुयाः शंख, चक्र, गडा, पद्म ज्वनाच्चंह्य जुयाः श्री नारायणया
 साक्षात रूप जुयाः पुखुली व्वहां विज्यानाः किसिं स्वँथं तुयाहःगु
 पलेस्वां थःगु ह्लातं कयाः किसियात पुखुलिं थकयाः उद्धार याना
 विज्यात ।

थनंलि थःत प्राण रक्षा यानाः पुखुलिं थकया ब्यूह्य श्री
 नारायणयात दर्शन यानाः वारम्वार नमस्कार यानाः विन्ति यात- हे
 विरंची नारायण, छलपोलया दयां जिगु प्राण रक्षा जुल सदाकालं
 छलपोलयात कोटि कोटि नमस्कार ! थये हे छलपोलं सत्व प्राणी
 मात्रयात उद्धार याये माल धकाः अनेक प्रकारं स्तोत्र यानाः उगु
 ह्याउंगु पलेस्वां श्री नारायणयात देछायाः हानं विन्ति यात, हे
 नारायण, आवंलि जि पशुयोनिं छुटय् जुइकाः भिगु लँपुइ तया
 विज्याहुँ धकाः विन्ति यासेंलि श्री विरंची नारायण स्वरूप लोकनाथं
 थःगु अवलोकितेश्वरयागु रूप दर्शन वियाः आज्ञा जुल- हे हस्तिराज
 किसि आः थुगु जन्मनिसें छ पशुयोनी जन्म काः वने म्वाःल छन्त
 भिगु लँपु दइगु जुल आः छ आनन्दं थःगु वासस्थानय् च्वं हुँ धकाः
 आशीर्वाद वियाः श्री करुणामय लोकनाथ अनं अन्तरध्यान जुयाः
 मेमेपिं दुःखी सत्व प्राणीपिन्त नं उद्धार यानाः श्रावस्ति नगरया
 पिनेच्चंगु जेतवन विहारय् वनाः श्री शाक्यसिंह भगवानयागु दर्शन
 यानाः थह्यं प्राणीपिन्त उद्धार यानाः वयागु खँ फुक्क विन्ति यानाः
 किसिं देछाया हःगु पलेस्वां छप्वः नं भगवानयात द्वहलपाः सुवावति
 भुवनय् श्री अमिताभ तथागतयाथाय् वने धकाः वेला फवन । थनंलि

श्री शाक्यसिंह भगवानं श्री करुणामयं लोकेश्वरयात आपालं
 धन्यवाद प्रशंसा वियाः हानं थथे आज्ञा जुल- हे लोकेश्वर थ्व पलेस्वां
 जितः मखु सुखावति भुवनय् विज्याना च्वंहा श्री अमिताभ तथागत-
 यात जिगुपाखें कुसल वार्ता यानाः थ्व पलेस्वां नं वसपोलयात हे
 द्वहलपा व्यु धकाः आज्ञा जुसेलि श्री लोकनाथं तथास्तु छलपोलं
 धाःथें हे याये धकाः श्री भगवानया चरणकमलय् नमस्कार यानाः
 अनं सुखावति भुवनय् प्रस्थान यानाः श्री अमिताभ तथागतया
 थासय् थ्यंकाः वसपोलयात नमस्कार यानाः थह्यं दुःखी प्राणीपिन्त
 उद्धार याना वयागु खँ फुक्क विन्ति यानाः श्री शाक्यसिंह तथागतं
 वियाहःगु पलेस्वां छपवः नं छलपोलयात द्वहलपा व्यु धयाः विया
 विज्याना हल धकाः विन्ति यात । श्री अमिताभ तथागतं श्री
 करुणामय लोकेश्वरयात तसकं हे आपालं धन्यवाद प्रशंसा वियाः थ्व
 पलेस्वां नं छंगु ल्लाति हे सदाकालं ज्वनाः संसारय् च्वंपि सत्व दुःखी
 प्राणीपिन्त वांलाक स्वयाः उद्धार याना च्वं धकाः उगु पलेस्वां
 लोकेश्वरयागु खव ल्लातय् ज्वंका विज्यात । अनंनिसें श्री करुणामय
 पद्मपाणी लोकेश्वर धकाः नं प्रख्यात जुल । नारायणया अवतार
 कयाः उद्धार याःगुलि विष्णुचक्र लोकेश्वर धकाः नं नां जाल । उगु
 वन खण्डय् च्वंहा किसि नं थःगु काल मदयाः सुखावती भुवनय् श्री
 अमिताभ तथागतया सभा मण्डलय् च्वनाः सतधर्म कथा न्यने दुम्ह
 जुयाः जन्म जूवन । थुलि श्री पद्मपाणी लोकेश्वरया वाखं जुल ।

(गुणकारण्डव्यूहकथं)

श्री पिण्डपात्र लोकेश्वरया बाखं

द्वापर युगय् वलि धयाह्य दैत्य जुजु संसारय् एकछत्र जुयाः
चक्रवर्ती जुइ धयागु स्वार्थी सुखभोग इच्छा यानाः निरर्गल धयागु
होम यात । उगु होम कर्मय् धाः धाः म्हेसित धाःधाःगु तक चल
अचल वस्तु दान याताच्चन । हानं थः सिवे तःतः धं पि वीरपिदक्वसित
ज्वना हयाः पंच पाण्डव प्रभृति सकल पुरुषपिन्त कुना तल । थः स्वयाः
वीरपि जन्म काः वइ धइगु शंका यानाः प्वाथय्दुपि मिस्त सकसितं नं
मचा क्वकायेका विल । थुकथं अत्याचार यानाः घमण्डी जुयाः जिया
सिवे नं च्वय्यापि आः सुं मन्त, सुं दया नं वइ मखुनि केवल विष्णु
छह्य जक जि सिवें वल्लाःह्य पराक्रम दुह्य हने माःह्य दनि । उकिं
वयात नं फ.सा ज्वना हयाः कुना वी धकाः अनेक प्रकारं माला-
च्चन । तर वयात लुइके मफयाः वहे निरर्गल यज्ञ याताच्चन ।
छन्हु व यज्ञ शालाय् विष्णुं छलय् यानाः वामनया अवतार कयाः
वलिराज नापलाये धकाः वल । उथाय्लाक्क वलिराजया गुरु शुक्रा-
चार्यं वलिराजयात धाल— हे महाराज, थ्व वःह्य वामन पुरुष
नापलाना विज्याये मते छलपोलयात भिनी मखु । थ्व गुर्या वचं-
यात उलंघन याताः जितः वं छु याये फइ, वं धाःगु तकला जि दान

वी हे फु, वं धाःगु तक वी, थन व्वना हचि धकाः ध्वाका पिवाः-
तय्त सःतके छ्वयाः धाल-हे वामन छ जिके छु पवने धकाः
वयागु ? थथे न्यसेलि वामन रूपं धाल-हे महाराज, जि चन्द्रद्वीपं
वयाह्य ब्राह्मण खः । छलपोल थें जाःह्य दाताया ह्लाःति छुं छगू
दान मकासें मज्यू धकाः निपलाः मात्रया भूमि छकू पवने धकाः
वया । थुलि धाःगु न्यनाः हे वामन छं जितः अपमान यानाः दान पवं
वल । जिथेंजाःह्य दातायाके निपलाःया भूमि जक गथे दान
कायेगु ? जि गथे वीगु ? स्वपलाःया भूमि हे छन्त वी धकाः हामो
कुसलं सहित यानाः संकल्प याना विल । स्वपलाःया भूमि दान
काये जक धुनेव वामनया अवतार त्वःताः असंख्य तःधिकःह्य विष्णुया
रूप धारणा यानाः शंख, गडा, पद्म, चक्र ज्वनाः चन्द्र सूर्य ब्वहलय्
निखेरं तयाः स्वपातुति दयेकाः बलिराजयात थथे धाल-हे महाराज,
छलपोलं जितः स्वपातुति दान विल, छपा तुति आकाशय् तये धुन,
छपा तुति पृथ्वी तया, आः स्वपागु तुति गन तयेगु ? थथे धकाः
न्यंवल्य बलिराजया उज्ज्वःगु भयानक जुयाच्चंगु विष्णुया रूप खना
थरथर ग्याकाः हे प्रभु छलपोल धकाः जि मसिल, छलपोलया यःगु
थासय् तया विज्याहुँ धकाः सत्यवाचा यासेलि श्री विष्णु रूप
वामनं बलिराजया छ्यनय् पालि दिकाः वया परिवार दक्कसित
न्हुयाः सप्तपाताल थ्यंक क्वत व्छया विल । उगु वखतय् कुनातःपि
पञ्च पाण्डव प्रभृति सकल वीरपि नं वन्दिखाना तछ्यानाः पिहाँ
वयाः बलिराजया यज्ञ ध्वंश यानाः वया दरवारय् लुटपीट याः वन ।

थनंलि बलिराज सप्तपातालय् थः परिवार सहितं नयागु भूमी
तसकं दुःख सियाच्चंगु श्री करुणामय लोकनाथं खनाः वयात उद्धार
याः वने धकाः सप्तपातालय् थ्यंक विज्यानाः थःगु रश्मि बलिराज-
या भूवनय् खयेका छ्वत । व रश्मि खयेसाथं सकलया मन आनन्द
जुया वःगुलिं थ्व सुयागु रश्मि थन वल, ब्रह्मा, विष्णु महादेव, इन्द्र
थ्व थें जाःपि वल ला धकाः बलिराजं विचाः यानाः स्वःवंगु

वखतय् साक्षात् श्री करुणामय लोकनाथ थःगु भूवनया पिने विज्या-
 नाच्चंगु खनाः हथाय् चाचां परिवार फुकं मुंकाः श्री करुणामययात्
 लसकुस यानाः थःगु भूवनय् विज्याकाः सिहामनय् तयाः विन्ति
 यात्-भो श्री करुणामय, छलपोल थीया दिनय् थन थ्यंकः विज्यानाः
 जिगु उपरय् करुणा तया विज्यात् । थीं जि जन्म जुयागु व म्वाना
 च्वनानु नं मफल जुल धकाः अनेक साधनं पूजा यानाः पिण्डपात्र
 सगुनं दान यानाः नमस्कार यानाच्चन । थनंलि वलिराजया श्रद्धा
 भाव खनाः श्री करुणामय लय्तायाः ह्वापां वं दान व्यूगु पिण्डपात्र
 छगः दान यानागुया पुण्य कना विज्यात् । हे वलिराज, छं थीं जितः
 पिण्डपात्र छगःसां दान विल । थ्वयागु पुण्यं थ्व संसारय् दछिया
 दुने वा वःगुया लः फुति थुलि दु धकाः निनाः कनेफु, अथे हे दक्व
 सिमाया हः लागरया लः फुति फुति यानाः व दक्व प्राणीया चिमिसँ
 स्मेत व पूजापत्रय् च्वयातःगु आखः छगः छगः यानाः हानं खुसिया
 फि समेतं फुक निनाः थुलि दु धकाः जि कनेफु तर बोधिसत्व भिक्षु
 संघपिन्त दान यानागु पिण्डपात्रया मुपात्रय् थुलि पुण्य दु धकाः जि
 निनाः कनेमफु । असंख्य प्रमाण हे महु धकाः सकल बुद्धपिसं आज्ञा
 जुयावंगु दु । उकिया निति छन्त नं थ्व पिण्डपात्र दान याःगुया
 फल थुलि हे पुण्य दइ धकाः मी दु । थुलि श्री करुणामयया आज्ञा
 न्यनाः वलिराज अन्यन्त पमताय चायाः धिक्कार जिगु बुद्धि जि
 थःगु स्वार्थो कार्णय् भद्र अमद्र विचाः मयासे वमण्डी जुयाः आपालं
 दान याना वये धुन धकाः ह्वापा थम्हं याना वइगु ज्या फुक
 लुमंकाः श्री करुणामययात् विन्ति यात् । श्री करुणामयं व खं फुकं
 न्यनाः हे वलिराज छं थुनिमछि, पाप विचाः मयासे अहंकार जुयाः
 दान याना वःगु फुक मिति हे धकाः मीकि, न्ह्यागु धर्म कर्म
 दान याःसानं बोधिचित्तं महित् ऋडकाः दान धर्म यात् धाःसा व
 पुण्य गुवलें हे फुना वनी मखु, अन्त्यय् मम्यक संबोधि ज्ञान तक
 नं प्राप्त जुइ धकाः वलिराजयात् श्री करुणामयं बोधिज्ञानयागु खं

सम्पूर्ण कताः उद्धार याताः अनं यहाँ वयाः मिया म्बारा ज्वया
वं धें व्वयाः अन्तरध्यात जुया विज्यात । अनंतिसे श्री करुणामयया
नां पिण्डपात्र लोकेश्वर धकाः प्रम्यात जुयाचन ।

ध्व सँ गुणकारण्डव्यूह सूत्रय् वांताक ज्वया तःगु दु ।

(गुणकारण्डव्यूहकथं)

श्री मणिपद्मलोकेश्वरया बाखं

श्री शाक्यसिंह भगवान् जेतवन धयागु विहारय् विज्यानाच्चवंलय् सर्वनिवर्णं विष्कम्भी वोधिसत्त्वं षडक्षरी मन्त्रं ल्हायेगु इच्छा याःवल्य् श्री शाक्यसिंह तथागतं षडक्षरीया प्रशंसा थुकथं याना विज्यात-हे विष्कम्भी वोधिसत्त्व, थ्व षडक्षरी मन्त्र जप यानाया पुण्य संख्या गुलि दु धाःसा थ्व संसारय् इलय् व्यलय् वा वइगुया वा फुति निनेवल्य् गुलि दु उलि हे दु, सागर समुद्रय् लः फुति फुति यायेवल्य् गुलि दु उलिहे दु, गंगाखुसिया फिपू गुलि दु उलि हे दु हानं सकल प्राणीया चिमिसँ पु निनेवल्य् गुलि दु थ्व षडक्षरी मन्त्र जप यानागुया पुण्य गुलि दइ निने मफयाच्चन । थुगु मन्त्र भवँतय्, कापतय् च्वयाः थःथःगु गःपतय्, ल्हातय् तल धाःसां आपालं रक्षा जुयाच्चनीगु खः । थुज्वःगु षडक्षरी मन्त्रया गुण खः धकाः भगवानं प्रशंसा याना विज्याःगु न्यनाः विष्कम्भी वोधिसत्त्वं विन्ति यात- हे भगवान् थ्व मन्त्र जिनं ल्हायेगु तसकं इच्छा जुल । उगु मन्त्र व्यूम्हे-सित प्यंगू द्विपय् नं रत्नपुर यानाः अर्थात् रत्न मण्डल दयेकाः दक्षिणा वीगु इच्छा दु । थथे विष्कम्भी वोधिसत्त्वं विन्ति याःगु न्यनाः भगवान् शाक्य सिंहं थ्व मन्त्र ल्हायेगु थुलि दुर्लभ धकाः थथे कना विज्यात - हे

रत्नोत्तम तथागत-जि छलपोलथाय् वयागु मेतां मखु षडक्षरी मन्त्र
 पवने धकाः वयागु खः धकाः चरणकमलय् वन्दना यानाः विन्ति याः गु
 न्यनाः रत्नोत्तम तथागतं थथे आज्ञा जुल - हे महापुरुष, थ्व षडक्षरी
 मन्त्र तथागत जूसा नं जितः हे प्राप्त मज्जुनि, त्व मन्त्र ल्हायेगु यदि
 छं इच्छा दुसा थनं नं श्री पद्मोत्तम तथागतया थाय्वनाः पवं हुँ,
 वसपोलं जक थ्व मन्त्र कने फइ । थथे धाः गु न्यनाः रत्नोत्तम तथाग-
 तयात नमस्कार यानाः विदा कयाः अनं श्री पद्मोत्तम तथागतया-
 थाय् वनाः थ्व षडक्षरी मन्त्र पवनाः जि विन्ति याना । जिगु विन्ति
 न्यनाः वसपोल पद्मोत्तम तथागतं आज्ञा जुल- हे महापुरुष छ तधंगु
 मन्त्र ल्हाये धकाः षल गुगु थ्व षडक्षरी मन्त्र ल्हायेत जि नं ल्हापा
 दक्व बुद्ध क्षेत्र पतिकं चाः हुलाः आपालं तथागतपिं नापलानाः थ्व
 मन्त्र पवना । तर सुं हे तथागतपिसं नं थ्व मन्त्र वी मफु ।
 अथेसां थ्व मन्त्र जि ल्हाहे ल्हाये धकाः सुखावती भुवनय् थ्यंक वनाः
 श्री अमिताभ तथागतयाथाय् थ्यंकः वना । वसपोलयात नमस्कार
 यानाः अनेक प्रकारं विन्ति यानाः थ्व मन्त्र पवसेंलि वसपोल अमि-
 ताभ तथागतं 'जिके पवनेगु मखु, श्री आर्यावलोकितेश्वरयाके पवं
 हुँ' धकाः खवय् विज्याना च्वंहा श्री करुणामययात स्वयाः धया-
 विज्यात- जि नं श्री आर्यावलोकितेश्वरया चरणय् नमस्कार यानाः
 अनेक प्रकारं विन्ति यानाः थ्व मन्त्र पवना । जिगु श्रद्धा भाव खनाः
 श्री करुणामयं जितः माक्व अभिशेष वियाः थुगु षडक्षरी मन्त्र दान
 वियाविज्यात । अनं जि वसपोलपिं निम्हेसितं नं षास्टांग (शाष्टाङ्ग)
 नं नमस्कार यानाः लिहां वया । थुलितकं दुर्लभ जुयाच्चंगु थ्व मन्त्र
 खः धकाः श्री पद्मोत्तम तथागतं जितः मन्त्रयागु वयान कनाः अभि-
 शेष वियाः मन्त्रदान वियाविज्यात धकाः शाक्यसिंह तथागतं
 विष्कम्भी वोधिसत्वयात आज्ञा जुया विज्यात । थ्व भगवानया आज्ञा
 न्यनाः विष्कम्भी वोधिसत्वं विन्ति यात- हे भगवान, छलपोलया
 आज्ञा न्यनाः थ्व षडक्षरी मन्त्र ल्हायेगु ऊन इच्छा जुल, आः थुगु

इलय्सं थ्व मन्त्र दान वीह्य सुं महापुरुष दइला धकाः विन्ति याःगु
 न्यनाः भगवानं आज्ञा जुल— हे विष्कम्भी वोधिसत्व, छं थ्व मन्त्र
 ह्यायेगु इच्छा दुसा वाराणसी धयागु काशी शहरय् धर्मभाणक
 धयाह्य छह्य हे जक दु, वं छंगु इच्छा पूर्ण याना वीफु तर व महासत्व
 जुयाः धर्मधातुया स्वरूप जुयाच्चंह्य षडक्षरी मन्त्रयागु गुह्य तत्व फुक
 सियाच्चंह्य थ्वयात छं थः गुरु धकाः मानय् याये माः तर धर्म भाणक
 आचारहीन जुयाः कलाः, काय् म्हाय्पि दयाः अशुद्धगु वस्त्रं पुना-
 च्वंह्य खः । अय्सां छं वयात हेला याये मज्यू, वयात श्रद्धापूर्वक
 पूजाभाव यानाः गुरु धकाः मानय् यायेमाः । वयाथाय् हुं धकाः
 भगवानं आज्ञा दयेका विज्याःगु न्यनाः विष्कम्भी वोधिसत्वं अत्यन्त
 हर्षमान यानाः भगवानयाके विदा फवनाः आपालं पूजा सामग्री ज्वनाः
 आपालं वोधिसत्वपि मुंकाः धर्म भाणकयाथाय् थ्यंकाः पूजा ज्वलं
 फुकं न्ह्यःने तयाः दण्डवत प्रणाम यानाः धर्मभाणकयाके विष्कम्भी
 वोधिसत्वं षडक्षरी मन्त्र फवन । थनंलि धर्मभाणक विष्कम्भी वोधि-
 सत्वयागु ख्वाः स्वयाः विचाः यानाच्चंवलय् आकाशं थथे धयाहल—
 हे धर्मभाणक, उह्य महासत्व जुयाच्चंह्य विष्कम्भी वोधिसत्व जिगु
 षडक्षरी मन्त्र वी योग्यह्य खः, तथागतया पुत्र खः, मन्त्र विया व्छ ।
 थथे धयाहःगु शब्द न्यनाः धर्मभाणकं च्वय् आकाशय् थस्वःवलय्
 श्री आर्यावलोकितेश्वरया दर्शन लानाः वसपोलयात नमस्कार यानाः
 विष्कम्भी वोधिसत्वयात सःताः छन्त मन्त्रदान वीगु ई पायछि जुल
 धकाः माक्व अभिशेष वियाः विष्कम्भी वोधिसत्वयात षडक्षरी
 मन्त्र न्यंका विज्यात । थनंलि विष्कम्भी वोधिसत्वं रत्नमण्डल द्वह-
 लपाः दक्षिणा छाया विसेंलि धर्मभाणकं छंगु आम दक्षिणा जि
 काये मज्यू, छ तथागतया पुत्र तःधंह्य वोधिसत्व खः, थ्व मन्त्रया
 दक्षिणा विचाः याःसा छं छंगः आखःयात गाक्क नं दक्षिणा वी फइ
 मखु । उकिं जितः दक्षिणा म्वाः धकाः आज्ञा जूगु न्यनाः विष्कम्भी
 वोधिसत्वया चित्तय् मत्वयाः असंख्य मूवंगु मोतिमाः क्वखायेका

विल । व मोतिमाः नं त्वयाः धर्मभाणकं थथे आज्ञा जुल—हे विष्कम्भी
वोधिसत्त्व थ्व मोतिमाः छमाः श्री शाक्यसिंह तथागतयात जिगु
विन्ति कुशलवार्ता यानाः द्वहलपा व्यु । थथे श्री धर्मभाणक गुरुया
आज्ञा न्यनाः विष्कम्भी वोधिसत्त्वं छलपोलं धया विज्याःथें तुं विन्ति
यायेगु जुल, छलपोलयागु दयां जिगु इच्छा पूर्ण जुल धकाः आपलं
लयायाः विदा पवनाः काशी शहरं श्रावस्ति जेतवन महाविहारय्
श्री शाक्यसिंह भगवानया थासय् थयंकाः फुक खँ विन्ति यानाः
मोतिमाः नं भगवानयात छाया हःगु धकाः द्वहलपाः चरणकमलय्
नमस्कार यानाच्चन ।

थनंलि श्री शाक्यसिंह तथागतं नं विष्कम्भी वोधिसत्त्वयात
साधुवाद वियाः ह्यय् ह्यय्गू कोटि बुद्धपिसं धारणा यानावंगु मेगु
मन्त्र छगू नं विष्कम्भी वोधिसत्त्वयात दान विया विज्यात । विष्कम्भी
वोधिसत्त्वं व निगू मन्त्र नं जप याना च्चवँचवं श्री करुणामय आयर्पा-
वलोकितेश्वरयागु चिमिसँप्वाः छप्वाः छप्वालय् छगू छगू ब्रह्माण्ड
दुगु, चिन्तन याये मफुगु माकाय् जुया च्वना विज्याःह्य श्री करुणा-
मयया दर्शन लात । उकिं वसपोल करुणामय महाविश्वभूत लोकेश्वर
धकाः नं प्रख्यात जुयाच्चन । हानं अचात (अचिन्त्य) लोकेश्वर
धकाः नं प्रसिद्ध जुयाच्चन ।

(गुणकारण्डव्यूहकथं)

श्री यमदण्ड लोकेश्वरया बाखं

छगू समयय् श्री मदाय्यावलोकितेश्वर करुणामय सुखावती
भूवनं पापी लोकपि उद्धार याये धकाः विचाः यानाः श्री अमिताभ
तथागतया आज्ञा वमोजिम नरक भूवन पती स्वयाः चाहिला जुजुं
अविची धयागु नरके सत्व प्राणीपित अपोसिनं दुःख कष्ट सियाः
नरक भोग याना च्वंगु खनाः श्री ३ करुणामय अविची नरक पती
स्वया विज्याना च्वन । व अविची नरक गज्योगु धासा नाः
(व्याचः) या पःखालं आपालं कसाकंस ज्वीइक चाहुयेका सकभनं
नाःयागु भूमि जुयाः तचोतं मियागु ज्वाला थाहां वयाः मी च्याना
च्वंगु उगु थासे ततःप्वाःगु भुतू आपालं दयेकाः व भुतू पत्तिकं आपालं
हे तःतः गोगु खासी चिकं दायेका पापी लोकपित क्वफानाः छेंगू
क्वय् छुटे यानाः इमिगु कर्मयागु भोग वाकि दत्तले सास्ति याना
तःवले श्री करुणामयनं थःगु रश्मि तोता दुहां विज्याःगु वखते वस-
पोलया रश्मि व नरक भूमि खयावंलिसे अन व्छया च्वंगु मि दक्व
सिनावना खाउँ फय् वया पापी लोकपिन्त अत्यन्त हे सुख आनन्द
जुयाच्वन । जव वसपोल अविची नरके दुहां विज्यायेत भुतू दक्को
मिना वना खासीत दक्को नं तःज्याना वन । वहे थासे यचुगु लखं

पूर्ण जुया च्वंगु पुखू दया वयाः वहे पुखुली पलेस्वां होया वहे पले-
स्वांया द्योने श्री करुणामय विज्याना च्वन । अन च्वंपि पापीलोक-
पिसं करुणामय विज्याःगु खनाः सकलें करुणामयया न्ह्योने व्वांय् वना
श्री करुणामययात नमस्कार याना च्वन । उगु वखते श्री करुणामयनं
पापीपिन्त सुदृष्टीं स्वया अविची नरक छुटे याना पापी लोकपिन्त
सुखावती भूवनय् छ्वया विज्याना च्वन ।

उगु वखते नरकय् पाः च्वना च्वंपि यमदूतपि सकसिनं अविची
नरक फुक्क स्यना तचोतं सुख आनन्द जुया अनुभव जुया वःगु खना
सकल यमदूतपि ग्याना थःथःगु हातहतियार तोता विसिवना गुलि गुलि
यम राजयाथाय् वना अविची नरकेजूगु खँ फुक्क हाल खवर थथे
विन्ति यात । हे यमराज, कीगु अविची नरकय् ला तधंगु आश्चर्य जुइक
विघ्न वल । ह्लापां उगु रश्मि अले च्याना च्वंगु मि फुक्क सित ।
खासी तः दक्को ततःज्याना वहे थासय् पुखू दय्का वन । वहे पुखुली
पलेस्वांया द्योने अत्यन्त सुन्दरह्य करुणामयं रूप जुया च्वंह्य पुरुष छह्य
दना चोन । सकल पापी लोकपि वया थाय् वनाः नमस्कार याःवन ।
पापीपिनि दुःख धइगु छुं हे मदया छसिनिसें पाः जुया ववं संख्या हे
मदयक दया च्वंपि नरक पापीत छह्यहे मदया पापीपि सून्य जुया-
वन ।

हे प्रभु यमराज ! थ्व छु धैगु आश्चर्य जुयावःगु धकाः यमदूत-
पिसं विन्ति यावःगु यमराजां न्यना च्वंवले ओहो थ्व छु जुया वःगु
धकाः यमराजानं आश्चर्य जुया विचार यात । थुजोगु ऋद्धि पराक्रम
दुह्य सु पुरुष वल जुइ ? थ्व संसारय् ततःधंपि ब्रह्मा, विष्णु, महेश्वर,
इन्द्र आदि न्ह्याह्य वःसां थुजोगु ऋद्धि वल सुयां हे दइ मखु धकाः
दिव्य चक्षुं विचा याना स्वगु वखतय् अविची नरकय् साक्षात श्री आ-
र्यावलाकितेश्वर करुणामय विज्याना च्वन धैगु सीका याकनं हे अन
थ्यंका वना वसपोल करुणामय यात अनेक प्रकारं स्तोत्र याना
नमस्कार याना वसपोलया न्ह्यःने च्वना विन्ति याना च्वन ।

थनंलि श्री करुणामयं यमराजायात स्वयाः थथे आज्ञा दयेका विज्यात । यमराजा छ धर्मया राजा जुया यमराजा धायका सकल पापी लोकपिन्त शासन याना च्वंह्य खः । अथेया निम्ति पापी लोकपिन्त नं छं वांलाक विचार याना अनेक प्रकारं बोध यानाः त्रिरत्नया शरण्य् तथा बौद्ध मार्ग्य् खँ वयनाः भिगु लँ वयनाः उद्धार यायेगु खः । अने छन्त धर्मराजा धकाः नां छुना तःगु सफल ज्वी आदि यमराजायात बोध यासेलि यमराजां श्री करुणामयया उपदेशानुसार जि यायेगु जुल धकाः श्री करुणामययात नमस्कार यानाः क्षमा पवनाः यमराजां थःगु निवासस्थान्य् लिहाँ वन । थनि निसें वसपोल करुणामययात यमदण्ड लोकेश्वर धकाः व धर्मराजा लोकेश्वर अथेहे अविचीसंशोधन (अविची संशोधक) लोकेश्वर धकाः नं नां प्रसिद्ध जुयावन ।

थुलि यमदण्ड लोकेश्वरया वाखं जुल । थुगु खँ गुण कारण्डव्यूह सूत्र्य् निगू प्रकारण्य् च्वयावःगु जुल ।

《गुणकारण्डव्यूहकथं》

काञ्चन भूमी च्वंपि दैत्यपि उद्धार याःगु बाखं

थ्व खँ भगवानया पालय् विष्कम्भी वोधिसत्वं न्यंगु बाखं जुल ।
छगू वखतय् थ्व जम्बु द्विपय् काञ्चन भूमि धयागु लुँयागु शहर दया-
च्वन । व देशय् द्वलंदो दैत्यपिसं वास यानाः परस्परय् थःथःगु घमण्ड
पिकयाः ल्वानाच्चंगु जुया च्वन ।

छन्हु व काञ्चन भूमी लोकेश्वर दैत्यगणपित उद्धार याये धकाः
विज्याःगु वखतय् अन च्वंपि दैत्य सकसिनं दशांकुशल पाप चले यानाः
थःथःगु घमण्ड पिकयाः हालाः ल्वानाच्चंगपित करुणा सुदृष्टि स्वयाः
थःगु पुण्य रश्मि त्वःता छ्वत । व रश्मि कयेजक मात्र नं व दैत्य
गणपिनि चित्त शान्त जुयाः तःधंगु सुखयागु अनुभव जुया वल ।
अर्थेजागु सुख अनुभव जुया वःगु खनाः थ्व तेज गनं वःगु ? सुयागु
खः ? धकाः दैत्यपि हालाच्च्वन । उगु वखतय् श्री करुणामय दैत्यया
गुरु शुक्राचार्यया रूप जुयाः इमिसं स्वचाः चाःहिलाः थःथःगु थासय्
च्वंवन । इमिसं थः गुर्यात स्वयाः दण्डवत प्रणाम आदि याना
च्वन । गुर्यात अश्वमय विज्याकाः छलपोल थौंया दिनय् गुगु ज्या

खँय् विज्यानागु कना विज्याहुँ धकाः दैत्यपिसं विन्ति याःगु न्यनाः व
 शुक्राचार्य दैत्यपिं स्वयाः थथे धया विज्यात । हे दैत्यगणपिं थौं थ्व
 तेज वयाः छिमि सकसितं आनन्द जुया वःगु छिमिसं छु धकाः
 सीका ? धकाः शुक्राचार्य गुरुं आज्ञा जूगु न्यनाः दैत्यपिसं विन्ति यात ।
 हे गुरु थ्व तेज वःगु छुयागु तेज खः जिमिसं मस्यू । थ्व खँ स्यूसा
 छःपिस जिमित कनाः बुछे याना विज्याहुँ धकाः दैत्यपिसं विन्ति यासेलि
 शुक्राचार्य सकलयात स्वयाः थथे धकाः कन । हे दानवगणपिं गुगु तेज
 वयाः आनन्द जूगु कारण छिमित कने छिमिसं न्यनाः बुछे याना का ।
 गथे धाःसा गुह्य जगतय् नाथ जुया विज्याह्य श्री करुणामय अवलोकि-
 तेश्वर सर्वसत्त्व प्राणीपित उद्धार यायेत थन विज्याःगु खः । गुह्यसिया
 तेजं कःगु जक मात्रं हे कीत थुज्वःगु सुख आनन्द जुया वल । अथेया
 निमित्त वसपोलयागु शरणय् वनाः ध्यान यानाः सदाकालं वसपोलया
 नां कयाः भक्ति याइह्य गुह्यसिनं वसपोलयागु शरणय् च्वनाः ध्यान
 यानाः स्तुति यानाः नमस्कार याइ अथेजाःपिं गवले दुर्गति मवसे न्ह्या-
 वलेसां भिगु गती जन्म कयाः बोधिचर्या चले याना मार लोकपित
 जिते याना च्वंतले सुख भोग यानाः थःत नं परयात नं हित सुख
 यायेगुली लगय् जुयाः अन्त काल तक मेह्य जुया वंवलय् वहे लोकेश्वर
 विज्यानाः छिपिं छुं हे ग्यायेम्वाः जि दु धकाः भरोसा वियाः त्रिर-
 त्तया शरणय् तथाः बोधिचर्या व्रत चले याका सुखावती भूवनय्
 छ्वयाः अमिताभ तथागतयागु धर्म कथा न्यने दुपिं यानाविये । अननं
 ताकाल तवं सुख भोग यानाः संम्यक संबोधि ज्ञान स्मेतं प्राप्त जुइ
 धकाः थुलि शुक्राचार्य आज्ञा दय्का विज्याःगु सकल दैत्यपिसं न्यनाः
 बोध जुयाः हे गुरु ! थनिनिसं जिमिसं दैत्ययागु स्वभाव त्वःताः छल-
 पोलं आज्ञा दय्का विज्यागु वमोजिम श्री करुणामययागु शरणय् च्वनाः
 वसपोलयागु वयान यानाः जिमिगु जीव दया च्वंतले भिगु धर्म चले
 याना च्वनेगु जुल धकाः शुक्राचार्ययात विन्ति यानाच्वन । थनंलि
 शुक्राचार्य स्वरूप करुणामय आकाशय् थहाँ वनाः सकभनं तेज काय्काः

साक्षात् लोकेश्वरया मूर्ति व सकल दैत्यपिन्त दर्शन विया विज्यात् ।
आकाशय् विज्याह्य श्री करुणामययात सकल दैत्यपिसं दर्शन यानाः
अत्यन्त आश्चर्य जुयाः नमस्कार यानाः जिमित श्री करुणामय नं
शुक्राचार्य गुरुर्यागु रूप जुयाः उद्धार याः विज्याःगु सीकाः सकल दैत्य-
गणपिं वसपोलयागु शरणय् च्वनाः जप, स्तोत्र इत्यादि यानाः नमस्कार
यानाः थुगु प्रकारं छलपोलं जिमित वारम्वार उद्धार याना विज्यायेमाः
धकाः प्रार्थना यानाच्चन । थनंलि उह्य करुणामय अननं अन्तरध्यान
जुयाः मेमेपिं उद्धार याःवनेत मेथाय् विज्यात् । थुगु प्रकारं श्री करु-
णामयनं साधे यानां साधे याये थाकुपिं दैत्यपिन्त शिक्षा वियाः उद्धार
याना विज्यात् ।

थुलि दुर्दान्त दानवपिन्त वोध यानाः उद्धार याःगु वाखं जुल ।
थ्व खँ नं गुणकारणडव्यूहस महायान सूत्रय् दु ।

(गुणकारण्डव्यूहकथं)

श्री प्रेतसंतपित लोकेश्वरया बाखं

श्री करुणामय अवीचि नरक उद्धार याये धुंकाः अकनं प्रेत नर-
कय् च्वंपि पापीपिन्त उद्धार यायेगु मनय् तयाः प्रेतलोक पती स्वया
विज्यात । दकसिवे ह्लापां प्रेत नरकय् थःगु शीतलगु रश्मि पिकया
विज्यात । उगु प्रेत नरक गजोगु धाःसा लः धयागु गनं हे मदयाः लः-
यागु शब्द हे न्यने मदया च्वंगु थाय् जुया च्वन । अन च्वंपि प्रेत
गणपि नयागु मूर्ति दयेकाः मि पूथें ह्य छह्यं दाहा जुइका च्वंपि,
थःथःगु ह्यछह्यं थःथःगु सं त्वपुयेका च्वंपि, पर्वत थें तःग्वगु प्वाः
जुयाः मुलुप्वाः थें जाःगु म्हुतुप्वाः जुयाः नये त्वनेगु छुं मदयाः हानं नये
त्वने असमर्थ जुयाच्वंपि, नये त्वने पित्याःगुलि आपालं दुःख जुयेकाः
केवल खि, च्व, ह्लि जक नयाः जिविका यानाच्वन । ह्य छम्हं क्वय्
छ्वां छ्वां वयेकाः ह्लिथा ह्लिथं लःया प्यास जुइकाच्वन । छुं जुयाः
वा वःसानं प्रेतया म्हुतुइ थ्येनेवं मि जुया वनिगु । थुजोपि प्रेतपित
उद्धार याये धकाः श्री करुणामय प्रेत नरकय् द्वाहां विज्यात । थ्व प्रेत
लोकपि सकल मुनाः श्री करुणामयया न्ह्योने वन । छ्वाःखेलं
चाहुलाः भक्ति भाव यानाः वसपोल श्री करुणामययात स्वयाः जिमि

लः त्वने मखंगु आपालं वर्ष दयावने धुंकल उकिं जिमित लः प्याय्-
चाःगु लंका विया विज्याःहुं धकाः हालाच्चन । उवलय् श्री करुणा-
मयं प्रेतपिनिगु उपरय् करुणा यानाः थह्यं ज्वनाच्चनागु पलेस्वानं
लः पिकयाः त्वंका विज्यात । व लखं प्रेतपि तृप्त मजूगु खनाः थःगु
ह्लाःया क्पितिनं लःयागु धाः पिकयाः त्वंका विज्यात ।

अथेनं प्रेतपि सन्तोष मजूगु (लःयागु प्यास तना मवंगु) सीकाः
तुतियागु क्पितिनं लःयागु धाः पिकयाः त्वंकल । थुलिनं प्रेतपि
सन्तोष मजूगु खनाः थःगु चिम्सँ प्वाः पत्तिकं खुसि धाः पिकयाः
लः त्वंकुसेलि प्रेत लोकपि सकलें लखं तृप्त जुल । अले हानं अनेक
प्रकारया नयेगु चीजवीज नं आकाशं वा वः थें हायेकाः सकल लोक
प्रेतपित नकाः प्वाः फुदंका विल । थुलि जुइवं सकल प्रेतपिनि नये
त्वने दुगुलि तृप्त जुयेकाः श्री करुणामययागु खाः स्वयाः हानं हाई
हाई धकाः विचा याना च्वन । ओहो जम्बुद्वीपय् च्वनाच्चं पि मनुष्य
लोकपि सत्तगुरूया शरणय् च्वनाः मां वौया सेवा यानाः भिगु कर्म
यानाच्चन । थुपि सकलें तःधंगु भाग्यदुपि खः । हानं जम्बुद्वीपया
लोकपि त्रिरत्नया शरणय् च्वनाः अनेक धर्म कथा न्यनाः सुख आनन्दं
च्चनाच्चन । कीपि जक ह्लापायागु जन्मय् दान धर्म छुं मयासे दान
धर्म याइपित नं याये मते धकाः गना वइगु पापया फलं थौं
थुज्वःगु लोकय् च्वनाः दुःख कष्ट नयाच्चने माल । आः थौं कीत
थ्व महापुरुष छह्य थन थ्यंक विज्यानाः उद्धार यायेत विज्यात
धकाः सकसिनं श्री करुणामययात दण्डवत प्रणाम याना च्वन । हे
महासाधु, छलपोलं जिपि ताकालंनिसें नये त्वने मखनाः मि पूपिथे
दाह जुयाच्चं पि पापीपिन्त नके त्वंके यानाः उद्धार याना विज्यात ।
थनिनिसें जिपि सकलें छलपोलया शरणय् च्वनाः छलपोलयागु सेवा
भाव याना च्वनेगु इच्छा जुल । जिमित हित जुयाः थुगु नरकं उद्धार
जुइगु लँ कना विज्याःहुं धकाः सकल लोक प्रेतपिसं विन्ति याःगु
श्री करुणामयं न्यनाः सकल लोक प्रेतपित सुदृष्टि स्वयाः आज्ञा

दयेका विज्यात । हे प्रेत लोकपिं, यदि छिमि सकसियां कल्याण जुइ-
केगु इच्छा दुसा ह्लापां त्रिरत्नपिनिगु शरणय् वनाः वसपोलपिनिगु
नामोच्चारण यानाः ध्यान याना च्वँ ! थुकिं छिमिगु पाप फुक्क
मदयाः सदां सुमंगल जुयाः काय वाक, चित्त, शुद्ध जुयाः बोधिज्ञान
तक नं प्राप्त जुइ । बोधिज्ञान दसेलिं छिमिगु दुष्कर्म मदयाः थनं
त्वःता वनाः सुखावती भुवनय् जन्म कयाः जि गुरु अमिताभ तथागत-
यागु सभामण्डलय् च्वने दुपिं जुइ धकाः श्री करुणामयं प्रेतलोकपित
कारण्डव्यूह सूत्रया खँ कनाः अनंतुं अन्तरध्यान जुयाविज्यात ।

प्रेतलोकपिं सकसिनं श्री करुणामयया आज्ञानुसार त्रिरत्नया
शरणय् च्वनाः भिंभिगु कर्मय् च्वँच्वं सकल प्रेतलोकपिनि क्लेशयागु
आवरण मदयाः सुखावति भुवनय् जन्म काःवंपिं जुल । थुकिया
निमित्त वसपोल प्रेतसंतर्पित लोकेश्वर धकाः व सुगतिसंदर्शन लोकेश्वर
धकाः नं प्रख्यात जुल । थुलि प्रेत संतर्पित लोकेश्वरया वाखं जुल ।
थ्व वाखंया पूर्ण खँ गुणकारण्डव्यूहया स्वंगू अध्यायय् दु ।

(गुणकारण्डव्यूहकथं)

श्री देव देवता लोकेश्वरया बाखं (सुकुण्डल देवपुत्र उद्धार कथा)।

न्हापां त्रेतायुगय् विश्वभू तथागतया पालय् श्रीआर्याविलोकितेश्वर
दुःखीपि उद्धारयाये धकाः सुखावती भुवनय् क्वहां विज्याःवलय्
शुद्धावास धयागु देव भुवनय् थ्यंकः विज्यात । उगु भोगं अत्यन्त दरिद्र
जुयाः नये , त्वने मखनाः दुःख कण्ट नया च्वंम्हसित उद्धार यायेधकाः
श्री करुणामयं ब्राह्मणया रूप कयाः सुकुण्डल देवपुत्रया लुखास दनाः
भिक्षा पवने धकाः दनाच्वन ।

सुकुण्डल देवपुत्रं थःगु लुखाय् दनाच्वंम्ह ब्राह्मणयात स्वयाः
धाल । हे ब्राह्मण, छसु खः ? गुम्ह खः ? छु कारणय् थय् वयागु धकाः
न्यँसेलि व ब्राम्हणं वयासिवय्नं दुःखीम्ह स्वरूप जुयाः कसुकाः तयाः
बुलुहुँ वयाथाय् थ्यंक वनाः धाल । हे ब्राह्मण, जि ला नये त्वने
मखनाः दुःख जुइका च्वना । जि नये त्वने मखंगु आपालं दिन दये
धुंकल उक्किया निति छंगु छेँ वयाः छुं नयेगु त्वनेगु पवने धकाः तापाकं
निसें वयाह्य जि ब्राह्मण खः । अथेया निति छुं नयेगु त्वनेगु भचा
जितः पवने व्यु । थथे ब्राह्मणं नयेगु त्वनेगु पवं वया धाःगु खँ न्यना

सुकुण्डल देवपुत्रं थःगु दुःख लुमंकाः खयाः ब्राह्मण्यात धाल । हे
 ब्राह्मण, जिगु छेँय् छुं हे नयेगु त्वनेगु वस्तु दुगु मखु । जि हे नं नये
 त्वने मखनाः दुःखी जुया च्वंहा जि छन्त छु दान वियेफै । उकिं
 जिगु अपराधयात क्षमा वियाः मेथाय् फवं हूँ । थुलि देवपुत्रं धाःगु
 न्यनाः ब्राह्मणं हानं धाल, हे देवपुत्र, जि नये त्वने मखनाः सापहे
 सने मफयाः पलाः छपलाः हे छिनावने मफुहा जितः छुं चिकिधंगु
 भतिवा जक जूसानं नयेगु वस्तु दान वी हे माः । यदि छं जितः
 छुं हे दान मविल धाःसा छंगु हे लुखा पिनेसंतुं च्वनाः सीहा
 जुल । थुलि ब्राह्मणं हत्या क्यनाः धाःगु न्यनाः देवपुत्र कसुकाः तयाः
 न्हागु मालाःसां वीमाल धैगु विचाः यायां स्वःवंलय् श्री करुणाम-
 यया प्रभावं व देवपुत्रया छेँय् तःधंगु सम्पत्ति दया वल । वयागु-
 छेँया कोथा पतिकं दक्कभनं भरी भराउ जुइक वस्जाः नाना प्रकार
 या रत्न, लुँ, वहः आदि धातु वस्तु व नयेगु वस्तु अन्न इत्यादि मरि
 चरि नं, नयेगु त्वनेगु वस्तु अमृत समानगु पान वस्तु नं वांवांलाःगु
 वस्त्रत लुँ वहःया तिसा आदि व अनेक सुगन्ध वास्नां जाया च्वंगु
 स्वां फलफूल इत्यादि नं परिपूर्ण जुयाच्वन । थुगु प्रकारं छुं हे वस्तु
 मदुगु थःगु छेँय् सम्पत्ति भरय् जूगु खनाः आश्चर्यमय जुयाः ओहो
 थ्व छु जूगु विपनं थ्व ह्यगसय् जकं खंगुला धकाः वांलाक विचार
 याना स्वःवलय् जिगु लुखाय् वया च्वंहा पुरुष निश्चय नं तःधंहा सुं
 महापुरुष हे जुइमाः धैगु विचाः यानाः च्वन । छाय् धाःसां थ्वयागु
 दर्शनयानागु मात्रं हे जितः थुज्वःगु ऐश्वर्य प्राप्त जुल । थुलि निश्चय
 यानाः सुकुण्डल देवपुत्र खुशी जुयाः याकनं हे लुखाय् च्वंहा ब्राह्मण-
 यात मान तयाः विन्ति भाव यात । हे तःधंहा ब्राह्मण ! छलपोलया
 शरीरय् आनन्द जुया च्वंगु दु । जिगु छेँय् करुणा तयाः दुहां विज्याःहूँ
 धकाः विन्ति यासेंलि ब्राह्मणं खुशी जुयाः देवपुत्रया छेँय् दुहां वनाः
 दक्कभनं मुदृष्टि स्वया विज्यात ।

देवपुत्रं नं वांवांलागु आसनय् फेतुकाः क्वय्चिं आदि पात वस्त्र

यागु गा न्ययेका विल । विभिन्न तिसां तीकाः मानय् यानाः घासा
 मध्ये उत्तमगु साःसाः भिभि धाक्व नयेगु वस्तुयात न्ह्यःने तयाः
 भोजन याकाः अत्यन्त सत्कार याना च्वन । थःत मान सत्कार याःगु
 खनाः ब्राह्मण रूपी करुणामयनं अति हर्षित जुयाः नये त्वने यानाः
 सुकुण्डल देवपुत्रयात आशिर्वाद विया विज्यानाः थथे धया विज्यात हे
 देवपुत्र, छन्त सदां मङ्गल जुइमा । छंगु छेँय् न्ह्यावलें लक्ष्मीं वास
 यानाः सत्धर्म चलय् याइहा जुइमा । छंगु चित्त न्ह्यावलें हे स्वच्छ जुयाः
 छंगु भिगु इच्छा सिद्ध जुयाः सेवावृत्ति धर्म साधन यायेगुली लगय् जुया
 च्वने फयेमा । सदाकालं त्रिरत्नया भजन यानाः च्वनाच्च्वं । जि जेट-
 वन विहारय् वनाः श्री विश्वभू तथागतयागु दर्शन याःवने त्यल धकाः
 थुलि ब्राह्मणं धाःगु खँ न्यनाः सुकुण्डलदेव पुत्र आश्चर्य जुयाः वयात
 वांलाक स्वयाः हानं विन्तिभाव यात । हे महा ब्राह्मण, छलपोल
 विज्याये धाःगु जेटवन विहार गन दु धकाः न्यसेंलि ब्राह्मणं देवपुत्रयात
 धया विज्यात हे देव पुत्र जेटवन विहार थनं आपाःहे वने मानि । अन
 अत्यन्त हे मनोरम जुयाः आपालं भिक्षु भिक्षुनी, उपासक उपासिका,
 देव, मनुष्य आदि सकल लोक वयाः वसपोलयागु धर्म कथा न्यने
 धकाः वया च्वंगु दु । अथेया निम्ति जि नं अन हे वने धैगु खः । थुलि
 ब्राह्मणयागु खँ न्यनाः सुकुण्डल देव पुत्रया चित्त बोध जुयाः हानं
 विन्ति यात । हे ब्राह्मण ! जि छलपोलयाके छगू खँ न्यने मास्ति
 वल छःपिसं सत्य वाचा ह्लाना विज्याःहुँ । छलपोल देवलोक,
 मनुष्य लोक वा दैत्येलोक ला थुजोगु ऋद्धिवानम्ह थ्व संसारय् थौं
 तक जि सुं हे मखनानि । छलपोलयागु सुदृष्टीं स्वया विज्याये
 मात्रं जितः थजःगु सम्पत्तिया लक्ष्मी प्राप्त जुल । थुलि देव पुत्रं विन्ति
 यासेंलि ब्राम्हणं हानं धया विज्यात कि हे देव पुत्र ! जि देव लोक,
 मनुष्य लोक वा दैत्य लोक नं मखु केवल जि जगतसत्त्व प्राणिपिन्त
 हित सुख वियेगु ज्या ज्वना च्वनाम्ह बोधिसत्त्व खः । जिगु ज्या हे
 बोधिचर्या ब्रत ज्वनाः संसारय् च्वनाच्च्वंपि दुःखीप्राणीपिन्त स्वयाः

अनेक प्रकारं बोध याताः भिगु धर्मय् तया च्वना । थुगु प्रकारं पापी
लोकपिन्त नं धर्म कथा न्यनाः त्रिरत्नयागु भजन याताः भिगु धर्मय्
सदाकालं चलय् याता च्वँ धकाः थुलि आज्ञा जुयाः ब्राम्हण रूपी
श्री करुणामय आकाशय् थाहां वनाः मियागु ज्वाला जुयाः अन्तर-
ध्यान जुया विज्यात । देवपुत्रं आश्चर्य जुयाः आकाशय् वारम्वार
चनमस्कार याताः थःगु छेँ लिहां वनाः सुख आनन्द पूर्वक चलय् याता
व न ।

(गुणकारण्डव्यूहकथं)

श्री रक्त मत्स्येन्द्रनाथया बाखं

(मगध देशय् चवनाच्वंषि मनुष्य लोक उद्धार कथा)

त्रेत्रायुगय् विश्वभू भगवानया पालय् श्री करुणामय सूखावती भूव-
नयुर्विज्यानाः थ्व संसारय् दुःखी प्राणीपि गन गन दु धकाः स्वयाः दुःखी
प्राणीपिन्त उद्धार यायेत मगध देश विज्याना च्वंगु जुल । व
देशय् निदँ तक वा मवःगुलिं घाँय् सिमा आदि तुया मवयाः दुर्भिक्ष
जुयेकाः नये त्वनेगुछुं हे मदयाः मनुखं मनूयात स्यानाः ला हि नयाः
जीविका चलय् यानाच्वन । थुगु प्रकारं थःथः ल्वानाः बल्लाःह्यसैं
बमलाःह्यसियात स्यानाः नर संहार यानाः तच्चःगु पाप चलय् यानाः
दुःख रूपी मि पुकाः दुष्ट मनुष्यपि स्वयाः श्री करुणामय मगध देशय्
दुहां विज्यानाः थःगु पुण्य रश्मि इमित खयेकाः पुरुषया भेषकयाः
न्यना विज्यात, हे पुरुषपि, छिमिसं थुगु देशय् चवनाः छुया कारणय् थवं
थः ल्वानाः प्राणिपि स्यानाः मनुष्यया ला हि समेतं नयाः पाप चलय् यानाः
भूत, यक्षपिसं थें मभिगु ज्या याना च्वनागु । थुलि खँ व पुरुषपाखें
न्यनाः सकल दुर्जन जुयाच्वंषि मनुष्य जूसानं करुणामययागु पुण्य रश्मि
कःगुलिं छुं भतिचा चित्त शान्ति जुयाः व सकल मगध लोकपि मुनाः

व महापुरुषया न्ह्यःने वनाः थःपिसं याना च्वनागु खँ थथे धकाः कन ।
हे महासाधु, महापुरुष जिमिगु थ्व मगध देशय् तःधंगु विघ्न जुया
च्वन अथेया निम्ति थ्व देशय् वा मवःगु निदँ दये धुंकल । अथेया
निम्ति जिपिं सकलें नये त्वने पित्याःगुलिं डाह कष्ट जुइक दुःख जुयाः
सहयानां सहायाये मफयाः जिमित दया माया धैगु भतिचा हे मदयाः तं
जक पिहां वःगुलिं नर संहार याना च्वनागु खः ।

थुगु प्रकारं उत्पात जूगु निदँ दत । यदि छःपिसं थ्व दुर्भिक्ष शान्ति
यायेगु शक्ति दत धाःसा थ्व जिमिगु मगध देशय् सुर्भिक्ष यानाः जिपिं
सकसित रक्षा याना विज्याःहुँ । थथे मगध लोकपिसं धाःगु खँ न्यनाः
उह्य ऋद्धिवान वोधिसत्व श्री करुणामय आकाशय् थाहां विज्यानाः
छक्कलं हे सुपांय् वयेकाः वा वयेका विल । थुगु प्रकारं निदँ तक वा
मवःगु थासय् वा वःगु खनाः सकलजनपिं आश्चर्य जुयाः अमृत रूपी
लः काचाकाचा त्वनाः लः पित्याः चाःगु तृप्त याना च्वन ।

वसपोल करुणामयं हानं नाना प्रकारयागु नयेगु वस्तु मरि-
चरिं वर्षा याना हल । नयेगु वस्तु नं वागाःगुलिं सकल लोकपिं आश्चर्य
जुयाच्वन । हथासं पथासं फक्क नयेगु ज्या याना च्वन । नये त्वने-
गुली संतोष याये धुसेलि हानं अनेक प्रकारया वा, व्छ, अन्न आदि
खाद्य वस्तु वा गाःगुलिं मुने फक्क मुनाः थः छेँ पाखे स्वथने यंकल ।
अले हानं अनेक प्रकारयागु लुँ, वहः आदि धातु वस्तु नं वा गाका
विल । व खनाः सकल मगध लोकपिं आश्चर्य जुयाः व सम्पूर्ण थःह्य
फक्क फक्क कयाः थःथःगु छेँय् यंकाः स्वथनाः खुशी जुयाच्वन ।
उगु वखतय् सकल लोकपिं आश्चर्य व हर्ष जुयाः त्वाः त्वाः पतिकं मुनाः
थथे धकाः हालाच्वन । ओहो थ्व चरित्र सुयागु प्रभावं जूगु, गथे जुया
वःगु धकाः अनेक तर्क वितर्कया खँ ह्लानाच्वन । उगु वखतय् श्री
करुणामय बुढा छह्यसिके दुविनाः व मनूत मुनाच्वंथाय् थः वनाः
इमित वांलाक स्वयाः इमिगु दध्वी च्वना थथे धयाच्वन—

हे लोकपिं, थ्व ऋगु देशय् मङ्गल जुयावःगु सुर्भिक्ष जुयावःगु सुं

इश्वर्यं अनुभवं जूगु धकाः छिमिसं मानय् यानाच्चन । थुज्वःगु ऋद्धि
 अनुभव स्वर्ग पाताल्य् च्वंपि सुनांनं याये फैमखु छिमिसं श्री करु-
 णामय जगतया स्वामी जुयाच्चंहा लोकेश्वरयागु अनुभवं जूगु खः
 धकाः सीकि । वसपोलयागु महात्म्य संक्षिप्त रूपं जि कने । वांलाक
 एकचित्त यानाः न्यँ । श्री करुणामय लोकेश्वर धयाह्य तथागतया पुत्र
 खः । वसपोल काम धातु, रूप धातु, अरूप धातुया मालिक जुयाः सकल
 सत्व प्राणीपिन्त उद्धार यायेगु ज्या याना च्वंहा वसपोलं धर्मयागु लँ
 मखंपिन्त धर्मयागु लँ कयनाः निभालं कयाः ताःन्वया च्वंपिन्त छत्र
 समान जुइक च्वनाबीह्य लः त्वने पित्याःम्हेसित खुसि समान जुयाः नये
 पित्याःम्हेसित कल्पवृक्ष समान जुयाः रोगिपिन्त वासः याइह्य वैद्य
 समान जुयाच्चंहा, थुगु प्रकारं नरक भोग यानाच्चंपित्त समेत नं
 नरकं उद्धार यानाः निर्वाणय् छ्वया विज्याना च्वंहा । थर्थे जाःह्य
 वसपोलधकाः सीकि । छिमिसं नं वसपोल करुणामययागु नाम लुमंकाः
 बोधिचर्या ब्रत यानाच्चन धाःसाः अन्तकाल्य् ऋषिं सकलें सुखा-
 वती भूवनय् अमिताभ तथागतयागु धर्म कथा न्यं वने दुपि जुइ धकाः
 धयाः व बुढा ल्याहां वन । अनंनिसें व मगध देशय् वखत वखतय् वा
 वयाः सये साह्य भरे जुया सुविक्ष जुल । श्री करुणामय नं व बुढा
 त्वःताः मेमेपि प्राणीपित्त उद्धार याये धकाः विज्यात ।

थ्व खँ गुणकारण्डव्यूहस दु ।

(दिव्यावदानकथं)

श्री महावज्रपाणि बोधिसत्वया बाखं

छगू वखतय् भगवान् बुद्धया पालय् भद्रंकर धयागु देशय् मेण्डक
धयाह्य महाजन छह्य दु । वया काय्याके ॐ आकारयागु ह्यिचा
छपाः जय् घानातःगु दयाच्वन । व ह्यिचां न्ह्याक्व हे धन पिकाःसां
फुना मवनीगु जुयाच्वन । व ह्यिचायागु खँ मेपिं सुनानं मस्यू ।
छन्हु भगवान् शाक्यमुनि तथागत करूणा समापति योगय् च्वना
विज्याःवलय् भद्रंकर नगरय् च्वंह्य मेण्डक गृहपतियात बौद्ध धर्मय्
तयाः उद्धार यायेगु मती तयाविज्यात । व हे कालय् भगवान्
भिक्षुपिं नापं भद्रंकर नगरय् भिक्षाचार बिज्यात । उगु वखतय्
भद्रंकर नगरय् च्वंपिं तीर्थक मतयापिसं भगवान् विज्याइगु खवर
सीकाः थःपिन्त मान सत्कार मयासे भगवानयात मान सत्कार याइ
धयागु कुचित्त मनय् तयाः अनच्चंपिं गृहपति महाजनत फुक्क मुंकाः
थये धयाच्वन—“हे गृहपति महाजनपिं, थ्व कीगु देशय् कीसं भि
जुइगु ज्या खनी मखुत । अवश्य नं विपत्ति स्वये मालीगु जुल । छु
कारणं धाःसा थन कीगु देशय् श्रमण गौत्तम दुहां वइगु जुल । उकिं
थन नगरय् वज्रपात जुइगु थें भाःत दुपिनि भाःत मदइगु, काय्
दुपिनि काय् मदइगु थुज्वःगु विपत्ति स्वयाच्वने मालीगु जुल धकाः

थुगु प्रकारं तीर्थकपिसं धाःगु गृहपति महाजनपिसं न्यनाः थथेहे खः,
 श्रमण गौत्तम धयाह्यसिनं अप्वःसित गृहस्थी त्वःतकाः भिक्षु याना
 व्छइगु खः, धइगु विश्वास यानाः आः थुकियात पनेत गथे याःसा
 थुपिं श्रमण गौत्तम व भिक्षुपिं थन देशय् च्वने फइमखु उगु उपाय
 यायेमाल धकाः सकसिनं धासेलि तीर्थकपिसं “छिमिसं छुं हे धन्दा
 कायेमते जिमिसं धयाथें जक यायेगु निश्चय या, । गथे धाःसा खालिगु
 जग्गा छकूचा हे मतसे सकभनं वाली याकाः च्वनेगु थाय् मदयेका
 बीगु, धर्मसभा यायेगु दबू आदि फुकक स्यंका वीगु, सिसाबुसा दुगु
 बांवांलाःगु क्यव फुकक स्यंकाः सिमा पाला व्छयेगु, लः दुगु पुखू,
 हिति, बुंगाः दक्कय्सं विष व्हला तयेगु । थथे यायेगु निश्चय जूसा
 जिपिं थुन च्वने, मखुसा थ्व देशय् मभि जुइगु जिमिसं स्वयाच्वने फइ-
 मखु, जिपिं थ्व देशं पिहां वने त्यल, धकाः तीर्थकपिसं धासेलि मेण्ढक
 आदि सकल गृहपतिपिसं छलपोलपिं पिहां विज्याये मते, छपिसं धाःथें
 हे यायेगु जुल धकाः सकल भद्रंकर नगरया जनता जानाः तीर्थक-
 पिसं धाःथें फुक स्यंका व्छत । नगर छगुलि सूसांदंक मनूत फुकं
 नगरंपिने च्वंवन । भद्रंकर नगरयागु थुज्वःगु खवर स्वर्गया देव-
 राजां सियाः ‘अहो ! थ्व नगरय् ला मखुगु उत्पाद याइन, गुह्य
 शाक्यमुनि भगवानं असंख्य कल्पं दुःखकर चर्या यानाः षड्पारमिता
 आदि बोधिसंभार पूर्ण यानाः थौं तथागत जुइ धुंकाः नं भद्रंकर
 नगर शून्य उजाद जुइगु भिक्षाचार याः विज्याइगु कीसँ स्वये मालीगु
 जुल धकाः वातवलहया धयापिं देवपुत्रपिं सःताः छिपिं भद्रंकर नग-
 रय् वनाः विष दुगु लः सुका व्यु । वर्ष वलाहका देवपुत्रपिं सःताः
 छिमिसं भद्रंकर नगरय् वनाः च्यागू गुण पूर्ण जुयाच्वंगु लः दयेका
 व्यु हुँ चतुर्सहाराजपिं सःताः छिपिं फुकं वनाः स्यंकातःगु भद्रंकर
 नगर फुक भिकाः सकल लोकयात अन लितहयाः वास याका व्यु
 धकाः देवराज इन्द्रं उजं जुसेलि अपिं सकलें भद्रंकर नगरय् वनाः
 स्यंगु फुकं वांलाक दयेकाः भिगु लखं पूर्ण यानाः ह्यापायासिवें नं

वांलाःगु नगर यानाः सकल लोकयात वास याकाविल । थनंलि तीर्थ-
करय् गुप्तचरत व्छया हयाः नगा गथे गथे जुन, मनूत दनि ला
मन्त ला धकाः चिवा कायेके हःवलय् व नगरला ह्हापाया सिवे नं
प्यदुगं वांलानाः मनूत नं ह्हापाया सिवे नं आपालं दयाः वांलाना
च्वन । व खँ तीर्थकपिसं सियाः आः थ्व नगरय् भि जुइ हे मखुत,
जिपिं पिहां वने त्यल, थ्व नगरयापिं फुक मिजं मिसा सन्यासी
भिक्षु यानाः गृहस्थी दक्वं मदयेका व्छइगु जिमिसं स्वयाच्वने फइ
मखु धकाः ख्यासेंलि हानं गृहपतिपिसं धाल, हे आर्य्यगणपिं, आसे
आसे पिहां विज्याये म्वाःनि, आः हानं मेगु छु उपाय यायेगु दु ?
श्रमण गौत्तमयाथाय् मव्छयेगु धकाः न्यँसेंलि अथे जूसा श्रमण गौत्त-
मयाथाय् सु सु वन वया वयात खुइगू अर्सिफि बं पुइकेगु धकाः निर्णय
जुल । दक्व थःथःगु छेँय् लुखा तिनाः च्वंच्वन । थनंलि भगवान
भिक्षु संघपिं मुंकाः भद्रंकर नगरय् भिक्षाचार याये धकाः दुहां
विज्यात । व नगरयापिसं भगवान प्रमुख सकल भिक्षुपिन्त दुने
तयाः तःजायेक पःखाः दनाः पिने वये मफयेका विल । उगु वखतय्
कपिलवस्तुया ब्रम्हूया म्हाय्मचा छह्य भद्रंकर नगरया मनुखं कन्या-
दान विया हयाः ब्याहा यानातःगु जुयाच्वन । व ब्राह्मण दारिका
भगवानयात पःखाःया दुने छगू थासय् तयातःगु खनाः नुगः मछिनाः
अहो ! भगवानयात गज्यःगु थासय् तयातल, स्वाहाने छपु दःसा
स्वाहाने गयाः भगवानयात दर्शन याः वने धकाः मनय् तःगु खँ
भगवान बुद्धं सीका विज्यानाः पःखालय् स्वाहाने छपु भगवानया
ऋद्धि दयेका विल ।

थनंलि ब्राह्मण दारिका खुसि जुयाः मुस्याः छपु च्याकाः स्वाहानें
थहाँ वनाः पःखाः दुने क्वहां वनाः भगवानयाथाय् वसपोलया चर-
णय् नमस्कार यानाः धर्मकथा न्यने धकाः च्वंच्वन । थनंलि भगवान
सम्यक सम्बुद्ध ब्राह्मण दारिकायात चतुरार्य्यसत्यया खँ कनाः ब्राह्मण-
दारिकायात खुसि यानाः हानं थथे आज्ञा दयेका विज्यात, हे ब्राह्मण-

दारिका, छ मेण्डक गृहपतिया छेँय् छक्कवः वनाः थ्व खँ धयाब्यु, हे
 गृहपति, छन्त हे उद्धार याये धकाः भगवान थन भद्रंकर नगरय्
 विज्यानाच्चन । छ धाःसा लुखा हे मचायेकुसे च्वंच्वन , न्ह्याह्महे
 पाहां वःसां सत्कार यायेमाःगु कीगु चलन दु । भगवान थें जाःह्य
 विज्याकाः छ आमथे च्वंच्वने ज्यूला ? थथे छं धायेवल्य् गृहपति
 मेण्डकं धाइ—‘जिमि सल्लाहं ठहरे जुयाच्चंगु भगवानयात सुनां
 सत्कार याइ वं खुइगू असर्फि बं पुलेमाः धैगु निर्णय जुयाच्चंगु धकाः
 वं धाःसा हानं छं थथे धयाब्यु, छिमि काय् जँय् पञ्चसत्तिक नकुलक
 धइगु न्ह्याक्क धन पिकाःसां मफुइगु ॐ वांलूगु कोली ह्यिचा घाना
 तःगु दु, छगू लाख हे असर्फि फुके माःसां कोली ह्यिचां पिहां हे
 वयाच्चनी गुवलें हे फुइमखु उज्वःह्य काय् दयेकं नं छ खुइगू असर्फि
 बं पुलाः भगवानयाथाय् वये मफुला ! धकाः थुलि धयाब्यु । थथे
 भगवानया आज्ञा न्यनाः ब्राह्मणदारिका थथे हे जि मेण्डक गृहपतिया
 छेँय् वनाः धाः वने धकाः वन । हे गृहपति भगवान तथागतं छितः
 म्हं फुला धकाः न्यना हया विज्याःगु दु । छितः हे उद्धार याये धकाः
 भगवान विज्याना च्वन तर छि धाःसाः लुखाहे मचायेकुसे च्वंच्वना
 दिल धकाः धाःगु खँ न्यनेवं मेण्डक गृहपति भगवानयात जिगु वार-
 म्वार नमस्कार दु तर भगवानयात सुनां नापलानाः सत्कार याःवन
 वयात गुइगू असर्फि बं पुइकेगु धयागु जिमिगु समाजं निर्णय याना
 तःगु दु । उकिं जि भगवानयाथाय् वये मजियाच्चन । थथे धाःगु
 न्यनाः धाल—हे गृहपति, भगवान तथागतं थथे नं धया विज्याःगु दु,
 खुइगू असर्फि पुलेत छि छाय् ग्याना दी माःगु दु, छिकपनि काय्या
 जँय् पञ्चसत्तिक नकुलक धइगु न्ह्याक्क हे धन पिकाःसां मफुइगु कोली
 ह्यिचा घानातःगु दु । थ्व खँ न्यनाः गृहपति मेण्डक अजूगति चायाः
 थौंतक थ्व खँ सुनानं हे स्यूगु मखुनि । भगवान तथागतं सीका विज्या-
 त । वसपोल सर्वज्ञ हे खः धकाः छक्कलं हे भगवान तथागतयाके
 तःधंगु श्रद्धा वनाः खुइगू असर्फि लुखाया न्ह्यःने तयाः खापा चायेकाः

ब्राह्मणदारिका लिसे भगवान विज्याना च्वंगु पःखाःया दुने वयेगु स्वा-
हानें व्वहां वनाः भगवानयाथाय् वनाः वसपोलया चरणकमलय्
वन्दना यानाः धर्मकथा न्यने धकाः भगवानया खाः स्वयाः बिनित्ति
यानाच्चन । भगवान तथागतं मेण्ढक गृहपतिया चित्तयागु आशय
थुइकाः चतुरार्य्य सत्यंनिसें आरम्भ यानाः गृहपतियात वांलाक थुइकाः
श्री भगवानया अमृतरूपी धर्मकथा न्यना मेण्ढक गृहपतिया चित्तवोध
जुयाः सत्य धर्म धयागु थ्वहे धकाः सीकाः स्रोतापतिफल साक्षात्कार
जूह्य जुल ।

थनंलि मेण्ढक गृहपति भगवानयात हानं थथे बिनित्तियात-हे
भगवान, जि थें थ्व भद्रंकर नगरय् च्वंपि मेमेपि जनतां नं थ्व धर्म
प्राप्त याये फइला धकाः बिनित्ति यासेंलि भगवान तथागतं आज्ञा जुल-हे गृह
पति छ वनाः सकसितं थन व्वना ह्ये फुसा सकसितं हे आमज्याःगु धर्म
प्राप्त जुइ धयागु भगवानया आज्ञा न्यनाः मेण्ढक गृहपति भगवानयात
नमस्कार यानाः अनं थःगु छेय् लिहां वन । थः काय्यागु कोली ह्यिचा
कया भद्रंकर नगरया प्यकालं लाःगु दुवाःया दथुइलाक्क असर्फिया
राशि द्वँचिनाः थुगु गाथा थम्हं नं व्वना मेपि सकसितं नं व्वंकल ।

यो द्रष्टु मिच्छाति जिनं जितरागद्वेषं ।

निर्वन्धमप्रतिसमं करुणावदातम् ।

सो निश्चलेन हृदयेन सुनिश्चितेन ।

क्षिप्रं प्रयातु धनं मस्य मयाप्रदेयम् ।

अर्थात् गुह्यस्यां राग, द्वेष, मोह आदि मदयाच्चवंह्य करुणात्मा
जुयाच्चवंह्य बुद्ध तथागतयागु दर्शन यायेगु इच्छा दु उह्यस्यां निश्चय
मन याना वा । वयात थ्व धनयागु राशि असर्फि माक्व जि बिये ।

थथे मेण्ढक गृहपतिया गाथा न्यनाः सकलें जनता सज्जनपिसं
धया हल-श्रमण गौतमया दर्शन याःवनेगु भिनिगु खःला धकाः
धया हसेंलि गृहपति अवश्य नं कल्याण जुयाः भिना वइ धकाः धासें-
लि अथेजूसा जनता सकसिनं निर्णय यानातःगु सल्लाह फुकं जनता

हे भंग यानाः व पःखाः तछ्यानाः चायेका वनेनु थन सुनां विरोध
याइ धकाः सकलें भद्रंकर नगरया जनता मुनाः ह्लापायागु सल्लाहं
निर्णय जुयाच्चंगुयात भंग यानाः भगवान दर्शन याःवनेत पःखाः
तछ्यानाः चायेकाः वने धकाः वन । तर प्रतिद्वन्दीतय्गु भयं व पःखाःया
अप्पा छपा हे सुनानं संके मफुगु जुयाच्चन ।

उगु वखतय् थ्व पःखाः आः तछ्याना मबिलसा आपलं प्राणिपीं
ज्ञान लाभ याये मदैगु जुल धकाः लोकया उपरय् करुणा तयाः महा-
वज्रपाणि वोधिसत्त्वं यक्षया रूप धारणा यानाः थःम्हं ज्वनाच्चंगु
वज्रंवेगं पःखालय् कयेका छ्वसेंलि उगु पःखाः फुक्क चकनाचूर जुइक
तज्याना वन । पःखाःया चि हे छुं मदयावन । थुज्वःगु महान चम-
त्कार खनाः सकलें भद्रंकर नगरया जनता अजुगति चायाः धन्य धन्य
भगवान धकाः सम्यक सम्बुद्धयात श्रद्धा तया सकलें जनता भगवान-
या चरण कमलय् नमस्कार यानाः धर्मकथा न्यने धकाः च्वंच्वन । थनं-
लि भगवान सकलें भद्रंकर नगरया जनता व भिक्षुसंघपित नं न्ह्यःने
तयाः थः धर्मासनय् विज्यानाः सकल प्राणीपिनिगु कुसलमूल पिनाः
वःगु व उकिया कर्म विपाक स्मेतं सकलयात चित्तवोध जुइक भिगु
धर्मकथा आज्ञा जुयेका विज्यात । थुगु धर्मकथा न्यनाः गुम्हं गुम्हं
स्रोतपति फलय् साक्षात्कार जुइपि जुल । गुम्हं गुम्हं त्रिरत्नया शरणय्
वनाः शील ग्रहण याःपि जुयावन । थुकथं धर्मकथा कनाः छुं ई लिवाः-
गुलिं भगवानया भोजन यायेगु ई पुलाः मेण्डक गृहपति भोजन नि
याना विज्याये माल धकाः विन्ति यासेंलि भगवान सम्यक सम्बुद्धं
आज्ञा जुल । हे गृहपति जिमि भोजन यायेगु ई पुले धुंकल जिमिसं
अइलय् भोजन याये मज्यू वरु अइलय् भोजन याये ज्यूगु ध्यः, चिनि,
चाकुयागु सर्वत त्वनेगु आदि जक ज्यू धाःगु भगवानया आज्ञा न्यनाः
उकथंहे मेण्डक गृहपति ज्या याइपि सःताः ध्यः, चाकु, चिनि आदिया
सर्वत दयेके वियाः बुद्ध प्रमुखं भिक्षुगणपित नं भोजन याकाः पित्याः
लंका बिल ।

थनंलि भगवान् सम्यक् सम्बुद्धं भद्रंकरं नगरयापि जनता व
अनया गांगामय् च्वंपि फुकसितं नं सत्य धर्मय् तयाः भगवान् अनं
श्रावस्ति नगरय् जेतवन महाविहारय् तुं लिहां विज्यात ।

अवलय् निसें महावज्रपाणि बोधिसत्वयागु नाम लोकय् प्रसिद्ध
जुल ।

श्री चिन्तामणि लोकेश्वरया बाखं

छगू इलय् काशी शहरय् ब्रह्मदत्त नांहा जुजु छह्य दयाच्चन ।
वहे देशय् प्रियसेन धयाह्य तःधंहा महाजन छह्य नं दयाच्चन । वया
व्याहा यानाः नं सन्तान मदयाः श्री करुणामयया अष्टमीव्रत यात ।
गुलि ई वंसेलि महाजननीया गर्भय् देवपुत्र छह्य स्वर्गभुवनं क्वहां
वयाः गर्भय् चवंवःगु जुल । ऋला पूर्वसेलि सकल लक्षणं जाःह्य वांलाः-
ह्य मचा छह्य बुल । प्रियसेन महाजनं काय् बूगु खँ न्यनाः तसकं
लय्तायाः दान धर्म आदि उत्सव यानाः काय्यात सुप्रिय धकाः नां
छुत । सुप्रिय मचा कथहं तःधिकः जुया वसेलि लिपि विद्यां निसें
व्याकरण व्यापार विद्या अथेहे किसि सल कापःयागु परीक्षा यायेगुली
नं निपुण जुयाः पारंगत जूह्य जुयाः वौह्य प्रियसेन सार्थवाहया ज्या
याये फुह्य जुयाः सुप्रिय सार्थवाह धकाः नां जाल । वौह्य प्रियसेन
थःगु कालगति वयाः सिना वंसेलि वौह्यसिया ज्या फुकं सुप्रिय सार्थ-
वाहं याइगु जुयाः व्यापार याना चच्चवं दान प्रदान गरिवपिन्त विया-
च्चन । काशी शहरय् गरिवपिं आपालं दयाः दान याना चच्चवं सार्थ-
वाहया सम्पति पाः जुयावंगु खनाः सुप्रिय सार्थवाहं विचाः यात ।
दान काः वःपिं अप्वः दत्त दान वीगु सम्पति ह्य जुयावन आः रत्नकर
वयाः व्यापार यानाः मवयेकं दरिद्रपिं दक्क सन्तुष्ट यायेगु सम्भावना
मन्त धकाः मनय् तयाः रत्नाकर वने धकाः काशी शहरयापि न्यासः
ह्य वन्जाःत मुंकाः रत्नाकरय् वनेज्याः वने धकाः वन । रत्नाकर
थ्यंकाः आपालं धन लाभ यानाः न्यासः वन्जाःत मुंकाः काशी शहर
पाखे स्वयाः लिहां वया चवंवल्य् छथाय् जंगलय् द्वःछिह्य खुँत न्वयाः

महाजनपिन्त लँय् पनाः थथे धाल-हे सुप्रिय सार्थवाह, जिपि सकस्यां
 खेती वाली व्यापार आदि याये मसःगुलि रत्नाकर वःपिके धन दौलत
 लुट्य् यानाः नया चवनापि खः । उकि छि छम्ह थःगु सम्पत्ति ज्वनाः
 आनन्दं लिहां कासँ मेपिके च्वंगु दुगु फुक धन जिमिसं लाका कायेगु
 जुल धकाः द्वःछिम्ह खुँतसें धाःगु न्यनाः सुप्रिय सार्थवाहं खुँतय्त
 थथे धाल-हे खुँगणपि छिमिगु खँ जि न्यने धुन तर थुपि न्यासःम्ह
 फुकक जिनाप वःपि वन्जाःत खः थुमिगु धन छिमिसं लाका काये-
 मते वरु थुमिके गुलि मूल्यया वस्तु दु व फुक जि छिमित पुला वी,
 जितः व थुमित त्वःता व्छ धासेंलि खुँत चित्त बुळ्य् जुयाः सुप्रिय
 सार्थवाहं न्यासःम्ह वन्जाःतय्गु ध्यवा पुला व्यूगु कयाः इमित त्वःता
 व्छत । थुकथं ह्लय्क्वःतक रत्नाकर वनानं थथेहे व द्वःछिम्ह खुँत-
 सें दुःख वियाः सन्तोष याये मफुगुलि सुप्रिय सार्थवाहं थुलि द्वःछि
 खुँतय्त जि सन्तोष याके मफुगुलि थ्व काशी शहरय् च्वक्व दुःखी
 दरिद्रतय्त जि गथे यानाः तःमि यानाः सन्तोष याके फँ धकाः थ्वहे
 धन्दाय् दुनाच्वन ।

छन्हु सुप्रिय सार्थवाहया न्ह्यः वयेका च्वंवल्य् स्वर्ग भुवनं छः
 छम्ह क्वहाँ वयाः वयागु म्हगसय् सुप्रिय सार्थवाहयात थथे धाल-
 हे सार्थवाह छं धन्दा कायेमते छंगु प्रतिज्ञा सिद्ध जुइफु तर गथे याःसा
 व सिद्ध जुइ धाःसा थ्व जम्बु द्वीपय् वदर धयागु द्वीप छगू दु उगु
 अनेक प्रकारया चिन्तामणि समानगु मनय् तयागु तक वागाकावीगु
 अनेक रत्न दु । थुगु वदर द्वीपया यात्राय् वनेफत धाःसा छंगु प्रतिज्ञा
 पूर्ण जुइफु । तर थ्व ज्या इन्द्र आदि छःपिसं हे याये थाकुगु यज्ञ
 खः धकाः उम्ह छवं धाःगु न्यनाः सुप्रिय सार्थवाहं न्यन-अथे खःसा
 वदर द्वीपय् वनेत गथे गथे यानाः गनं गनं वनेमाः छु छु साधन याये-
 माः ! ग्वदँ तक वीगु खः ! थ्व फुकं जितः स्यना कना विज्याहुँ
 धकाः सार्थवाहं विन्ति यासेंलि छवं उपदेश विल-हे सार्थवाह छ ग्याये-
 मते छन्त माक्व उपदेश जि कना व्छये । छं वदर द्वीप यात्रा

सफल यायेँ फइ । वदर द्वीप यात्राया विस्तार खँ न्यँ धकाः चवं वदर
 द्वीप वनेगु खँ थुगुकथं कन-हे सार्थवाह थनं पश्चिमपाखे न्यासःगु
 अन्तराद्वीप दु । ततःजाःगु न्हय्गु पर्वत दु, ततःधंगु न्हय्गु समुद्र दु व
 फुकं छंगु वीर्य वलय् तरय् यानाः वनाः न्ह्यःकथं अःकथं नं चाःहुला-
 च्वंगु शंखनाभि नीलोद, तार कक्ष, नीलग्रीव वैरम्भ ताम्रकी वेणु-
 गुल्म थुज्वःगु ह्लय्गु पर्वत नं पार यानाः आशीविषयागु समुद्रं
 न्ह्यःकथं अःकथं लः न्ह्यानाच्चंगु समुद्र अथेहे तच्चकं ग्वःफय् नं वया-
 च्वंगु थुज्वःगु मनुष्यपिं सुं हे वने मफयाच्चंगु थासय् नं छ्नु पुण्य-
 वलं लगन यानाः लछितक नांचाय् च्वना वने माःगु समुद्र छन्हुं हे
 छं पार यानाः ग्वःफय् वइवलय् मिखां छुं हे मखनाः भाःपां भाःपेहे
 मफया वनी । उगु इलय् वहे पर्वतय् अमोघ धयागु जडिबुटि वासः
 मालाः हयाः मिखाय् उलाब्यु । अले मिखां खंकाः होश दयेकि । अनं
 नं आपालं पर्वत समुद्र पार यानाः हुँ अले आवतं धयागु पर्वत
 थ्यनी । अन ग्यानापुसे च्वंम्ह प्राणीपिन्त हिंसा याइंम्ह शंख धयाम्ह
 राक्षस छंम्ह च्वनाच्चंगु दु । वयाके शंखनाभि धय गु वासः दु । व
 वासः सर्प त्वपुया तइ । सर्पयात छलय् यानाः वासः बुटि कयाः
 मिखाय्, छ्यनय् तयाः वँ वं नीरोद धयागु ससुद्रय् थ्यनी । उगु
 समुद्रय् पर्वताकार जुयाः चन्द्र सूर्य समानं थिनाच्चंगु मिखा दुम्ह ग्या-
 नापुम्ह तारक्ष धयाम्ह राक्षस दु । वयात नं छलय् यानाः उगु नीरोद
 समुद्रय् तःधंम्ह मकरि धयागु वासः मालाः कया व वासलं मिखा
 छलय् यानाः ह्लापाया बुद्धपिसं कनावंगु एरण्ड धयागु विद्या व्वनाः
 व समुद्र तरय् याना वनेव नीरोद धयागु पर्वत थ्यनी उगु पर्वतय्
 न्यासःम्ह जहानदुम्ह प्राणीपिन्त हरण यानाच्चंम्ह नीलग्रीव धयाम्ह
 राक्षस दु वयाके नं अमोघ धयागु तःधंगु वासः दु, व वासः भयंकर
 विषधारी सर्प त्वपुया तःगु दु वयात नं छलय् यानाः व वासः कयाः
 नीरोद पर्वत नाघय् यानाः अनं उखे वैरम्भ धयागु ससुद्र थ्यनी उगु
 समुद्रय् ताम्राक्ष धयाह्य हिंस्रक अजिगर दु । व खुलातक च्वनाच्च-

नीह्य खः । उगु वखतय् अन वेणुगुल्म धयागु पंयागु कालय् तग्वःगु
 त्वहं छगः दु व त्वहं छंगु वीर्यवलं पुइका स्वइवलय् अन गुफा छगू
 दइ । उगु गुफाय् न्ह्यावलें तेज थिनाच्चंगु सम्मोहनी धयागु वासः
 दु । उगु वासः व मन्त्रया दलं आपालं पर्वत शाल्मली वन क्षारनदी
 पुलाः वनेव त्रिशंकु धयागु पर्वत दु । व पर्वतय् ततःहाकःगु च्वामुगु
 आनालं कंमा दु । व पर्वत नं पुला वनेव त्रिशंकु धयागु समुद्र थ्यनी ।
 व समुद्र नं पुलेव अष्टादश धयागु पर्वत वइ । लँ हे मडुगु उगु पर्वत
 पुला वनेत छमा सिमां मेगु सिमाय् तिति न्हुयाः वनेगु । व पुलेव
 अष्टादश वक्रिक धयागु खुसी थ्यनी । व नं थःगु वीर्यवलं पुला वं
 वं श्लक्षण धयागु पर्वत थ्यनी । व पर्वत गया वनेत नयागु की तानाः
 वनेमाः । व पुलेव श्लक्षण धयागु खुसी थ्यनी । उगु खुसि नं पुला
 वनेव चांलि कुं जक वया च्वनीगु धुम्रनेत्र धयागु पर्वत दु । व कुं
 कयेव फुक मनूत सिना वनीगु अन छगू अनेक विषपूर्णगु छगू गुफा
 दु । व गुफाय् दुहां वनाः मन्त्र औषधिया वलं थहां वयाः पर्वतया
 च्वय् तःधंगु पुखू छगू दइ व पुखुली च्वंगु तग्वःगु त्वहं छगः पुइकेव
 गुफा छगू दइ । उगु गुफाय् संजीवनी धयागु वासः दु व वासया
 वलं छंगु ह्यय् विषं थी मफयाः व धुम्रनेत्र पर्वत पार यानाः ह्यगू
 आशीविषया पर्वत ह्यगू आशीविषया खुसी थ्यनी । अनं पुला वनेत
 लापाय् मालाः व लापाया चुं थःगु ह्यय् भुना वनेव विषया पर्वत
 खुसिया छुं हे दुःख मजुइकं तरय् याना वने फइ । उलि तरय् जुइव
 तजाःगु सुधावदात धयागु पर्वत पुला वनेगु । व पुलेव आपलं योजना
 विस्तार जुयाः वांलानाच्चंगु रोहितक धयागु देश छगू थ्यनी । व देशय्
 कुवेर थें तःमिह्य वदरद्वीप यात्रा वनेगु लँ स्यूह्य, खंह्य सधा धयाह्य
 सार्थवाह दु । वं छंत फुकक खँ कनाः वदरद्वीप यात्रा वनेत छन्त पासा
 जुयाः व्वना यंकी । छं दुःख तायाः धन्दा मकासे दृढ प्रतिज्ञा यानाः
 हुँ । छंगु इच्छा पूर्ण जुइ । तर थ्व वदरद्वीप यात्रा धयागु चःपिसं हे
 यायेगु असम्भव अथेसां छंगु वीर्य व पुण्यवलं वदरद्वीप यात्रा सफल

याये फइ धकाः देवतानं उपदेश विद्याः अन्तरध्यान जुयावन ।

थनंलि सुप्रिय सार्थवाहया न्ह्यलं चायेकाः विद्याः याःवल्य्
वदरद्वीप यात्रा वनेगु फुकं खँ लुमंकाः निश्चय नं थ्व देवता वदर-
द्वीप यात्रा वनेगु खँ स्यूहा खः ह्तापानं आपालं मनूतसें थथेहे दुःख
सह यांनाः वदरद्वीप यात्रा वंगु दइ । अपि नं मनू जाति हे खः ।
जि नं मनू हे खः । जि जक गथे थ्व द्यवं कथें जि नं विधि कर्म यांनाः
गथे वदरद्वीप यात्रा वने मफइ ! उकिसनं जि थःगु निति मखु
सकल सत्व प्राणी मात्रया हित सुख जुइगुया निति जुयाच्चनाह्य
खः । अथेया निति जि नं अवश्य नं थ्व वदरद्वीप यात्रा सफल याये
हे फइ धकाः दृढ प्रतिज्ञा यांनाः ह्यगस्य देवतां उपदेश व्यू कथं धर्म
देवताया ग्वहालि कयाः वीर्य वलं सहित जुयाः सुं छह्य हे पासापि
मज्जंसे याकःचा हे वदरद्वीप वने धकाः वन ।

वँव वँव न्यासःगू अन्तरद्वीप पुला वनाः सिसाबुसा नयाः चव्य्
कना कथंया फुक पर्वत खुसि आदि पार यांनाः फिनिदँ दसेंलि वां-
लाःगु रोहितक धयागु देश्य् थ्यंकाः उगु नगर्य् च्वंपि जनतातय्के
न्यन-थ्व देश्य् मधा सार्थवाह च्वंच्बंगु गन ? थथे न्यंसेंलि इमिसं
धाल-हे महापुरुष मधा सार्थवाहला तच्चःगु ल्वय् जुयाः मरणान्तक
वेदना जुया च्वने धुंकल । वयात नापलायेगु ई दइमखुत धकाः
धाःगु न्यनाः सार्थवाह वैद्यया भेष कयाः जि छक्व मधा सार्थवाहया
ल्वय् स्वयाः वासः यांना स्वये धकाः वया जहानपिन्त धयाः मधा
सार्थवाह नापलानाः वयागु ल्वय्या प्रकृति विद्याः याःवल्य् खुला हे
जक म्वाताः सिना वनीह्य जुल धकाः सीकल । अथे जूसां सुप्रिय
सार्थवाह हथाय् मचासे जि वासः यांनाः थ्व ल्वय् लायेका वी धकाः
विश्वास वंकाः वासः यायां मधा सार्थवाहया ल्वय् लायाः म्हंफया
वसेंलि मधा सार्थवाह तसकं लय्तायाः सुप्रिय सार्थवायागु देश थाय्
मां वौ सु सु खः वयागु ज्या छु गथे खः धकाः न्यंसेंलि सुप्रिय सार्थ-
वाहं थःगु देश, मां वौया परिचय वी धुंका थः वयागु मू खँ सकल

सत्त्वपिन्त धन आपाः दयेकाः तःमि याना वीगु खँ कनाः ह्यक्वःतक
 रत्नाकर वनां नं द्वःछिह्य खुँ तप्त हे लुदंके मफुगुलि वदरद्वीप यात्रा
 वनाः चिन्तामणि समानगु रत्नलाभ यानाः सत्त्व प्राणीपिन्त तःमि
 याना वी धकाः वयागु फुक खँ विन्ति यासेलि मधा सार्थवाह अजु-
 गति चायाः थौं तक सुनानं हे थुगु यात्रा सफल याये मफुनि थ्व
 सार्थवाहं याये फइगु खःला धकाः घौछितकं वयागु खाः स्वयाः थथे
 लिसः विल-हे सुप्रिय सार्थवाह छि धन्यह्य खः थन वयेत मनू
 मखुपि देवलोकयापि हे वःसानं थन थ्यने मलावं हे दथुइ हे प्राण
 त्वःता वंपि आपालं दु । आः छि व फुक भय त्याकाः मंगलपूर्वक
 थन थ्यंकः काये धुंकल । उकिसनं जितः तच्चःगु त्वचं कयाः सी-
 त्यंहेसित म्वाकाः म्हं फयेका विल । जि छितः न्ह्यागु यानाः जूसां
 वदरद्वीप यात्रा व्वना यंकेगु जुल । तर जि नं अन तक मथ्यंनि
 अथेसां स्यूथाय् तक जि छितः लँ क्यनाः पासा जुया वये । उकिं
 थन वदरद्वीप वनेगु मंगल धयागु छगः दुंगा कया हचि । व थन
 हयाः माक्व सामान तयाः छितः व्वना यंकेगु निश्चय जुल । थुलि
 मधा सार्थवाहया आश्वासन वचन न्यनाः याकनं हे मंगल दुंगा माला-
 हयाः मधा सार्थवाहया न्ह्यःने तयाः माक्व ज्वलं नं तया ब्युसेलि
 मधा सार्थवाह व सुप्रिय सार्थवाह निह्य मंगल दुंगाय् च्वनाः समु-
 द्रय् वना च्वँच्वं मधा सार्थवाहं धाल-हे सुप्रिय जितः तच्चःगु त्वय्
 जुयाः असमर्थ जुल । थ्व हे दुंगाय् जितः लासा लायाः थ्यना यंकि ।
 थन गुज्वःगुज्वःगु लःया समुद्र वइतिनि व जितः कना यंकि । थन
 थुगु थुगु पर्वत दु धकाः जि छन्त कना यंके धकाः मधा सार्थवाहं
 धासेलि सुप्रिय सार्थवाहं मधा सार्थवाहयात लासा लानाः याउंक
 थ्यनाः दुंगाय् तयाः यंकल । उगु समुद्रय् वँवं भुयूगु लःया समुद्र
 वथें हाकु, वँचु, ह्याउँ, ह्यासु, तुयूगु स्फटिकया वर्ण रंगबिरंग वर्ण
 जुयाच्चंगु समुद्र हानं लःया दुने मत च्यानाच्चंगु आदि फिता प्रकार-
 या समुद्रय् थ्यंगु समुद्रया वर्णन न्यँसेलि मधा सार्थवाहं छसिनिसें त्वहं

पर्वत शास्त्रयागु सिजःयागु, लुँयागु, वहयागु वैदुर्य रत्नयागु, स्फटिकयागु, चतुररत्नयागु, महौषधीया पर्वतादि श्व वदरद्वीप यात्राया निगू थ्यन । आः भचा वनेवं हे किन्नर नगरय् थ्यनीगु जुल धकाः खँ कनाः मधा सार्थवाह वहे समुद्रय् देहान्त जुयावन ।

थनंलि सुप्रिय सार्थवाहं मधा सार्थवाहया देहयात माःगु संस्कार यानाः केवल धर्मदेव व थःगु वीर्यवलयात पासा यानाः वँवं निराध धयाह्य राक्षस चन्द्रपव धयाह्य राक्षसया फ़िगू उपदेशय् लोहिता राक्षस व अग्निमुख धाःह्य सर्पयात त्यकाः इमिके हे च्वंगु वासः आदि प्रयोग यानाः वदरद्वीप धयागु थासय् थ्यंकाः अनच्चंवि किन्नरकन्यापिन्त बोधयानाः इमिके च्वंगु छगू योजना, प्यंगू योजना, फ़िनिगू योजना सछिगू योजना तं मनय् तयागु वस्तु वागाका वीगु सौमाधिक रत्नादि चिन्तामणी रत्नतक वदरद्वीप यात्रा यानाः लाभ यानाः सछि दँ दयेकाः तिनि थःगु काशी शहरय् थ्यंकः वल ।

थनंलि अष्टमि पुह्लि पतिकं धोजय् च्वका चिन्तामणि रत्न तयाः श्री करुणामयया उषोसत व्रत यानाः छगू योजना, निगू योजना, प्यंगू योजना, फ़िनिगू योजनातक काशी शहरय् च्वंवि दुखी दरिद्र प्राणीयात धाःधाःगु माःमाःगु चीजवीज वागाकाः काशी शहरय् च्वंवि सकसितं धनाध्य यानाः गरिव धयापि सुं छह्य हे मदयेका विल । अनंनिसं थुह्य श्री आर्य्यावलोकितेश्वर चिन्तामणि लोकेश्वर धकाः नं नां प्रख्यात जुयावन । हानं मधा सार्थवाह लोकेश्वर धकाः नं नां जुयाच्वंगु दु ।

श्व वाखं विद्या अवदानया छगूगु अध्यायय् च्वयावंगु दु ।

(दिव्यावदानकथं)

श्री अमोघपाश लोकेश्वरया बाखं

ह्यापा ह्यापा पांचाल धयागु देशया निगू भाग दु । उत्तर
पांचाल छगू व दक्षिण पांचाल । उत्तर पांचालयात हस्तिनापुर धाइ ।
अनयाह्य जुजु महाधन धयाह्य । वयागु देशय् राजकाजया फुक वन्दो-
वस्त वांलानाच्चन । अन पुखू छगुलि जन्मचित्र धयाह्य यागया मचा
छह्य दयाच्चंगुलिं इलय् इलय् वा वयः अन्नादि फुकं वालाक सया
च्चन ।

दक्षिण पांचालय जुजुं नीति बिचाः मयासे माःसां म्वाःसां
प्रजापिन्त दण्ड यानाः आपालं पाप कर्म यानाच्चंगुलिं अन इलय्
इलय् वा मवया दुर्भिक्ष जुया वःगुलि अप्वः प्रजापिं उत्तर पांचालय्
वस्ति दयेकः वनाच्चन । छन्हु दक्षिण पांचालया जुजु थःगु सीमाना
गांगामय् चाःहुला स्ववंवलय् आपालं गामय् प्रजापिं मदयाः सुंसां
दनाच्चंगुलिं मन्त्रीपिन्त धाल-हे मन्त्रीपिं, कीगु देशय्, गामय् च्वंपिं
प्रजापिं गन वन, गथे जुल । थथे न्यंसेलि मन्त्रीपिसं धाल-भो मरा-
राज, कीगु देशय् न्याय नीति वांलाक मजूगुलिं वा मवयाः दुर्भिक्ष
पुयाः नयेत्वनेगु नं मदया वंगुलिं कीगु गां त्वःताः प्रजापिं सकलें
त्तर पांचालपाखे च्वं वंगु खः । उत्तरया राज्यय् न्याय नीति नं

बांलाः, अनछगू पुखुली जन्मचित्र धयाह्य छह्य नाग दुगुलि सुभिक्ष
 नं दयाच्चन धकाः मन्त्रीपिसं विन्ति याःगु खँ न्यनाः दक्षिण पांचा-
 लया जुजुं अथे जूसा वं गथे शासन यानाच्चन कीसं नं अथे हे
 याना ह्ये । व नाग छह्य नं कीगु देशय् ह्येगु याये माल । जुजुया
 थ्व आज्ञा न्यनाः मन्त्रीपिसं व जन्मचित्र नाग लाना ह्ये फुह्य
 अहितुण्डिक धयाह्य वैद्ययात सःताः धाल-हे अहितुण्डिक, उत्तर
 पांचालय् च्वंह्य जन्मचित्र धयाह्य नाग लाना ह्येफुसा छन्त जुजुं
 आपाःहे सिरपा वी धाःगु दु । थुलि धासेंलि अहितुण्डिक वैद्य उत्तर
 पांचालया पुखुली च्वंह्य नाग साधन यायेत माक्व विधि कर्म यानाः
 ह्यन्नु दुखुनु व नागयात दक्षिण पांचाल यंकेगु क्वःछित । व खँ
 जन्मचित्रक नागं सियाः आः जि मां वी व थः च्वनागु थाय् नापं
 त्वःते मालीगु जुल, छु याःसा जि थ्व पुखू त्वःता वने म्वाःली
 धकाः मनूया रूप कयाः अनसंतुं च्वंपि सालक फलक धयापि निह्य
 व्याधात च्वंच्वंगु थासय् वनाः थथे धाल-हे सालक फलक, थनि
 ह्यन्नु त्वालं कीगु देशय् पुखुली च्वंह्य जन्मचित्रक नाग लानाः
 दक्षिण पांचाल देशय् यंकीगु जुल, छिमिगु छु विचाः दु । मनूरुपी
 नागया थ्व खँ न्यनाः व्याधातसें तं पिकया अहो थ्वहे नागया प्रभावं
 कीगु देशय् फुक बांलाना च्वंगु खः, व नाग मदयेवं ला कीगु देश
 दुभिक्ष जुइ । अथे जूगुलि थ्व नाग लाः वइह्यसित जिमिसं अनहे
 स्यान्नाः ज्यान कया वी । थथे धासेंलि अथेसा छिपि थनि ह्यन्नु
 त्वाः सिमा छमा दुथाय् सुनानं मखक सुला च्वँ, व अहितुण्डिक
 वयाः माःगु विधि विधान याइ वलय् व लः क्वानाः दासिवइ अले
 जि पुखुलि थहां वये माली उवलय् वं जितः लाना यंकेत स्वइ ।
 वं थथे याये मलाःनिवलय् हे वयात छिमिसं छु याये माल माःगु
 या धकाः मनूरुपी नागं धासेंलि अथेहे याये धकाः ह्यन्नु दुखुनु उगु
 पुखूया गुप्त थासय् सिमां किकाः व्याधात सुलाच्चन । ह्यन्नु दसेंलि
 अहितुण्डिक वैद्य नाग लायेगु ज्वलं ज्वनाः व पुखूया प्यखेरं की

ताना चवंवल्य् व्याधात वयाः आम छु याये त्यनागु, थनच्वंहा नाग
 लायेत वयागुला, थनहे छंगु ज्यान वनीगु जुल धकाः छथु न्हकुइ
 दाःवल्य् व वैद्य ग्वतुलाः अनहे सिना वन । अथे जूगु सियाः जन्म-
 चित्रक नाग पुखुलिं थहां वयाः व्याधातय्त घय्पुयाः छिमिस यांनाः
 जि मां वौ व थः च्वनागुथाय् नं त्वःते म्वाःल, जिमिगु नागवास
 स्थानय् छक्कः वा धकाः नाग भुवनय् व्वना यंकल । अन मां वौ
 पिन्त जूगु खँ फुक कँसेलिं मां वौपिं नं लय्तायाः व्याधातय्त
 तच्चक्रं हनेवने यांनाः जिलंजिया रत्न आदि वियाः नागदहं थत
 हयाः विदा विया छवत ।

थनंलि व दहया सतिकसं छह्य ऋषि नं च्वंच्वंगु दु । वयाथाय्
 वनाः व्याधातसें नाग भुवनय् वना वयागु खँ कनाच्वंच्वलय् व ऋषि
 धाल-आम रत्नादि न्ह्याक्क दःसां छिमित छुं ज्या वइ मखु ।
 अन अमोघपाश धयागु छगू वस्तु दु व कया न्हये फत धाःसा छिमिसं
 नुगलय् तयागु तक पाशं वयंका काये फइ । ऋषि धाःगु थ्व खँ
 न्नाः व्याधात धात्थे व अमोघपाशया लोभ यांनाः पुखुली क्वहां
 वं वलय् जिमि त्वाय् वल धकाः हनाः अनेगु वस्तु नागं ब्यूवल्य्
 थ्व छुकियां जिमित प्रयोजन मदु । जिमिसं छन्त उपकार यांनागु
 खत धाःसा थन दुगु अमोघपाश छगू फवने धकाः धाःवल्य् अहो थ्व
 ला जिमित गरुदया भय वइवल्य् वयात ख्याना व्छयेत माःगु वस्तु
 खः । अथेसां जिमित तःधंगु उपकार यांना ब्यूगुलिं थ्व वी मज्यूगु
 जूसा नं छिमित विया हे व्छये धकाः उगु अमोघपाश छगू कयाः
 व्याधातय्त विया हल । व्याधात पृथ्वी लाभ जूपिं थें तसकं
 लय्लय् तायाः थःगु छेँय् लिहांवन ।

उत्तर पांचाल देशया जुजुया सन्तान मदयाः अनेक प्रकारया
 धर्म कर्म यांना नं सन्तान दइगु लक्षण मदयाः श्री अमोघपाश
 लोकेश्वरया अष्टमी व्रत यायेव अवश्य सन्तति दइ धइगु गुरुपिनिगु
 उपदेश कयं अमोघपाश लोकेश्वरया अष्टमी व्रत दन । व्रतया

अनुभावं महारानीया गर्भवती जुयाः फ़िला दसेलि भद्राकल्पिक बोधि-
 सत्वया अवतार जुयाः काय् वुल । काय् बूगु समाचार न्यनाः
 धनराज जुजुं नाना प्रकारया दान धर्म, उत्सव यानाः काय्थात
 सुधनकुमार धकाः नां छुनाः लहिना ततं तःधिक जुया वसेलि गुरु-
 याथाय् वृद्धयाः लिपि विद्यां निसें स्यनाः सकल शास्त्रय् नं निपुण
 जुयाः शस्त्र अस्त्र धनुर्विद्या आदि नं पार ल । थनंलि फलक धयाह्य
 व्याधा शिकार वने धकाः जंगलय् चाःह्यू जुजुं छगू थासय् पर्ण
 कुटी च्वनाः तपस्या यानाच्चंह्य सन्तरूप ऋषि छह्य खनाः वयात
 नमस्कार यानाः थथे खँ न्यन-हे ऋषि गुरु, थ्व जंगलला तसकं
 हे न्ह्यइपुसे च्वनाः वांलाना च्वन छलपोल थन विज्यानाः तपस्या
 याना च्वनागु ग्वःदँ दत थें ? फलक व्याधां थथे न्यंसेलि ऋषिश्वरं
 धाल-जि थन तपस्या याना च्वनागु पीदँ दत । छाय्, जिके छु
 न्यने माल धकाः ऋषिश्वरं धासेलि फलक व्याधां विविति यात-भो
 ऋषिश्वर, छलपोलं थुलि दँया दुने थ्व जंगलय् छु छु आश्चर्ययागु
 चरित्र खना विज्यानागु दु धकाः व्याधां न्यंसेलि ऋषिश्वरं धाल-
 हे व्याधा, छ हुं वांलासे च्वंगु पुखू खंला व पुखूया नां ब्रह्मसभा खः ।
 व पुखूली पुह्लि पतिकं द्रुमकिन्नर जुजुया म्हाय् मनोहरा धयाह्य
 किन्नर कन्या छह्य आपालं पासापि मुंकाः म्वःल्हुयाः म्ये हाला
 च्वनीगु । व म्ये न्यनेवल्य् जितःला छु थन जंगलयापि वृंगः पंक्षीत
 हे कुलय् जुयाः न्यनाच्च्वनीगु । थ्व छगू थन स्वयाच्च्वना धकाः
 ऋषिश्वरं धाःगु खँ न्यनाः फलक व्याधाया जि अमोघपाश नागभु-
 बनय् कया हयागुया ज्या जुल धकाः थःगु छेँय् वनाः पुह्लिखुनु
 लाकाः अमोघपाश ज्वनाः व ब्रह्मसभा धयागु पुखूली छखे सुला
 च्वनाः मनोहरा किन्नर कन्या थः पासापि मुंकाः व पुखूली जल
 क्रिडा यानाः म्वःल्हुया च्वंवल्य् लावक व व्याधां मनोहरायात अमो-
 घपाश त्वःता वृद्धत । अमोघपाशं थीवं हे व मनोहरा किन्नर उखे
 थुखे वने मफयाः ततःसलं हालाच्च्वन । व खनाः मेमेपि किन्नर कन्यापि

नं पाशय् क्यनी धकाः ग्यानाः विसिवन । अले सुं हे मदसेलि फलक
व्याधां तसकं वांलाःह्य किन्नर कन्यायात ज्वने त्यंवल्य् किन्नर कन्यां
धाल—जि राजकन्या जुयाः च्वनाह्यायात छं जितः ज्वनां छु गति जुइ
जितः त्वःता व्यु धकाः धासेलि छन्त त्वःतेव ला छ विसिवनी जि
छु याये धकाः व्याधां धासेलि जि विसि वने मखुत जिगु मतुक
छन्त विया तथाथके । थ्व मतुक सुया ह्लातय् लाइ वया वशय् जि
जुइ धकाः मनोहरां धाःगु न्यनाः मनोहरायाके च्वंगु मतुक कयाः
पाश पयनाः थःलिसें ब्वना यंकल ।

उगु वखतय् सुधन कुमार शिकार वने धकाः वहे जंगलय् वया
च्वंगु जुयाच्वन । सुधन कुमारयात खनाः व फलक व्याधां थ्व मनो-
हरा किन्नर जितः छु यायेत राजकुमारयात चढ्य् याना विलधाःसा
जितः छुं मान खुनु दइ धकाः मनय् तथाः फलक व्याधां मनोहरा
यात व मकुत सुधन कुमारयात चढ्य् यानाः विन्ति यात—हे राज-
कुमार, थ्व मनोहरा किन्नर कन्यायात जिगु अमोघपाशया प्रभावं
ज्वनाः लाना ह्याह्य, छलपोलयात योग्यह्य खः, कया विज्याहुँ धकाः
धाःगु न्यनाः सुधनकुमारं किन्नर कुमारीं खनाः मोह जुयाः व्याधा
यात गां छगुलि हे वक्सिस वियाः मनोहरा ज्वनाः थःगु हस्तिनापुर
देशय् लिहांवन ।

गुब्ले निसें मनोहरा किन्नर कन्या छेँय् हल उब्लेनिसें मनोहरा-
यात घौपलख हे मत्वःतुसे चांलि मनोहरानाप च्वनाः रसरंग यानाः
लि छ्याना च्वंगुजुल ।

छन्हु हस्तिनापुर देशय् मेगु देशया जुजुं सिमाना त्यला हसेलि
मन्त्रीपिसं जुजुयात विन्ति यात—भो महाराज, कीगु देशय् मेगु
देशया जुजुपिसं कवत्यला हल कीपि सुम्क च्वने मजिल, कीसं न
व देशया जुजुलिसे ल्वानाः त्याकेगु विचाः यायेमाल । थथे विन्ति
यासेलि पुरोहितनाप सल्लाह यानाः सुधनकुमारयात सेनापति यानाः
लडाइं व्छयेगु कवःछिनाः सुधनकुमारयात उगु लडाइया ज्या अरय्

यासेलि सुधनकुमारं मनोहरायाके न्यने धकाः क्वयाय् दुहां वंवल्य
व फुकं ल्वःमना वनीगु । थुकथं स्वक्वः तक अबु धनराजं धालं
नं अथें हे जुसेलि लडाइं सामान चतुरंग वला फुक फौज तयार
यानाः सुधनकुमारयात सःताः का थथें हे मवसे मजिल, मनोहरा
नापलाः वनेगु ई मन्त धकाः धासेलि सुधनकुमारं अथे जूसा मां जक
नापलानाः विदा कया वये धकाः मांयाथाय् वनाः लडाइं वनेत विदा
पवने धुंकाः थ्व खँ विन्तियात—हे माता, थ्व मनोहरायागु मतुक
गळें हे मनोहरायात विये मते, थ्व विल धाःसा थ्व मिसा थन
मच्चंसे थःगु देशय् वनी अले जिगु प्राण वनीगु जुल धकाः सीका
विज्याहुँ ! अथे जूगुलिं थ्व मतुक वांलाक गोप्य यानाः तया विज्याहुँ
धकाः मनोहराया मतुक मांया ह्लाती लःह्लानाः सकल फौज मुंकाः
लडाइं वने धकाः प्रस्थान जुल । लडाइंयार रणभूमि थ्यंसेलि थःगु
वीर्य बलं प्राणी छह्यहे हिंसा मयासे कर्वटक देश त्याकाः थःगु शासन
यानाच्चन ।

थुखे हस्तिनापुरय् उल्लुनु हे धनराजाया ह्यगसय् थःगु प्वाः
फायाः गिद्ध आन्द्रा लिकया हस्तिनापुर देश छगुलिं चाःहुयेका विल ।
थ्व ह्यगस खनाः तसकं ग्यानाः फुक पुरोहित सःताः ह्यगसया फल
न्यंवल्य पुरोहितं आखा यानाः कन-हे महाराज, राजकुमारं ला लडाइं
स्यंके धुंकल, आः थुकिया शान्ति स्वस्ति मयासें मजिल धकाः थःगु
स्वार्थ सिद्ध यायेत अनेक प्रकारया विधि कनाः म्वः ल्हुके धुंकाः
किन्नर कन्याया दाःयागु कुं पनेमाः धकाः विधि कंगु मनोहरां
सियाः मांह्ययाके च्वंगु थःगु मतुक पवनाः गुगुं वखतय् अवरय नं
छलपोलया काय् राजकुमार जि नापलाः वये धकाः कबुल यानाः
मनोहरा थःगु मतुकं पुयाः किन्नर भुवनय् विसिवन । व खनाः धन्दा
जुयाः निराश जुसेलि पुरोहितं थःगु स्वार्थ सिद्ध जुल धइगु मनय्
तयाः हे महाराज धन्दा कया विज्याये म्दाःल, छलपोलया कार्य सिद्ध
जुल । राजकुमार थौं कल्लसं हे कर्वटक देश त्याकाः लिहां वइगु

जुल धकाः धनराजयात वोध यानाच्चन ।

थनंलि सुधन राजकुमारं कर्वटक देश त्याकाः थःगु शासन चले
यानाः अन कायेमाःगु कर माक्व कयाः वन्दोवस्त यानाः सिंदुर जात्रा
यानाः थःगु हस्तिनापुर देशय् लिहां वसेंलि धनराजं लडाइं त्याका
वःह्य थः काय् सुधनकुमारयात तच्चतं जात्रा यानाः राजकुल्य
दुत हयाः कुशलवार्ता यानाः लडाइंया खवर न्यसेंलि राजकुमारं
अनयागु व्याक्क खँ कनाः थम्हं ज्वनावःगु कर फुक उपहार कथं
वौह्य जुजुयात देछायाः थःह्य स्त्री मनोहरायाथाय् वने धकाः विदा पवं-
वल्य् वौम्हं थौं छन्हु थः स्त्रीयाथाय् वनेम्वाःल, थौं निह्यस्यां नापं
नयेत्वने यानाः यनाः, कल्लय् जक नापलाःहुँ धालं नं खँ मन्यसे थौं
हे वने धकाः थःगु क्वथाय् दुहां वनाः स्वःबल्य् मनोहरा किन्नर
कन्या मखनाः उखें थुखें माला जुल । सकसिकें न्यं जुल । अले जूगु
खँ फुक्क कँसेंलि थःगु मनयात तसकं हे शान्ति मजुइकाः मांयाथाय्
वनाः ख्वयाः हालाः न्यं जुल नं वहे खँ मांम्हं नं धाःगु मिले जुयाः
थः वौयात बैगुनी तायेकाः मांयात जिगु मन तइह्य मनोहरा मडु-
सेंलि जिगु मन न हरण जुल धकाः सीकि । मनोहरा व्वना ह्ये
मफयेकं जि थ्व राजकुल्य् वये मखुत धकाः गुगु लँपु वन गथे
धयावन व खँ जितः कने माल धकाः सुधनकुमारं न्यंसेंलि काय्यात
वोध याये मफइगु विचाः यानाः धाल-हे राजकुमार, छंह्य मनोहरां
ऋषि छह्यया आश्रमय् वनाः माःगु खँ ल्लाना वने धाःगु दु धकाः
मांया वचन न्यनेवं चाह्य् हे राजकुलं पिहां वयाः थःत उपहार
व्यूह्य फलक व्याधायात नापलानाः छं मनोहरा गन नाप लानाः
कया हयागु खः थ्व खँ न्यंसेंलि फलक व्याधां हुं जंगलय् ऋषि
छह्य दु अन ब्रह्मसभा धयागु पुखू छगू दु व पुखुली म्वः ल्हू वःह्य
किन्नर कन्यायात जि अमोघपाशं वयंकाः लाना हयागु खः धकाः खँ
फुक कंसेंलि सुधनकुमार व ऋषिया आश्रमय् थ्यंकाः मनोहराया
हाल न्यनाच्चन ।

मनोहरां थःगु किन्नर लोकय् वनेत व फुक खँ सुधनकुमारं थन
 जितः माःवल धाःसा थुगु थुगु कथं थये थये यानाः थुलि थुलि
 पर्वत पुलाः वयेमाः धकाः खँ कनाः वयागु अंगू छपाः नं
 विया थकूगु जुयाच्चन । वया खँ फुक ब्रह्म ऋषिश्वरं सुधनकुमारयात
 मानय् यानाः मनोहरायागु हाल कना विल । थनंलि सुधनकुमारं
 ऋषीश्वरयात विया थकूगु अंगू छपाः कयाः ऋषियाके विदा कयाः
 थःगु ऋद्धिवलं मनोहरां कना थकूथें यानाः वनाः थःगु वीर्यवलं
 किन्नर भुवनया पिने खुसिया सिथय् थ्यंकः वन । उगु वखतय्
 आपालं किन्नर कन्यापिसं लुँयागु घः ज्वनाः खुसी म्वः ल्हुयाः लुँ-
 यागु घलय् लः तुयाच्चन । व खनाः सुधनकुमारं न्यन-हे किन्नर
 कन्यापिं आमलिमछि लः छु यायेत, गन यंकेगु धकाः न्यंसेंलि व
 मनुष्य रूप खनाः अजुगति चायाः धाल-जिपिं किन्नर लोकया जुजु
 द्रुम राजाया म्हाय् मनोहरायाके मनूयागु गन्ध दुगुलिं व गन्ध
 तंकेत थ्व लुँयागु घलं लुनाः म्वःल्हुका च्वनागु खः । थये धाःगु
 न्यनाः सुधनकुमारं अंगू छपाः घः छगलय् सुनांनं मखंक तयाः ह्लापां
 थ्व घलं म्वःल्हुका ब्यु धकाः धाल । अले किन्नर कन्यापिसं अन
 थ्यंकाः मनोहरायात अथेहे ह्लापां वहे घलं लुका ब्यू वलय् थःगु अंगू
 किन्नर कन्याया मुलय्संतुं कुतुं वःगु खनाः अहो अवश्य जि स्वामी
 थन थ्यंकः वये धुंकल धकाः मनय् तयाः किन्नर कन्यापित छिपि
 अन लः काः वनेथाय् सुं मनुष्यपिं खंसा थन हयाः सुनांनं मखंगु
 थासय् तयाति धकाः धासेंलि किन्नर कन्यापिं वनाः सुधनकुमारयात
 द्रुमभवनय् दुत हयाः गुप्त थासय् तयातल । थनंलि छन्हुया दिनय्
 थः वौ द्रुमराजायात थये विन्ति यात-हे पिता, छुं जुयाः सुधनकुमार
 थन वल धाःसा छलपोलं वयात छु याना विज्यायेगु धकाः न्यंगु
 म्हाय्या खँ न्यना द्रुमराजं धाल-व मनुष्य जाति थन वःसा वयागु
 लाखः पियाः प्यखे तयाः प्यंगू दिसासं बांन्छया वीगु । थुलि अबुम्हं
 धासेंलि मनोहरां हानं विन्ति यात-हे महाराज, धात्थें मनुष्य मात्र

कर जूसा थन किन्नर लोकय् थ्यंक गथे वये फइ, विना पराक्रम
मदयेकं वये फइमखु धकाः धासेलि अथेला व मनु थन थ्यंकः वये
फत धाःसा छन्त तिसां तिकाः वयात स्वयम्बर यानाः ब्याहा याना
वोगु पक्का जुल धकाः धाःगु वौया वचं न्यनाः मनोहरा लय्तायाः
तीजक थः स्वामी सुधनकुमारयात वौया न्ह्यःने तया विल । वौम्ह
द्रुमराज सुधनकुमारया खाःया तेज खनाः अजुगति चायाः अनेक
प्रकारं सुधनकुमारयात परीक्षा यानाः वयागु ऋद्धि पराक्रम स्वयाः
सकल किन्नर लोकया न्ह्यःने तयाः थः म्हाय् मनोहरा सुधनकुमार-
यात स्वयम्बर याकाः कन्यादान यानाः विदा बियाहल ।

थनलि सुधनकुमारं थःम्ह स्त्री मनोहरा ब्वनाः किन्नर लोकं
थःगु वीर्यवलं सहित यानाः हस्तानापुर थ्यंकाः मां वौया चरणय्
नमस्कार यानाः कुशल खँलावला याये धुंकाः निरर्गल होम यानाः
दान प्रदान आदि आपालं पुग्य यानाः मन व्छतले हे श्री अमोघपाश
लोकेश्वरया व्रत यानाच्चन ।

थ्व वाखंया मुख्य सारया खँ श्री अमोघपाश लोकेश्वरया
महात्म्य व श्री शाक्यसिंह तथागत जुयाः नं थःम्ह स्त्री यशोधरायाके
प्रीति माया सम्बन्धय् कनावंगु खँ खः । थुलि श्री अमोघपाश
लोकेश्वरया वाखं जुल ।

थ्व वाखं दिव्यअवदान व भद्रकल्पवदान महावस्तु अवदानसं
कर्मविपाक सम्बन्धय् विस्तारं कनावंगु दु ।

थ्व अमोघपाश लोकेश्वरया मूर्ति नेपालय् थाय्थासय् देव मन्दिर
पतिकं धयार्थे स्थापना यानातःगु दु । हानं अष्टमि पतिकं श्री
अमोघपाश लोकेश्वरया व्रत दना च्वनेगु नं चलन आः तकं यक्व
दनि । जनवहाल, बुंगद्यःयाथाय्, चोभारय्, आदि दक्व लोकेश्वरया
थाय् व थथःगु छेय् अष्टमि व्रत याइवलय् थ्वहे श्री अमोघपाश
लोकेश्वर मूल यानाः मण्डल पूजा याइगु चलन दु ।

वरदायक लोकेश्वरया बाखं

छगू वखतय् कोसम्बी धयागु देशय् निर्धन धयाह्य वनिक छह्य
दयाच्चन । वया कलाः सुशीला धयाह्य खः । उपि निम्हं ह्लिह्लि
घाँय् लयाहयाः मियाः जीविका यानाच्चं पि जुल । तर उपि निह्यस्यां
नं ह्लिह्लिसिया धर्मधातु चैत्ययात लखं हाहायानाः चाःहुलाः सेवा
यानाच्चन । धर्मधातुयात सेवा यानाच्चंगु फल व निर्धन धयाह्य
घाँसी छह्यसित उद्धार याये धकाः छन्ह्या दिनय् श्री करुणामय
सुखावती भुवनं क्वहां वयाः तुसिता धयाथाय् थ्यंका विज्याःगु वखतय्
अनच्चं ह्य महाधन धयाह्य देवपुत्रं श्री करुणामय विज्याःगु खनाः
विन्ति यात—हे करुणामय, जिगु भाग्यं थौंया दिनय् छलपोलयागु दर्शन
लात । गन विज्यायेगु छु कारणय् थन विज्यानागु धकाः महाधन
विन्ति याःगु न्यनाः श्री लोकेश्वरं आज्ञा जुल—हे महाधन, देवपुत्र, जि
गुरु सुखावती भुवनय् विज्याना च्वं ह्य अमिताभ तथागतं जितः
कोसाम्बी नगरय् च्वं ह्य निर्धन धयाह्य घाँसीयात धन वियाः उद्धार
याना वा धकाः आज्ञा जूगुलि गुरया आज्ञा कथं कोसम्बी नगरय्
वनेत जि वयागु खः धकाः लोकेश्वरया आज्ञा न्यनाः महाधनं भो
लोकेश्वर गुरु, थुलि चिधंगु खँय् छलपोलं कष्ट सिया विज्याये म्वाःल,
जि वनाः व घाँसीयात माक्व धन वियाः उद्धार याना वये तर जि
लिहां मवःतले छलपोल थुगु तुसिता भुवनय् जिगु छेँय् हे विज्यानाः
धर्म उपदेश वियाः थन च्वं पि देवपुत्रपित्त बोध याना विज्याहुँ । जि
थथे व घाँसीयात उद्धार याना वये धकाः श्री लोकेश्वरयाके विदा

कयाः मर्त्य मण्डल्य वयाः कोसाम्बो नगर्य् थ्यंकाः किसानया भेष
 कयाः लुँयागु भारि छकु सिउचाया भारि यानाः थःम्हं कुवियाः
 निर्धन घाँसीया छेँया न्ह्यःने च्वंच्वन । उगु वखतय् निर्धन घाँसीया
 कलाः सुशीला धयाह्यसिनं सिउचा कुविया हःह्य खनाः उगु सिउचा
 मीगु जूसा गुलि माःगु खः माक्व धन जि वी, थन तया थकि
 धाःगु न्यनाः भेषधारी किसानं जितः ध्यवा माःगु मखु जि नये
 पित्याःह्ययात छुं अन्न भचा जक दयेव गाः । नयेगु अन्न भचा ब्यूसा
 थव चा छकुं थन हे त्वःता थके धाःगु न्यनाः सुशीलां सिउचा ज्वना
 वःम्हेसित छेँय् थत हयाः प्वाः फुदंक वांलाक नकाः सिउचा छकु
 कयाव्वत । भेषधारी किसानं सुशीला वनियानीयात आशींवाद
 व्युब्युं जि वने धकाः पिहां वनाः याकनं हे तुसिता भुवनय् थ्यंकाः
 श्री करुणामय लोकेश्वरयात विन्ति यासेंलि श्री करुणामयं खुसि
 जुयाः जि गुरु तथागतया आज्ञा छं तुरन्त हे सिद्ध याना वल छन्त
 नं शुभ कल्याण हे जुइमा धकाः आशींवाद बियाः आः जि गुरुया-
 थाय् सुखावती भुवनय् वनेत्यल धकाः आज्ञा जुसेंलि महाधन देवपुत्रं
 छलपोल थुगु तुसिता भुवनय् दछितक हे विज्यानाः धर्म प्रचार यानाः
 देवपुत्रपिन्त उद्धार याना विज्याहुँ धकाः विन्ति याःगु लोकेश्वरं
 न्यनाः जि थन आपालं विस्तार याना च्वनेगु ठीक मजू जि अमि-
 ताभ तथागतया ज्या आज्ञा जुयेवं जि यायेमाःगु धकाः लोकेश्वरया आज्ञा
 न्यनाः महाधन देवपुत्रं हानं विन्तियात—हे करुणामय, अथे जूसा जि
 नं श्री अमिताभयात दर्शन यायेत वये जितः नं ब्वना यंका विज्याहुँ
 धकाः विन्ति यासेंलि करुणामयं महाधनयात थः नापं सुखावती
 भुवनय् ब्वना यंकाः श्री अमिताभ तथागतयात नमस्कार यानाः महा-
 धनं घाँसीयात उद्धार याःगु खँ फुकं विन्ति यासेंलि श्री अमिताभ
 तथागत लय्तायाः महाधन देवपुत्रयात सुधनकुमार धकाः नां तयाः
 श्री करुणामयया ल्यू ल्यू वनीह्य छ जुल धकाः व्याकरण विया
 विज्यात । अनंनिसें लोकेश्वरया जवसं तुं च्वनीह्य सुधनकुमार थ्वहे

जुल ।

थनंलि निर्धन घाँसी व सुशीला पुरुष स्त्रीपि कल्लय् खुनु व
सिउचा फुकं लुँ जुयाच्चंगु खनाः निह्य त्यपूलि लय्तायाः श्री धर्म-
धातु चैत्यया थःपिनिगु जीवन दतले सेवा यानाः सुखपूर्वक काल
हनाः मृत्यु जुयाः विमलदत्त महाजन धायेकाः जन्म काः वन ।

थुलि वरदायक लोकेश्वरया वाखं जुल ।

थ्व लोकेश्वरयात धर्मधातु लोकेश्वर, अथेहे अमिताभ लोकेश्वर
वज्रसत्त्वधातु लोकेश्वर व वज्रधातु लोकेश्वर धकाः नं नां जुयाच्चन ।
थुगु खँ विचित्रकर्णिका अवदानय् वांलाक च्वयावंगु दु ।

विद्यापति लोकेश्वरया बाखं

छगू इलय् पञ्चार धयागु थासय् कोपिल धयागु देश दु । व देशया जुजु सत्यधर्मया सुलक्षणा व सुधर्मा धयापि निह्य रानीपि दुगु जुयाच्चन । सुलक्षणा रानीया ह्तापां काय् दत । वयात अलोलमन्त्र धकाः नां छुनातल । गुलिछि लिपा सुधर्मा देवीया नं प्वाथय् दत । तर मचा बुइमलावं दैव संयोगं सत्यधर्म राजा देहान्त जुयाः स्वर्गवास जुसेलि मन्त्री पुरोहितपिसं अलोलमन्त्र राजकुमारयात राज अभिषेक वियाः राजगद्दी तयाः अलोलमन्त्र जुजु धकाः नां प्रख्यात यानातल । व जुजुया गोविषाण धयाह्य मुख्यह्य मन्त्री जुयाच्चन ।

छन्हु ब्राह्मण छम्हेस्यां सुधर्मा देवीया प्वाथय् च्वंह्य मचा बुइगु विचाः यानाः वयागु कर्मफल दाजुह्य अलोलमन्त्रया सिवें ऋद्धि पराक्रम दइह्य धकाः सीकाः जुजुयाके आस व मानया कारणय् चिरिमांया प्वाथय् च्वंह्य मचायागु भावी कर्मफल थथे धकाः ब्रिन्ति यात—हे महाराज, छलपोलया चिरिमांया प्वाथय् च्वंह्य मचा बुयाः तःधिकः जुइव छलपोलयागु हे राज्य कयाः छलपोलयात हे नाश याइह्य जुइफु धकाः थुलि नैमिखिक ब्राह्मणयागु खँ न्यनाः अलोल-मन्त्र जुजुया पत्याः दुह्य मन्त्रीयात सःताः सुनानं मसीक थथे धाल—हे मन्त्री, जि चिरिमांया मचा बूसा काय् हे जुइ, वयात बुइसाथं हे स्यानाः लास नापं तंका व्छयेमाल । थ्व ज्या छगू छं मयासें मज्यू धकाः मन्त्रीयात ज्या व्वयाच्चन । थ्व खवर सुधर्मा देवीं सियाः मन्त्रीया शरणय् वनाः जि मचायात छं न्ह्यागु यानाः नं रक्षा याये

माः । वयात स्याइपि दत धकाः दक्व खँ विश्वास यानाः कन ।

कथहं थें सुधर्मा देवीया मचा बुसेलि अलोलमन्त्र जुजुं मन्त्रीयात चिरिमांयाथाय् पाः तयेके व्छत । मचा बुलं राजलक्षणं पूर्ण जुयाः छ्यनय् गजू दुह्य कुमार जन्म जुल । व खनाः मन्त्रीया अथे याये थथे याये मदया च्वंवलथ् व्याधा छह्यसिया म्हाय् बुयाः खर्च मदयाः राजकुलय् खर्च पवं वःगु जुयाच्वन । मन्त्रीं व्याधायात छखे सःताः गुप्तरूपं थथे धाल-हे व्याधा, छन्त माक्व धन विया व्छये छंह्य म्हाय् बूह्य थन हचि जिमि महारानीया जन्मजूह्य कुमार छंगु छेय् यंकाः वांलाक लहिना ति । थ्व खँ पिने सुनांनं सिल धाःसा छंगु ज्यान हे वनी धकाः व्याधायात आपालं धन वियाः मचा हिलाबुला यानाः महारानीया म्हाय् बुल धयागु सियाः नैमित्तक ब्राह्मणयात सःताः छं जितः ठग्य् यायेत मखुगु खँ धाःगु छन्त जि थ्व देशय् तये मखु धकाः देशं पितिना व्छत । व नैमित्तिक ब्राह्मण थुकी छुं कारण अवश्य हे दइतिनि जिगु बिचार विफल जुइमखु धकाः विचाः यानाच्वन ।

कथहं थें व्याधाया छेय् लहिना तःह्य कुमारयात लिपि विद्या स्यनाः दुनें दुनें सकल विद्यां पार यानाः कविर कुमार धकाः नां छुना विल । व कविर कुमार तःधी जुयाः लैय् ह्मिताच्वंगु नैमित्तक ब्राह्मणं खनाः व मचायागु लक्षण, स्वभाव विचाः यानाः निश्चय न थ्व मचा सुधर्मा देवीया हे पुत्र खः धैगु सीकाः अलोलमन्त्र जुजुयात थ्व खँ फुक्क गुप्तरूपं थ्यंके यंकल । थथे नैमित्तक ब्राह्मणया खँ न्यनाः अलोलमन्त्र जुजुया निश्चय नं मन्त्रीं छलय् यानाः व्याधाया-थाय् चिरिमांया काय् लहिका तःगु जुल धकाः निर्णय यानाः गोवि-षण मन्त्रीयात सःताः जुजुं आज्ञा यात-हे मन्त्री, जि विश्वास यानाः मन्त्री थें जाःह्य यानातया तर छं जिगु उपरय् द्रोह यानाः चिरिमांया काय् व्याधायात लहिके वियाः कवीर कुमार धकाः नां तयाः जितः तःधंगु धोखा वीगु ज्या यानाच्वन । आः छं व मचायात थौं हे

स्याके व्छये माल । मचा बूखुनु हे जूसा लुसिं जक स्यानां गाःगुली-
 आःतलवार हे प्रयोग मयासे थ्व ज्या याये फइ मखुत । थ्व छं जिगु
 उपरय्, राष्ट्रया उपरय् तःवंगु अपराध यात । थ्व छं मयासे विघ्न
 यात धाःसा छन्त भि अवश्य जुइमखु धकाः जुजुं मन्त्रीयात हक्काः
 ब्वःविसेंलि मन्त्री ग्यानाः जुजुया आज्ञां तुरन्त कवीर कुमार स्या-
 येत फौज तयार यात । मांहस्रयां थ्व खँ फुकक सीकाः थः काय्यात
 सःताः काय्यागु गजू वियाः श्री करुणामयया नां लुमंकाः याकनं
 विसि हुँ, छंगु जीउया रक्षा जुइमा धकाः आशीर्वाद वियाः काय्यात
 त्वःता व्छत । थनंलि कवीर कुमार विसि वन धयागु खँ न्यने
 मात्रं गोविषण मन्त्री नं सैन्यया सिपाहीत मुंकाः लिना व्छत ।
 कवीर कुमार चला थें वेगं ब्वाँय् ब्वाँय् वँवं अन वने थन वने मदयाः
 ग्यानाः चम्पक धयागु नागया पुखुली क्वब्बां वन । चम्पक नागराजं
 ग्यानाः पुखुली क्वब्बां वःह्य कुमारयाके खँ न्यसेंलि फुकक खँ कंव-
 लय् चम्पक नागराजं धन्दा काये म्वाः धकाः वयात वांलाक रक्षा
 यानातल । मन्त्रीपिसं माः जुल नं गनं खंके मफयाः पदचारक ज्ञान
 दुह्य मनूयात हयाः बिचार याकूबलय् पुखुली क्वहां वन धयागु
 सीकाः उगु पुखुली पल्टनं चाःहुइकाः घनघोर जुइक बाजं थाकाः
 पुखुली च्वंह्य नागयात थथे हक्का व्छत — हे नागराज, आम छन्थाय्
 वयाच्चंह्य कुमारयात थथें पुखुली त्वःता हचि महःसा छंगु पुखूया
 लः फुक त्वःता व्छयाः पुखू गंकाः छंगु ज्यान नापं वंका ब्यु धयागु
 जिमि जुजुया आज्ञा दु । याकनं त्वःता हचि धकाः पुखुलीच्वंगु लः
 दक्क संकाः बुलुकाः हाला च्वन । चाह्य जुसेंलि सकस्यां न्ह्यः
 वल अले नागराजं कवीर कुमारयात बोध यानाः चाह्य हे पुखुलि
 थतहयाः विसिके व्छत । थनंलि कवीर कुमार अनं नं वँवं वँवं छः
 तुइया वसेंलि ध्वब्या छह्यसिया छेँय् शरण वनाः सुलाच्चन । पुखुली
 घेरा विया च्वंपिनि न्ह्यलं चायेकाः पदाचारं विचाः याना स्वःवलय्
 थनं नं विसि वने धुंकल धकाः सीकाः ध्वब्याया छेँय् पल्टनं चाःहु-

इका चवन । धवव्यां नं शरण वःहसित मरण यायेमज्यू धकाः
 धवव्याया वसः हिउ वनेगु प्वलय् तयाः प्वःचिनाः वसः प्वः क्ववियाः
 वसः हिउ वने धकाः तापालय् ध्यंकाः खुसिया सिथय् तयातल ।
 थनंलि कवीर कुमार अनं नं विसि वँव कर्पूरवती धयागु देशय्
 कुमाः छहसिया छेँय् दुहां वनाः सुलाचवन । अनं नं पदाचारकया
 सल्लां थन नं मन्त धकाः पलाःख्वाँय्या चि स्वस्वं वंगु वखतय् कुमाः-
 या छेँय् दु धयागु सीकाः अनं नं घेरा वियाचवन । कुमाःनं वयात
 रक्षा यायेत सिथं यंकेगु धकाः क्वतालय् तयाः स्वांमाः आदि त्वपुयाः
 ल्यूल् यू वनाः ख्वयाः तापालय् थ्यंकाः जंगलय् त्वःताः कुमाःत लिहां
 वल । अनं नं कवीर कुमार वेगं विसि वनाच्वंगु मन्त्रीया फौजं
 खनाः कवीर कुमार अन वने थन वने मदयाः अलमल जुयाः जमीन
 ह्वगना च्वंगु तजाःगु गालय् कुतुं वनाः वयागु गजू जक सिमा कचा
 छगुली तक्थनाः थानाचवन । पदाचारकं क्यंगु लैपुं वनाः माःजुया-
 च्वंपि मन्त्रीतसें कवीर कुमार गालय् कुतुं वनाः गजू जक सिमाय्
 थानाच्वंगु खनाः व गजू कयाः गालय् क्वस्वया व्हःवलय् गाः थाःगाः
 हे मदयाच्वंगु खनाः थुजोगु गालय् कुतुं वने धुंकूह्य स्वाइ मखुत
 सित हे जुइ धकाः सकस्यां मनय् तयाः राजकुलय् लिहां वयाः गजू
 जक छगः जुजुया न्ह्यःने तयाः फुकं खँ विन्ति यासेंलि जुजु नं
 उज्वःगु गालय् कुतु वने धुंकूह्य स्वाइ हे मखुत धयागु विश्वास यानाः
 लय्तायाः मन याउंका च्वंचवन । थनंलि अज्वःगु गालय् कुतुं वंह्य
 गालय् च्वंह्य अज्जन धयाह्य राक्षसं खनाः वयाके खँ फुकं न्यसेंलि
 कवीर कुमारयात रक्षा यानातल । सुधर्मा देवीं नं थःह्य कवीर
 कुमार गालय् कुतुं वन धाःगु खँ न्यनाः अत्यन्त विलाप याना
 च्वंसेंलि श्री करुणामयं आकाशवाणी जुयाः छंह्य काय्यात राक्षसं
 रक्षा यानातःगु दु धकाः आज्ञा जुयावःगु न्यनाः श्री करुणामय लुमंकाः
 बोध यानाचवन । थनंलि कवीर कुमार राक्षसयाके विदा कयाः गालं
 थहां वयाः चाहुला जुजुं धुँ, भालु, किसि आदि वनजन्तु दयाः

भयङ्कर जुयाच्चंगु (कुचाया थें च्वंगु) ल्वहंया फाँट दुगु घोर जंगलय्
 थन । व जंगलय् पिगलाक्ष धयाह्य व्याधा छह्य नापलानाः थन
 वनेगु लँ गन दु धकाः न्यँसेलि व्याधां थनं हुँ धकाः लँ क्यना व्छःगु
 लँपुं तुं वना च्वँच्वं छगू थासय् ह्य छम्हं घाः जक दयाः हि भ्वाला-
 भ्वाला मिक वयाः वांवां न्याना तःगु घाः जक दयाच्चं ह्य छह्य मनू
 ख्वयाः ग्वारग्वारतुलाः यःमां यःमां धकाः हालाच्चं ह्य मनू छह्य खनाः
 कवीर कुमारं थःगु दुःखयात वास्ता मयासे वहे मनू खनाः करुणा
 तयाः छ छाय् थन च्वँच्वनागु आमथे ह्य छम्हं घाः जक गथे जुल
 धकाः न्यँसेलि व मनुखं धाल-हे मनू छि सु ? थन छु याः वयागु
 थुज्वःगु दुःख वेदना छि गथे यानाः सह याये फइ धिक्कार वहे
 चण्डालह्य पिगलाक्ष धयाह्य व्याधां लँ क्यना हःह्य छि जुइ । आः
 थन छि गथे लिहां वने फइ धकाः व मनू मूच्छा जुयाः वलतलं
 होस वयेकाः हानं धाल, हे मनू न्यनादिसँ, थनं भचा उचे सुदास
 धयाह्य चण्डालह्य मनू स्याइह्य व्याधा छह्य दु । वया शंखमूखी
 धयाह्य खिचा पासा छह्य दु । थन वक्व मनूयात व खिचां न्याकाः
 व व्याधां तांन्वःगु लंकेत मनूया हि त्वनीगु । अथे जूगुलि थन छक्वः
 छि स्वयादिसँ क्वँय्यागु कुचाजक दुथाय्, आः जि नं सीगु जक ल्यं
 दनि छुं हे मन्त धकाः थुलि व मनुखं धाःगु न्यनाः कवीर कुमारं
 आः जि छु यायेगु जिके छुं हतियार मदु । लसितसें कुनातःपि नयागु
 पःखाःया दुने च्वंपि ह्लाः तुति छ्यं मदुपि खनाः सिंहसार्थ वाहुं थें
 अन च्वनाः स्वयाच्चन । उगु वखतय् सुदास धयाह्य व्याधां बन्दूक
 छपु ज्वनाः शंखमूखी खिचा देपाय् तयाः जन्तुतय्गु हि बुत्तुबुलाच्चंगु
 ह्य जुयाच्चं ह्य व्याधां हुँ धकाः खिचायात ख्याना वयाच्चंगु सः जक
 तायेव हे गैंडा, मे, किसि आदि जन्तुत विसि वनाच्चन । अत्यन्त
 हे ग्यानापुपि व्याधा व खिचा व्वांय् व्वांय् वयाः कवीर कुमारयात
 नं लिना यंकल । उगु वखतय् कवीर कुमारं अन थन वने मफयाः
 न्ह्यःनेसं च्वंगु तःमागु अम्बःया सिमाय् थहां वनाः सिना कचां किकाः

सुलाच्चन । उगु वखतय् व्याधां अन ह्लाय्पं थ्यंक ताछायाः कयेकेत
ताक यानाः खिचायात चेचे धकाः सिमाय् च्वंह्य कवीर कुमारयात
कुर्केत चाःचाः हुलाच्चन । उगु वखतय् कवीर कुमारं विचाःयात-
जि गुज्वःगु राजकुलय् जन्म कयाः गुज्वःगुज्वःगु रणसंग्रामय् वनाः
असंख्य फौजयात ख्यानाः देश विदेश त्याकेगु सार्थ दुह्य थौं जि छुं
हथियार मदयेकाः किञ्चित थुज्वःपि व्याधा व खिचां नं ख्याकाः
सुम्क च्वंच्वने माल । अहो थ्व जिगु कर्मयात नं नमस्कार धकाः
थःगु प्राण वनीगुया सिवय् नं थःगु पुरुषार्थ निष्फल जुइगु जुल धकाः
मनय् तयाः थुगु वखतय् श्री करुणामय विना मेपिसं सुनानं रक्षा
याये फइमखु धकाः श्री करुणामययात लुमंकाः हे करुणामय, जिगु
प्राण वनीन रक्षा याना विज्याहुँ धकाः वारंवार श्री करुणामययात
अम्बः पास। ह्वलाः श्री करुणामय नमः थुलि वारंवार धयाः मिखा
तिसिनाच्चन ।

थनंलि श्री करुणामयं कवीर कुमारयात तच्चःगु भय जुयाच्चन
धकाः सीकाः माठर धयाह्य विद्याधरयात सःताः माक्व विद्या व
उपाय स्मेत स्यनाः कनाः कवीर कुमारयात उद्धार याना वा धकाः
ज्या ब्वया व्छत । माठर विद्याधरं तरवार छपु ज्वनाः उगु वनस्थल
थ्यंकाः हुंकार सलं हालाः कवीर कुमारयात वाणं कयेके धकाः चाः-
हुलाच्चपि व्याधा व खिचायात नं तरवारं छ्यं ध्यनाः स्यानाविल ।
थनंलि कवीर कुमार नं उगु घटना खनाः सिमां कुतु वयाः सूच्छा
जुल । माठर विद्याधरं कवीर कुमारयात होस वयेकाः ग्यायेसते
छन्त रक्षा यायेत श्री करुणामयं जितः व्छयाहःगु खः, जि छेँय् छन्त
व्वना यंकाः माःगुतक स्यना कना विये धकाः थःगु छेँय् व्वना हयाः
ह्लापां नके त्वंके यात । जि माठर विद्याधर धयाह्य खः । छ सु,
गन देशयाह्य खः धकाः न्यसेलि थःगु सम्पूर्ण खँ कनाः माठर
विद्याधरयात नमस्कार यासेलि माठर विद्याधरं हे कवीर
कुमार अये जूसा छंगु देशय् लिहां वनेत भाक्व विद्या छन्त स्यना

वृद्धये धकाः कवीर कुमारयात म्ये हालेगु, प्याखं हुलेगु लोकपि वसय्
तयेगु आदि विद्या स्यनाः हानं थथे धाल-आः छं छंगु देशय् लिहां
वनाः म्ये हालाः प्याखं हुलाः सकल लोकयात वसय् तयाः राजकुलय्
वनाः जुजुयात नं वसय् तयाः छं वीयागु सिंहासनय् च्वनाः राजकाज
याः हुँ तर हे कवीर कुमार अष्टमि खुनु छन्हु सदां अवसं च्वनेमाः ।
न्ह्यार्थेजाः जु संकष्ट वःसां अष्टमि खुन्हु प्राणी हिंसाकर्म छता याये
मते छन्त श्री करुणामय वोधिसत्वं रक्षा याइ । उकिया निति श्री
करुणामययात नमः धकाः थुलि छं मन्त्र याना च्वँ छं वारंवार
करुणामयया नां कया च्वंगुलि श्री करुणामयं जितः वृद्धयाहःगु धकाः
महात्म्य भतिचा कनाः छुं दिनतक थःगु छेय् तयाः माक्व विद्या
स्यनाः कवीर कुमारयात वयागु देशपाखे वृद्धयाबिल ।

थनंलि कवीर कुमार अत्यन्त बांलाःह्य प्याखंमोया रूप कयाः
मिसा सलं म्ये हाला वँवं थःगु कपिल देशय् थ्यंकाः स्वयेव हे सकलें
वसय् वइगु मोहिनी सुन्दर रूप कयाः प्याखं हुलाः कयंबलय् उगु
देशया सकलें मोह याः स्वस्वं हे मगाःगु नर्तकीया रूप स्वयाः उगु
खवर राजकुलय् अलोलमन्त्र जुजुयाथाय् नं ध्यन । व खवर न्यने-
मात्रं अलोलमन्त्र जुजुया चित्त थासय् मलानाः चञ्चल जुयाः प्याखं
स्वयेगुली मन वनाः लाय्कुली हयाः प्याखं हुइका स्वःवलय् व
मिसाया नर्तकीया रूप यौवन व हाउभाउ यानाः प्याखं हुलाः म्ये
हालाः कयंबलय् जुजुया मनय् थ्व ला अवश्य नं मनू जाति मखु
निश्चय नं स्वर्ग भूवनया मेनका धधाह्य अप्सरा हे जुईमाः थुलि
वांलाःह्य मिसा थौंतक जि गुवलें हे मखंनि अथे जूगुलि थ्व मिसा-
यात जिगु अन्तपुरय् हे हयाः कामभोग मयासें त्वःतेमखु धकाः छह्य
कुटिन्या धयाम्ह मिसायात सःताः आम मिसायात जिगु अन्तपुरय्
छकः ब्वना हचि धकाः माक्व दां वियावृद्धत । चाल्हिसिया इलय्
व कुटिन्या मिसां नर्तकीयात जुजुया अन्तपुरय् ब्वना हयाः त्वःता
विल । अलोलमन्त्र जुजुं व मिसानाप अनेक रसरंग याये धकाः च्वंव-

लपु नर्तकीरूप तवःताः कवीर कुमारया रूप वयनाः धाल-हे महाराज,
जि नर्तकी मखु मेनका धयाम्ह अप्सरा नं मखु सत्यधर्म जुजुया
चिधिकःम्ह रानी सुधर्म देवीया काय् खः । छुं विचाः मयासे छं हे
जक राजभोग यायेत जितः ज्यूथाय् तक दुःख वियाः ह्लापा आपाल
सासना याये धुंकल आः थुकिया वदला काः वयाम्ह जि धकाः
सीकि । थुलि कवीर कुमारया रूप वयनाः धाःगु खँ न्यनाः अलोल-
मन्त्र जुजुं छुं छुं हे धायेगु शक्ति मदयाः मूढ जुयाच्वन । उगु
वखतय् कवीर कुमारया हानं विचाः वल थथे थ्वयात वलात्कार
यानाः स्यायेव हल्लाखल्ला जुयाः छम्हनिम्ह मनूत अथें नं सिना
वनेफु । आः थ्व ज्या सुनानं हे वाःमचायेक हे थ्वयागु ज्यान कायेमाल
धकाः हानं सुन्दरी मोहिनी रूप कयाः जुजुयात आलिगन याःवलप्य
जुजुं नं ह्लापा धाःगु खँ फुकं त्वःमना वनाः वयागु हे रूप स्वयाः
मोहय् भुलय् जुयाः वयागु वसय् च्वनाः कामभोग यायेत तयार
जूबलय् अलोलमन्त्र जुजुया अण्डकोश ज्वनाः तियाः प्राण कया
विल । कल्लय् खुनु सुथय् जुसेलि स्वयं कवीरकुमारया रूप कयाः
गोविवाण धयाम्ह मन्त्री प्रभृति सकल भारदार प्रजापि नं मुंकाः
फुक्क जूगु खँ ह्लानाः बोध यानाः थः वौ सत्यधर्म जुजुयागु राजगद्दी
च्वनाः कवीर महाराज धकाः नां प्रचार यानाः दाजुया हत्या यानागु
प्रायश्चित इत्यादि कर्म यानाः राजभोग यानाः प्रजापिन्त पालन
यानाच्वन ।

श्री करुणामयं माठर विद्याधरयात अनेक विद्या प्याखं स्यना
हयाः उद्धार याःगुलिं थुम्ह श्री करुणामयया विद्यापति लोकेश्वर
धकाः नां जुल । हानं नर्तकी जुयाः जुजु स्मेतयात प्याखं हुला
वयंगुलिं पद्मनृतेश्वर व नृत्येश्वर लोकेश्वर धकाः नं नां जुल । हानं
जुजु प्रभृति सकल लोकयात वसय् तयेगु विद्या स्यना व्यूगुलिं
वश्याधिकार लोकेश्वर धकाः नं थुम्ह करुणामययात नां छुनाविल ।

थ्व खँ भगवान गृद्धकूट पर्वतय् विज्याना च्वंवलप्य अनं वेणु-

चनय् वितय्यानाः स्वंगु परिषदपिन्त धर्मकथा कने धुंकाः सकल लोक
 लिहां वंसैलि देवदत्तं भगवानयात त्वहँतं कयेकाः प्रहार याये धकाः
 त्वहँतं कयेकाहःवलय् भगवानयागु तुतिया ह्यालापतिनय् लानाः घाः
 जुयाः हि वल । कल्लय्खुनु सकल भिक्षुपिं वयाः भगवानयात नम-
 स्कार याःवलय् भगवानया पतिनय् घाः जुयाः हि वयाच्चंगुली शंका
 जुयाः भगवानयाके विन्ति यात-हे भगवान छलपोलयागु शरीर
 वज्रकाय खः अज्यःगु वज्रकाय गथे घाः जुयाः हि वःगु धकाः न्यंगु
 वखतय् श्री भगवान तथागतं थःगु पूर्व जन्मयागु खँ कनाः थथे वोध
 याना विज्यात-हे भिक्षुपिं, उगु वखतयाह्य कवीर कुमार जि हे खः
 अलोलमन्त्र राजा उगु जन्मय् जि दाजु जुयाच्चन, थ्व थुगु जन्मय्
 देवदत्त धकाः सीकि । जि क्रोधयागु वसय् च्वनाः श्री करुणामय-
 यागु वचन त्वःमंकाः मोहय् भुलय् जुयाः दाजुयात हिंसा यानागु
 अष्टमी खुन्हुया दिनय् हे लाःगुलिं थुगु पापं द्वलंदो दँ तक जि नरक
 भोग याना वयाः नं व कर्म भोग फुके मफयाः तथागत जुयाः नं उगु
 कर्मया फल ल्यं दनिगुलिं जिगु पचिनय् त्वहँतं जक कयेकूसां वज्र-
 काय जूसां घाः जुयाच्चन । जि दाजु अलोलमन्त्र जुजु नं नरक भोग
 यानाः थौं देवदत्त जुयाः कर्मभोग याकः वःगु खः । अथे जूगुलिं हे
 भिक्षुगणपिं, थम्हं यानागुया (कर्मभोग) (सुभ असुभ) मयासे मज्यू
 धकाः सीकाः सकसिनं प्राणाति पातादि दशांकुशल कर्म त्वःताः
 दश कुशलय् च्वनेमाः धकाः श्री भगवान शाक्यसिंह तथागतं वेणुवनय्
 विज्यानाः थःगु कर्म विपाकया खँ कना विज्याःगु जुल ।

थ्व खँ व्रतावदान धयागु सफुती बांलाक च्वयातःगु दु ।

षडक्षरी लोकेश्वरया बाखं

ह्लापा छगू इलय् काश्मीर देशय् धर्मपाल धयाह्य छह्य जुजु
दयाच्वन । वया मायादेवी धयाह्य रानी छह्य नं दयाच्वन । छन्हु
मायादेवी गर्भवती जुया वसेलि फिला लिपा तसकं वांलाःह्य मचा
बुल । वयात इन्द्रबोधि धकाः नां छुना बिल । व मचा दछि दसेलि
हानं मायादेवीया गर्भं तसकं वांलाःह्य म्हाय् छह्य नं बुल । वयात
लक्ष्मीदेवी धकाः नां छुना बिल । राजकुमारी त्यासे जुया वसेलि
आपालं देशया राजकुमारपि वयाः कन्यादान पवंवल । तर राज-
कुमारीं ब्याहा यायेगु इच्छा मयासे विषयभोग त्यागयानाः गृहवास
नापं त्वःतेगु इच्छा यानाः मां वौयाके छें पिहां वनेत विदा पवन ।
तर दाजुह्य इन्द्रबोधि छ गन वनाः धर्म साधन याः वनेगु, मिसा
जातिं तपस्या व्रत यायेगु तसकं हे थाकु धकाः धासेलि राजकुमारीं
जि सिद्धि गुरु गन दु अन वनाः जि प्रवज्या व्रत यायेगु पक्का जुल
धकाः केहेंम्हं धासेलि दाजुम्हं अथेजूसा छन्त पासा छह्य व्वना यंकि
जिमिगु अनुमति पत्र नं ज्वना हुं धकाः धाःगु न्यनाः मचावलयाह्य
पासा श्यामा धइह्य छह्य दासी पासा कयाः च्यादैया उमेरय् सम्पूर्ण
राजपाट लाय्कू फुकं अशुद्धगु वस्तुथे त्याग यानाः लाय्कुलि पिहां
वन ।

वैंवं वैंवं छगू घोर जंगलय् थ्यंकाः सिद्ध गुरुया स्थानय् वनाः
दाजुपिनिगु अनुमति पत्र नं कयनाः प्रवज्या व्रत पवंसेलि सिद्धगुरुं
वयात शिक्षा दिक्षा वियाः प्रवजित याना बिल । च्यादं निसें छिनि-
दैया उमेर दुने सकल योग ध्यान पार यानाः गुरुया सिवे नं आः व

ज्ञान दुह्य जुल । वयात कमला भिक्षुनी धकाः नां छुना विल ।
 छिन्यादँया न्हू ल्यासेया बैस जुया वसेलि गुरुं धाल-हे कमला, आः
 छ नकतिनिया ल्यासे जूह्य जुल, जि वृद्ध अवस्था जुया च्वंसा नं
 छ व जि व नाप च्वनाः थन धर्म साधन याना च्वंसां छन्त नं जितः
 नं लोकोपवाद अवश्य जुइफु, अथे जूगुलि छंके माक्व ज्ञान दये
 धुंकल जि स्यने कने माःगु छुं मन्त, उकिं थनं भचा तापाक दिकश्री
 घयाह्य गुर्या विहार दु अन वनाः च्वं हुं छन्त भि जुइ धकाः गुरुं
 आज्ञा जुसेलि गुर्या आज्ञा खः भाःपाः थः पासा श्यामालिसें दिकश्री
 विहारय् वने धकाः वन । उगु विहारय् तापालं तापालं निसें धर्म-
 कथा न्यने धकाः यक्वं मनूत वयाच्चनीगु । छन्हु उगु विहारया गुरु
 देहान्त जुया वसेलि अन विहारयापि भिक्षु भिक्षुनी, उपासक उपा-
 सिकापिसं कमला भिक्षुनीयात हे गुरु मानय् यानाः शिक्षा दिक्षा
 कायेगु व धर्म कथा कंकेगु नं विचाः यानाः सकसिनं इनाप यासेलि
 नीछदँया बैसय् कमला भिक्षुनी दिकश्री विहारय् धर्म प्रशासक
 जुल । कमला भिक्षुनी नं न्ह्यागु इलय् जूसां भिक्षु भिक्षुनी, उपासक
 उपासिकापिन्त धर्म उपदेश वीगुली थाकु मचासे धर्म उपदेश यानाः
 च्वेच्वं छन्हु दैव संयोगं व भिक्षुनी तुति पतिनय् घाः छकू जुयाः
 तच्च जुयाः ववं ह्य छम्हं महारोग थें जुयाः ग्यानापुगु त्वचं थिल ।
 थःगु ह्यय् त्वय् तच्चया वःगु खनाः दासी श्यामायात थःगु त्वय्या
 वारे सुनांनं मसीक धाल-हे श्यामा, जिके पाकश समानं सकल प्राणी-
 पिन्त धाकय् जुइगु त्वय् तच्चः जुया वल, आः छु यानाः थ्व त्वय्
 लायेकेगु धकाः धासेलि श्यामा दासीं अनेक प्रकारं वासः यातं नं
 मथियाः स्वला दसेलि ह्याः तुतिया पति नापं ध्वगिनाः कुतुं वल ।
 व खनाः निम्हेसिनं आपालं दुःख तायेकाः श्यामां कमला भिक्षुनी-
 यात ह्य छम्हं त्वपुइक कापतं त्वपुइका विल । अथे नं वया ह्य
 ह्लियाह्लियं ध्वगिनाः नवःगुलि विहारय् च्वंपिसं कमला भिक्षुनीयात
 विहारं पितना व्छयेगु सल्लाह याःगु खँ सियाः कमला भिक्षुनी नं

थः दासीयात धाल-हे श्यामा, जितः थन विहारं पित यंका व्यु ।
 थुकथं अनेक प्रकारं बोध याकाः विहारं पिहां वयाः भच्चा तापाक्क
 छथाय् गुफा छगू दयेकाः च्वंच्वन । अन लँय् न्याह्य व्यापारीत वःगु
 खनाः भिक्षुनी नं सःताः इमिके न्यन-छिपि गनयापि, सु जुजुया
 प्रजात ? थथे न्यंबलय् थःगु हे काश्मीर देशयापि धकाः सीकाः थः
 मां बौ, सिद्ध गुरुपि गथे गथे जुयाच्चंगु दु धकाः न्यंबलय् फुकं हे
 स्वर्गवास जुइ धुंकल धइगु सीकाः कन मनयात अप्वः पीर जुइकाः
 थःह्य दासी श्यामायात धाल-हे श्यामा, कीपि थन च्वनां मजिल ।
 थुगु त्वय्या गन्धं थन नं त्वय् न्यनीगु सम्भव जू । अथे जूजुलि
 विषयागु सागर पाखे वने माल धकाः अन च्वंपि उपासकपिके वयल
 गाडा छगू कया हिं धकाः उकी च्वनावने धकाः धासैलि श्यामां
 वयलगाडा छगू हयाः उकी कमला भिक्षुनी तयाः विष सागरपाखे
 यंकाः तयाविल । तर अन भिक्षुनीया पुण्यं हिंस्रक जन्तुत हे मित्र
 समान जुयाः अमित दुःख मवीपि जुल । थनलि भिक्षुनी नं
 श्यामायात थथे धाल-हे श्यामा, छं जितः च्वनेत छगू कुटी दयेकाः
 जितः थन तयाः थ्वहे वयल गाडाय् च्वनाः छ कीगु देशय् लिहां
 हुं, छन्त तच्चकं दुःख जुल । जि थन ज्यूज्यू थें च्वनाः जीवन हना
 च्वने । थथे थः स्वामीनी जुया च्वंह्य भिक्षुनीया वचन न्यनाः
 अत्यन्त मनय् दुःख तायेकाः थः स्वामीनीयात त्वःताः वने मखु धकाः
 अनेक प्रकारं विन्ति यातं नं मानय् मजुयाः अथे जूसा हे स्वामीनी,
 जि ग्वःदँ दयेकाः छलपोलयाथाय् वयेगु धकाः धाःवलय् न्यादँ दयेकाः
 जक वा धाःगुलिसं पाः यायां दछि व न्याला दयेव वयेगु यानाः
 स्वामीनी च्वनेत भिखाछेँ छखा दयेकाः पिनें सुं दुहां वने मजीक
 प्यखेरं लुखा प्यंगू तयाः भिखाछेँय् स्वामीनीयात तयाः आपालं नुगः
 मछिकाः वयल गाडी च्वनाः काश्मीरपाखे स्वयाः लिहां तन । श्यामा
 लिहां वसैलि कमला भिक्षुनी नं वज्रासन यानाः ह्य तप्यंकाः ध्यानय्
 मग्न जुयाच्चन । न्यान्ह दयेव वया ह्ययागु प्वालं न्या, सर्प, प्या आदि

जीव दुपि पिहां वल । अले वया म्हुतुं षडक्षरी मन्त्र मदिवक उच्चा-
 रण जुयाचवन । थुकथं नोछन्हु दसेलि फ़िखुदँया वयसयाह्य त्यायह्य
 जुयाः जव ह्लाति जपमाला, खव ह्लाति पलेस्वां ज्वनाः निपा ह्लाति
 कृताञ्जली मुद्रा यानाच्वंह्य षडक्षरी लोकेश्वरं आकाशय् च्वनाः आज्ञा
 जुल—हे कमला भिक्षुनी, छन्त थ्व जन्मय् छंगु इच्छा पूर्ण जुइ थाकुइ,
 यदि पूर्ण जुइकेगु खःसा ह्लय्लातक वनेव श्री चुगडोस धयागु विहारय्
 श्री आर्यावलोकितेश्वर विज्याना च्वंगु दु । थुलि धयाः षडक्षरी
 लोकेश्वर अन्तरध्यान जुया वन । थ्व आज्ञा न्यनाः थःगु इच्छा पूर्ण
 यायेत प्राण हे वंसा नं उगु विहारय् थ्यंकः वनेगु प्रतिज्ञा यानाः ह्लाः
 तुति चुयाः वने मफुसां ह्य घिसिघिसि यानाः लुतुलुया वँव गुलिछि
 ह्लि वने धुंकाः लँय् थः दाजु इन्द्रवोधि जवं आयु कलस, खवं नसा
 दुगु थल ज्वनाः भिक्षुनीयात धाल—हे तता, आः छं जिगु खँ छता
 न्यँ जिगु ह्लाती फ़िच्यागू प्रकारया कुष्ट त्वय् मदया वनीगु कलस
 दु, देपा ह्लातय् अनेक सुखं पूर्ण जुइगु नयेगु वस्तु दु । का छं न
 त्वं धकाः धाःगु न्यनाः थः दाजु धकाः ह्यसीकाः जिया सिवय् नं
 ह्लापा दाजुं ज्ञान प्राप्त याये धुंकल धकाः मत्ती तयाः तीजक मफु
 मफु दनाः मिखां कनाः स्ववःलय् थः दाजु मखसे न्याखे न्यागू
 रंगयापि दाखीनीपिनिगु दर्शन लात । व न्याह्य दाखीनीपि नमवासे
 सुमक च्वंच्वंगु खनाः भिक्षुनीनं धाल—हे पञ्चकुमारीगणपि छलपो-
 लपि सु गनं विज्याःपि, जि ह्यसीके मफुत । थथे न्यसेलि न्याह्य
 दाखीनीपिसं थःथःगु परिचय वियाः आज्ञा जुल—हे कमला भिक्षुनी,
 जिपि न्यागू कुलयापि न्याह्य दाखीनीत खः । जिमित सिद्ध पुरुषं
 श्री कमलापदं जिमि केहेँ थन व्वना हचि धकाः व्छया हःपि खः ।
 वनेनु धकाः वयागु ह्लाः ज्वनाः थःथःगु पञ्च वर्णया वस्त्रं सुपाचं
 त्वपुया वी थें त्वपुया यंकाः अनं अन्तरध्यान जुया वनाः व न्याह्य
 दाखीनीतसें व भिक्षुणीयात श्री चुगडोल धयागु विहारय् श्री अव-
 लोकितेश्वरया स्थानय् थ्यंका वियाः न्याम्हं अल्प जुयावन । थनंलि

भिक्षुनी कमला श्री अवलोकितेश्वरया देगःया मूलुखाया पिनेसंतु
 च्वनाः मुलुपति थ्यानाः आशन यानाः ध्यान यानाच्चन । कल्लय्
 खुन्हु सुथय् जुसेलि देगःया द्यःपालाःतसें महारोगीह्य भिक्षुनी छह्य
 देगःया न्ह्यःने च्वंच्चंगु खनाः सकसिनं छ छाय् थन च्वंच्चनागु
 धकाः गुलिसिनं ह्लाः ज्वनाः गुलिसिनं तुति ज्वनाः सातुसाला यंकाः
 देगःया ल्यूने वांब्छये यंकल । भिक्षुनीनं विचाः यात कि मनू
 धयापिसं ज्ञान दक्क अविद्यां त्वपुया तःगु दु श्री ईश्वरया ध्यान याःसां
 उलि हे फल दइ धकाः देगःया ल्यूने हे च्वनाः ध्यान याना च्वंच्चं
 ह्लय्ला दयेव श्री आर्यावलोकितेश्वरया मूलुखा वया न्ह्यःनेसं लाःवल ।
 अले व कमला भिक्षुनीनं श्री अवलोकितेश्वरया दर्शन यानाः
 अनेक प्रकारं स्तोत्र यात—हे करुणामय अवलोकितेश्वर, छलपोलं
 संसारय् सत्त्व प्राणीपिन्त बांलाक सुदृष्टि स्वया विज्यानाः इमिगु
 अनेक दुःख कष्ट नास याना विज्याहुं धकाः स्वक्कः (स्वकोटी) तक
 षडक्षरी मन्त्र उच्चारण यानाः बारंवार प्रार्थना यानाः सम्यक
 ज्ञान तकं पवनाच्चन । थथे कमला भिक्षुनीनं श्रद्धा भक्ति तयाः
 प्रार्थना यासेलि महाकरुणिका आर्यावलोकितेश्वर प्रसन्न जुयाः वस-
 पोल्या दया कृपां कमलाया शरीर पञ्चरश्मि दुगु जुयाः महारोगं
 शान्त जुयाः तःधंगु सिद्धि प्राप्त जुइकाः आकाशया लँपुं ब्रयेका
 यंकल । विष सागरया लिक्क ह्लापा दयेकातःगु भिखा छेय् थयंके
 यंकल । दछि व न्याला फुइव दासी श्यामा थः स्वामिनी भिक्षुनी
 कमलायात लुमंकाः विष सागरपाखे वने धकाः वँव थम्हं दयेका
 तयागु भिखाछेँ छखां घाँय् व छारपाटं जायाः प्यंगू लुखां त्वपुया
 च्वंगुलि प्यंगू लुखाय्सं वनाः प्रार्थना यासेलि व कमला भिक्षुनी न्याह्य
 दाखीनीया दथुइ च्वनाः तसकं शोभायमान जुइका विज्यानाच्चंगु
 खनाः अजुगति चायाः विन्ति यात-हे स्वामी, छलपोलं सु वैद्य कयनाः
 छु वासः यानाः आम कुष्टल्वय् लायेकाः थन विज्याना च्वनागु ?
 थथे विन्ति यासेलि भिक्षुनी कमलां जिं मेपिं सुं वैद्य कयनाः वासः

मयाना श्री अवलोकितेश्वर रूपी वैद्य षडक्षरी मन्त्र रूपी वासःया
सेवन यानाः जिगु ग्यानापुगु कुण्टलत्रय् शान्त जुल धकाः थः स्वामी
कमला भिक्षुनीयागु उपदेश न्यनाः श्यामा दासीं वहे षडक्षरी मन्त्रया
जप यानाः थः स्वामीया सेवा यानाः तरय् जुयावन ।

थ्व वाखं टिब्बटया शास्त्रपाखें प्राप्त जूगु खः ।

(थ्व लोकेश्वरयात कृताञ्जलि लोकेश्वर नं धाइ ।)

सिंहनाद लोकेश्वरया बाखं

ह्लापा श्रावस्ती नगरया पिने छगू तःधंगु गामय् श्रेष्ठ जातिय धनेश्वर महाजन छह्य दु । वया धन सम्पति वयान हे याये मफयेक दयाच्वन । ह्लिछिया आमदानि खर्च थमं हे याये मफु बंजातय्गु भरोसाय् च्वनाः व्यापार वृत्ति यक्व धन कमय् यानाच्वन । थ्व महाजनया स्त्री स्वामीभक्त सुन्दरीह्य महाजननी धनेश्वरी धयाह्य खः । नयेगु त्वनेगु पुनेगु इत्यादि दुःख छुं मदु । सन्तान मदुगुलि छता दुःख जुइका च्वन ।

महाजनं स्त्रीयात छन्हु दिक्क जुयाः थथे धाल-प्रिय छ तं चाये मते जिं छगू धाये कीत दुःख छगू दु आःतक सन्तान मदु काय् मदुसां म्हाय् जूसानं दयेमाःगु खः म्हाय् नं मदु । थ्व धन सम्पति स्वैत त्वःता वनेगु मृत्यु जुइवल्य् अग्नि संस्कार याइपि सु, छु यायेगु खः ।

स्त्रीनं विन्तियात-भो स्वामी, थःथःगु कर्म भोग कीगु भाग्य थथेहे जुल, जिं नं माःगु तक याना च्वनागु दु; हथाय् चायेमते थथे निह्य स्त्री पुरुषया खँ जुल ।

छुं समय् लिपा महाजननीया प्वाथय् दत । निह्यसियां काय् दय्मा धयागु आशायानाः दान पुण्य यानाच्वन । ङिला दुवल्य् महाजननीया अचा बुल । काय् वुयाः इपि खुसि जुयाच्वन । तर घौछि जाःवल्य् हे मचा सित । अपरोच यानां छु याये वांछये माल । गुलिसियां धन दु, सन्तान मदयाः दुःख । गुलिसियां मदयाः दुःख । गुलिसियां मचा बूसां सिनाः दुःख ।

न देवदोष-न मनूया दोष-न कर्म दोष-सुनांनं मस्यू । महाजन
महाजननीपिन्त दुःख तायेसते धकाः थःथितिपिसं ह्ययेकाः बुळ्हेयाना
वन । थ्व खँ खः धकाः महाजनया मन थीर यानाच्चन । वहे
वर्षय् महाजननीया हानं गर्भवती जुल । ह्यापार्थे जुइ धकाः धर्म
कर्म यानाः छः पूजा यानाजुल ।

फिला दसेलि काय् बुल पलख जाःवलय् सित । मचाया मां
अवुपि खल । गुलि ख्वये, वाके व्छत ।

अनंलि वहे दँय् हानं प्वाथय् दत आःजा वालक रक्षा जुइमा हे
दैव, हे कुल देवता धकाः पाठ पूजा धर्म कर्म याना जुल, फिला दत
काय्बुल, कन्हेखुनु सित । तसकं अपशोच जुइकल सीह्यामचा वाकेव्छत ।
निह्य स्त्री पुरुषया खँ जुल-थुकिं स्वह्य काय् बुल वांव्छये मायेक,
जीगु कर्म धिक्कार आः छु उपाय यायेगु काय्मचा मदु गथे याये
धकाः धन्दा कयाः मेह्य स्त्री विवाह याये मालीगुला धकाः मत्ती
जुल । संयोगं प्वाथय् दत मचाबुलं काय् तर बुयाः भतीचा जाय्वं
सिना वनीगु । स्वकः तक नं थथे जुल । आः नं थथेहे जुल धाःसा
छु यायेगु अथवा दइ हे मखुतला धनयात कर्म मत्वः धकाः नाना
प्रकारं हालाः दुःख मन यानाच्चन ।

उप्रान्त गर्भवती मजुल । स्वदँ दुवलय् महाजनं वेपार त्वःतल,
धन मदुगु मखु, प्रसस्त हे दु, काय् स्वह्य नं दुगु खः तर धों खिचां
नइपिं जुयाः जन्म जुल । आः हानं दइगु संभव मदु छु यायेत दुःख
सियाः कमय् यायेगु थ्व दयाच्चंगु सम्पति सुनां भोग याइगु जुइ गन
वने गन च्वने सुलिसे सल्ला यायेगु थथे मनं तर्कना याना च्वंवलय्
भगवान बुद्धं सीकाः अनिरुद्र भिक्षुयात सःताः आज्ञाजुल ।

थन गामय् छह्य महाजनया काय्पिं स्वह्य दत नं स्वम्हं हे
जन्म जुइवं सित वइगु छेँय् वनाः उपदेश वियाः धर्म याकि सन्तान
दइ छं विचारं बुळे याः हुँ ।

थथे आज्ञा जूगु न्यनाः अनिरुद्र भिक्षुं महाजनया छेँय् भिक्षा

काः विज्यात । महाजनं प्रणाम यानाः भोजन दान यात । भोजन
सिद्धयेकाः अनिरुद्र भिक्षुं विस्तारं महाजनयात धया विज्यात-सद्धर्म
त्रिरत्न सेवा यानाः सन्तान विषय उपोषध व्रत यायेगु यायेमाल ।
थन श्रावस्ती भगवान बुद्ध विज्याना च्वंगु दु; धन दुसा नं धनयात
त्वय्क बुद्धयात ह्यमस्यू । बुद्धया थासय् वयेगु मनमतः । जितः वस-
पोलं छन्त उद्धारया लागि छ्वया हःगु खः । थुलि न्यंकाः थःगु
थासय् लिहांवन । थ्व भिक्षुं कंगु उपदेश न्यनाः महाजनया निह्य
त्यपुलि यूजा ज्वनाः भगवान विज्याःगु थासय् वयाः पुजायानाः
चाःहुलाः विन्तियात-भो भगवान, जिमि थनयात मत्वःगु निगू दु बुद्ध
ज्ञान व बुद्ध भगवानयात ह्यमस्यूगु, काय्मचा वचय् मज्जुगु । जिपि
अभाग्य खः छु धर्म याःसा सन्तान वचय् जुइगु ज्ञान पवने ।

भगवान बुद्ध इमिगु ख्वाः स्वयाः आज्ञा जुल-महाजन छिपि
ह्लापा थ्वहे गामय् श्रेष्ठ जाति जुयाः जन्म कया च्वंपि खः । छिमिसं
दान पुण्य यानाच्चन तर पशु लहिनाः जहानथें यानाः तयातःपि स्यानाः
इमिगु मांसाहार यानाः वःगु पाप दु । हानं सा लहिनाः वइगु दुरु
ह्लिह्लि त्वनाः लः त्वं वःह्य सायात लः त्वने मगावं सायात दाया
हयाः दुरु न्ह्यानाः त्वंगु दु । थुगु पापं आः सन्तान दुःख जुल ।
दान पुण्य यानावःगु प्रभावं धन सम्पति दत । थ्व पाप फुकेगु इच्छा
दुसा प्राणी हिंसा मयासे त्रिरत्नया शरण वनाः शील धारणा यानाः
उपोषध व्रत या ।

थ्व अमृत वचन न्यनाः तथाऽस्तु याये धुंकाः प्रणाम यानाः थःगु
छेँस गुरुपाखें त्रिरत्नया शरण वने धुंकाः करुणामय पूजाया व्रत यात ।
निह्य स्त्री पुरुषया छगू हे मन यानाः व्रत याये धुंकाः पालं यायेत
ठीक याःवल्य् सिंहनाद लोकेश्वर छह्य दरिद्र बुढाह्य मनू जुयाः
भिक्षा काःवल । आदर तयाः तलय् सःताः आसनय् फेतुकाः दुरुजा
पायसधाह क्षीर (जा) भोजन दान यानाः प्रसस्त जुइक नकल ।

थलय् स्वःवल्य् भतिचा हे पाः मज्जु जायेकहे दयाच्चन । थथे

जूगु खनाः आश्रय जुयाः निहसिनं विन्ति यात-छलपोल सु थुगु
अवस्थाय् थन छाया विज्यानागु ? वसपोलं हिलाः आज्ञा जुल ।

थौं छिमिगु श्रद्धां भोजन विल प्रसस्त जुइक नयेधुन थथेहे
वारंवार थ्व व्रत यांना च्वै छिमिगु पाप फुनाः अन्तय् स्वर्गवास
वनी । जि मेह्य मखु सिंहनाद लोकेश्वर खः धयाः बुढां दरिद्रयागु
रूप त्वःताः दर्शन विल । महाजन महाजननी अन च्वंपि सकसिनं
तसकं हर्ष यांनाः अर्घ्यः, पाद्य, पुष्प, धूप, दीप, गन्ध, रस, माल्य, विले-
पन चूर्ण, चीवर, छत्र, ध्वज, पताक, उखेलिका दीपमाला इत्यादि तयाः
श्रद्धानुसार पूजा यांनाः अष्टाङ्ग प्रणाम याये धुंकाः प्रार्थना यात-

जिपिं अज्ञानी जुयाः थुज्याः गु उत्तम पूजा धर्म मसीका च्वनापि
खुसि नदीया सिथय् वासयांनाः लः त्वने मखंपि खः । थौं भगवान्
बुद्धया कृपां खंकाः अनिरुद्ध भिक्षुद्वारा थुगु व्रत यायेफत । छलपोल
विज्यानाः जिमिगु थाय् पवित्र याः विज्यात आः तिनि जिपिं मिखा
दुपिं जुइदत । दया कृपा तयाः वरदान विया विज्याहुँ सन्तान पवने ।

थथे प्रार्थनायाः गु न्यनाः सिंहनाद लोकेश्वरं आज्ञा जुल-थथे हे
संवोधि ज्ञानय् च्वनाः त्रिरत्न सेवा यांनाः सद्धर्मचर्या उपोषध व्रत
यांनाच्वने फुसा सन्तान दइ पाप नं मोचन जुइ बुद्धया शरण हुँ
छिपिं जन्म जन्मय् सुखी जुइ थुलि अशीर्वाद वियाः वसपोल लोकेश्वर
अन्तरध्यान जुया विज्यात ।

थुखुहुँ निसैं थ्व महाजनया निह्य स्त्री पुरुष पूजा ज्वनाः श्राव-
स्ती भगवान् बुद्ध दर्शन व पूजायांनाः शील कयाः पर्व पर्वकालय्
व्रत यांनाः सिंहनाद लोकेश्वर लुमंकाः भक्ति यायेगु चलन जुल ।
अनंलि महाजननीया गर्भवती जुयाः फिला वयनेवं दिव्य सुन्दर लक्षणं
सहितह्य काय् जन्मजुल । थ्व वालक दीर्घायु जुइह्य जुयाः ह्लापा थें
मजू । महाजन महाजननी निह्यसियां हर्षया सिमाना हे मदयेकाः दान
पुण्य यांनाः फिन्हुदुखुनु नामकरण यात । त्रिरत्न एवं सिंहनाद लोके-
श्वर सुमरण यांनागु पुण्यया प्रभावं जन्मजुल धकाः काय्यात सुमरण

पुत्र धकाः नां छुनाः प्रतिपाल यानातल ।

धुह काय् नं लिपा तःविकः जुमेंलि मां अवुपिन्न मेवा यानाः
तःतःधंगु धर्मया शासनय् च्वनाः लोकेश्वर तथा बुद्ध बोधिसत्त्व त्रिरत्न
पिनिगु गुण प्रभाव प्रकाशयानाः आपालं कीर्ति तथाः बुद्धोपदेश ज्ञान
प्रचार याकाः थमनं भक्ति यानाः लिपा विवाह कर्म वुंकाः परिवार
दयेकाः मां अवु स्वर्गवास जुसेंलि छन्दु थःनं देहान्त जुल । स्वर्ग भुव-
नय् देवपुत्र जुयाः मां अवुपि नापं आनन्दवास यानाच्चन ।

जटाधारी लोकेश्वरया^१ बाखं

ह्लापा वृषदेव राजाया ललितपुर लगंख्यः स्थूल चैत्य दर्शन यायेगु-
चलन दु । छन्हु चैत्य दर्शन यांनाः अनसं वास यांनाच्वन । अन
स्थूलया न्ह्यःने गालं पुच बही पिचाकः वयेगु लँ दयाच्वन । वहे
गालं यम किकरपिं निह्य वयाः वृषदेव राजायात ज्वनाः यमपुरय्
यंकल ।

अन यमराजं थ्व वृषदेव राजायात हःगु खनाः ब्वःविल—थ्व
छाय् थन हयागु थ्वैत थन हये मत्यःनि लित यंकि धया विज्यात ।

तथाऽस्तु यांनाः लित ब्वना हल । वृषदेवं विन्तियात, जितः थन
यमपुरया चरित्र छगू निगू कयंसा धर्म यायेगु इच्छा जुइ जि नं स्वयेगु
इच्छा दु ।

थथे धाःगु न्यनाः यम किकरतय्सं प्रेत भुवनय् छथाय् कयनाः
धाल—थ्व पापीत प्रेत जुयाच्वोपिं खः, थुमि तसकं दुःख विशेष लः
त्वने मदुगुलिं ह्लिह्लि ख्वया च्वनीगु छं नं पाप यातकि थनहे प्रेत
जुयाः च्वने माली छन्त जिमिसं काः वयागु जिमि थन छ च्वना
च्वंगु थासय् नंतु तय् यंकेत लित हया याकनं नु धया च्वंवल्य्
अन प्रेत गणपिं लः त्वनेमाल धकाः ख्वया हल ।

थुगु अवस्थाय् यमराज जटाधारी लोकेश्वर जुयाः प्रेतगणपिन्त
थःगु जटाया सँ तिसिनाः जलवृष्टि यांनाः प्रेत गणपिन्त लः त्वनेगु
दयेका विल । थ्व स्वयाः वृषदेव राजा त्राहि जुइकाः लिहां वल ।
यमकिकर पिं लिहां वन । थ्व हे खँ राजां सकलयात कन, पत्याः-

मजूपि नं दु । अले वृषदेवं कारण्डव्यूह सूत्रय् च्वंगु खँ पत्याः मजू-
पिन्त सःताः न्यंकल । प्रेत गणपिन्त थःगु जटा (सँ) प्याकाः तिसिना
जल वृष्टि यानाः लः त्वंकुह्य जटाधारी लोकेश्वरया मूर्ति दयेका
लगंख्यलय् स्थापना यानाः थः किजा वालार्चनयात राज्य वियाः वृश-
देव राजा गोडावरी तीर्थ गमन जूवल्य् छथाय् गामय् वासं च्वनाः
चैत्य छगः दयेकाः वन्देज ग्राम धकाः नां छुनावन । उगु वन्देज ग्राम-
यात थौंया मनूतय्सं वडेगां धाइगु चलन जुल । वालार्चन राजां
जटाधारी लोकेश्वर मूर्ति लगंख्यलय् मतसे तंगत्वाल्य् विहार दयेकाः
स्थापना यात ।

षडक्षरी लोकेश्वरया बाखं

ह्लापा धर्मकल्प देशय् धर्मकल्प राजा श्वया स्त्री धर्मरती श्वया
काय् धातुतेज राजकुमार सकल यमलोक वनाः यमराज षडक्षरी
लोकेश्वरया रूप दर्शन यानाः छेय् लिहां वयाः थमं स्वया वयागु
यम चरित्रया खं सकसितं कनाः धर्म याकल ।

श्व राजकुमारं दर्शन याना वःह्य कर्मराज तुयुगु वर्ण जटाधारी
लोकेश्वर खः । श्व राजकुमारया केहे सुचित्रा छह्य दु कुष्ट
रोग जुयाः उत्तरपाखे वने धकाः आनन्दगु थासय् च्वनेत थाय्
दयेकाः प्यह्य चाकरि याइपिं तयाः अन तये यंकल । वनया
फलाहार शीतल जलया सेवन यानाः सुचित्रा देवी वनय् बास
यानाः ह्लिह्लि ख्वया च्वनीगु । जि छह्य सुन्दरी रूपह्य
राजपुत्री खः । छु याये जि छु पाप यानावल जि पापी थौं कुष्टरोग
पीडित जुइकाः थुजाःगु वनय् स्त्री जाति बास यायेमाल । श्व रोग
मजूगु सा छह्य राजकुमायलिसे बिवाह जुया लिपा राजकुमार राजा
जुइवल्य जि महारानी जुइ दइगु । उगु वखतय् दरवारय् च्वनाः
सकलिनं मानय् याका च्वने दइगु थौं थन वनय् वन जन्तु थें च्वं
वयेमाल । जिगु शरीर दुर्गन्ध जुल धकाः वनय् तये हल । हा हा हे
दैव जितः सुनां रक्षा याः वइगु । थथे ह्लिह्लि ख्वया च्वनीगु ।

छन्हु षडक्षरी लोकेश्वर वनय् चाःहूवःवल्य वनदेवी नापलात ।
श्व ख्वःह्य सु धकाः लोकेश्वरं वनदेवीयाके न्यन । वनदेवीं कन, श्व
राजपुत्री कुष्ट रोग जुयाः थन वनय् तयेहःगुलि व ख्वया च्वंगु ख ।

थ्व खँ न्यनाः षडक्षरी लोकेश्वरं करुणा तथाः व कुष्ट रोगी स्वयेत
 स्वयम छह्य वैद्यराज जुयाः स्वः विज्यात । अन च्वंपिके न्यन, थन
 खया च्वंहा रोगी छकः जिनं स्वये ज्यूला जि छह्य उपकारी वैद्य-
 राज खः । थथे धाःवल्य् असल जू धयाः व राजपुत्री च्वनाच्वंगु
 थासय् यंकल । दुर्गन्ध सहित कुष्टरोगी खनाः वैद्यराजं धया विज्यात—
 राजपुत्री छंगु रोग भयङ्करगु खः । तथापि जि वासः यानाः लायेके
 फु । छं विश्वास यानाः वासः नये खःला ।

थथे धाःगु न्यनाः लय्लय् तायाः धाल, थनिनिसें वासः नये
 हचि । रोगीं थथे धासॅलि व वैद्यराजं वासःबियाः हानं खँ न्यंकल ।
 थ्व वासः नयेत सुथ ह्वापां म्वः ल्हयाः करुणामय लुमंकाः षडक्षरी
 मंत्र ब्वनाः नयेगु लछिया सेवन यायेमाः । ह्लिनय् नं बहनी नं यानाः
 ह्लिछिया स्वंगू प्रहरय् नयेगु । षडक्षरी मन्त्र नं कना विल । लछि
 तक थथे सेवा या छंगु रोग शान्त जुइ । जि लछि दइ वलय् वये
 धयाः लछियात गावक वासः बिया लिहां विज्यात ।

थ्व रोगीं तस्सकं विश्वासं गथे वैद्यराजं धाल अथेहे ह्लिछिया
 स्वकः वासः नयाः मन्त्र ब्वनाः सेवा याःवल्य् फुक रोग शान्त जुयाः
 ह्वापाथें जुल । वं वैद्यराज लुमंका च्वन । नां मस्यू छेँ नं गन न्यने
 मफुत धात्थें दैव समान हे खः । व मनू मखु बांलाक न्यने माल ।
 धिक्कार जि, आः वैगु खः ला मखुला धकाः हाला च्वं वलय् व वैद्य-
 राज अन थ्यंकः वल । खनेवं राजपुत्रीं तुति भोपुयाः विन्तियात—
 जिगु रोग लानाः ह्वापाथें सुन्दरी रूप जुइ धुंकल, छलपोलया नां
 कयाच्वना जिमित ह्येका विज्याये मते छलपोल सु, नां छु, छेँ गन
 प्रभु कना विज्याहुँ ।

थथे विन्ति याःगु न्यनाः वैद्यराजं मुसुहुँ ह्लिलाः आज्ञा जुल—
 राजपुत्री, रोग जा लाल खः छ वांलात तर छंगु पाप मफूनि । जितः
 ह्यसीकेत पलख मिखा तिसिना च्वँ जि कँ धायेवल्य् कनास्व । थथे
 धायेवं अनच्वंपि सकसिनं मिखा तिसित वैद्यराजं थःगु रूप षडक्षरी

लोकेश्वर जुयाः दर्शन विल । अले मिखा कँ धया विज्यात । सकसिनं
मिखा कना स्वःवल्य् वैद्यराजया रूप मखु षडक्षरी लोकेश्वर जुया
च्वंगु खनाः सकसिनं तुति भोपुयाः श्रद्धा तयाः पूजायाना विन्तियात—
छलपोल सु खः आज्ञा दयेका विज्याहुँ ।

थथे विन्ति यासेलि जि षडक्षरी लोकेश्वर खः छं ह्तापा ब्राह्मणी
जुयाः जन्म कया च्वंवल्य् साया सेवा यानाच्वन । लिपा वहे साया
मचां मांयागु दुरु त्वना च्वंगु खनाः दुरु न्ह्याः वंगु अवस्थाय् साया
मचायात कथि दाल । थासय् लानाः व सित । सा भक्ति याःगु
पुण्यं सुन्दरी राजपुत्री जुयाः जन्म जुल । वया मचा स्याःगु पापं छ
थुगु जन्मय् कुष्टरोग जुल । आः छं थुगु जन्मय् सछिह्सा सा दान
यानाः षडक्षरी मन्त्र फिगू लाख जपयानाः त्रिरत्न भक्ति जुयाः करुणा-
मय लुमंकाः व्रत या छंगु पाप फुइ थव मन्त्र भजय् यानाः व्रत
यायेवल्य् आमीष वस्तु सेवन याये मते यात धाःसा सिद्धि दइमखु ।

थुलि उपदेश वियाः जि वने धयाः पिहां विज्याःह्म अनसं अन्तर
ध्यान जुया विज्यात । थुगु समाचार न्यनाः धर्मकल्प राजा खुसि
जुयाः मन्त्री सहित थःहे वयाः स्वःदल । पुत्री सुन्दरी जुयाच्वंगु खनाः
तस्सकं हर्ष जुयाः धन्य वैद्यराज षडक्षरी लोकेश्वरयात सदानं जिगु
नुगलं प्रणाम दु । थथे धयाः पुत्रीयात वनय् मतसे छेँय् यंकल ।
राजपुत्री सुचित्रा देवी गथे लोकेश्वरं आज्ञाजुल अथेहे नियमय् च्वनाः
त्रिरत्न भक्त जुयाः षडक्षरी मन्त्र व्वनाः भक्ति यानाच्वन ।

उगु जन्मय् विवाह मयासे ब्रह्मचरी व्रत पालन यानाः जीवन
हनाः छन्हु देहान्त जुयाः स्वर्ग लोकय् किन्नरी कन्या जुयाः आनन्दं
वास यानाच्वन ।

(सिंहनाद लोकेश्वर, जटाधारी लोकेश्वर व षडक्षरी लोकेश्वर—
या स्वपु वाखं श्री आशाकाजी वज्राचार्यपाखें प्राप्त जूगु खः)

श्री लोकेश्वरया नाम संग्रह

अईभूज लोकेश्वर	क ३३
अकुल लोकेश्वर	नी ५७ ता ५७ क्ष १५ त्र १५
अक्षयकर्माविर्ण विशोधन लोकेश्वर	क्ष ७ त्र ७
अक्षयमति लोकेश्वर	ज ५५ नि ३३
अक्षय लोकेश्वर	क्ष ८ त्र ८
अक्षोभ्य लोकेश्वर	क्ष २० त्र २०
अगम्यगति लोकेश्वर	ह ७५ न्हि ८१
अचलकेतु लोकेश्वर	ज २६ नि ८०
अचल लोकेश्वर	नि २७
अचित्त लोकेश्वर	दे ६
अचिन्त्य लोकेश्वर	ज ८३
अजिता लोकेश्वर	क्ष ६ त्र ६
अथहस्त लोकेश्वर	वा ८१ आ ८२
अनिक्षिप्तधुर लोकेश्वर	ह ७६
अनिक्षिप्तधर लोकेश्वर	वा ८० आ ८०
अनिक्षिप्त लोकेश्वर	नी ७७ जि ७८ ह्रि ५४ क्ष १८ त्र १८ ता १७ (छिप) क ८० (छिप्त)
अपरजित लोकेश्वर	क्ष ५ त्र ५
अभयकर लोकेश्वर	क ५३
अभयङ्करी लोकेश्वर	वा ५१ नी ४६ जि ५० भा ५१ ह ४६ ता ४६ ह्रि ३८ क्ष १४ त्र १४ दे ३१
अभयदत्त लोकेश्वर	दे ३२
अभयप्रभ लोकेश्वर	क्ष १२ त्र १२ (प्रभ-प्रद)
अभयफलदायक लोकेश्वर	जि ७० क्ष १७ त्र १७

अभयवलदायक लोकेश्वर
 अमितप्रभ लोकेश्वर
 अमिताभ लोकेश्वर

 अमिताम्भ लोकेश्वर
 अमोघपाश लोकेश्वर

 अमोघवति लोकेश्वर
 अमोघसिद्धि लोकेश्वर
 अमोघांकूश लोकेश्वर
 अमृतप्रभ लोकेश्वर
 अमृवति लोकेश्वर
 अमृतवति लोकेश्वर
 अमृतांभ लोकेश्वर
 अमृवति लोकेश्वर
 अयिभुज लोकेश्वर
 अयिभुत लोकेश्वर
 अवलोकितेश्वर
 अविचिस्वधन लोकेश्वर
 अवीचिसंशोधन लोकेश्वर

 अश्वथहस्त लोकेश्वर
 अश्वरथ लोकेश्वर
 अश्वस्थ लोकेश्वर
 अष्टाङ्ग लोकेश्वर

ह ६८ ह्रि ६५ (वल-वर)
 ज ६८
 ज १६ नि ८८ वा २५ नी २३ जि
 २४ आ २४ त्र २१ क २५ दे १३
 ह्रि २४ ता २३ क्ष २१
 ज ३७ नि ७२ वा ३५ नी ३३
 जि ३४ आ ३५ ह ३३ ता ३३ ह्रि
 ३० क्ष ४ त्र ४ क ३६ भ २०
 क्ष १३ त्र १३
 क्ष २२ त्र २२
 क्ष ११ त्र ११
 नि १४ क्ष १० त्र १०
 त्र ६
 क्ष ६
 ह २४
 त्र ६
 क्ष २४
 त्र २४
 ज ६४ (पु) नि १०
 क ७३
 वा ७३ नी ७० जि ७१ आ ७३
 ह्रि ५१ क्ष १६ त्र १६ ह ६६ (वी-भि)
 नी ७८ ह ७७ ह्रि ५५ (थ-त्य)
 जि ७६ क्ष १६ त्र १६
 क ८१
 वा ३३ जि ३२ आ ३३ ता १०८
 ह १०८ क्ष २३ त्र २३ नी ३१
 (अष्टा-जस्ता) क ३४

असंगता लोकेश्वर
असिनील लोकेश्वर
अस्वस्थहृष्ट लोकेश्वर
आकाशगङ्ग लोकेश्वर
आकाशगर्भ लोकेश्वर

आकाशधातु लोकेश्वर
आकाश लोकेश्वर
आदिबुद्ध लोकेश्वर
आनन्दादि लोकेश्वर

आनन्द लोकेश्वर
आनन्दवाह लोकेश्वर
आरद लोकेश्वर
आर्य्यतारा लोकेश्वर
आर्य्यावलोकितेश्वर

आयस्तेज लोकेश्वर
इन्द्रकेतुध्वज लोकेश्वर
इन्द्रकेतु लोकेश्वर
इन्द्रगति लोकेश्वर

इन्द्रपात्र लोकेश्वर

क्ष २५ त्र २५

दे ३६

ता ७८

क ७८

ज ५६ नि ५ वा ७८ नी ७५ जि

१०४ आ ७८ ह ७४ ता ७५

ह्लि ५३ क्ष २६ त्र २६

जि ६५ क्ष २७ त्र २७

नि २३ नी ६४ ह ६३ ह्लि ७८

ह्लि १०५ क्ष ३० त्र ३० क १०६

ज १०२ नि ४८ आ ६ वा ६ नी २४

जि २५ ह्लि ७ ह १०१ ता २४

क्ष ३ त्र ३ क ५

क्ष २८ त्र २८ क ६७

न्हि ६२

आ ६७ वा ६७

क्ष २६ त्र २६

ज १ नि १०८ वा २ नी १ आ २

ह १ ता १ क्ष २ त्र २ क १

जि १ भ १

क्ष ३१ त्र ३१

क्ष ३२

त्र ३२

वा ६८ नी ६५ जि ६६ आ ६८

ह ६४ ह्लि ६३ क्ष ३३ त्र ३३

क ६८

क ४१

इन्द्रभुज लोकेश्वर
 उग्रतेज लोकेश्वर
 उचन्द्र लोकेश्वर
 उच्छिक्रान्ता लोकेश्वर
 उच्छित्तपीठ लोकेश्वर
 उतासेता लोकेश्वर
 उतासेन लोकेश्वर
 उन्नति लोकेश्वर
 उन्मत्त लोकेश्वर
 उन्मत्तशान्ति लोकेश्वर
 उन्म लोकेश्वर
 उप्रकान्ता लोकेश्वर
 उलमन्त लोकेश्वर
 उष्णकलेकि लोकेश्वर
 उष्णीषचक्रवर्ति लोकेश्वर
 उष्णीषनाद लोकेश्वर
 उष्णीषनाम लोकेश्वर
 उष्णीषमहावलोकितेश्वर
 उष्णीष लोकेश्वर

उसार्थवाह लोकेश्वर
 ऋषिगुप्त लोकेश्वर
 ऋषिदेव लोकेश्वर
 ऋषिपुगल लोकेश्वर
 ऋषिपुंगव लोकेश्वर

वा १०६ अ १०६
 क्ष ४० त्र ४०
 नी ६०
 ह्रि ७६ क्ष ३८ त्र ३८ (च्छि-छि)
 वा १२ आ १२ (च्छि-छि)
 क १४
 क्ष ३६ त्र ३६
 ज ८४ नि ३०
 जि १२ त्र ३४ (त्त-न्त)
 आ १५
 वा १६
 क ११
 ता ११ क्ष ३४ ह १२ (उल-उर)
 क्ष ३५
 ह्रि १४ ह ४८ (ष-ख)
 त्र ३७ क्ष ३७ (ष्णीष-ष्णी)
 आ १३
 त्र ३६
 वा १३ नी १०३ ता १०३ क्ष ३६
 त्र ३५ क १२ दे २४
 ता ५६
 क ४४ त्र ४४
 क्ष ४३ त्र ४३
 न्हि ७१
 वा १०२ नी ६६ × जि + १००
 ता ६६ + (लिखि) आ १०२
 (ऋषि-रिष) त्र ४२ (पुं-प्र)
 क्ष ४२ (प्रंग)

ऋषिप्रंग लोकेश्वर	क्ष ४२
ऋशियुगव लोकेश्वर	ह ६८
ॐनज लोकेश्वर	क्ष ४१
ॐनत लोकेश्वर	त्र ४१
कनकमुनि लोकेश्वर	क्ष ४१ त्र ४१
कपिलमुनि लोकेश्वर	क्ष ५० वि ५० (पि-षि)
कमण्डल लोकेश्वर	ज ६६ नि ४५
कमरूप लोकेश्वर	भ २१
कमलधर लोकेश्वर	जि ३६ क्ष ४८ त्र ४ ८
कमलभट्ट लोकेश्वर	दे १०
कमलरुद्र लोकेश्वर	ज ३३ नि ७८
कमल लोकेश्वर	ह ३५
कमलवद्ध लोकेश्वर	क्ष ४७ त्र ४७
कमलवन्धु लोकेश्वर	ल ३७ नी ३५ आ ३७ ता ३५ (न्धु-न्ध)
करजोति लोकेश्वर	ता १०२ क ३८ (ति-रि)
करुणावतार लोकेश्वर	जि ४३ ह ५६ न्हि ४२ क ५६ क्ष ४५ त्र ४५
कणिकार लोकेश्वर	क्ष ४६ त्र ४६
कपिलमुनि लोकेश्वर	त्र ५० क्ष ५० (षि-पि)
कानन लोकेश्वर	क्ष ५२ त्र ५४
कानन्दवाह लोकेश्वर	नी ३७ ह ३७ ता ३७
कान्तवर्जित लोकेश्वर	क्ष ५६ त्र ५६
कान्तवति लोकेश्वर	नी ५८
कान्तिकतार लोकेश्वर	क्ष ५४
कान्तिनाथ लोकेश्वर	क ६२
कान्तिनाम लोकेश्वर	क्ष ५५ त्र ५५

कान्तिनावतार लोकेश्वर	वा ६१ आ ६१ न्हि ४४ ह ५७ × त्र ५३ (ना -व) ता ५८ (नावतार-वता)
कान्तिवतार लोकेश्वर	ह ५७ त्र ५३ वा ६१ + आ ६१ + न्हि ६४ + (न्ति-न्तिन) ता ५८ (तार-ता)
कामवाह लोकेश्वर	जि ३८ क्ष ५१
कारण्डव्यूह लोकेश्वर	२७ नि २७ जि १०७
कार्तिकावतार लोकेश्वर	जि ६१
काशवाह लोकेश्वर	त्र ५१
काश्यप लोकेश्वर	क्ष ५३ त्र ५२
कुरङ्गनावतार लोकेश्वर	आ ५६
कुरुकुल्ला लोकेश्वर	क्ष ५७ त्र ५७
करुङ्गनावतार लोकेश्वर	वा ५८
कुलजा लोकेश्वर	नी ४५ क्ष ५८
कुलक्ष लोकेश्वर	ता ४५ क्ष ५८ त्र ५८ नी ४५ अ सं (क्ष-जा) ४५
कृताञ्जलि लोकेश्वर	ज ११ नि ६६ वा १० नी १० जि २२ आ १० ह ११ न्हि १३ ता १० क्ष ५६ त्र ५६ क ८ दे ३ म १
कृष्णवर्ण लोकेश्वर	दे ७
कृष्णाचल लोकेश्वर	ज ८१ नि २६
कौडित्य लोकेश्वर	क्ष ६२ त्र ६२ (डित्य-दिन्य)
ऋकुल्लन्द लोकेश्वर	क्ष ६० त्र ६० क ३७
क्रमचन्द्र लोकेश्वर	क्ष ६१ त्र ६१
क्रोधवाहन लोकेश्वर	वा ३६ आ ३६
क्षमंकर लोकेश्वर	क्ष ३५५ त्र ३५५ (क्ष-क्षे)
क्षस्त लोकेश्वर	ता ३१ क्ष ३५२ त्र ३५२

क्षांति लोकेश्वर
क्षितिगर्भ लोकेश्वर

क्षेमंकर लोकेश्वर
खगर्भ लोकेश्वर
खडक्षरी लोकेश्वर

खदिर लोकेश्वर
खदिरव लोकेश्वर
खरखिर लोकेश्वर
खरखिरि लोकेश्वर

खलखिखि लोकेश्वर
खसर्पण लोकेश्वर
खिखिर लोकेश्वर

खिरिखरा लोकेश्वर
गगनगञ्ज लोकेश्वर

गगनेगगणावलोकित लोकेश्वर
गंगानदिवलुकोपमनि लोकेश्वर
गंगासागर लोकेश्वर
गजपति लोकेश्वर
गजाधिपति लोकेश्वर
गदवचित्त लोकेश्वर
गंदवितु लोकेश्वर

क्ष ३५३ त्र ३५३
ज ५८ क्ष ३५४ त्र ६४ त्र ६४
नि ४ त्र ३५४ (भा)
त्र ३५५ क्ष ३५५ [क्षे-स]
क्ष ६५ त्र ६५
ह २६ ता २६ क २६ (ड-त) ज
१०३ इत्ययि (ख-ष)
क्ष ६४ त्र ६४ त्र ६७
क्ष ६७
क्ष ६३ त्र ६३
ज २७ नि ८४ असं नि १०७
नी १०७ (षिषिस)
ह ३०
ज ८८ नि ३४ क्ष ६६ त्र ६६
ता १०६ क्ष ६८ + त्र ६८ नि ८१ +
(र-रा)
ज ३० भ १६
ज ६० नि ६ वा ६६ नी ६३ जि
६४ आ ६६ ह्नि ४८ ह ६२ क्ष
६६ त्र ६६ (गग-गवा) क ६६
त्र ७२ क्ष ७२ (णाव-नावि)
जि १०८
जि ८१ क्ष ७० त्र ७०
वा ८६ आ ८६ ह ८३
नी ८३ ता ८३
क्ष ७४ त्र ७४
ता ५५

गन्धविभु लोकेश्वर	क ५८
गन्धचित्त लोकेश्वर	वा ५७ आ ५७
गन्धपति लोकेश्वर	न्हि ४१ ह ५४
गन्धर्वा लोकेश्वर	त्र ७६
गन्धार्वावति लोकेश्वर	जि ५८ क्ष ७६ (र्वा-वा)
गन्धवाहन लोकेश्वर	क्ष ७८ त्र ७८
गन्धविभु लोकेश्वर	नी ५५ जि ६०
गन्धव्यूह लोकेश्वर	न्हि ८४ ह १०६ क्ष ७७ त्र ७७
गन्धहस्ति लोकेश्वर	क्ष ७६ त्र ७६
गर्जापति लोकेश्वर	त्र ७१ त्र ७१
गर्त्ताधिपति लोकेश्वर	जि ८४
गयाकाश्यप लोकेश्वर	क्ष ७५ त्र ७५
गवानगञ्ज लोकेश्वर	त्र ६६ क्ष ६६ (गवा-गग)
गवांपत लोकेश्वर	क्ष ७३ त्र ७३ (पत-पति)
गुंजित लोकेश्वर	क्ष ८२ त्र ८२
गुणकेतु लोकेश्वर	क्ष ८१ त्र ८१
गुरुश्यदह लोकेश्वर	नी ६६ असं नी ६६ (भेपदालोकेश्वर)
गुह्यगुप्त लोकेश्वर	आ ७७ न्हि ५२ क्ष ८० त्र ८०
	क ७७ वा ७७ + नी ७४ + जि ७५ + ह
	७३ ÷ ता ७४ ÷ (ह्य-ह)
गौतमनाथ लोकेश्वर	त्र ८४
गौतम लोकेश्वर	त्र ८४
ग्रहगुप्त लोकेश्वर	क्ष ८३ त्र ८३
घोखिला लोकेश्वर	क्ष ८५ त्र ८५
चक्रकान्त लोकेश्वर	नी ११
चक्रव्यूह लोकेश्वर	न्हि ६१
चण्डवीर लोकेश्वर	ता ६५

चन्द्रप्रभ लोकेश्वर	ज ६६ नि १२
चन्द्र लोकेश्वर	क्ष ६० त्र ६०
चन्द्रवर लोकेश्वर	क्ष ८८ त्र ८८
चन्द्रवरलोचन लोकेश्वर	वा ६३ आ ६३
चन्द्रवर्ण लोकेश्वर	नी ६५ क ६४
चन्द्रवल लोकेश्वर	न्हि ४६ ह ५६
चन्द्रविमल लोकेश्वर	न्हि ६८ ह ६४
चन्द्रविम्ब लोकेश्वर	जि ५३ दे ३४
चन्द्रवीर लोकेश्वर	वा ६८ आ ६८ क्ष ८६ त्र ८६
	क ६७
चन्द्रव्यवलोकिनी लोकेश्वर	क्ष ८७ त्र ८७
चन्द्रष्ठ लोकेश्वर	क्ष ८६ त्र ८६
चिन्तामणि लोकेश्वर	ज १४ नि ६५ वा १८ नी १४ जि १५ आ १८ ह्नि १७ ह १५ ता १४ क्ष ६१ त्र ६१ क १७ भ १४ नि ६४ नी १५
चित्तधातु लोकेश्वर	ज १५
चैत्यधातु लोकेश्वर	जि ८८ क्ष ६२ त्र ६२
चैत्यविम्ब लोकेश्वर	त्र ६३
चोरुविल्वाकाश्यप लोकेश्वर	क्ष ६३
चोरुविल्वा लोकेश्वर	क्ष ६४ ज ५८ + त्र ६४ + क्ष ३५४ + (छि-क्षि)
छितिगर्भ लोकेश्वर	ह्नि ४
जगन्नाथ लोकेश्वर	ज ६७ नि ४३
जटामुकुट लोकेश्वर	नी १०२ ता १०२ + (कर जोति)
जलजोति लोकेश्वर	वा ६४ नी ६० आ ६४ ह्नि ६४ ता ६१ क ६३
जलविन्दु लोकेश्वर	

जस्तांग लोकेश्वर
 जमदण्ड लोकेश्वर
 जागन्धर लोकेश्वर
 जांगुलि लोकेश्वर
 जालिनिप्रभ लोकेश्वर
 जिनधातु लोकेश्वर
 जिनवक्त लोकेश्वर
 जीवनाथ लोकेश्वर
 जीवनाद लोकेश्वर
 जोगाम्बर लोकेश्वर

 जोगावर लोकेश्वर
 ज्ञानकाय लोकेश्वर
 ज्ञानकेतु लोकेश्वर
 ज्ञानकौडिल्य लोकेश्वर
 ज्ञानधातु लोकेश्वर

 ज्ञानध्वज लोकेश्वर
 ज्ञानप्रकाशक लोकेश्वर
 ज्ञानप्रभ लोकेश्वर
 ज्ञानश्रीमित्र लोकेश्वर
 ज्ञानश्री लोकेश्वर
 ज्ञानसागर लोकेश्वर
 ज्वालिनि लोकेश्वर
 ज्वालि लोकेश्वर
 तथागतागुह्ये लोकेश्वर

नी ३१ + (अष्टांग०)
 दे ४ ज ६८ + नि २२ + (ज-य)
 असं नी ५६ + (जोगम्बर लोकेश्वर)
 क्ष ६५ त्र ६५
 ज ६७
 भ १३
 क्ष ६७ त्र ६७
 त्र ६७
 क्ष ६८
 असं नी ५६ क्ष ६६ त्र ६६
 ह्रि ४५ + ह ५८ + (जो-यो)
 क ६३
 क्ष ३४६ त्र ३४६
 क्ष ३४६ त्र ३५६
 क्ष ३४८ त्र ३४८ + (डिल्य-दिन्य)
 ज ७३ नि १६ वा १६ जि १६ आ
 १६ न्हि १८ ह १६ ता १५ क १८ दे ५
 क्ष ३४४ त्र ३४४
 त्र ३५० क्ष ३५० (ध्व-ध्वो)
 क्ष ३४७ त्र ३४७
 क्ष ३४५ त्र ३४५
 क्ष ३५१ त्र ३५१
 दे २२
 क्ष ३४३ त्र ६४३
 त्र ६४
 क्ष ६६
 क्ष १०० त्र १००

तारा लोकेश्वर	क्ष १०१ त्र १०१
तिष्य लोकेश्वर	क्ष १०२
त्रिगुणसंभव लोकेश्वर	क्ष ३५७ त्र ३५७
त्रिदशभूमि लोकेश्वर	क्ष ३५६ त्र ३५६
त्रिदशभूवन लोकेश्वर	जि १०१
त्रिलोकदर्शन लोकेश्वर	नि ३६
त्रिलोकेवसंत लोकेश्वर	नी ४४
त्रैलोकेवसन्त लोकेश्वर	ता ४४
त्रैलोक्यनाथ लोकेश्वर	त्र ३६०
त्रैलोक्य लोकेश्वर	जि ४५
त्रैलोक्यवशङ्कर लोकेश्वर	वा ४६ आ ४६ न्हि ३५ ह ४४
त्रैलोक्यवशङ्करी लोकेश्वर	जि ३५
त्रैलोक्यवसंततिलक लोकेश्वर	त्र ३५८
त्रैलोक्यविजय लोकेश्वर	त्र ३५९
त्रैलोक्यसंदर्शन लोकेश्वर	ज ६०
ददीविश्वराज लोकेश्वर	क ६०
दधिविजेश्वर लोकेश्वर	आ ६० वा ६१ (विजे-विज)
दधिवीर्य लोकेश्वर	क्ष १०४ त्र १०४
दर्शन लोकेश्वर	जि ७३
दशजामि लोकेश्वर	वा १०३ आ १०३
दशभूमि लोकेश्वर	नी १०० न्हि ७२ ह ६६ ता १००-
	क्ष १०६ त्र १०६
दशंजनि लोकेश्वर	त्र १०५
दशंजलि लोकेश्वर	क्ष १०५ त्र १०५
दसजनि लोकेश्वर	क १०२
दीपंकर लोकेश्वर	क्ष १०७ त्र १०७
दुन्दुभि लोकेश्वर	नी ६८ जि ६६ आ १०१ न्हि ७०

दुन्दुभिस्वर लोकेश्वर
देवता लोकेश्वर
दुष्टदुम्बर लोकेश्वर
देवदत्त लोकेश्वर
देवदेवता लोकेश्वर
दृढचित्त लोकेश्वर
दृढवीर्य लोकेश्वर

धरणीस्वर लोकेश्वर
धरदत्त लोकेश्वर
धरति लोकेश्वर
धर्मकेतु लोकेश्वर
धर्मकर लोकेश्वर
धर्मचक्र लोकेश्वर

धर्मवन्द लोकेश्वर
धर्मदत्त लोकेश्वर
धर्मधर लोकेश्वर
धर्मधातु लोकेश्वर

धर्मध्वज लोकेश्वर
धर्मपाणि लोकेश्वर
धर्मपिव लोकेश्वर
धर्मपीठ लोकेश्वर

ता ६८ क्ष १०८ त्र १०८ क
१०० (भि-भी)

वा १०१

भा १५

ह ६७

नि ७३

ज ३४

त्र १०६

न्हि ६२ ह ८७ असं नी ८८

क्ष १०६ ता ८८ (वी-वि)

क्ष १२४ त्र १२२

नी ८२ असं नी ८२ (धर-धर्म)

क ५१

क्ष १२० त्र ११८

क ३१

ज २१ नि ८२ वा ३१ नी २८ जि

२६ आ ३१ न्हि २६ हर ८ तार ८

क्ष १११ त्र १११ दे १५

असं नी ८२ नी ८२ (धर्म-धर)

ता ८२ त्र ११६ (र-रा)

ज २५ नि ६१ न्हि २१ क्ष ११० त्र ११०

क २१ दे २८

न्हि ७७ ह १०७

जि ५१ क्ष ११८ त्र १२६

क ६४

न्हि ६५ ह ६१ ता ६२ + त्र ११२ +

धर्मपृथक् लोकेश्वर
धर्मपृथक् लोकेश्वर
धर्ममेग लोकेश्वर
धर्मरत्न लोकेश्वर
धर्मरति लोकेश्वर
धर्मराज लोकेश्वर

धर्ममित्र लोकेश्वर
धर्म लोकेश्वर
धर्मविन्दु लोकेश्वर
धर्मविज लोकेश्वर
धर्मशंकर लोकेश्वर
धर्मशङ्ख लोकेश्वर

धर्मशब्द लोकेश्वर
धर्मश्रीमित्र लोकेश्वर
धर्माकर लोकेश्वर
धर्मालंकार लोकेश्वर
धर्मेश्वर लोकेश्वर
धातुप्रिय लोकेश्वर

धातुरूप लोकेश्वर
धातु लोकेश्वर
ध्वजगृकेयरी लोकेश्वर
ध्वजांग्रकेयूरी लोकेश्वर

नदिकाश्यप लोकेश्वर

जि ६३ क्ष ११४ (पृथक्-पथक्)

त्र ११४

क्ष ११३ त्र ११३ (ग-घ)

ह ८१

वा ८५ आ ८५

ह्लि १०३ क्ष ११५ क्ष १२१ त्र

११५ क ६६

नी ६२

त्र ११६ त्र ११६

जि ८६

आ ६५ वा ६५ (वि-वी)

ह्लि ८८ क ५२ (श-स)

वा ५२ नी ५० आ ५२ ह ५० क्ष

११७ ता ५० + त्र ११७ + (श-स)

जि ५४ क्ष ११६ क्ष १२५ त्र १२७

क्ष १२२ त्र १२०

क्ष १२३ त्र १२१

ह्लि ६६

जि ८३

वा ६७ आ ६७ ह्लि ६७ ह ६३ त्र

१२४ क ६६ (प्रि-पि)

क्ष १२६ त्र १२५

ता १६

ह्लि १०४

त्र १२३ क्ष १२७ (री-र)

का १०४ (रि)

क्ष १२८ त्र १२८

नंदनाद लोकेश्वर
नंदिक लोकेश्वर
नामसंगीति लोकेश्वर

निकृष्ण लोकेश्वर
निखिपुण्ड लोकेश्वर
नित्यचन लोकेश्वर
नित्यचरण लोकेश्वर
नित्यधीमति लोकेश्वर
नित्यनाथ लोकेश्वर
नित्यनाथाय लोकेश्वर
नित्यपतिनाथ लोकेश्वर
नित्यपति लोकेश्वर
नित्यपुण्य लोकेश्वर
नित्य लोकेश्वर
नित्यशुद्ध लोकेश्वर
नित्याधिपति लोकेश्वर
निच्यपन लोकेश्वर
नित्योयुक्त लोकेश्वर
निरंजन लोकेश्वर
निरुध्देन लोकेश्वर
नीलकण्ठ लोकेश्वर

नीलसरस्वती लोकेश्वर
नृत्यनाथ लोकेश्वर

क्ष १२६ त्र १२६
क्ष १३० त्र १३०
वा १०८ का १०८ (गिति) ह्लि
१०७ (गिति) आ १०८ + क्ष
१३१ + त्र १३१ + (गिति)
क ४२
क १०१
क ५४
क्ष १३६ त्र १३६
क्ष १३७
ह ६ क्ष १३२ त्र २३२
ह ४२ क १०५
जि ४२
जि ६ नी ५१ क्ष १३५ त्र १३५
ह्लि ८६ ह ५१
नी ४२ क्ष १३४ त्र १३४ ता ४२
क्ष १३३ त्र १३३
त्र १३७
ता ५१
क्ष १३८ त्र १३८ (त्या)
नी ४६
क्ष १३६ त्र १३६
ज ६२ नि ३८ वा ४८ जि ४७ आ
४८ ह ४६ क्ष १४१ क ४६ त्र १४१
+ ता ४६ + (कंथ)
क्ष १४० त्र १४० (ति)
ज ४ नि १०४ नी ५ जि ५ ह्लि
७४ ता ५ भ ५ दे ४

नृत्यपंच लोकेश्वर
 नृत्याधिपति लोकेश्वर
 पद्मकर लोकेश्वर
 पद्मधरा लोकेश्वर
 पद्मनाथ लोकेश्वर
 पद्मनि लोकेश्वर
 पद्मनृत्य लोकेश्वर
 पद्मनृत्येश्वर लोकेश्वर
 पद्मपाणि लोकेश्वर

पद्मपूर्य लोकेश्वर
 पद्मपूर्व लोकेश्वर
 पद्मभीर लोकेश्वर
 पद्मश्रीपरिकृता लोकेश्वर
 पद्महास लोकेश्वर
 पद्मालंकार लोकेश्वर

पद्मोत्तर लोकेश्वर

परमानन्द लोकेश्वर
 परमारंकार लोकेश्वर
 पर्णव लोकेश्वर
 पर्णसवरी लोकेश्वर
 पर्वतालङ्कार लोकेश्वर
 पवन लोकेश्वर

वा ५३ आ ५३
 जि ५५
 ह ८६
 क्ष १४५ त्र १४२
 दे ६
 असं नी ६३ नी ६३ (झालंकार)
 ह्लि ३४ क ४६
 ज ७४ आ ४४ वा ४४
 ज ३ नि १०५ वा १०५ वा ५ नी
 ४ जि४ ह्लि ६ क४ आ ५ आ १०५
 ह५ ता४ क्ष १४६ त्र १४६ भ६
 क्ष १४८
 त्र १४७
 नी ८७
 त्र १४८ १४९ (कृ-द)
 क्ष १४७ त्र १४६
 असं नी ६३ह ६२ क्ष १५० त्र
 १५९ ता ६३ (कार-काल)
 असं नी ८७ (पद्मनि)
 जि ८७ ता ८७ त्र १६० त्र १५१
 (त-त्ता)
 वा ३४ आ ३४
 क ६५
 त्र १४९
 क्ष १४३
 जि ६४ क्ष १४४ त्र १४४
 क्ष १४२ त्र १४५

पशुपाति लोकेश्वर	नी ३६ जि ४० ह्नि १६ ह ३६
पांदुरा लोकेश्वर	क्ष १५२ त्र १६६
पिण्डपात्र लोकेश्वर	ज ३६ नि ७४ वा ३८ जि ३७ आ ३८
	ह्नि ८२ ह ३६ ता ३६ क्ष १५३ त्र १५०
पीतपट्ट लोकेश्वर	ज १०१
पीतपात लोकेश्वर	नि ४६
पीतरंगपीत लोकेश्वर	वा ५६ आ ५६
पुण्योदन लोकेश्वर	आ ८६ वा ६० (न-र)
पुष्पकेतु लोकेश्वर	क्ष १५४ त्र १५०
पुष्पगंध लोकेश्वर	क्ष १५५ त्र १५२
पूर्ण लोकेश्वर	क्ष १५६ त्र १५३
पृथ्वी लोकेश्वर	त्र १५८ क्ष १५८ (थिवी)
पेयालंकार लोकेश्वर	वा ६६ आ ६६
प्रज्ञापारमिता लोकेश्वर	क्ष १५६ त्र १५५
प्रतिभानकूट लोकेश्वर	ज ६६ नि १५ क्ष १५७ त्र १५६
प्रतिसरा लोकेश्वर	क्ष १६५ त्र १६५
प्रतिसंवित्प्राप्त लोकेश्वर	क्ष १६१ त्र १६१ (त्प्रा-न्प्र)
प्रतिहसित लोकेश्वर	क्ष १६४
प्रत्येकबुद्ध लोकेश्वर	त्र १५४ क्ष १६६
प्रपन्न लोकेश्वर	आ ४१
प्रवर लोकेश्वर	ज ८५ नि ३१
प्रवातसार लोकेश्वर	क्ष १६३ त्र १६३
प्रशांतकाय लोकेश्वर	क्ष १६०
प्रशांतचारित्रमति लोकेश्वर	क्ष १६२ त्र १६२
प्रशीतकाय लोकेश्वर	त्र १५७
प्रविहतनेत्र लोकेश्वर	त्र १६४
प्रिधवीर्य लोकेश्वर	नी ८८

प्रेतरंग लोकेश्वर
 प्रेतगति लोकेश्वर
 प्रेतदर्शन लोकेश्वर
 प्रेतरंगति लोकेश्वर
 प्रेतरगपित लोकेश्वर
 प्रेतसन्तपूर्ण लोकेश्वर
 प्रेतसंतर्पित लोकेश्वर
 प्रेतसंदर्शन लोकेश्वर
 वसुभूत लोकेश्वर
 बुद्धनीलकण्ठ लोकेश्वर
 बुद्धालंकार लोकेश्वर
 ब्रह्मतेज लोकेश्वर
 बृह्मदत्त लोकेश्वर
 ब्रह्मदण्ड लोकेश्वर
 ब्रह्मदत्त लोकेश्वर
 ब्रह्मादि लोकेश्वर
 ब्रह्मेन्द्र लोकेश्वर
 भक्तवर लोकेश्वर
 भट्ट लोकेश्वर
 भद्रपाल लोकेश्वर
 भद्रमति लोकेश्वर
 भिक्षुरित लोकेश्वर
 भृकुति लोकेश्वर
 भेषदा . क लोकेश्वर
 भैषज्य लोकेश्वर

क ५७
 जि ५७ न्हि ४० ह ५३
 ता ५४
 ता २०७
 ह १०५
 नि ४१
 ज ६५
 नी ५४
 ह्नि ८५
 ह्नि ३६
 क्ष २१६ त्र २१६
 क्ष १६२ त्र १६२
 ह्नि ३२
 ज ६६
 नि २८ नी ३२ ह ३२ जि ३३
 क ३५
 ह्नि ८० हा १०३ ता ३२
 क ७२
 आ ४०
 क्ष २१६ त्र २१६
 क्ष २२८ त्र २२८
 जि ६३ त्र २२० क्ष २२० (छु)
 क्ष २२१ त्र २२२
 असं नी ६६
 वा ८३ नी ८० जि ८१ ह ५७
 ता ८० (खर्य) ह ७६ + क्ष २२२
 + त्र २२१ + (ज्य-र्य)

भैषज्यवर लोकेश्वर
 भैषर्यव लोकेश्वर
 मंगल लोकेश्वर
 मघनसार्थवाह लोकेश्वर

 मघासार्थवाह लोकेश्वर
 मञ्जुगर्त लोकेश्वर
 मञ्जुगर्भ लोकेश्वर
 मञ्जुघोष लोकेश्वर
 मञ्जुदत्त लोकेश्वर

 मञ्जुधोष लोकेश्वर
 मञ्जुनाथ लोकेश्वर
 मञ्जुभूत लोकेश्वर

 मञ्जुवज्र लोकेश्वर
 मञ्जुश्री लोकेश्वर
 मणिकूट लोकेश्वर
 मणिदत्त लोकेश्वर
 मणिदंत लोकेश्वर

 मणिपद्म लोकेश्वर
 मनिशङ्ख लोकेश्वर
 महाअभयङ्करी लोकेश्वर
 महाअभयफलदायक लोकेश्वर
 महाअभयस्थूल लोकेश्वर

आ ८४
 क ८३
 क्ष २४४ त्र २४४
 जि २३ नी २२ (मघसा) क्ष
 २२५ + त्र २२५ + (मघासा)
 क्ष २२५ २२५
 आ २२
 वा २२
 क्ष २४५
 वा १४ नी १०४ आ १७ जि १३
 ह १३ ता १०४ क्ष २४७ का १३
 भ १२ दे ३५ ता १२ (न्त)
 त्र २४५
 ज १० नि ६७ नी १२ ह्रि ७५
 नी १८ जि १६ ह १६ ता १८ क्ष
 २४८ त्र २४८ दे ३०
 क्ष २४६ त्र २४६
 क्ष २४६ त्र २४६
 क्ष २२३ त्र २२३
 क्ष २२६ त्र २२६ क २२
 ता ११० त्र २४७ जि १०५
 (णि-नि)
 ज १०० नि ३३
 नी १०८
 ज ४५ नि ६५
 नि ६४
 जि ४४

महाकरुणाचंद्रिका लोकेश्वर
महाकाश्यप लोकेश्वर
महाचन्द्रविम्ब लोकेश्वर
महाज्वालनि लोकेश्वर
महानाम्ना लोकेश्वर
महापतिगिरा लोकेश्वर

महामञ्जुदत्त लोकेश्वर
महामञ्जुभूत लोकेश्वर
महयरूणचन्द्रिका लोकेश्वर
महामौगल्यायन लोकेश्वर
महारत्नकीर्ति लोकेश्वर
महारत्नकुल लोकेश्वर
महावज्रधातु लोकेश्वर
महावज्रधृक् लोकेश्वर
महावज्रनाथ लोकेश्वर
महावज्रपाणि लोकेश्वर
महावज्रसत्त्व लोकेश्वर

महाविश्वभूत लोकेश्वर
महाविश्वभूष लोकेश्वर
महाशास्त्रनाद लोकेश्वर
महाशील लोकेश्वर
महासहस्रभुज लोकेश्वर
महासहस्रसूर्य लोकेश्वर
महासान्त लोकेश्वर

त्र २२८ क्ष २२८ (यरुणाचन्द्रिक)
क्ष २३२ त्र २३२
ज ४७ नि ६२
क्ष २३० त्र २३०
त्र २२७ क्ष २२७ (न्ता)
ह्रि १०२ क ६२ क्ष २२४ +
त्र २२४ + (प्रत्यं)
ज ४८ नि ६१
ज ४३ नि ६६
क्ष २२८ त्र २२८ (करुणाचन्द्रिका)
त्र २३१ क्ष २३१ (न-ण)
ज ५३ नि ५६
ज ५० नि ५६ दे ४०
ल ४१ नि ६८ दे २५
ज ४० नि ६६ दे २६
ज ३८ नि ७१ दे २८
ज ३६ नि ७० दे २७
ज ८० नि २६ वा २६ नी २५
जि २६ आ २६ ह्रि २५ ह २५
क २६ दे १६

नि ६७
ज ४२
नि ५७
ज ४६
ज ५४ नि ५५
ज ५१ नि ५८
नि ६०

महासिद्ध लोकेश्वर	क्ष २२६ त्र २२६
महामूर्त्यविम्ब लोकेश्वर	ज ४६ नि ६३ दे ३३
महास्थामप्राप्त लोकेश्वर	ज ६५ नि ११
मानिभद्राय लोकेश्वर	क्ष २३४ त्र २३४
मामकि लोकेश्वर	क्ष २३५ त्र २३५
मायाजालक्रमक्रोध लोकेश्वर	ज ६४ नि ४०
मायाजालक्रम लोकेश्वर	ज १०४ नि ५०
मायाजाल लोकेश्वर	वा ४६ नी ४७ जि ४८ आ ४९ क ५०
मायाजालहरिहर लोकेश्वर	नी ४३
मायाजाल लोकेश्वर	ह्रि ३७ ह४७ ता ४३ क्ष २३३ क्ष २३३
मायाजालहरिहत लोकेश्वर	ता ४७
मीतावती लोकेश्वर	नी १०६
मेघनसार्यवाह लोकेश्वर	ह २३ क्ष १३८ (मेघन-मेघ) ता २२ (मेघन)
मेघपति लोकेश्वर	वा ७६ नी ७६ आ ७६ ह्रि ६६ ता ७६ क्ष २३७ त्र २३७ क ७६ (प-व)
मेघवति लोकेश्वर	क ७६ असं नी ७६
मेघस्वर लोकेश्वर	त्र २३६
मेघावतार लोकेश्वर	जि ७७ क्ष २३६ त्र २३६
मेघेश्वर लोकेश्वर	त्र २३८ क्ष २३६ (स्व)
मैत्रेय लोकेश्वर	क्ष २४२ त्र २४२
मैत्र्यायनि लोकेश्वर	क्ष २४० त्र २४०
मैत्र्यास्फरण लोकेश्वर	क्ष २४१ त्र २४१
मोधराज लोकेश्वर	क्ष २४३ त्र २४३

यत्पत्र लोकेश्वर
यमदण्डं लोकेश्वर
यशोदेव लोकेश्वर
योगाचार लोकेश्वर
योगाम्बर लोकेश्वर

रकुल लोकेश्वर
रक्तवर्ण लोकेश्वर
रक्तार्यावलोकितेश्वर
रत्नकीर्ति लोकेश्वर

रत्नकुल लोकेश्वर
रत्नकृति लोकेश्वर
रत्नचन्दन लोकेश्वर
रत्नतेज लोकेश्वर
रत्नदत्त लोकेश्वर
रत्नपाणि लोकेश्वर

रत्नप्रभा लोकेश्वर
रत्नप्रभाषेश्वर लोकेश्वर
रत्नराज लोकेश्वर
रत्न लोकेश्वर
रत्नवृष्टि लोकेश्वर
रत्नसंभव लोकेश्वर
रत्नोत्तम लोकेश्वर

क ७६
ज ७८ नि २२
क्ष २५० त्र २५०
वा ६२ जि ६२ आ ६२
ह्लि ४५ ह ५८ अमं नी ५६
(यो-जो)
ह ४५
वा ४७ आ ४७
ज ६१
वा ८८ नी ८५ जि ८६ आ ८८
ह्लि ६० ह ८४ तां ८५ क्ष २५१
त्र २५१ दे ३७
जि ४६ ह्लि ८६ क्ष २५६ त्र २५६
क ८६
त्र २५६ क्ष २५६ (न्दन-न्द)
जि ५६
ज ३१ नि ७६ भ १७
ज ६१ नि ७ वा ५४ नी ५२ जि
७६ आ ५४ ह्लि ३६ ह ५२ ता ५२
क्ष २५४ त्र २५४ क ५५
त्र २५३
क्ष २५३
नि ५३ क्ष २५२ त्र २५२
क्ष २५८ त्र २५७
क्ष २५५ त्र २५५ क ७४ (स्ति)
त्र २५८ क्ष २५८ (भां)
दे १२

राहु लोकेश्वर	क्ष २६० त्र २६०
रिधिपुंगव लोकेश्वर	नी ६६ वा १०२+ आ १०२+ (ऋषि)
रिधिपुंगव लोकेश्वर	जि १०६ वा १०२+ आ १०२+ (ऋषि) नी ६६ (षि-धि)
रिवरिखरा लोकेश्वर	क्ष २६१ त्र २६१
रुचारुकेतु लोकेश्वर	भ २२
रैवत लोकेश्वर	क्ष २६२ त्र २६२
रोचनि लोकेश्वर	क्ष २६३ त्र २६३
लंकावतार लोकेश्वर	त्र २६५ क्ष २६६ (को) .....
लमण्डि लोकेश्वर	क ३६
लमिन्द्रभूज लोकेश्वर	क्ष २६५ त्र २६५
ललितनाम लोकेश्वर	क्ष २६४ त्र २६४
लोकधातु लोकेश्वर	नी १६ क्ष २६७ त्र २६७
लोकनाथ	वा १
लोकनाथआर्यावलोकितेश्वर	नि ३७
लोकनाथरक्तार्यावलोकितेश्वर	नी ४०
लोकनाथलोकेश्वर	वा ४२ जि ४१ आ १ आ ४२ ह्रि ३३ ह ४० क्ष २६८ त्र २६८ क ४५ ता ४० भ १०
लोकसुंदर लोकेश्वर	क्ष २६६ त्र २६६
लोकभिजाषित लोकेश्वर	क्ष २७० त्र २७० (काभिला)
लोकेश्वर लोकनाथ	ह ४१
लोकेश्वर लोकेश्वर	वा ४३ नी ४१ आ ४३ ता ४१
वग्द लोकेश्वर	क ४८
वज्रकान्ता लोकेश्वर	क ६

वज्रकूट लोकेश्वर
 वज्रकेतु लोकेश्वर
 वज्रखड्ग लोकेश्वर
 वज्रखण्ड लोकेश्वर
 वज्रगंधारि लोकेश्वर
 वज्रगर्भ लोकेश्वर
 वज्रगान्त लोकेश्वर
 वज्रगीते लोकेश्वर
 वज्रतेज लोकेश्वर
 वज्रधर लोकेश्वर
 वज्रधर्म लोकेश्वर
 वज्रधातु लोकेश्वर

वज्रनाथ लोकेश्वर

वज्रनाद लोकेश्वर
 वज्रनान लोकेश्वर
 वज्रपाणि लोकेश्वर

वज्रपाश लोकेश्वर
 वज्रभूत लोकेश्वर
 वज्रमाले लोकेश्वर
 वज्रमुक्ति लोकेश्वर

त्र १७८ क्ष १७८ (कु)

क्ष १६९ त्र १६९

नि ७९

ज २८

क्ष १७३ त्र १७३

ज ६३ नि ९ क्ष १८१ त्र १८१

आ १०७

त्र १८५ क्ष १८५ (त्ये)

क्ष १७५ त्र १७५

क्ष १७१ त्र १७१

ज ८६ नि ३२

ज २० नि ९२ वा २१ नी १७ जि १८

आ २१ लि २० ता १७ क्ष १७६

त्र १७६ ह १८

ज २ नि १०७ वा ३ नी २ जि २

आ ३ लि ३ ह ३ ता २ क्ष १६७ त्र

१६७ क २ दे २०

क्ष १८० त्र १८०

भ ८

ज ७ नि १०६ वा ४ नी ३ जि ३

आ ५ लि ४ ह ४ ता ३ क्ष १६५

त्र १६८ क ३ भ ७

त्र १८७ क्ष १८६ (स)

लि ९ ह ९ ता ८ क्ष १८९ त्र १८८

त्र १८३ क्ष १८३ (त्ये)

वा ९९ आ ९९ लि ६९ क्ष १७७

त्र १७७ क ९८

वज्रमूर्ति लोकेश्वर
वज्रमहं लोकेश्वर
वज्ररूप लोकेश्वर
वज्रलाशे लोकेश्वर
वज्रशान्त लोकेश्वर
वज्रसत्त्वधातु लोकेश्वर
वज्रसत्त्व लोकेश्वर

वज्रसंहत लोकेश्वर
वज्रसागर लोकेश्वर
वज्रसास्र लोकेश्वर
वज्रसेन लोकेश्वर
वज्रस्फटिक लोकेश्वर
वज्रस्फोट लोकेश्वर

वज्रहत लोकेश्वर
वज्रहास लोकेश्वर
वज्रांकूश लोकेश्वर
वज्रांवेश लोकेश्वर
वज्रासन लोकेश्वर
वज्रांस लोकेश्वर
वज्रोष्णीष लोकेश्वर
वपन्न लोकेश्वर
वरद लोकेश्वर
वरदायक लोकेश्वर
वररूप लोकेश्वर

नी ६६ जि ६८ ह ६५ ता ६६
त्र १८६
त्र १८४
त्र १८२ क्ष १८२ (श्य)
वा १०७
ज १७ नि ८६
नी ७३ लि १०६ ह ७२ ता २५
क्ष १७६ त्र १७६
क्ष १६०
क्ष १७४ त्र १७४
क १०७
वा ७६
नि २०
ज ५ त्र १७२ (स्फू) नि १०१ +
वा ८ + नी ८ + जि ६ + आ ८ +
क्ष १७२ + (स्फु)
क ७
क्ष १७० त्र १७०
क्ष १८७ त्र १६१
क्ष १८८ त्र १६२
जि ७४ ता ७३ त्र १६० आ ७६
क्ष १६१
ज ७५ नि २१
वा ४१
ज ६८
नि ४४ त्र १६६ त्र १६६
क्ष १६३

वराह मुख लोकेश्वर
 वर्णभाव्य लोकेश्वर
 वलविन्दु लोकेश्वर
 वशङ्करी लोकेश्वर
 वश्याधिकार लोकेश्वर
 वसंतगंधि लोकेश्वर
 वसन्त लोकेश्वर
 वसपंत लोकेश्वर
 वसंवसन्त लोकेश्वर
 वसुभूत लोकेश्वर
 वाष्प लोकेश्वर
 विकिरन्ति लोकेश्वर
 विकृतनर लोकेश्वर
 विकृतित लोकेश्वर
 विक्रमदत्त लोकेश्वर
 विक्रम लोकेश्वर
 विक्रमार लोकेश्वर
 विक्रिरत्न लोकेश्वर
 विच्छुरितगात्र लोकेश्वर
 विच्छुरित लोकेश्वर

वितिर्ण लोकेश्वर
 वितिविष्णु लोकेश्वर
 विद्याप्रति लोकेश्वर

विद्याभूप्रिय लोकेश्वर
 विध्याधिपति लोकेश्वर

क ८६ ह्रि १०१ (ख-खि)
 क्ष १६७ त्र १६७
 ह ६०
 वा ३६ आ ३६
 ज ८७
 क्ष १६४
 नी ३४ ता ३४
 क्ष १८५ त्र १६५
 त्र १६४
 ह ३४
 त्र १६८ क्ष १६८ (ष्य)
 आ ७४ वा ७४ (न्ति-न्ती)
 ह्रि ६१
 क ७१
 क्ष २०६ त्र २०६
 क्ष २०६ त्र २०६
 नी ७१
 ह ७०
 आ ६५
 वा ६५ क्ष २०७ + (छुटि) त्र २०७
 + (छु) नी ६२ (छुलि)
 ह ६६
 नी ६७
 ज ६ नि १०३ वा १५ नी ६ जि ७ भ ४ दे २१
 आ १४ क १५ न्हि १५ ह ७ ता ६ क्ष २०५
 नी ६४ ता ६४
 त्र २०५

विनिविष्णु लोकेश्वर	ता ६७
विन्दुपाणि लोकेश्वर	ज ३२ नि ७७ नी ३६
विन्दुपात्र लोकेश्वर	ह्रि ८३ क ४०
विन्दु लोकेश्वर	आ ६२ ह ८६ वा ६३ नी ६१
	ता ६० क्ष २१० त्र २१०
विन्दुवासिनी लोकेश्वर	क्ष २०४ त्र २०४
विन्दुविष्णु लोकेश्वर	क्ष २११ त्र २११
विपश्चि लोकेश्वर	त्र २०२ क्ष २०२ (स्वि)
विपुलप्रभ लोकेश्वर	क्ष १६६ त्र १६६
विमल लोकेश्वर	क्ष २०३ त्र २०३
विमुग्ध लोकेश्वर	क्ष २१३ त्र २१३
विरञ्चिनारायण लोकेश्वर	ह्रि ७६
विरंचितु लोकेश्वर	क ६०
विरंचि लोकेश्वर	क्ष २१५ त्र २१५
विरिचिन्त लोकेश्वर	वा १००
विरिविश्चित लोकेश्वर	आ १००
विलम्बि लोकेश्वर	वा ५६ आ ५८
विशतिभुज लोकेश्वर	वा २३ आ २३
विश्वधर लोकेश्वर	नि २५
विश्वधातु लोकेश्वर	ह्रि २२
विश्वनाथ लोकेश्वर	दे १६
विश्वभद्र लोकेश्वर	क्ष २१४
विश्वभुज लोकेश्वर	क २३ जि २०
विश्वभूत लोकेश्वर	ज २३ नि ६० नी १६ हर० ता६
	१६ क्ष २०८ (स्व)
विश्वभूष लोकेश्वर	दे २६
विश्वभू लोकेश्वर	क्ष २०१ त्र २०१

विश्वरूप लोकेश्वर
विश्ववज्र लोकेश्वर
विश्वहर लोकेश्वर
विश्वाधिकार लोकेश्वर
विष्णुकान्ता लोकेश्वर

त्र २०८
ज १६ नि ८७
ज ७६
नि ४७
ज६ नी६ आ६ लि ११ क्ष २१२
त्र २१२ भ २

विष्णुकान्ता लोकेश्वर
विष्णुलित लोकेश्वर
विष्णुचक्र लोकेश्वर
विस्तिर्णभेद लोकेश्वर
विस्वभद्र लोकेश्वर
वैरोचन लोकेश्वर
शक्रविह लोकेश्वर
शक्रविहार लोकेश्वर
शक्रवीर लोकेश्वर

नि १०० वा ६ जि १० ह १० ता६
लि ६६ ह ६१
ज १२ नि ६८ भ ११
क्ष २०० त्र २००
त्र २१४ क्ष २१४ (स्व)
क्ष २१७ त्र २१७
ह ८५
वा ८६ आ ६१
नी ८६ क्ष २७१ त्र २७१ ता ८६
(श-स)

शक्रव्यूह लोकेश्वर
शङ्खनाथ लोकेश्वर
शङ्खनाद लोकेश्वर

जि १०३
ज ८ नि १०२ वा ७ जि ८ आ ७
लि ८ ह ८ क ६ (श-स) भ ३ दे २
नी ७ ता ७ क्ष २७२ त्र २७२
दे ३८ (?)

शाक्यधर लोकेश्वर
शाक्यधातु लोकेश्वर

त्र २७६
ज ७६ वा २० जि १७ आ २०
लि १६ ह १७ क्ष २७६ क १६
ज १८ नि २४ दे २१

शाक्यबुद्ध लोकेश्वर
शाक्यमुनि लोकेश्वर
शाक्यसिंह लोकेश्वर

क्ष २७४ त्र २७४
क्ष २७३ त्र २७३

शागरगंभिर लोकेश्वर	क ६६
शागरमति लोकेश्वर	क ८४
शान्तमति लोकेश्वर	ज १३ नि ६६ नी १३
शान्तश्री लोकेश्वर	ज ७७
शालिपुत्र लोकेश्वर	क्ष २७७ त्र २७७
शाश्वत लोकेश्वर	जि १४ त्र २७५ क्ष २७ ५ (स्व)
शासीता लोकेश्वर	नी १०६ भसं नी २०६ (मितावती)
	क १६ (सी-से)
शासेता लोकेश्वर	क १६
शिखिन लोकेश्वर	त्र २७८ त्र २७८
शिवकान्ता लोकेश्वर	नी १०५ जि १०५ आ ११ ह्रि
	१२ ह १०२ ता १०५ क्ष २७६
	त्र २७६
शिवक्रान्त लोकेश्वर	वा ११
शिहनाथ लोकेश्वर	क २७
शिहमुखि लोकेश्वर	क ७०
शीलचक्र लोकेश्वर	नी ४८ जि ४६ आ ५० क्ष २८०
	त्र २८०
शुगंदर्शन लोकेश्वर	ता ५३
शुभपद्म लोकेश्वर	क्ष २८१ त्र २८१
शोषेबुद्ध लोकेश्वर	नि ६३
श्रपन्न लोकेश्वर	क ४४
श्रमति लोकेश्वर	क ५६
श्रीते न लोकेश्वर	क्ष २८६ त्र २८७
श्रीभट्ट लोकेश्वर	वा ४०
श्रीमत् लोकेश्वर	जि ३६ ह ३८ ता ३८ (तं) नी ३८
	(त्त) ह्रि ३१ (द)

श्रीमद लोकेश्वर
 श्रीमन्त लोकेश्वर
 श्रीमल्ल लोकेश्वर
 श्रीलोकनाथ लोकेश्वर
 श्री लोकेश्वर
 श्रीवुंगमेस्वर लोकेश्वर
 श्रृष्टिकान्ता लोकेश्वर

श्रृष्टिसंहार लोकेश्वर
 षडक्षरी लोकेश्वर

षडपन्न लोकेश्वर
 षतक्षरि लोकेश्वर
 षरखिरा लोकेश्वर
 षरषिर लोकेश्वर
 षलषिति लोकेश्वर
 षिषिस लोकेश्वर
 सक्रवीर लोकेश्वर

संखनाथ लोकेश्वर
 संखनाद लोकेश्वर
 संखनविह लोकेश्वर
 सतवरदायक लोकेश्वर
 सत्यधर्म लोकेश्वर

ह्लि ३१
 क ४३
 क्ष २८७ त्र २८६
 क्ष २८५ त्र २८५
 दे २३
 क्ष २८४ त्र २८४ (इव)
 जि ६५ नि१ + क१० + (श्रृ-श्रृ)
 जदे ५७ + (कान्ता-कर्ता) ज५७ +
 ह्लि१० + (सृन्ता-त), क्ष१ + त्र१ +
 (ष्टि-स्ति)
 क्ष २८२ त्र २८२
 ज १०३ नि ४६ वा २६ नी २६
 जि ३० आ २६ ह्लि २८ क्ष २८८
 त्र २८८ (रि)
 क्ष २८६ त्र २८६
 ह्लि ६८
 नी ३० जि ३१
 वा ३२ ता ३०
 आ ३२
 नी १०७ असं नी २०६ (खरखिरि)
 ता ८६ नी ८६ + क्ष २७१ +
 त्र २७१ + (श)
 क ६
 नी ७
 क ८७
 त्र २६१ क्ष २६१ (पर)
 क्ष ३०१ त्र ३०१

सत्यवरदायक लोकेश्वर	आ ७२ वा ७२ (व-प)
सत्यसंज्ञक लोकेश्वर	क्ष ३०३ त्र ३०३
सनद लोकेश्वर	क ७५ +
सनदस लोकेश्वर	नी ७२ असं नी ७२ (स्वप्नदर्शन)
	ता ७२ क ७५
संपूत लोकेश्वर	क्ष ३३७ त्र ३३७ (त-ट)
सप्तमुख लोकेश्वर	वा ६२ नी ८६ जि ६१ आ ६३
	ह्रि ६३ ह ८८ क ६१ (ख-खे)
समन्तभद्र लोकेश्वर	ज ५६ जि ६६ नि २ ह्रि ६७ ह
	७१ क्ष २६८ त्र २६८
सरीरगजामिनि लोकेश्वर	त्र २६६
सरीरगृजागोमिनि लोकेश्वर	क्ष २६६
सर्पमुख लोकेश्वर	ता ८६
सर्वज्ञमित्र लोकेश्वर	नी १०१ त्र २६३
सर्वज्ञ लोकेश्वर	जि १०२ ह १०० ता १०१
	न्हि ७३ क्ष २६५ त्र २६५
सर्वज्ञशीर लोकेश्वर	वा १०४ क १०३ (सी)
सर्वज्ञानदृष्टि लोकेश्वर	क्ष २६४
सर्वज्ञानश्रृष्टि लोकेश्वर	त्र २६४
सर्वदर्शन लोकेश्वर	वा ७५ आ ७५
सर्वनिरवसत लोकेश्वर	क्ष ३०४ त्र ३०४
सर्वनिवरणविष्कम्भी लोकेश्वर	ज ७१ ह्रि ५६ ह ७८ + नी ७६ +
	वा ८२ + आ ८१ + (स्थी-म्भि)
	जि ७२ + नि १७ + (णि; म्भि)
	ता ७६ (णो; म्भि) क ८२ (णिवर्ण,
	म्भि) क्ष २६० + (वर्ण, म्भि)
	त्र २६० + (सवर्णविष्कम्भी)

सर्वशसिर लोकेश्वर	आ १०४
सर्वशोकतमोनिर्घामति लोकेश्वर	ज ७० नि १६ (त-ट)
सर्वसमित्र लोकेश्वर	क्ष २६३
सर्वाकार लोकेश्वर	क्ष २६७ त्र २६७
सर्वाविभूषित लोकेश्वर	क्ष ३०० त्र ३००
सहश्रविबु लोकेश्वर	क्ष ३०२ त्र ३०२
सहस्रचन्द्रतेज लोकेश्वर	जि ६७
सहस्रभुज लोकेश्वर	ज ५२ वा ३० आ ३० ह्रि २ हर + क ३० + (भु-भू) क्ष २०७ + (श्र) त्र २६६
सहस्रविम्ब लोकेश्वर	जि ६२ क्ष ३०२ + त्र ३०२ + (श्रविबु)
सहस्रसूर्य लोकेश्वर	दे ३६
सहस्रावतार लोकेश्वर	जि ६० त्र २६२ (सू-श्र) क्ष २६२ (श्र)
सःसष लोकेश्वर	क ८५
सागरगम्भीर लोकेश्वर	वा ६६ नी ६६ जि ६७ आ ६६ ह्रि ४६ ह ६५ क्ष ३१० त्र ३१० क ६ (सा-शा)
सागरमति लोकेश्वर	ह्रि ५८ ता ८१ नी ८१ आ ८३ ह ८० + क्ष ३०८ त्र ३०८ + (म-व) वा ८४ ज ६२
सागरवति लोकेश्वर	ह ८० क्ष ३०८ त्र ३०८ ह्रि ५८ + ता ८१ + (व-भ)
सान्त लोकेश्वर	ता १३ क्ष ३०६ त्र ३०६
सारवत लोकेश्वर	आ १६
सार्थवाह लोकेश्वर	ज ३५ नि ७५ वा ६० आ ६० जि ५६

	ह्लि ४३ ह ५५ क्ष ३०६ त्र ३०६
	क ६१
सार्वता लोकेश्वर	वा १७
साष्टांग लोकेश्वर	ह ३१
सासिता लोकेश्वर	ता १०६ असं नी १०६
सास्वत लोकेश्वर	क्ष ३०७ त्र ३०७
सिववती लोकेश्वर	नी ७६ असं नी ७६ (मेघ)
सिद्धार्थमति लोकेश्वर	क्ष ३१७ ५ ३१७
सिलचक्र लोकेश्वर	वा ५० ता ४८ (स?चक्र)
सिंहकेतु लोकेश्वर	जि ६८ क्ष ३१६ त्र ३१६
सिंहनाथ लोकेश्वर	ज ८६ आ २७ न्हि २६ भ १८ दे १७ ह २६
सिंहनाद लोकेश्वर	ज २२ नि ८६ वा २७ नी २६ जि २७ ता २६ क्ष ३१२ त्र ३८२ नि ३५
सिंहसुखि लोकेश्वर	न्हि ६४ क्ष ३१३ त्र ३१३
सिंहवीर्य लोकेश्वर	क ७० (सि-शि) नी ६७ ह्लि ५० ह ६६ क्ष ३१५ त्र ३१५
सिंहभिक्षुधिर लोकेश्वर	आ ७०
सिंहभिक्षुभि लोकेश्वर	वा ७०
सुखावती लोकेश्वर	ज ८२ नि ४२ वा २४ नी २० जि २१ आ २५ न्हि २३ हर २ क्ष ३१६ त्र ३१६ क २४
सुगति लोकेश्वर	क्ष ३२०
सुगतिदर्शन लोकेश्वर	ज ६३ नि ३६ न्हि ६० त्र ३२०
सुगन्धिदर्शन लोकेश्वर	वा ५५ नी ५३ आ ५५ ह १०४ (न-र)

सुचेतन लोकेश्वर
 सुदर्शन लोकेश्वर
 सुनीवृति लोकेश्वर
 सुन्यनिरंजन लोकेश्वर
 सुपरिकर्तन लोकेश्वर
 सुपुष्प लोकेश्वर
 सुप्रतिष्ठित लोकेश्वर
 सुप्रियसार्थवाह लोकेश्वर

सुभूति लोकेश्वर
 सुमनोज्ञ लोकेश्वर
 सुमुख लोकेश्वर

सुरंदर लोकेश्वर
 सुलोचन लोकेश्वर
 सुवर्णप्रभासोत्तम लोकेश्वर
 सुवाहु लोकेश्वर
 सुसार्थवाह लोकेश्वर
 सूर्यचन लोकेश्वर
 सूर्य लोकेश्वर
 सूर्यवता लोकेश्वर
 सूर्यवरलोचन लोकेश्वर
 सूर्यवल लोकेश्वर
 सूर्यबिम्ब लोकेश्वर
 सूर्यबिन्दु लोकेश्वर

क्ष ३२७ त्र ३२७
 क्ष ३२२ त्र ३२२
 त्र ३३१ क्ष ३३१ (नि-वृ)
 क्ष ३३४ त्र ३३४
 क्ष ३२६ त्र ३२६
 क्ष ३३३ त्र ३३३ (पु-प)
 क्ष ३२८ त्र ३२८
 असं नीं २१ जि २२ लि ८७ हर १
 क्ष ३२३ त्र ३२३ ता २१ (प्रिय-
 म)

क्ष ३२५ त्र ३२५
 त्र ३२६ क्ष ३२३ (नी-नु)
 वा ८७ नी ८४ जि ८५ आ ८७
 लि ५६ ह ८३ ता ८४ क्ष ३२१
 त्र ३२१

जि ८०
 क्ष ३३२ त्र ३३२
 त्र ३३० क्ष ३३० (सो-स्वो)
 क्ष ३२४ त्र ३२४
 नी ५६ असं नी ५६ (सुप्रिय) नी २१
 क ६५
 क्ष ३३५ त्र ३३५
 नी ६१
 वा ६४ आ ६४
 लि ४७ ह ६०
 जि ५२
 क्ष ३३६ त्र ३३६

सृष्टिकान्ता लोकेश्वर	ज ५७ लि १०
स्मरवीर लोकेश्वर	क्ष ३०५ त्र ३०५
स्त्रैलोक्यनाथ लोकेश्वर	क्ष ३६०
स्त्रैलोक्य लोकेश्वर	क्ष ३५८
स्त्रैलोक्यविजय लोकेश्वर	क्ष ३५६
स्तितवुद्धि लोकेश्वर	क्ष ३१८ त्र ३१८
स्थिति लोकेश्वर	क्ष १०३
स्थितिसंहार लोकेश्वर	त्र १०२
स्वगत लोकेश्वर	क्ष ३११ त्र ३११
स्वजिता लोकेश्वर	(क्ष २८३ त्र २८३
स्वप्नदर्शन लोकेश्वर	असं नी ७२
स्वरा लोकेश्वर	ह १४
हयग्रीव लोकेश्वर	ज १०८ नि ५४ लि १०० क ८८
	क्ष ३३६ त्र ३३६
हरिवाहन लोकेश्वर	ज २४ नि ८३
हरिहर लोकेश्वर	ज २६ नि ८५ जि ४४ ह ४३ दे १४
हरिहरवाहन लोकेश्वर	नि ५१ लि १०८ क्ष ३४० त्र ३४०
हरिहरिहरिवाहन लोकेश्वर	वा ४५ आ ४५
हरिहरिहरिहरिवाहन लोकेश्वर	ज १०५
हलाहल लोकेश्वर	ज १०७ लि २७ ता २७ क २८
	नी २७ वा २८ आ २८
	नि ५२ जि २८ भ १६
	ह २७ क्ष ३३८ त्र ३३८
हारतीप्रभा लोकेश्वर	नि १३
हालाहल लोकेश्वर	ज १०६
हुतासन लोकेश्वर	क्ष ३४१ त्र ३४१
हेमवर्ण लोकेश्वर	क्ष ३४२ त्र ३४२

नेपालय् अष्टोत्तरशत लोकेश्वर नाम स्तोत्र पाठ यायेगु चलन ह्लापांसिं दु । जनवहालय् नं ह्लिह्लि सुथह्लापां थुगु स्तोत्र पाठ यायेगु चलन जुयाच्चंगु दु । जनवहालय् जक मखु छेँय् छेँय् नं गु'लगुलिसनं थ्व १०८ ह्य लोकेश्वरया नाम स्तोत्र पाठ यायेगुयाथुकथंया नाम संग्रह थाय्थासं मुनावलय् च्याथी फिथी संकलन याये फत । हानं ३६० ह्य लोकेश्वरया नाम स्तोत्र नं अलग हे दु । थुकथंया निगू नाम संग्रह १०८ह्य व ३६०ह्यया स्तोत्र न स्वयाः छगू धलः थन दयेकाः न्ह्यव्वयागु दु ।

खपया चतुर्ब्रह्ममहाविहारय् २२ ह्य लोकेश्वरया मूर्ति व नां, यलया हिरण्यवर्णमहाविहारय् फिनिलाया फिनिह्य लोकेश्वरया मूर्ति व नां, येँया कनकचैत्यमहाविहार (जनवहाः) या १०८ ह्य लोकेश्वर चित्र संग्रह वाहेक न मेपि ४० ह्य लोकेश्वर देगःया तुनालय् दु ।

थुकथं नेपालय् लोकेश्वरया मूर्ति व नां थाय्थासय् देगलय् अथवा पुलांगु ग्रन्थय् यक्व हे खनेदु ।

थुकी मध्येय् १०८ ह्य लोकेश्वरया ८ गू थीथी नामस्तोत्र, ११० ह्य लोकेश्वरया १ गू नामस्तोत्र, जनवहाःया १०८ ह्य लोकेश्वर चित्र संग्रह व ३६० ह्य लोकेश्वरया २ गू नामस्तोत्र दु । खनेदुगु फुक लोकेश्वरया नां तयाः थ्व लोकेश्वर नाम संग्रह दयेकागु दु ।

थ्व लोकेश्वर नाम संग्रहय् दुथ्यागु लोकेश्वरया नां गनं, सुयापाखें प्राप्त जूगु धयागु खँ सीदयेकेत नांया जवपाखें चि व त्याः तया वियागु दु । व चिया अर्थ ववय् च्वयाकथ खः—

ज :— जनवहालय् दुगु १०८ ह्य लोकेश्वरया चित्र संग्रहपाखें प्राप्त जूगु नां । व १०८ ह्य लोकेश्वरया चित्रसंग्रहय् छगू निगू नां द्वंगु खने दुगुलि व द्वंगु नांयात संगोधन यानाः तयागु दु । अथेसां देगलय् दुगु नां नं गथे खः अथेहे दुथ्याकागु दु । उज्वःगु नांयात 'ज दे' चि तया वियागु दु ।

ह्लि :— जनवहालय् ह्लिह्लि पाठ जुइगु १०८ ह्य लोकेश्वर नाम स्तोत्र पाखें प्राप्त जूगु ।

